

ठाकुरबाबा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
सैनवार, बर्दिया, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक सर्वेक्षण
२०८०/८१

अन्तिम
प्रतिवेदन

विषय सूची

खण्ड १ : कार्यकारी सारांश	१
खण्ड २ : समग्र आर्थिक स्थिति	४
२.१ नेपालको आर्थिक स्थिति	४
खण्ड ३ : स्थानीय वित्त (गत आर्थिक वर्ष र चालु आ.व.को चैत मसान्तसम्मको विवरण)	६
३.१ स्थानीय आय	६
३.२ अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	७
३.३ स्थानीय ऋणको अवस्था	९
३.४ स्थानीय खर्च	१०
खण्ड ४ : आर्थिक विकास	१२
४.१ चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म र गत आर्थिक वर्षमा आर्थिक विकासका क्षेत्रमा भएको प्रगति	१२
४.२ स्थानीय सडक निर्माणको अवस्था	१३
४.३ सिँचाईको अवस्था	१५
४.४ वित्तीय श्रेत्र (बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू)	१७
४.५ लघु घरेलु साना उद्योगको संख्या (प्राइवेट फर्म)	१८
४.६ औद्योगिक ग्राम	१८
४.७ सीप विकास सम्बन्धी विवरण	१८
४.८ श्रम तथा रोजगारी सम्बन्धी विवरण :	२२
४.९ व्यवसाय दर्ता विवरण	२४
४.१० वाणिज्य र बजार अनुगमन	२५
४.११ कृषि तथा पशुपन्छी	२५
४.१२ बजार केन्द्रहरू	३२
४.१३ पर्यटन सम्बन्धी	३२
४.१४ ऊर्जा र विद्युतीकरण	३४
४.१५ भूमिहीन तथा सुकुम्बासी	३७
४.१६ सहकारी :	३८
४.१७ व्यापार सम्बन्धी	४०
४.१८ वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी विवरण	४१
४.१९ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या	४५
४.२० गरिबी र विपन्नताको स्तरीकरण	४६
४.२१ विपन्न आवास तथा सुरक्षित घर निर्माण :	४७
४.२२ आर्थिक क्षेत्रका चुनौतीहरू	४७
खण्ड ५ : सामाजिक विकास (गत आ.व. २०७९/८० र चालु आ.व. २०८०/८१ को चैत मसान्तसम्मको विवरण)	४८
५.१ चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म र गत आर्थिक वर्षमा सामाजिक विकासका क्षेत्रमा भएको प्रगति	४८
५.२ स्वास्थ्य	४९
५.३ खानेपानी र सरसफाई	५९
५.४ युवा तथा खेलकुद	६५
५.५ पोषण सम्बन्धी	६७
५.६ महिला, बालबालिका र जेष्ठ नागरिक	६९
५.७ व्यक्तिगत घटनादर्ता	७३

५.८ राष्ट्रिय परिचयपत्र	७६
५.९ सामाजिक सुरक्षा	७६
५.१० बालमैत्री स्थानीय शासन	७९
५.११ टोल विकास संस्था र बडघर सम्बन्धी विवरण	८०
५.१२ शिक्षा	८३
खण्ड ६ : पूर्वाधार विकास	८९
६.१ चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म र गत आर्थिक वर्षमा स्थानीय पूर्वाधारमा भएको प्रगति	८९
६.२ पूर्वाधार विकास	९०
खण्ड ७ : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	९५
७.१ चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म र गत आर्थिक वर्षमा वातावरण तथा जलवायु क्षेत्रमा भएको प्रगति	९५
७.२ फोहोरमैला व्यवस्थापन	९५
७.३ वातावरणमैत्री स्थानीय शासन	९७
७.४ विपद् व्यवस्थापन	१०४
७.५ हरियाली संरक्षण	१०६
७.६ वातावरण संरक्षण	१०७
७.७ अग्नि नियन्त्रण	१०८
खण्ड ८ : सुशासन तथा संस्थागत विकास	११०
८.१ चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म र गत आर्थिक वर्षमा सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रमा भएको प्रगति	११०
८.२ चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म र गत आर्थिक वर्षमा कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक क्षेत्रमा भएको प्रगति	११२
८.३ वडा कार्यालय	११२
८.४ नगरपालिकाका पदाधिकारी र कर्मचारीको विवरण	११३
८.५ नगरपालिकाको संस्थागत स्वमूल्याङ्कन	११६
८.६ वित्तीय सुशासन	११८
८.७ सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, जाँचपास तथा फरफारक	११९
८.८ न्यायिक समिति	१२०
८.९ संस्था दर्ता तथा सूचीकरण	१२१
८.१० स्थानीय ऐन तथा कानूनहरूको विवरण	१२२
खण्ड ८ : अनुसूचीहरू	१२४
अनुसूची १ : नगरपालिकाको आन्तरिक आय र खर्च विवरण	१२४
अनुसूची २ : नगरपालिकाको वित्तीय हस्तान्तरण विवरण	१२५
अनुसूची ३ : व्यक्तिगत घटना दर्ताको विवरण विवरण	१२६
अनुसूची ४ : कर्मचारी तलब सेवा सुविधा खर्च विवरण	१३०
अनुसूची ५ : जनप्रतिनिधि सेवा सुविधा खर्च विवरण	१३०
अनुसूची ६ : घरनक्सा अभिलेखीकरण सम्बन्धी विवरण	१३०
अनुसूची ७ : विपन्न आवास तथा सुरक्षित घर निर्माण	१३१
अनुसूची ८ : उत्पादन पकेट क्षेत्रको विवरण	१३२
अनुसूची ९ : व्यवसायिक कृषि तथा पशुपालन फर्महरूको विवरण	१३२
अनुसूची १० : कृषि कृषक समूहहरूको विवरण	१३५
अनुसूची ११ : पशुपन्छी कृषक समूहहरूको विवरण	१४०
अनुसूची १२ : खेलकुद मैदान सम्बन्धी विवरण	१४५

अनुसूची १३ : नगरपालिकामा रहेका व्यवसायिक खेलाडीहरुको विवरण	१४६
अनुसूची १४ : नगरपालिकामा रहेका आमा तथा महिला समूह सम्बन्धी विवरण	१४७
अनुसूची १५ : आ. व. २०७९।८० मा गठन गरिएका टोल विकास संस्थाहरुको विवरण	१५०
अनुसूची १६ : नगर क्षेत्रमा रहेका मध्यवर्ती तथा सामुदायिक वनहरुको विवरण	१५४
अनुसूची १७ : नगरपालिकामा दर्ता भएका व्यवसायको प्रकृतिअनुसारको विवरण (आ.व. २०७९।८०)	१५६
अनुसूची १८ : नगरपालिकामा थप भएका व्यवसायहरु (आ.व. २०८०।८१ चैतसम्म)	१५८
अनुसूची १९ : ठाकुरवावा, कृषि तथा पशु विकासमा आधारित साना किसान तथा यूवा उच्चमशिलता साभेदारी परियोजना अन्तर्गतका कृषक समूहहरु	१६०
अनुसूची २० : नगरपालिकामा रहेका प्रमुख होटल, रिसोर्ट, होमस्टे, ट्राभल एजेन्सी सम्बन्धी विवरण	१६४
अनुसूची २१ : आ.व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्म नगरपालिकाले जारी गरेका ऐन तथा कानूनहरु	१६६
अनुसूची २२ : लघुउद्यमतर्फ प्रविधि हस्तान्तरण विवरण	१७०
अनुसूची २३ : कृषि यन्त्रउपकरण वितरण विवरण	१७४
अनुसूची २४ : प्रगतिका केही थप विवरण	१८७
अनुसूची २५ : व्यवसायिक खेलाडीहरुको नाम	१९२
अनुसूची २६ : माईन्यूटस	१९३
अनुसूची २७ : आर्थिक सर्वेक्षण कार्यक्रमका तस्विरहरु	१९७

खण्ड १: कार्यकारी सारांश

विशेष गरी कोरोना महामारी पश्चात विश्व अर्थतन्त्रमा आएको शिथिलता क्रमशः कम हुँदै गैरहेको छ । नेपालको आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१ बमोजिम सन् २०२२ को मध्यबाट अधिकांश राष्ट्रहरूको मुद्रास्फूर्ति कम हुँदै गएपछि विश्व आर्थिक क्रियाकलापमा क्रमशः विस्तार र सुधार हुँदै गएको हो । सन् २०२४ मा अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोषको प्रक्षेपण अनुसार विश्व अर्थतन्त्र ३.२ प्रतिशतले विस्तार हुने उल्लेख छ जुन २०२३ को बराबर नै हो ।

विश्व अर्थतन्त्रमा आएको सुधार जस्तै नेपालको राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा समेत केहि सुधार हुने अनुमान आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१ ले गरेको छ । जस अनुसार गत आर्थिक वर्षमा १.९५ प्रतिशतमा सिमित भएको आर्थिक वृद्धि चालु आर्थिक वर्षमा ३.८७ पुग्ने अनुमान गरिएको छ । यसरी वृद्धि हुने अनुमान हिउँदेबाली र नगदेबाली तथा पशुपन्छीजन्य उत्पादनमा भएको आर्थिक वृद्धिको फलस्वरूप कृषि उत्पादनमा हुने वृद्धि साथै गैर कृषि क्षेत्रमा उत्पादनमुलक उद्योग र निर्माण बाहेक अन्य क्षेत्रमा हुने वृद्धिका आधारमा गरिएको छ । चालु आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको २४.०९ प्रतिशत उद्योग क्षेत्रको १३.० प्रतिशत र सबैभन्दा बढी सेवा क्षेत्रको ६२.९ प्रतिशत योगदान रहने अनुमान रहेको छ जुन गत आर्थिक वर्षमा क्रमशः २३.९२ प्रतिशत, १३.६० प्रतिशत र ६२.४८ प्रतिशत रहेको थियो । हाल कृषि क्षेत्रमा संलग्न घरपरिवार ६२.० प्रतिशत रहेका छन् ।

नेपालको लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गत बर्दिया जिल्लामा अवस्थित ठाकुरबाबा नगरपालिका वि.सं. २०७२ साल साविकका बगनाहा र नेउलापुर गाँउ विकास समितिलाई समेटेर बबई नगरपालिका स्थापना भएको र पछि शिवपुर र ठाकुरद्वार गाँउ विकास समितिलाई समेत समावेश गरी ठाकुरद्वार मन्दिरको नामबाट यस नगरपालिकाको स्थापना वि. स. २०७३ साल फाल्गुण २७ गते भएको हो । यसरी समायोजन गरी बनाइएको यस नगरपालिकामा ९ वटा वडाहरू रहेका छन् । बर्दिया जिल्लाको सदरमुकाम गुलरियाबाट २२ कि.मि. दुरीमा रहेको ठाकुरबाबा नगरपालिका समुन्द्र सतह देखि १४४ मिटर देखि २१४ मिटर सम्मको उचाईमा रहेको छ भने भौगोलिक रूपमा ८१°१३'२४.६९" देखि ८१°२१'११.७७५" पूर्वी देशान्तर र २८°२१'५३.६३" देखि २८°३१'१९.२९५" उत्तरी अक्षांशमा फैलिएको छ । नगरपालिकामा रहेको कुल जनसंख्यामध्ये आर्थिक रूपले सक्रिय पुरुषको जनसंख्या १९,६३८ र महिलाको जनसंख्या १९,५८० जना र अन्य जनसंख्या ४ जना गरी जम्मा ३९,२२२ रहेका छन् । उर्वर कृषि भूमिले पूर्ण यस नगरपालिकामा अर्थतन्त्रको मूल स्तम्भको रूपमा कृषि रहेको छ ।

नगरपालिकाको आ.व ०७९/८० को कूल प्रस्तावित बजेट रु. ८७,६४,८२,१०५ मध्ये ६५,९२,९१,३२४ अर्थात ७५.२२ प्रतिशत रकम खर्च भएको मध्ये चालुतर्फ ४२,१९,६५,८१७ अर्थात प्रस्तावित रकमको ८७.८३ प्रतिशत र पुँजीगततर्फ २३,७३,२५,५०७ अर्थात प्रस्तावित रकमको ५९.९२ प्रतिशत खर्च भएको छ । त्यसैगरी चालु आ.व. २०८०/८१ को चैत्र मसान्तसम्म कूल प्रस्तावित बजेट ८०,०७,७५,९०४ को ५०.४२ प्रतिशत अर्थात ४०,३७,१८,०६० रकम मध्ये चालुतर्फ ३१,१००,५४०३ अर्थात ६१.७ प्रतिशत र पुँजीगततर्फ ९,२७,१२,६५६ अर्थात ३१.२४ प्रतिशत रकम खर्च भएको छ ।

त्यसैगरी नगरपालिकाको आन्तरिक आयतर्फ आ.व. २०७९/०८० प्रस्तावित रकमको ८४.५७ प्रतिशत अर्थात कूल वास्तविक रु. १९,१४,९२,२८२ र आ.व. २०८०/८१ को चैत्र मसान्तसम्म प्रस्तावित रकमको ७९.०८ प्रतिशत अर्थात कूल वास्तविक रु १४,७८,७२,९२२ रकम उठेको छ ।

अर्कोतर्फ वित्तीय हस्तान्तरण तर्फ आ.व. २०७९/०८० मा संघबाट कूल प्रस्तावित रु. ५८,८५,०२,००० मध्ये ८८.०६ प्रतिशत अर्थात रु. ५१,८२,५०,००० र प्रदेशबाट कूल प्रस्तावित रु. ६,१५,३८,००० मध्ये ८४.१ प्रतिशत अर्थात रु. ५१,७०,१००० प्राप्त भएकोमा सो रकम घटेर चालु आ.व. २०८०/८१ को चैत्र मसान्तसम्म संघबाट कूल प्रस्तावित रु. ५६,४३,६५,००० मध्ये ७५.१६ प्रतिशत अर्थात रु. ४२,४१,८५,००० र प्रदेशबाट कूल प्रस्तावित रु. ४९,४०,९०,००० मध्ये ६४.३१ प्रतिशत अर्थात रु. ३१,७७,५०,००० प्राप्त भएको छ । **यसरी वित्तीय हस्तान्तरण अन्तर्गतको रकम बढोत्तरी हुनुको साटो खुम्चदै गैरहेकाले स्थानीय अर्थतन्त्रमा नकारात्मक प्रभाव परेको छ ।**

आर्थिक क्षेत्रको सुधार गर्ने हेतुले, नगरपालिकाले आ. व २०७९/०८० मा व्यवसायिक **कृषिमा लहरः समृद्ध नगर** भन्ने मूल नाराका साथ विभिन्न कार्यक्रमहरु अगाडी सारेको थियो जसमध्ये कृषि तथा पशु विकासमा आधारित साना किसान तथा युवा उद्यमशिलता परियोजना लागु गरी कृषि र पशुको व्यवसायिक उत्पादन र बजारीकरण कार्यको थालनी गरेको थियो । यसैगरी नगरपालिकामा कृषि उपज भण्डारका लागि कृषकहरुलाई अत्यावश्यक रहेको शितभण्डार निर्माण कार्यको प्रक्रिया अगाडी बढाइएको छ । यहाँ कृषि तथा पशु विकासमा आधारित साना किसान तथा युवा उद्यमशिलता परियोजना मार्फत कृषि तथा पशुपक्षीको व्यवसायीक उत्पादन र बजारीकरणको थालनी भएको छ, भने व्यवसायीक साभेदारीका लागि छिमेकी मुलुक भारतसँगको धनौरा नाका खोल्न पहल सुरु भएको छ । यसैगरी नगरपालिकाले उद्यम विकास तथा पर्यटनको क्षेत्रमा युवाहरुलाई दिगो रोजगारीका लागि सिटिभिटि २ लेभलको ३,६९६ घण्टे तालिम, किशोरीहरुलाई लेभल १ को ३९६ घण्टे एक विषय क्षेत्रको तालिम र महिलाहरुलाई क्षमता विकास तथा सीपमूलक तालिम संचालन, पर्यटन व्यवसायको सुझाव अनुसार तेस्रो मुलुकबाट आउने पर्यटकको लागि निकुञ्ज प्रवेश शुल्क प्रतिदिन प्रतिशुल्क लिदै आएकोमा सो अवधी ३ दिनसम्म बढाउनका लागि पहल तथा पर्यटकीय सडकको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन गर्ने काम सम्पन्न भएको छ ।

सामाजिक क्षेत्रतर्फ आ.व २०७९/८० को अन्त्य सम्ममा नगरपालिकाले कक्षा १ देखि १० सम्म सबै विद्यालयमा निशुल्क शिक्षा घोषणा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । यसका साथै नियमित खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन तथा राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय प्रतियोगितामा सहभागिता र खेलाडीलाई सम्मान कार्यक्रम, लगायतका कार्यक्रम संचालन गरेको थियो । **स्वस्थ नगरवासी, स्वस्थ नगर** भन्ने नारालाई आत्मसाथ गर्दै आधारभूत नगर अस्पतालमा २ जना मेडिकल अधिकृत सहित थप जनशक्ति व्यवस्थापन गरी भिडियो एक्सरे, तथा सामान्य शल्यक्रिया, निशुल्क रेबिज खोप सेवा, र गर्भवती महिलालाई निशुल्क भिडियो जाँच, त्रैमासिक रुपमा बृहद् रक्तदान कार्यक्रम संचालन सहित २४ सै घण्टा इमरजेन्सी सेवा संचालनको सुरुवात, मुटु सम्बन्धी समस्या, मृगौला पिडित, क्यान्सर लगायतका गम्भिर प्रकृतिका रोग लागेका १०९ जना विरामीहरुको सहूलियतमा उपचारको लागि सिफारिस, बर्थिङ सेन्टरको स्तरोन्नती, थालासेमिया रोग लागेका विरामीहरुलाई सहूलियतको रुपमा मासिक ३ हजार रुपैयाँ उपचार खर्च वितरण लगायतका कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएका छन् ।

भौतिक पूर्वाधारतर्फ नगरपालिकाले कर्णाली जलपरियोजनाको सहयोगमा एकिकृत खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता योजना तयार गरी लागु गरेको छ भने ठाकुरबाबा नगरपालिकालाई देशकै पहिलो हात धुने पालिका घोषणा गरिएको छ । संस्कृतिको सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धनका लागि भुरीगाउँ बजारका संस्थापक देवीराम उपाध्यायको शालिक निर्माण र ठाकुरद्वारामा थारु चोक निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।

नगरपालिकामा आ. ब २०७९/८० को अवधीमा २५.२२८७ कि.मि सडक कालोपत्रे भएको छ । यसैगरी २९९.३९७९ कि.मि सडक ग्राभेल, ९४.९०८७ कि.मि. कच्ची सडक रहेको छ भने सडक क्षेत्र विस्तारको लागि ३७ कि.मि सडको डि पि आर तयार भएको छ ।

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापनतर्फ नगरक्षेत्रमा रहेका सार्वजनिक जग्गा पहिचान गरी अनधिकृत प्रयोगमा रहेका जग्गाहरु खाली गरी वृक्षारोपण लगायत, आवश्यक प्रयोजन गर्ने कार्यको थालनी भएको छ । यसैगरी विपद् व्यवस्थापन तर्फ डुवानले क्षती पुगेको क्षेत्र पहिचान गरी बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जसँगको समन्वयमा पानी बगिरहेको बाटोको रोकावट खोल्ने तथा अन्य व्यवस्थापकिय कार्य भएको साथै नगरपालिकामा बाढी तथा अन्य प्राकृतिक प्रकोपबाट थप क्षती हुन नदिन तथा तत्काल मर्मत सम्भारका लागि आवश्यक उपकरण, निर्माण सामाग्री र जनशक्ती सहितको तयारी गरी पुर्नस्थापना सामाग्री भण्डारण गर्ने कन्टेनर स्थापना गरिएको छ ।

सेवा प्रवाह तथा सुशासनतर्फ नगरपालिकाले सेवा प्रवाहलाई चुस्त र दुरुस्त पार्नका लागि आवश्यक दस्तावेजहरु जस्तै: २० वर्षे गुरुयोजना, पञ्चवर्षीय आवधिक योजना, नगरपार्श्वचित्र, मध्यमकालिन खर्च संरचना, कर्मचारी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण, राजश्व सुधार कार्ययोजना तथा क्षमता विकास योजना जस्ता दस्तावेजहरु तयार गर्नुका साथै नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले दिएका अधिकार प्रयोग गरी ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड लगायत तयार गरी जारी गरेको छ ।

परम्परागत रुपमा नेपाली अर्थतन्त्रले भोगेका मुख्य चुनौतीहरु जस्तै: सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन कुशलता अभिवृद्धि गरी विनियोजन कुशलता कायम गर्नु, चालु खर्चलाई वाञ्छित सिमामा राखी पूँजीगत खर्च वृद्धि गर्दै लैजाने, तोकिएका सूचक, लक्ष्य र मापदण्डलाई मध्यनजर गरी सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन गर्नु, आन्तरिक आयका श्रोतहरुलाई वृद्धि गर्नु, आर्थिक प्रशासन प्रणालीलाई वैज्ञानिक र चुस्त तुल्याउनु, अनुदान तथा सहायता रकमलाई यथासक्य कम र व्यवहारिक तुल्याउनु, सार्वजनिक खरिद प्रणालीलाई वैज्ञानिक र व्यवस्थित गर्दै बढ्दो रकमान्तरलाई न्युनिकरण गर्ने जस्ता चुनौतीहरु यस नगरपालिकामा समेत विद्यमान रहेकाले माथि उल्लेखित चालु र पूँजीगत खर्चका प्रवृत्तिहरुमा पूँजीगत परिस्थितिजन्य अवस्था रहेको छ ।

संघीय, प्रादेशिक तथा स्थानीय अर्थतन्त्रलाई चलायमान र सबल तुल्याउन नेपाल सरकारले तीन खम्बे अर्थनीति लागू गरेको परिप्रेक्ष्यमा यस नगरपालिकाको समग्र अर्थतन्त्रको विकासमा नीजि क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रको योगदानको महत्वपूर्ण भूमिका रहने गर्छ । यद्यपी यस नगरपालिकाको नीजि क्षेत्रको हिस्सा हाल सानो आकारको रहेको छ । विशेष गरी नीजि क्षेत्रले पर्यटन तथा सेवा क्षेत्र लगायत उद्योग तथा वाणिज्यको क्षेत्रमा योगदान गरिरहेको छ भने भविष्यमा यि क्षेत्रहरुमा नीजि क्षेत्रको भूमिका बढ्दै जाने निश्चित रहकाले स्थानीय अर्थतन्त्रको सुदृढिकरणमा नीजि क्षेत्रलाई समेट्नु आवश्यक छ । त्यसैगरी विविध चुनौती र अनियमितताका दृष्टान्तहरु भएतापनि सहकारी क्षेत्रले स्थानीय अर्थतन्त्रमा पार्ने प्रभाव समेत सकारात्मक र महत्वपूर्ण रहेको छ । हाल यस नगरपालिकामा २९ वटा सहकारीहरु क्रियाशिल रहेका छन् । यी सहकारी मार्फत ग्रामिण अर्थतन्त्रको सबलीकरण सँगै विपन्न र साना उद्यमीहरुलाई व्यवसाय सञ्चालन गर्न पूँजी, प्रविधि र सिप हस्तान्तरणमा उल्लेख्य योगदान पुगिरहेको छ ।

खण्ड २ : समग्र आर्थिक स्थिति

२.१ नेपालको आर्थिक स्थिति

नेपालको राष्ट्र बैंक, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको प्रकाशन र नेपाल सरकारको आर्थिक सर्वेक्षणको आधारमा राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म वा सो नभए गत आर्थिक वर्षको तथ्याङ्कलाई आधार मानी देहाय पक्षमा विवरणहरू समावेश गरि यो खण्ड तयार गरिएको छ ।

(क) आर्थिक वृद्धि

आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१ अनुसार गत आर्थिक वर्षमा १.९५ प्रतिशतमा सिमित भएको नेपालको आर्थिक वृद्धि चालु आर्थिक वर्षमा ३.८७ पुग्ने अनुमान गरिएको छ । उत्पादनमुलक उद्योग र निर्माण क्षेत्रमा संकुचन भएतापनि विशेषगरी कृषि र सेवा क्षेत्रमा भएको विस्तारको कारण समग्र अर्थतन्त्र सकारात्मक दिशातर्फ जाने अनुमान गरिएको छ । साथै अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा उच्च रहेको इन्धनको मूल्य क्रमश घट्दै जानु र विश्व आपूर्ति श्रृंखलामा रुस र युकेन यद्धका कारण आएको शिथिलता क्रमश सुधार हुँदै गएकोले चालु आर्थिक वर्षमा उपभोक्ता मुद्रास्फिती लक्षित सिमाभित्र रही मूल्य स्थायित्व कायम हुँदा आर्थिक वृद्धिदर अपेक्षित सिमामा प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ ।

(ख) उपभोग

आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१ अनुसार कूल गार्हस्थ कूल उपभोगको प्रतिशत विगतका वर्षहरूमा जस्तै उच्च अर्थात ९१.२ प्रतिशत रहेको छ । चालु आर्थिक वर्षमा यो अंक ९२.४ प्रतिशत रहने अनुमान छ । गत आर्थिक वर्षमा ६.५ प्रतिशतले वृद्धि भएको कूल उपभोग चालु आ.व. मा ६.४ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ । कूल उपभोगमा सरकारी क्षेत्रको हिस्सा घट्दै गैररहेको छ । गत आर्थिक वर्षमा सरकारी क्षेत्रको ६.६ प्रतिशत हुँदा नीजि क्षेत्रको ८४.१ प्रतिशत रहेको थियो । कूल नीजि उपभोगमा खाद्य वस्तुको उपभोग उच्च अर्थात गत आ.व. मा ४८.४ प्रतिशत रहेको थियो त्यसपछि गैर खाद्य क्षेत्र र सेवा रहेका छन् ।

(ग) लगानी

विशेषगरी महामारी लगायतका कारणले पूँजीगत खर्च र कर्जा लगानीमा आएको कमीले कूल लगानीमा त्यसको प्रत्यक्ष प्रभाव परी न्यून भैरहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ मा उच्च दरले घटेको कूल लगानी त्यसपछाडी वर्षहरूमा क्रमश सुधार हुँदै गएतापनि गत आर्थिक वर्षमा पुनः घटेको छ । यद्यपी चालु आर्थिक वर्षमा लगानीको वातावरणमा आएको सकारात्मक वातावरणका कारण २.८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १७ खर्ब ४१ अर्ब ४८ करोड पुग्ने अनुमान छ । पछिल्लो दशकमा यस प्रकारको लगानी कुल गार्हस्थ उत्पादनको औषत ३४.३ प्रतिशत रहेको थियो ।

(घ) प्रतिव्यक्ति आय

गत आर्थिक वर्ष प्रति व्यक्ति कूल गार्हस्थ उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा) रु. १ लाख ८१ हजार ५ सय ६९ रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष रु. १ लाख ९१ हजार ८ सय ८८ पुग्ने अनुमान छ । चालु आर्थिक वर्षमा कूल गार्हस्थ उत्पादन ५.७ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ । गत आ.व. मा प्रतिव्यक्ति राष्ट्रिय आय १४.५ अमेरिकी डलर रहेकोमा चालु आ.व. मा बढेर १४.५६ अमेरिकी डलर पुग्ने अनुमान छ ।

(ड) सार्वजनिक वित्त

गत आर्थिक वर्षमा संकुचनमा रहेको राजश्व परिचालन चालु आ.व. मा सुधारोन्मुख रहेको छ । वस्तु पैठारीमा लगाएको बन्देज फुकुवासँगै यो सुधार तर्फ उन्मुख भएको हो । पछिल्ला वर्ष कूल सार्वजनिक ऋणमा आन्तरिक ऋणको हिस्सा क्रमश बढ्दै गैरहेको छ । प्रदेश र स्थानीय तहको आन्तरिक स्रोत परिचालन प्रभावकारी हुन नसक्दा केन्द्रिय सरकार माथिको निर्भरतामा कमी आएको छैन् । तीन तहमा कार्यान्वयन हुने आयोजनाको दोहोरोपन हटाउन आयोजना वर्गीकरणको आधार तथा मापदण्ड, २०८० कार्यान्वयनमा आएको छ । भूक्तानी प्रणाली विद्युतीय माध्यमबाट गर्ने विधि लागू गरी सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनलाई सबल, सुदृढ र प्रविधिमैत्री बनाउँदै लगिएको छ ।

खण्ड ३ : स्थानीय वित्त (गत आर्थिक वर्ष र चालु आ.व.को चैत मसान्तसम्मको विवरण)

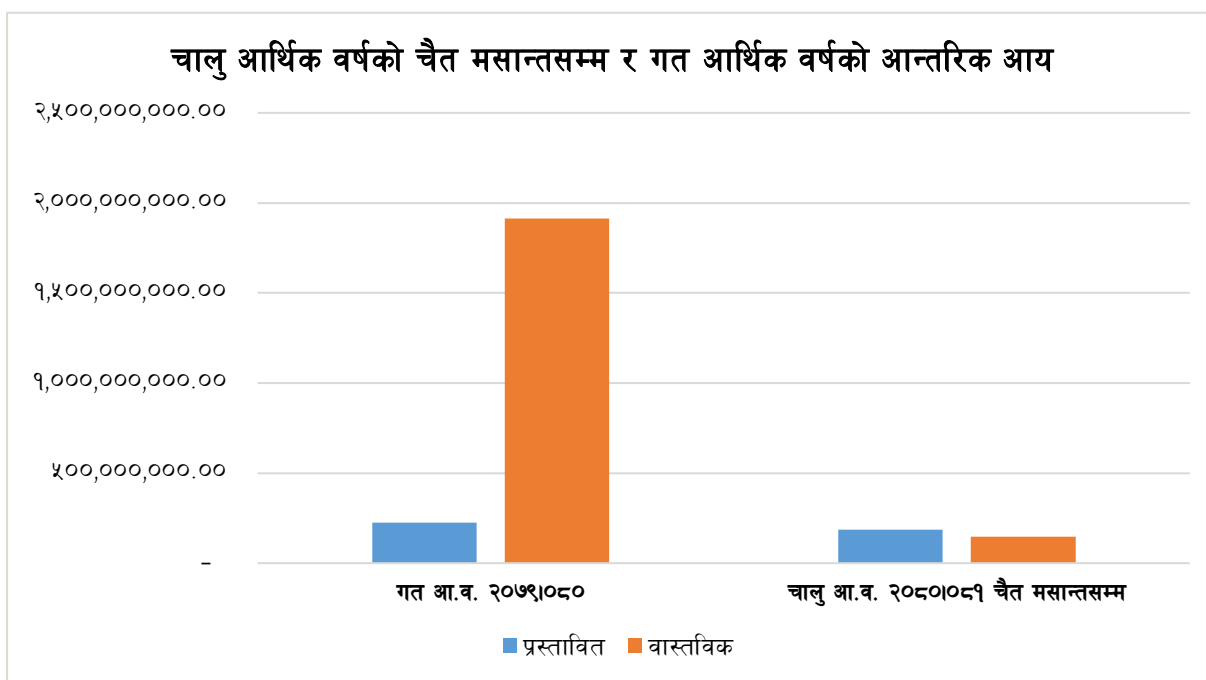
३.१ स्थानीय आय

ठाकुरबाबा नगरपालिकाको चालु आ.व. को चैत्र मसान्त सम्मको स्थानीय आयको यथार्थ अवस्था हेर्दा अनुमान गरिएकोभन्दा कम हासिल भएको देखिन्छ। आ.व. २०७९/०८० मा प्राप्त गरिएको स्थानीय आय कुल रु. ४ करोड ७८ लाख ३ हजार ११ रहेकोमा यस चालु आ.व. २०८०/०८१ को चैत्र मसान्त सम्ममा कुल रु. ५ करोड ८८ लाख २३ हजार ३ सय ४४ प्राप्त भएको छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

३.१.१ चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म र गत आर्थिक वर्षको आन्तरिक आय :

क्र.सं.	गत आ.व. २०७९/०८० को आय रकम रु.	चालु आ.व. २०८०/०८१ चैत मसान्तसम्मको आय रकम रु.
१.	प्रस्तावित : २२,६४,४२,१०५।००	प्रस्तावित : १८,७०,००,०००।००
२.	वास्तविक : १९,१४,९२,२८२।६७	वास्तविक : १४,७८,७२,९२२।३५
	८४.५७ प्रतिशत	७९.०८ प्रतिशत

स्रोत: आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

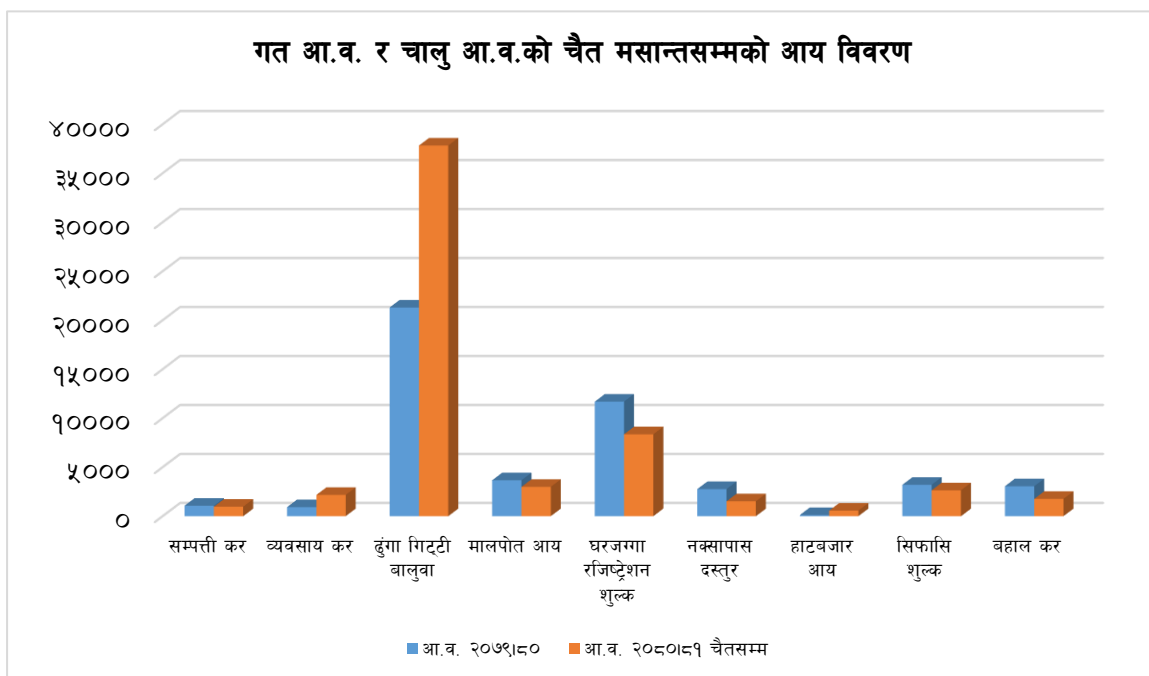

३.१.२ गत आ.व. र चालु आ.व.को चैत मसान्तसम्मको आय विवरण :

सि.नं.	आय शीर्षक	आ.व. २०७९/८० (हजारमा)	आ.व. २०८०/८१ चैतसम्म (हजारमा)	कैफियत
१.	सम्पत्ती कर	१०६९।४४२	९६७।२	
२.	व्यवसाय कर	९२५।७५२	२१७२।२२८	
३.	ढुंगा गिट्टी बालुवा	२१३००।००	३७८३३।००	

४.	कवाडी कर	०	०	
५.	मनोरञ्जन कर	०	०	
६.	विज्ञापन कर	०	०	
७.	मालपोत आय	३६६७०३५	२९९२८९०	
८.	घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क	११६९११००	८३६३१००	
९.	नक्सापास दस्तुर	२७६९१२९४	१५२०१४८७	
१०.	हाटबजार आय	११६१०९३	५६७०९३	
११.	सिफासि शुल्क	३२०७९४४	२६४२१४८	
१२.	बहाल कर	३०५६१५३५	१७६४१५७८	

स्रोत : राजस्व उपशाखा, २०८१

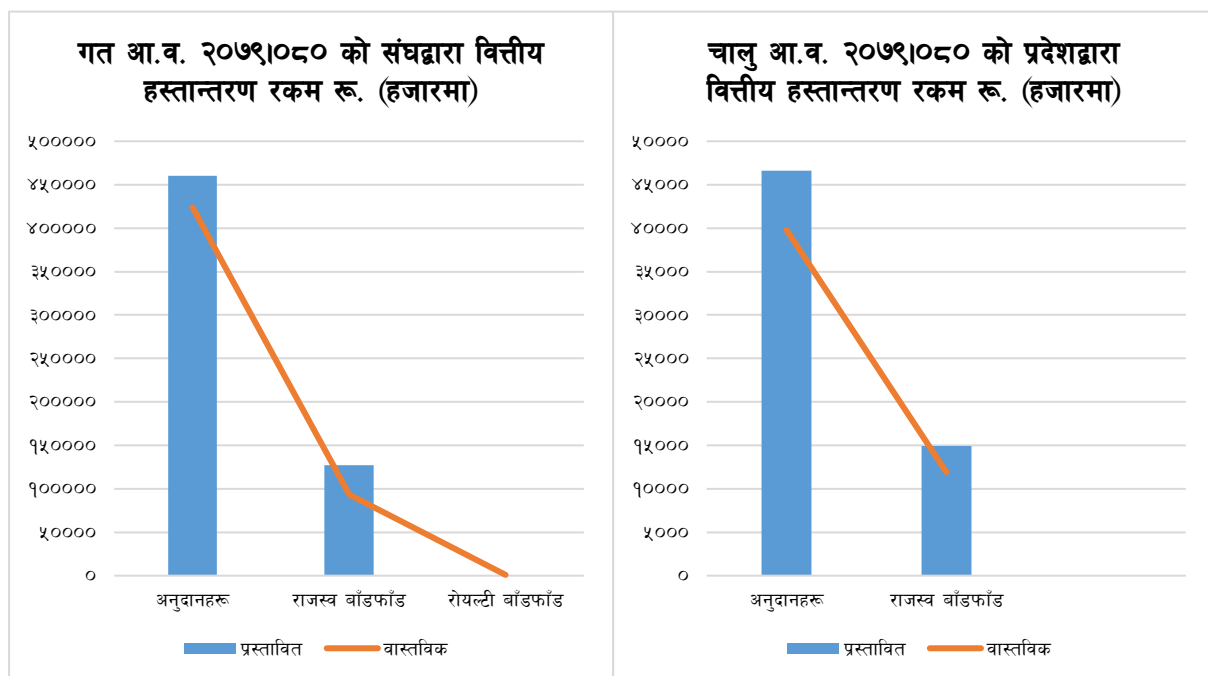
३.२ अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण

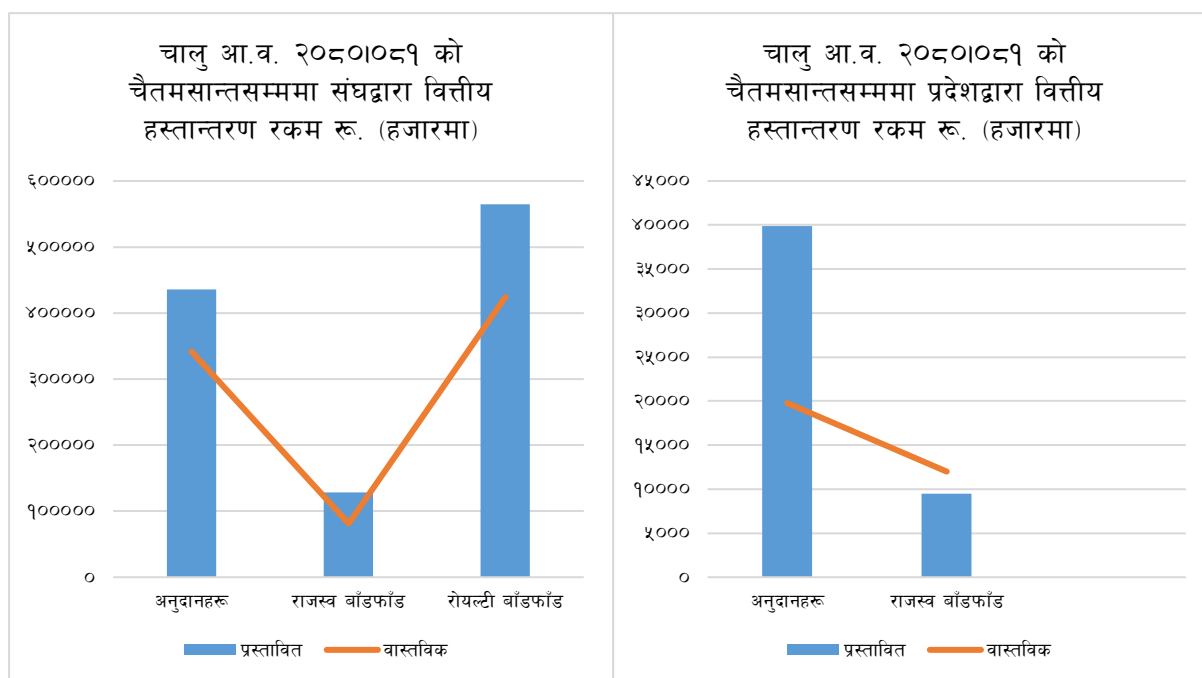
३.२.१ चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म र गत आर्थिक वर्षको वित्तीय हस्तान्तरण

वित्तीय हस्तान्तरणको किसिम	गत आ.व. २०७९/८० को वित्तीय हस्तान्तरण रकम रू. (हजारमा)				चालु आ.व. २०८०/८१ चैत मसान्तसम्मको वित्तीय हस्तान्तरण रकम रू. (हजारमा)			
	संघ		प्रदेश		संघ		प्रदेश	
	प्रस्तावित	वास्तविक	प्रस्तावित	वास्तविक	प्रस्तावित	वास्तविक	प्रस्तावित	वास्तविक
क) अनुदानहरू								
वित्तीय समानीकरण अनुदान	१५३६००	१४२०८०	८५८५	८५८५	१३३९००	९८६३०	९९३६	७४५२
शसर्त अनुदान	२९६९२६	२७९८४७	११०००	९०२७	२६९४५३	२१७९७६	१३४५०	४८२५

वित्तीय हस्तान्तरणको किसिम	गत आ.व. २०७९।०८० को वित्तीय हस्तान्तरण रकम रू. (हजारमा)				चालु आ.व. २०८०।८१ चैत मसान्तसम्मको वित्तीय हस्तान्तरण रकम रू. (हजारमा)			
	संघ		प्रदेश		संघ		प्रदेश	
	प्रस्तावित	वास्तविक	प्रस्तावित	वास्तविक	प्रस्तावित	वास्तविक	प्रस्तावित	वास्तविक
समपूरक अनुदान	१००००	९९९४	२००००	१५२८४	२१५००	१६१२५	१५०००	७५००
विशेष अनुदान	०	०	७०००	६८८६	११५००	८६२५	१५००	०
जम्मा	४६०५२६	४२३९२१	४६५८५	३९७८२	४३५५५३	३४१३५६	३९८८६	१९७७७
ख) राजस्व बाँडफाँड								
मू.अ.क. बाँडफाँड	११२३७६	५९२०६	०	०	७७०७९	४९२४७	०	०
अन्तःशुल्क बाँडफाँड	०	२२५१५	०	०	३३०३३	२३६७९	०	०
घरजग्गा रजिष्ट्रेशन	१५०००	११६९१	०	०	१८०००	८३६३	०	०
सवारी साधन कर	०	०	१४९५३	११९१९	०	०	९५२३	११९९८
जम्मा	१२७३७६	९३४१२	१४९५३	११९१९	१२८११२	८१२८९	९५२३	११९९८
ग) रोयल्टी बाँडफाँड								
वन रोयल्टी	६००	९१७	०	०	७००	१५४०	०	०
जम्मा	६००	९१७	०	०	७००	१५४०	०	०
कुल जम्मा	५८८५०२	५१८२५०	६१५३८	५१७०१	५६४३६५	४२४१८५	४९४०९	३१७७५

स्रोत : आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय हस्तान्तरण अन्तरगत समानीकरण अनुदान, शसर्त अनुदान, विशेष अनुदान र समपुरक अनुदान शीर्षकमा हासिल हुने गरेको छ । गत आ.व. २०७९/८० मा प्रदेश र संघलाई वित्तीय समानीकरण, सशर्त अनुदान, समपुरक अनुदान र विशेष अनुदान गरी कुल रु. ४६ करोड ३७ लाख ३ हजार हस्तान्तरण भएको थियो । चालु आ.व. २०८०/८१ को चैत मसान्तसम्ममा प्रस्तावित गरिएको कुल वित्तिय हस्तान्तरणमध्ये रु. ३६ करोड ११ लाख ३३ हजार अर्थात् ७५.९६ प्रतिशत मात्र हस्तान्तरण गरिएको देखिन्छ । यसैगरी आ.व. २०७९/८० मा सङ्घीय सरकारबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहमा अनुदान, राजस्व बाँडफाँट र रोयल्टी बाँडफाँट समेतबाट रु. ५६ करोड ९९ लाख ५१ हजार वित्तिय हस्तान्तरण भएको थियो भने चालु आ.व. २०८०/८१ को चैत मसान्तसम्ममा अनुमान गरिएको रु. ६१ करोड ३७ लाख ७४ हजारमध्ये रु. ४५ करोड ५९ लाख ६० हजार अर्थात् ७४.२९ प्रतिशत मात्र वित्तिय हस्तान्तरण भएको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरणलाई तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.३ स्थानीय ऋणको अवस्था

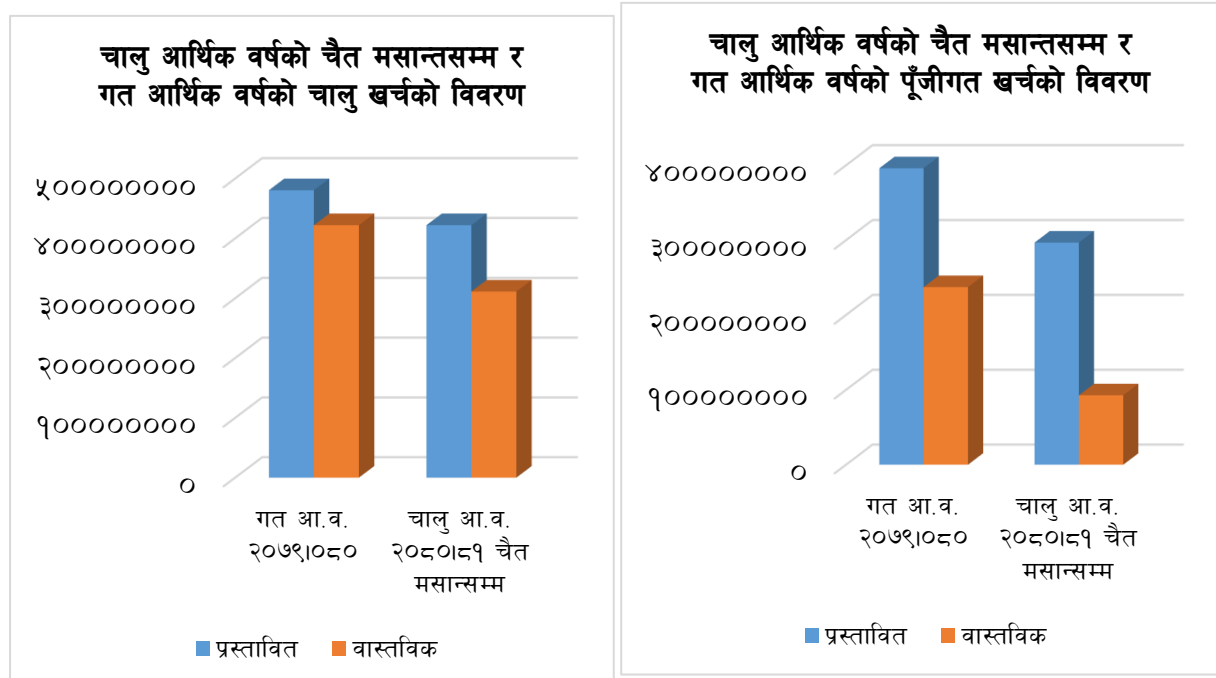
नेपालको संविधानको भाग ११, स्थानीय आर्थिक कार्यप्रणाली अन्तर्गत धारा २२८ र २२९ को व्यवस्था, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १४ र १५ मा क्रमशः स्थानीय सरकारले आन्तरिक ऋण लिन सक्ने र नेपाल सरकारले ऋण दिन सक्ने व्यवस्था रहेको छ भने स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६८ मा नगरपालिकाले राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिसको सीमाभित्र रही नगरसभाबाट स्वीकृत गराई उत्पादनशील, रोजगारमूलक, आन्तरिक आयवृद्धि तथा पूँजीगत कार्यको लागि आन्तरिक ऋण लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ ।

हालसम्म ठाकुरबाबा नगरपालिकाले आन्तरिक ऋण लिएको अवस्था छैन । आन्तरिक ऋण सावार् र ब्याज सहित फिर्ता गर्नुपर्ने दायित्वको रकम हो । ऋण लिन सक्ने कानूनी व्यवस्था, वास्तविक आवश्यकता, स्रोतको चाप, असल अभ्यासहरू आदिको सतर्कतापूर्वक अध्ययन तथा विश्लेषण गरी आन्तरिक ऋण लिनु उपयुक्त हुन्छ ।

३.४ स्थानीय खर्च

३.४.१ चालु तथा पूँजीगत खर्च :

क्र.सं.	गत आ.व. २०७९/८० को खर्च रकम रु.	चालु आ.व. २०८०/८१ चैत मसान्तसम्मको खर्च रकम रु.
क) चालु खर्च		
१.	प्रस्तावित : ४८,०४,३९,२९७।००	प्रस्तावित : ५०,४०,३३,४८८।०२
२.	वास्तविक: ४२,९९,६५,८९७।४६	वास्तविक: ३९,९०,०५,४०३।६४
	८७.८३ प्रतिशत	६९.७ प्रतिशत
ख) पूँजीगत खर्च		
१.	प्रस्तावित : ३९,६०,५०,८०८।००	प्रस्तावित : २९,६७,४२,४९५।९८
२.	वास्तविक : २३,७३,२५,५०७।४९	वास्तविक : ९,२७,९२,६५६।६७
	५९.९२ प्रतिशत	३९.२४ प्रतिशत
	कुल प्रस्तावित : ८७,६४,८२,९०५।००	कुल प्रस्तावित : ८०,०७,७५,९०४।००
	कुल वास्तविक : ६६,९२,९९,३२४।९५	कुल वास्तविक : ४०,३७,९८,०६०।३९
	७५.२२ प्रतिशत	५०.४२ प्रतिशत

नगरपालिकाले चालु खर्च अन्तरगत गत आ.व. मा रु. ८७ करोड ६४ लाख ८२ हजार एक सय पाँच अनुमान गरिएकोमा ७५.२२ प्रतिशत अथवा रु. ६६ करोड ९२ लाख ९९ हजार ३ सय २४ मात्र खर्च भएको थियो । चालु आ.व. मा खर्च हुने अनुमान गरिएको कुल रकम रु. ८० करोड ७ लाख ७५ हजार ९ सय ४ मध्ये चालु आ.व. को चैत मसान्त सम्ममा रु. ४० करोड ३७ लाख ९८ हजार ६० अथवा ५०.४२ प्रतिशत खर्च भएको देखिन्छ । चालु खर्च शीर्षकको गत आ.व. र चालु आ.व. को विस्तृत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ

३.४.२ स्थानीय खर्चका चुनौतीहरू

स्थानीय तह आधारभूत सेवा र विकास व्यवस्थापनको आधार केन्द्रको रूपमा रहेको हुन्छ । यसले जनताको घरदैलोमा प्रभावकारी सेवा प्रवाह र विकास पुर्याई जनताको हक अधिकारको सम्मान र सम्बोधन गर्दछ, भने जनविश्वासलाई प्रवर्द्धन गर्दछ । जनताका आवश्यकता, राजश्व स्रोतका सीमितता, विनियोजन कुशलता, कार्यान्वयन दक्षता, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रभाकारिता जस्ता विषयहरू स्थानीय तहको स्रोतसाधन परिचालनका सन्दर्भमा महत्वपूर्ण हुने गर्दछन् ।

सार्वजनिक स्रोत नियमितता, मितव्ययीता, कार्यदक्षता, प्रभाकारीता र औचित्यताका आधारलाई पुष्टी हुने गरी खर्च हुनुपर्दछ । यसै सन्दर्भमा यस नगरपालिकामा देखिने गरेका खर्चका चुनौतीहरू निम्न रहेका छन्:-

- ✓ नेपालको दीर्घकालीन सोच, दीगो विकास लक्ष्यको मार्गचित्र र संघ, प्रदेश र नगरपालिकाका आवधिक योजना, क्षेत्रगत योजनाहरूका लक्ष्य हासिल हुने गरी सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन गर्नु,
- ✓ जनताको माग, आवश्यकता बमोजिम सार्वजनिक खर्चलाई कुशलतापूर्वक व्यवस्थापन गर्नु,
- ✓ वस्तुगत आधारमा सीमित स्रोत साधनको विनियोजन कुशलता र खर्च गर्ने दक्षता अभिवृद्धि गर्नु,
- ✓ चालु खर्चलाई वाञ्छित सीमामा राखी पूँजीगत खर्चमा अभिवृद्धि गर्नु,
- ✓ तोकिएका मापदण्ड र सूचकहरू प्राप्त हुने गरी खर्च गर्नु,
- ✓ पूँजीगत खर्चभित्र वास्तविक पूँजी निर्माण हुने अवस्था सिर्जना गर्नु,
- ✓ विभिन्न दल, व्यक्ति, संघ संस्थाको इन्धन, अनुदान, सहायताका लागि हुने दबाव व्यवस्थापन गर्नु,
- ✓ ठेक्कापट्टा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाई समयमै काम सम्पन्न गर्नु,
- ✓ बढ्दो रकमान्तरको अवस्थालाई न्यूनीकरण गर्नु आदि ।

खण्ड ४ : आर्थिक विकास

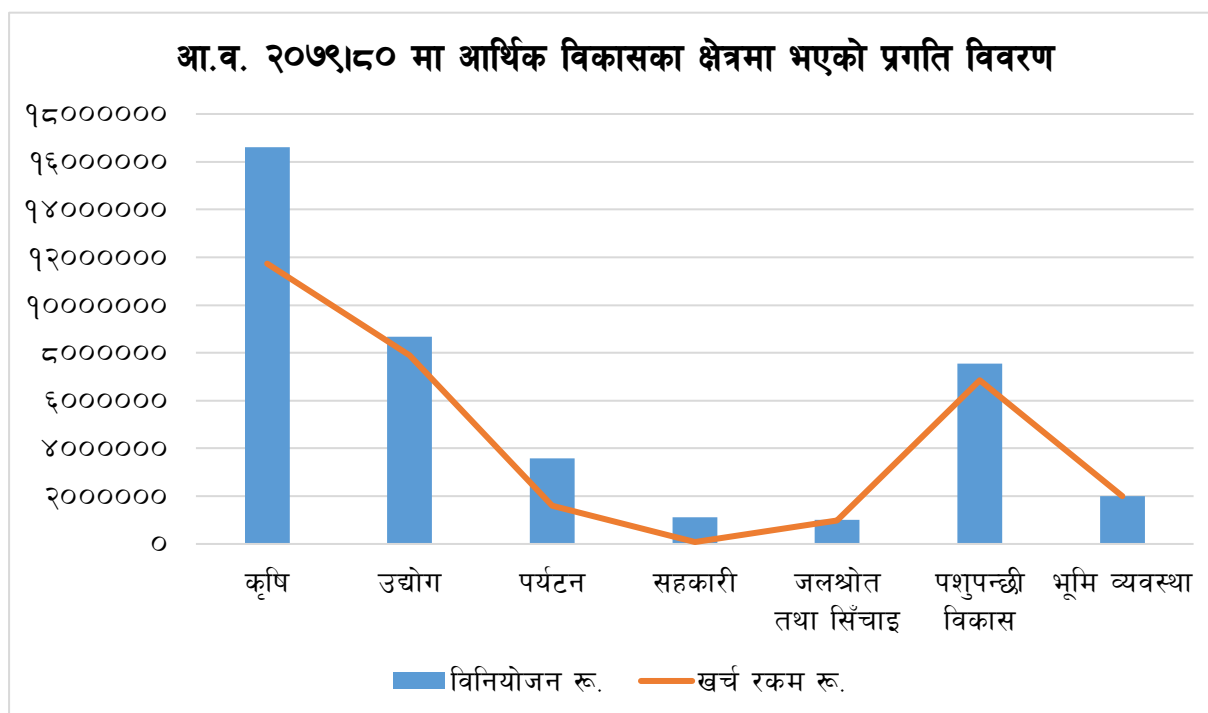
४.१ चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म र गत आर्थिक वर्षमा आर्थिक विकासका क्षेत्रमा भएको प्रगति

बचत तथा ऋण सहकारी, कृषि सहकारी र बहुउद्देश्य सहकारी गरी जम्मा २१ वटा सहकारीहरु रहेको यस नगरपालिकामा सहकारीहरुको नियमन गर्ने संयत्र तय भएको छ । यसै गरी भूमि व्यवस्थापन सम्बन्धमा वडा नं. ५ को नापजाँच सम्बन्धी सम्पूर्ण प्रक्रियाहरु पुरा गरी लालपुर्जा बन्ने क्रममा भएपनि आयोग विघटन भई काम रोकिएको छ । जग्गा बर्गिकरणलाई नयाँ मापदण्ड अनुरूप सम्पन्न गरिएको छ भने DGPS System बाट जग्गाको नापनक्सा तय गरिएको छ । यसैबीच भूमिहिन दलित ३९४, भूमिहिन सुकुम्बासी ४२६ र अव्यवस्थित बसोबासी ३२६६ गरी ४०४६ जनाको लगत संकलन गरी नापजाँचको तयारी भइरहेकोमा मध्यवर्ती क्षेत्रसँग सम्बन्धित विभिन्न कानून र आयोगको खारेजीले अगाडि बढ्न सकिरहेको छैन ।

४.१.१ आ.व. २०७९/८० को प्रगति विवरण

क्र.सं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	विनियोजन रू.	खर्च रकम रू.	खर्च प्रतिशत
	आर्थिक विकास	४,०५,२१,०००।००	३,११,३६,०१७।५०	७६.८४
१.	कृषि	१६,५,९५,०००।००	१,१७,३४,६६५।००	७०.७
२.	उद्योग	८६,७४,०००।००	७८,९८,२०२।००	९१.०६
३.	पर्यटन	३५,९०,०००।००	१५,८५,७७५।००	४४.१७
४.	सहकारी	११,१०,०००।००	८०,०००।००	७.२१
५.	जलश्रोत तथा सिँचाई	१०,००,०००।००	९,७६,२६७।००	९७.६३
६.	पशुपन्छी विकास	७५,५२,०००।००	६८,६१,१०८।५०	९०.८५
७.	भूमि व्यवस्था	२०,००,०००।००	२०,००,०००।००	१००

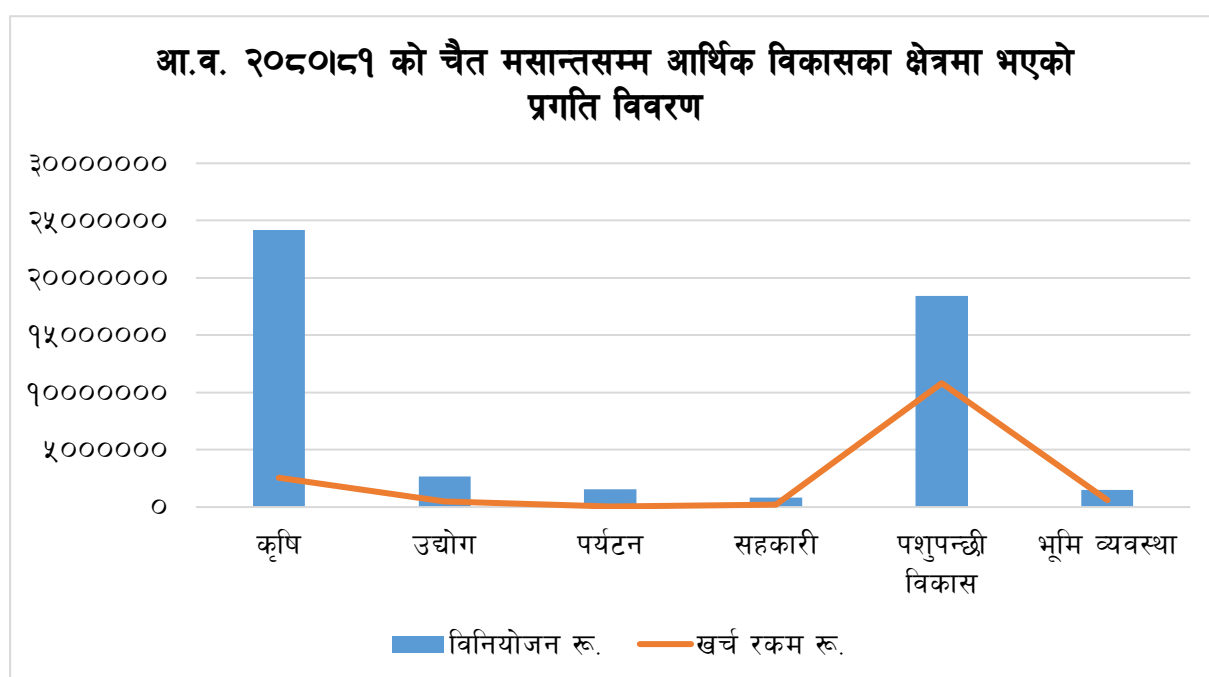
स्रोत: आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

४.१.२आ.व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्म

क्र.सं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	विनियोजन रू.	खर्च रकम रू.	खर्च प्रतिशत
	आर्थिक विकास	४,९१,०२,७१७००	१,४७,१४,१६३१००	२९.९७
१	कृषि	२,४१,५८,०००।००	२५,३३,९२६।००	१०.४९
२	उद्योग	२६,५०,०००।००	४,९९,१६८।००	१८.८४
३	पर्यटन	१५,५०,०००।००	५०,८५०।००	३.२८
४	सहकारी	८,००,०००।००	२,०४,७७५।००	२५.६
५	पशुपन्छी विकास	१,८४,४४,७१७।००	१,०८,११,६८८।००	५८.६२
६	भूमि व्यवस्था	१५,००,०००।००	६,१३,७५६।००	४०.९२

स्रोत : आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

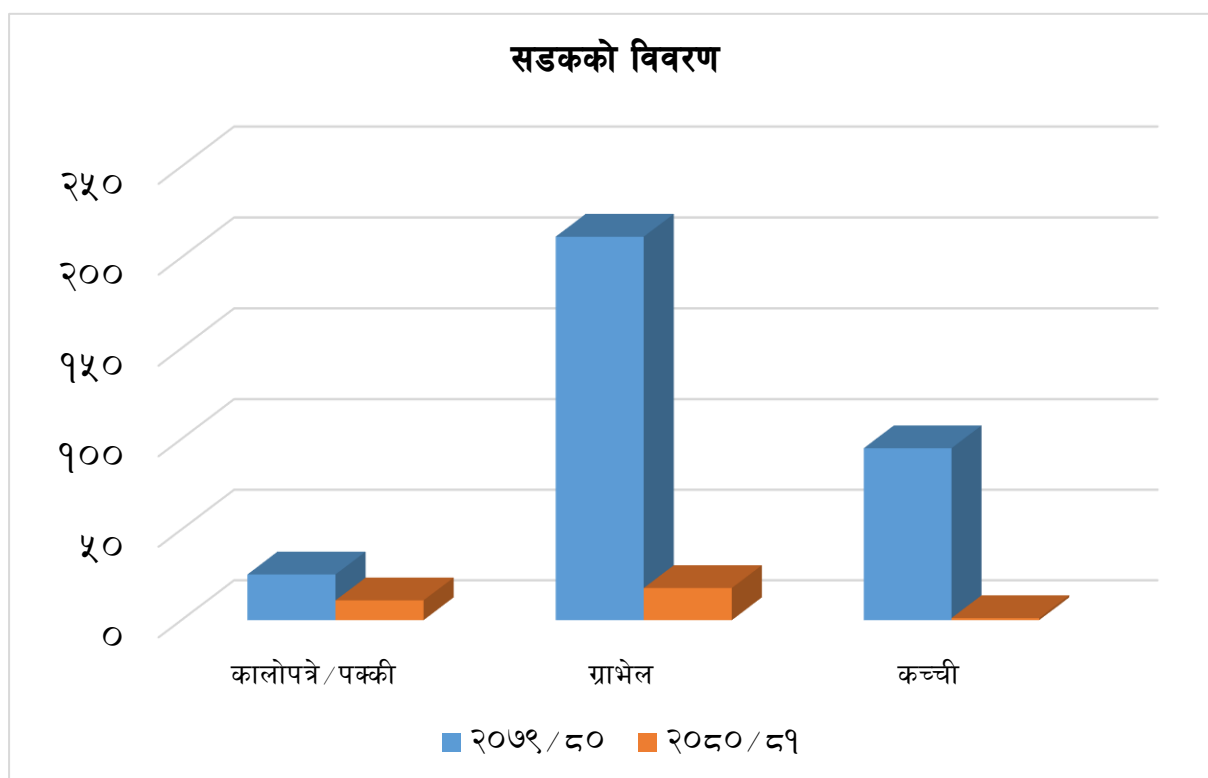

४.२ स्थानीय सडक निर्माणको अवस्था

वडा	सडकको विवरण						एकाइ
	कालोपत्रे/पक्की		ग्राभेल		कच्ची		
	२०७९।८०	२०८०।८१	२०७९।८०	२०८०।८१	२०७९।८०	२०८०।८१	
१	१.१५५७	१.८	५७.७९४३	१.५	७.५	०.२००	कि.मि.
२	१.१३२	१.१	१७.९८१	१.७२५	२१.००८४	०	कि.मि.
३	२.७६६	०	३१.७०२	३.०२०	१७.४३८४	०.४००	कि.मि.
४	४.४८२	६.२	९.१८३३	१.७७	१०.५४१	०.४५०	कि.मि.
५	१.२१७	१.२७७	२८.५६७	०.९५२	७.५४८६	०.१००	कि.मि.
६	४.०१६	१.७	११.३४६	३.१६	४.७३६	०	कि.मि.

वडा	सडकको विवरण						एकाइ
	कालोपत्रे/पक्की		ग्राभेल		कच्ची		
	२०७९।८०	२०८०।८१	२०७९।८०	२०८०।८१	२०७९।८०	२०८०।८१	
७	१.८९४	०.१३७५	१६.४३८	०	८.९१३	०	कि.मि.
८	३.८४६	०.९७५	१४.८११	३	७.१८९	०	कि.मि.
९	१.७२	३.३	२३.५७५५	१.९८	९.७३४६	०	कि.मि.
जम्मा	२५.२२८७	१०.९०९५	२११.३९७९	१७.७३७	९४.९०८७	१.१५०	कि.मि.

स्रोत: पूर्वाधार विकास शाखा, वडा प्राविधिक, आवधिक योजना, २०८१

सडक तथा यातायातको क्षेत्रमा अन्तर-सरकार साभेदारी र सहकार्य रहेको छ । नगरपालिकाको सबै वडामा यातायातको पहुँच पुग्नेगरी बाट्मासे सडक निर्माण भइ सकेको छ । नगर क्षेत्रभित्र रहेको कुल पक्की सडकको लम्बाई ३६.१४ कि.मी. रहेको छ । संघीय राजधानी काठमाण्डौ, प्रदेश राजधानी नेपालगञ्ज र अन्य जिल्ला, मित्रराष्ट्र भारत र जिल्ला भित्रका अन्य गाउँ/नगरपालिकासम्मका लागि यातायात सुविधा उपलब्ध रहेको छ ।

यहाँ गत आ.व. मा कालोपत्रे सडक कुल २५.२२ कि.मी. रहेकोमा चालु आ.व. को चैत्र मसान्त सम्ममा १०.९० कि.मी.को निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । ग्राभेल सडक गत आ.व. मा कुल २११.३९ कि.मी. रहेकोमा चालु आ.व. को चैत्र मसान्त सम्ममा १७.७३ कि.मी. को निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । धुले सडक अर्थात कच्ची सडक गत आ.व. मा कुल ९४.९० कि.मी. रहेकोमा चालु आ.व. को चैत्र मसान्त सम्ममा १.१५ कि.मी. थपिएको छ । सडक तथा यातायात क्षेत्रको अवस्थालाई माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

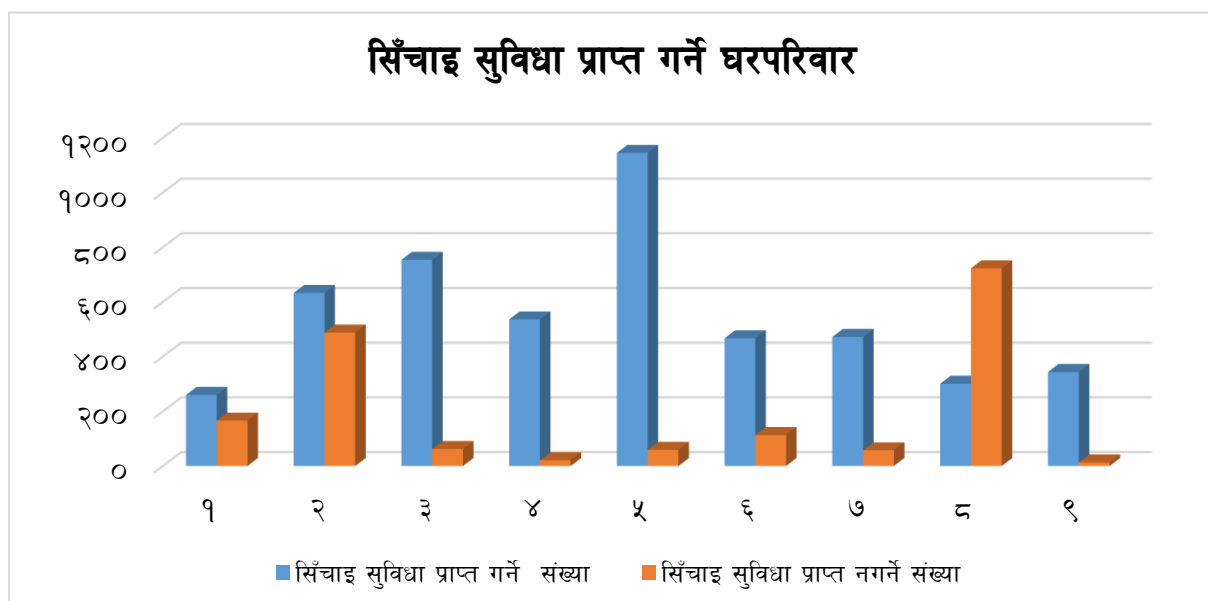
४.३ सिँचाईको अवस्था

जमिन खेतीयोग्य भएर मात्र हुँदैन त्यसमा सिँचाईको सुविधा अनिवार्य पुगेको हुनपर्दछ । खेतीयोग्य जमिनमा खेतीपाती गरी पूर्ण सदुपयोग गर्न त्यसमा सिँचाईको सुविधा पुर्‍याउनु अनिवार्य हुन्छ । तसर्थ स्थानीय तहहरूले आफ्नो क्षेत्रमा रहेको खेतीयोग्य जमिनको यथार्थ विवरण तयार पारी त्यसमध्ये सिँचाई पुगेको र नपुगेको जमिनको समेत सही तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्नुपर्दछ । यसपश्चात् सिँचाई नपुगेको जमिनमा एक वा अर्को प्रकारले सिँचाई पुर्‍याउन प्राथमिकता केन्द्रीत गर्नु आवश्यक हुन्छ । यस नगरपालिकामा खेतीपाती गर्ने ६,६१४ परिवार संख्या मध्ये ४,९१२ परिवार अर्थात ७४.४७ प्रतिशतले सिँचाई सुविधा प्राप्त गरिरहेका छन् भने १,७०२ अर्थात २५.७३ प्रतिशत परिवार सिँचाई सुविधाबाट बञ्चित रहेको पाउन सकिन्छ । घरधुरी सर्वेक्षण, २०७९ बमोजिम नगरपालिकामा वडागत रूपमा विस्तृत विवरण तलको तालिकाहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ :-

सिँचाई सुविधा प्राप्त गर्ने घरपरिवार

वडा	सिँचाई सुविधा प्राप्त गर्ने संख्या	सिँचाई सुविधा प्राप्त नगर्ने संख्या	जम्मा घरपरिवार संख्या
१	२६०	१६६	४२६
२	६३३	४८८	११२१
३	७५४	६२	८१६
४	५३६	२१	५५७
५	११४५	५९	१२०४
६	४६७	११३	५८०
७	४७२	५७	५२९
८	३०१	७२३	१०२४
९	३४४	१३	३५७
जम्मा	४९१२	१७०२	६६१४
प्रतिशत	७४.२७	२५.७३	१००

स्रोत : नगर पार्श्वचित्र, २०७९

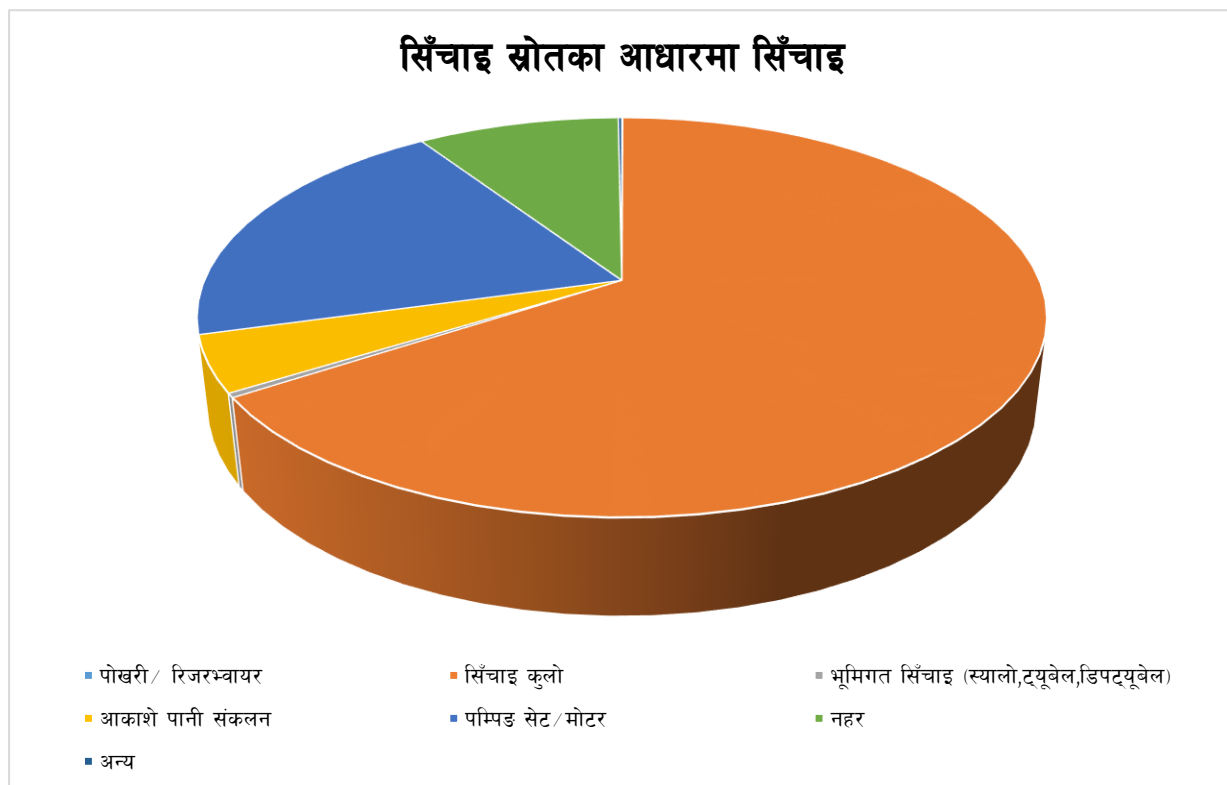

सिँचाइ स्रोतका आधारमा सिँचाइ

ठाकुरबाबा नगरपालिकामा सिँचाइको मुख्य स्रोतको रूपमा सिँचाइ कुलो रहेको छ । यहाँका ३२३० घरधुरी अर्थात ६५.७६ प्रतिशतले सिँचाइकुलो मार्फत सिँचाइ सुविधा प्राप्त गरेका छन् । यसैगरी पम्पिङ सेट अर्थात मोटर मार्फत सिँचाइ गर्नेहरू ९८१ अर्थात १९.९७ प्रतिशत रहेका छन् । यहाँका ९.८ प्रतिशत घरधुरीले नहर मार्फत सिँचाइ गर्ने गरेका छन् भने बाँकी घरधुरीले आकाशेपानी संकलन, रिजर्भ ट्याङ्की मार्फत सिँचाइ गर्ने गरेका छन् । जसको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा समावेश गरिएको छ ।

वडा न.	पोखरी/ रिजरभवायर	सिँचाइ कुलो	भूमिगत सिँचाइ (स्यालो,ट्यूबेल,डिपट्यूबेल)	आकाशे पानी संकलन	पम्पिङ सेट/मोटर	नहर	अन्य	जम्मा
१	१	१७१	१	०	३७	४९	१	२६०
२	१	५०२	०	०	१२८	१	१	६३३
३	०	७३४	०	२	१८	०	०	७५४
४	०	४२२	१	४	३	१०४	२	५३६
५	०	९५०	३	०	३	१८९	०	११४५
६	०	३	०	५	४५५	१	३	४६७
७	०	१९४	१२	८	२५३	४	१	४७२
८	०	१३	०	२०४	८४	०	०	३०१
९	०	२४१	०	०	०	१०३	०	३४४
जम्मा	२	३२३०	१७	२२३	९८१	४५१	८	४९१२
प्रतिशत	०.०४	६५.७६	०.३५	४.५४	१९.९७	९.१८	०.१६	१००

स्रोत : नगर पार्श्वचित्र, २०७९

४.४ वित्तीय क्षेत्र (बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू)

आधुनिक अर्थव्यवस्थामा आर्थिक कारोबार बैंकबाट हुँदा त्यो व्यवस्थित र सहज हुन जान्छ । बैङ्किङ प्रणालीहरूमा व्यापक विकास भइरहँदा उनीहरूले प्रदान गर्ने सेवाहरू समेत विस्तार हुँदै गईरहेका छन् । हाल विभिन्न बैंकहरूले ए.टी.एम. सेवा, भिसा कार्ड सेवा महशुल भुक्तानी सेवा लगायत बीमाहरूको समेत व्यवस्था गरेका छन् । यसर्थ आधुनिक आर्थिक प्रणालीमा ग्रामीण जनताहरूको समेत बैंकिङ्ग सेवामा पहुँच पुऱ्याउन अपरिहार्य जस्तै भइसकेको छ । यस नगरपालिकामा रहेको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको विवरण तल उल्लेख गरिएको छ :-

क्र.सं.	बैंक तथा वित्तीय संस्थाको नाम	प्रकार	ठेगाना
१.	कुमारी बैंक	बैंक	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
२.	माछापुच्छ्रे बैंक	बैंक	ठाकुरबाबा ९, ठाकुरद्वारा
३.	सिभिल बैंक	बैंक	ठाकुरबाबा ९, ठाकुरद्वारा
४.	राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक	बैंक	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
५.	एन.आइ.सि एसिया बैंक	बैंक	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
६.	गरिमा विकास बैंक	बैंक	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
७.	ग्लोबल आइ.एम.ई. बैंक	बैंक	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
८.	सांग्रिला विकास बैंक	बैंक	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
९.	साइन रेसुझा विकास बैंक	बैंक	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
१०.	कर्णाली विकास बैंक	बैंक	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
११.	नेपाल बैंक लिमिटेड	बैंक	ठाकुरबाबा ९, ठाकुरद्वारा
१२.	निर्धन उत्थान बैंक	बैंक	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
१३.	सिटिजन लाइफ इन्सुरेन्स	इन्सुरेन्स क.	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
१४.	फरवार्ड लघुवित्त वित्तीय संस्था	वित्तीय संस्था	ठाकुरबाबा २, रानीपुर
१५.	किसान लघुवित्त वित्तीय संस्था	वित्तीय संस्था	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
१६.	विजय लघुवित्त वित्तीय संस्था	वित्तीय संस्था	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
१७.	ओमी लघुवित्त वित्तीय संस्था	वित्तीय संस्था	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
१८.	गणपति लघुवित्त वित्तीय संस्था	वित्तीय संस्था	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
१९.	मेरो माइक्रोफाइनेन्स वित्तीय संस्था	वित्तीय संस्था	ठाकुरबाबा ३,
२०.	युनिक नेपाल लघुवित्त वित्तीय संस्था	वित्तीय संस्था	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
२१.	अभियान लघुवित्त वित्तीय संस्था	वित्तीय संस्था	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
२२.	जनउत्थान सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय संस्था	वित्तीय संस्था	ठाकुरबाबा ३,
२३.	उपकार लघुवित्त वित्तीय संस्था	वित्तीय संस्था	ठाकुरबाबा ३,
२४.	एन. आइ. सि लघुवित्त वित्तीय संस्था	वित्तीय संस्था	ठाकुरबाबा ९, ठाकुरद्वारा
२५.	डिप्रोक्स लघुवित्त वित्तीय संस्था	वित्तीय संस्था	ठाकुरबाबा ९, ठाकुरद्वारा

क्र.सं.	बैंक तथा वित्तीय संस्थाको नाम	प्रकार	ठेगाना
२६.	छिमेक लघुवित्त वित्तीय संस्था	वित्तीय संस्था	ठाकुरबाबा ३
२७.	नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	इन्स्योरेन्स क.	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ
२८.	एशिएन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	इन्स्योरेन्स क.	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ

स्रोत: ठाकुरबाबा नगरपालिका कार्यालय

४.५ लघु घरेलु साना उद्योगको संख्या (प्राइवेट फर्म)

नगरपालिकामा मझौला उद्योग, ठूला उद्योग, सेवामूलक उद्योग, सरकारी उद्योग, समुदायमा आधारित उद्योग, संकलन तथा प्रशोधन सम्बन्धी उद्योगहरू सञ्चालनमा आउन नसके पनि नगरपालिकामा उपलब्ध स्थानीय स्रोत र साधनको उपयोग गरी विभिन्न साना तथा घरेलु, कृषिजन्य उद्योगहरू रहेका छन् जसले नगरपालिकाको आर्थिक विकासमा टेवा पुऱ्याएको छ ।

कृषि र उद्योग क्षेत्रको विकाससँग अनोन्याश्रित सम्बन्ध भएको क्षेत्र हो व्यापार । कृषि र उद्योगमार्फत उत्पादित सामाग्रीहरूलाई राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा पुऱ्याउने माध्यम व्यापार भएकाले व्यापार र बाणिज्यको विकास अत्यन्त महत्वपूर्ण हुन्छ । स्थानीय तहहरू आर्थिकरूपले सवल हुन स्थानीय उत्पादनमा सवल भई निर्यात गर्न सक्ने अवस्थामा पुग्न पर्दछ । आफ्नो क्षेत्रभन्दा बाहिर उत्पादित सामाग्रीहरूको व्यापार गरेर अर्थतन्त्र माथि उठ्न सक्दैन । यसका लागि कुनै न कुनै प्रकारले स्थानीय उत्पादनमा केन्द्रीत भई यस्ता उत्पादनहरूलाई निर्यात गर्न सक्नुपर्दछ ।

४.६ औद्योगिक ग्राम

यस नगरपालिकामा कुनै औद्योगिक ग्राम रहेको छैन । बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रभित्र नगरपालिकाको वडा नं. ५ बाहेक अन्य वडाहरू पर्ने भएको हुँदा वन सम्बन्धी कानूनले मझौला, ठूला उद्योगहरू र औद्योगिक ग्राम स्थापना गर्न बाधा परिरहेको अवस्था छ ।

४.७ सीप विकास सम्बन्धी विवरण

नगरपालिकामा रहेको कुल जनसंख्यामध्ये २,१९६ जनामा कुनै न कुनै किसिमको विशेष सीप वा दक्षता भएको देखिन्छ । यी मध्ये सबैभन्दा बढी पोशाक बनाउने सम्बन्धी दक्षता भएकाहरूको संख्या ४५९ अर्थात् २०.९० प्रतिशत, दोस्रोमा शिक्षण सिकाई सम्बन्धी दक्षता भएकाहरूको संख्या २५५ अर्थात् ११.६१ प्रतिशत रहेको छ । तेस्रोमा कम्प्युटर विज्ञान सम्बन्धी सीप भएकाहरूको संख्या २०४ जना अर्थात् ९.२९ प्रतिशत रहेका छन् । यी गरगहना बनाउने/मर्मत गर्ने, छपाई सम्बन्धी, साहित्य श्रृजना सम्बन्धी र मूर्तिकला, प्रस्तरकला, काष्ठकला सम्बन्धी संख्या नगण्य रहेको छ । समग्रमा हेर्दा कुनैपनि प्रकारको सीप वा दक्षता हुनु आफैमा राम्रो भएतापनि नगरपालिकामा आधुनिक समाजमा आवश्यक पर्ने खालका विशेष सीपहरू तथा विश्वविद्यालयबाट प्राज्ञिक सर्टिफिकेट (प्रमाणपत्र) लिएर तयार भएको दक्ष जनशक्ति जस्तै : डाक्टर, इन्जिनियर, मेकानिक्स, विषयगत विशेषज्ञहरूको संख्या अत्यन्त न्यून देखिन्छ । दक्ष जनशक्तिको आयस्तर उच्च हुने हुनाले विकास निर्माणमा सहयोग पुग्नका सबै उक्त जनशक्तिको जीवनयापन गुणस्तरीय हुन्छ । यस प्रकारको जनशक्तिले दिगो विकासमा प्रत्यक्ष भूमिका खेल्दछ । नगरपालिकामा अधिकांश जनसंख्या अदक्ष वा अर्धदक्ष हुनाले नगरपालिकाको दिगो विकासमा ठूलो प्रयास गर्नुपर्ने देखिन्छ भने सीपयुक्त दक्षजनशक्तिलाई

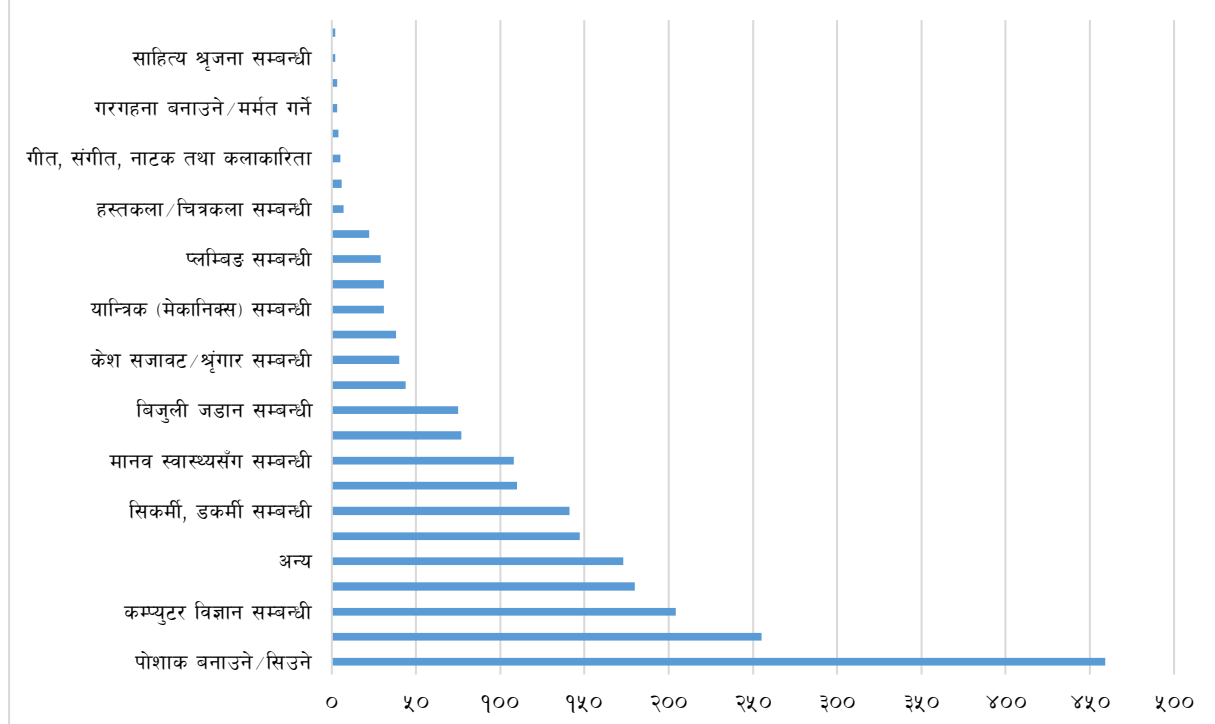
बीउ पूँजी वा सहूलियत कर्जाका कार्यक्रम नगरपालिकाले सञ्चालन गर्नुपर्दछ । साथै मानव संसाधन विकासलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने देखिन्छ । जसको विस्तृत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :-

औपचारिक तालिमको विषयको आधारमा बडागत विवरण

तालिमको विषय	बडा नं.									जम्मा संख्या	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७	८	९		
पोशाक बनाउने/सिउने	७	४३	१३	३९	८२	८८	१०३	८४	०	४५९	२०.९०
शिक्षण शिकाई सम्बन्धी	४२	२२	१३	४९	७१	२७	५	२०	६	२५५	११.६१
कम्प्युटर विज्ञान सम्बन्धी	१५	८	५	११	१८	९३	२२	३१	१	२०४	९.२९
सवारी चालक सम्बन्धी	७	१८	६	२१	१९	४७	३७	२३	२	१८०	८.२०
अन्य	३३	६	१५	४२	२१	३१	३	१९	३	१७३	७.८८
आत्मसुरक्षा सम्बन्धी/शारीरिक सुगठन	११	९	२५	१२	२६	१	२	६१	०	१४७	६.६९
सिकर्मी, डकर्मी सम्बन्धी	१०	१२	९	२१	२९	९	१२	३५	४	१४१	६.४२
कृषि, पशुपालन, माछापालन, मोरी पालन सम्बन्धी	५	६	१०	११	२४	१७	८	२४	५	११०	५.०१
मानव स्वास्थ्यसँग सम्बन्धी	१९	६	२०	१८	१७	४	६	१८	०	१०८	४.९२
होटल तथा रेष्टुरेन्ट सम्बन्धी	८	११	२	२	११	११	४	२४	४	७७	३.५१
बिजुली जडान सम्बन्धी	५	८	८	१४	४	१४	७	१५	०	७५	३.४२
पशुचिकित्सा तथा पशुस्वास्थ्य सम्बन्धी	७	११	३	७	५	५	२	२	२	४४	२.००
केश सजावट/श्रृंगार सम्बन्धी	२	५	१	३	६	११	६	६	०	४०	१.८२
फर्निचर बनाउने सम्बन्धी	१	४	२	४	११	७	५	४	०	३८	१.७३
यान्त्रिक (मेकानिक्स) सम्बन्धी	२	४	०	५	४	८	१	७	०	३१	१.४१
इन्जिनियरिङ डिजाइन सम्बन्धी	४	२	१	११	२	८	०	३	०	३१	१.४१
प्लम्बिङ सम्बन्धी	०	१	२	९	३	११	०	३	०	२९	१.३२
रेडियो, टेलिभिजन, मोबाईल, तथा अन्य इलेक्ट्रिक बस्तुको मर्मत	४	५	२	१	५	३	१	१	०	२२	१.००
हस्तकला/चित्रकला सम्बन्धी	०	०	०	१	०	०	०	६	०	७	०.३२
श्रव्यदृष्य तथा फोटोग्राफी सम्बन्धी	०	१	०	०	१	१	०	२	१	६	०.२७
गीत, संगीत, नाटक तथा कलाकारिता	०	०	०	३	०	१	०	१	०	५	०.२३
जमिनको सर्भेक्षण सम्बन्धी	०	१	०	१	२	०	०	०	०	४	०.१८
गरगहना बनाउने/मर्मत गर्ने	०	१	०	०	०	२	०	०	०	३	०.१४
छपाई सम्बन्धी	०	०	१	०	०	१	०	१	०	३	०.१४
साहित्य श्रृजना सम्बन्धी	०	०	०	१	०	१	०	०	०	२	०.०९
मूर्तिकला, प्रस्तरकला, काष्ठकला	१	०	०	०	०	१	०	०	०	२	०.०९
जम्मा	१८३	१८४	१३८	२८६	३६१	४०२	२२४	३९०	२८	२१९६	१००

स्रोत : घरघुरी तथ्याङ्क संकलन, २०७९

औपचारिक तालिमको विषयको आधारमा वडागत विवरण

नगरपालिकाले विभिन्न समयमा सीप विकास सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने गरेको छ । नगरपालिकाका विभिन्न शाखाहरूबाट प्राप्त विवरण अनुसार देहाय बमोजिमका सीप विकास तालिमहरू प्रदान गरिएको छ

क्र.सं.	तालिमको किसिम	आ.व. २०७९।८० सम्म		आ.व. २०८०।८१ चैतसम्म		जम्मा	कैफियत
		महिला	पुरुष	महिला	पुरुष		
१	भैसीपालन	३	२	०	०	५	लघु उद्यम
२	बाखापालन	१९	१२	०	०	३१	लघु उद्यम
३	बड्गुरपालन	३६	१३	०	०	४९	लघु उद्यम
४	कुखुरापालन	१०	१	०	०	११	लघु उद्यम
५	सिलाइकटाइ	२६	०	०	०	२६	लघु उद्यम
६	अगरवती निर्माण	८	०	०	०	८	लघु उद्यम
७	खेलौना	१०	०	०	०	१०	लघु उद्यम
८	बेकरी	०	५	०	०	५	लघु उद्यम
९	आलुचिप्स	११	०	०	०	११	लघु उद्यम
१०	ब्युटीपार्लर	८	०	०	०	८	लघु उद्यम
११	पलम्बर	०	४	०	०	४	लघु उद्यम
१२	खाजा नास्ता	१५	०	०	०	१५	लघु उद्यम
१३	तरकारी खेती	३	१	०	०	४	लघु उद्यम
१४	प्रोफेसनल कुक	१०	१०	१४	६	४०	इन्स्योर परियोजना
१५	लाइट भेहिकल मेकानिक	०	१३	०	०	१३	इन्स्योर परियोजना

क्र.सं.	तालिमको किसिम	आ.व. २०७९।८० सम्म		आ.व. २०८०।०८१ चैतसम्म		जम्मा	कैफियत
		महिला	पुरुष	महिला	पुरुष		
१६	कम्प्युटर नेटवर्क टेक्निसियन	७	६	०	०	१३	इन्स्योर परियोजना
१७	प्रोफेसनल एकाउन्टेन्ट	०	०	१८	२	२०	इन्स्योर परियोजना
१८	मकै र थाकलको हस्तकला सामग्री तालिम	०	०	४७	०	४७	लघु उद्यम तथा महिला, बालबालिका

साभेदार गैरसरकारी संस्थाबाट प्रदान गरिएका तालिमहरू

यस नगरपालिकालाई कार्यक्षेत्र बनाई कार्य गरिरहेका गैरसरकारी संस्थाहरूले सीप विकास तालिम सञ्चालन गरेको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :-

क्र.सं.	तालिमको किसिम	आ.व. २०७९।८० सम्म		जम्मा	आ.व. २०८०।०८१ चैतसम्म		जम्मा	कुल जम्मा	कैफियत
		महिला	पुरुष		महिला	पुरुष			
१	मकै र थाकलको हस्तकला सामग्री तालिम	०	०	०	९	०	९	९	बाँके युनेस्को क्लव
२	गड्यौली मल उत्पादन तालिम	०	०	०	६	०	६	६	बाँके युनेस्को क्लव
३	कम्प्युटर तालिम	५	०	५	०	०	०	५	बाँके युनेस्को क्लव
४	सेक्युरिटी तालिम	९	०	९	०	०	०	९	बाँके युनेस्को क्लव
५	ब्युटीपार्लर तालिम	३	०	३	०	०	०	३	बाँके युनेस्को क्लव
६	सिलाइकटाइ तालिम	५	०	५	०	०	०	५	बाँके युनेस्को क्लव
७	ड्राइभिङ्ग तालिम	५	०	५	०	०	०	५	बाँके युनेस्को क्लव
८	सिलाइकटाइ	०	०	०	४	०	४	४	दलित महिला उत्थान संघ
९	खाजा नास्ता	०	०	०	३	०	३	३	
१०	पशुपालन तालिम	४५०	०	४५०	३८२	०	३८२	८३२	हेफर प्रोजेक्ट नेपाल
११	डेरी तथा बेकरी	२	०	२	०	०	०	२	बी गुप बाँके

क्र.सं.	तालिमको किसिम	आ.व. २०७९/८० सम्म		जम्मा	आ.व. २०८०/८१ चैतसम्म		जम्मा	कुल जम्मा	कैफियत
		महिला	पुरुष		महिला	पुरुष			
१२	सुरक्षा गार्ड	७	०	७	०	०	०	७	बी ग्रुप वाँके
१३	खाजा नास्ता	२	०	२	०	०	०	२	बी ग्रुप वाँके
१४	बाख्रा पालन	२	०	२	०	०	०	२	बी ग्रुप वाँके
१५	तरकारी खेती तालिम	-	-	३०	-	-	-	३०	बर्दिया रा.नि.
१६	बेतबाँसको मुडा बनाउने तालिम	-	-	१०	-	-	-	१०	बर्दिया रा.नि.
१७	मोटर ड्राइभिङ्ग तालिम	-	-	८	-	-	-	८	बर्दिया रा.नि.

स्रोत: सम्बन्धित संस्थाले उपलब्ध गराएको प्रगति प्रतिवेदन बमोजिम

स्थानीय क्षेत्रमा आवश्यक तर उपलब्ध नहुन सीपहरू :

नगरपालिकामा आवश्यक तर उपलब्ध नभएका सीपहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् :-

- पाककला : खाना पकाउने सेफ,
- इन्टेरियर डिजाइन
- पशु चिकित्सा
- कृषि विज्ञ
- वास्तुकला/आर्किटेक्चरिङ्ग
- मेकानिकल
- इलेक्ट्रोनिक्स
- फेसन डिजाइन
- सूचना प्रविधि : वेब डेभलपर, एप्लिकेशन डेभलपर, सूचना प्रविधि सुरक्षा प्रणाली आदि

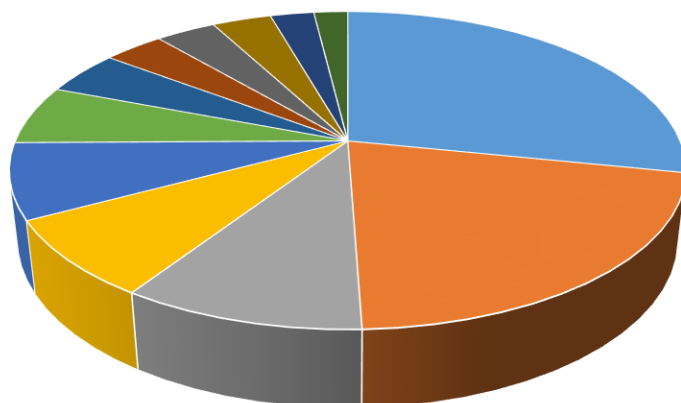
४.८ श्रम तथा रोजगारी सम्बन्धी विवरण :

घरधुरी सर्वेक्षण, २०७९ बमोजिम नगरपालिकामा रहेका जम्मा जनसंख्या मध्ये ज्याला मजदुरी पेशालाई मुख्य पेशा बनाएका सबैभन्दा बढी अर्थात् ८,९४६ जना (२८.२१ प्रतिशत) रहेका छन् । दोस्रोमा गृहणीलाई मुख्य पेशाको रूपमा लिनेहरूको संख्या ६,७३५ अर्थात् २१.२४ प्रतिशत रहेको छ । तेस्रोमा विद्यार्थीहरू ३,१०७ अर्थात् ९.८० प्रतिशत रहेका छन् । जसको वडागत विस्तृत विवरण तालिकामा उल्लेख गरिएको छ :-

मुख्य पेशाको आधारमा जनसंख्याको विवरण

परिवारको मुख्य पेशा	बडा नं.									जम्मा	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७	८	९		
ज्याला/मजदुरी	६२६	१५२६	१२९६	१०३३	८६३	७२३	८५७	१००६	१०१६	८९४६	२८.२१
गृहणी	२४६	६७९	२९५	४६४	८३३	५३९	१२५५	११७३	१२५१	६७३५	२१.२४
विद्यार्थी	१७७	२१३	७३	१६२	२६६	६८	६७४	४०३	१०७१	३१०७	९.८
उद्योग/व्यापार/कृषि	१०७	१७४	१०९	२९८	११८०	१५२	१७२	७४	२३५	२५०१	७.८९
वैदेशिक रोजगारी	३५१	२४९	३३१	२२०	५५५	१८६	१३५	२४४	१६९	२४४०	७.६९
सरकारी नोकरी/जागिर	२७५	२५९	२३७	२६१	१७४	१७७	१२४	१७०	२३१	१९०८	६.०२
व्यापार	४३०	१३७	१८१	१००	१०५	१०७	५१	९१	२१७	१४१९	४.४७
पशुपालन	३६	८१	१०४	८५	३३८	२११	४१	९५	१०४	१०९५	३.४५
अन्य बेरोजगार	२९	४६	६०६	१९	७८	२४	४९	१७२	७०	१०९३	३.४५
गैरसरकारी नोकरी/जागिर	२२८	१५८	१०३	११२	१२७	९४	६१	१४२	४३	१०६८	३.३७
अन्य रोजगारी	६२	८६	३६	७०	८५	१२०	२२०	२१	८८	७८८	२.४८
अन्य स्वरोजगार	१००	५७	३०१	१८	४०	३९	२०	२०	२०	६१५	१.९४
जम्मा	२६६७	३६६५	३६७२	२८४२	४६४४	२४४०	३६५९	३६११	४५१५	३१७१५	१००

मुख्य पेशाको आधारमा जनसंख्याको विवरण

- ज्याला/मजदुरी
- गृहणी
- विद्यार्थी
- उद्योग/व्यापार/कृषि
- वैदेशिक रोजगारी
- सरकारी नोकरी/जागिर
- व्यापार
- पशुपालन
- अन्य बेरोजगार
- गैरसरकारी नोकरी/जागिर
- अन्य रोजगारी
- अन्य स्वरोजगार

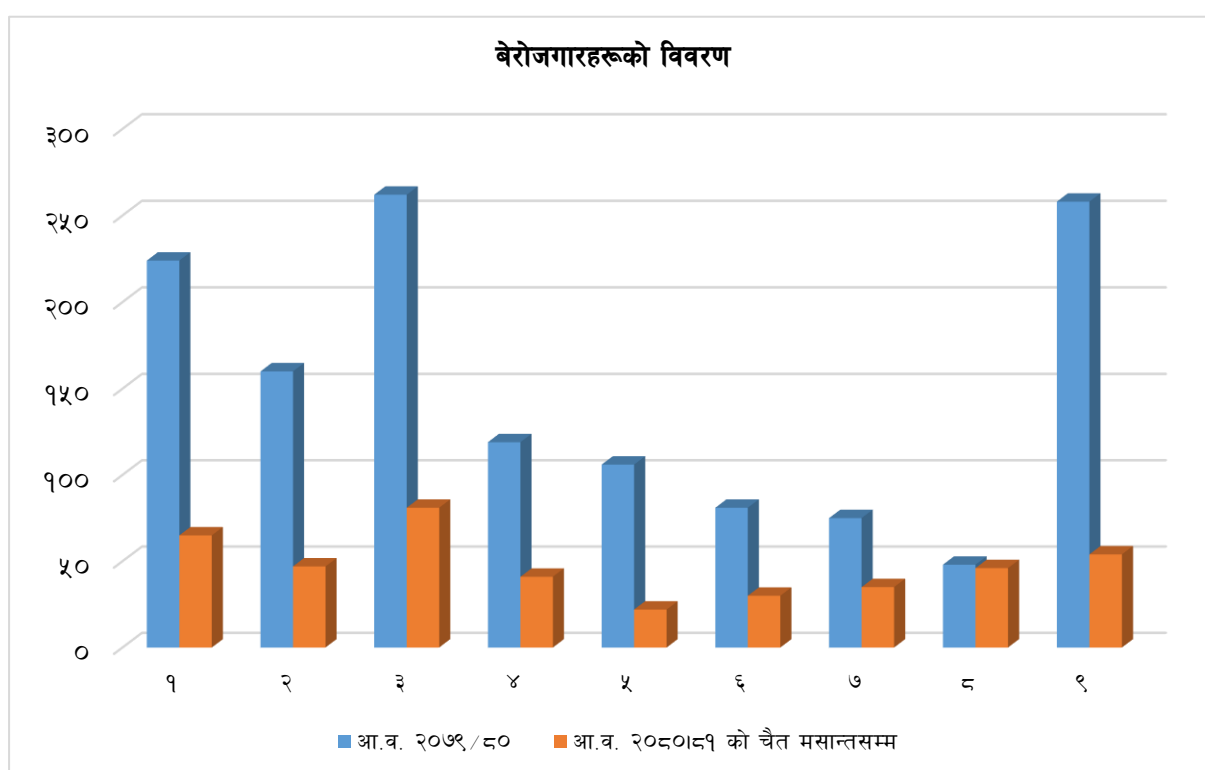
बेरोजगारहरूको सूचीकरण

नेपालको संविधानको धारा ३३ मा रोजगारीको हक मौलिक हकका रूपमा भएको हुँदा रोजगारी प्रत्याभूति प्रयोजनार्थ रोजगार सम्बन्धी प्रचलित कानून अनुसार वर्षमा सयदिन पनि रोजगारी नपाउने व्यक्तिहरूलाई वार्षिक सूचना प्रकाशन गरी आवेदन मार्फत् नगरपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचीकृत गरिन्छ। उक्त सूची प्रत्येक वर्ष अद्यावधिक हुने गर्दछ। सूचीकृत बेरोजगारहरूलाई भूमिहीन, सुकुम्बासी, महिला, घरमूली एकल महिला, अपाङ्ग भएको घरपरिवार, कृषि उत्पादनले तीन महिना खाना नपुग्ने, वार्षिक आम्दानी, परिवारका सदस्यले सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्तिको अवस्था आदि प्राथमिकताहरूका आधारमा श्रममूलक

आयोजनामा रोजगारी प्रदान गरिन्छ । गत आ. व. मा रू. ५७७/दिन/प्रतिव्यक्तिका दरले ज्याला दिइएकोमा चालु आ.व. २०८०।०८१ मा रू. ६६८/ दिन/प्रतिव्यक्तिका दरले ज्याला दिने गरिएको छ । नगरपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचीकृत बेरोजगारको संख्या देहाय बमोजिम रहेको छ :-

वडा नं.	आ.व. २०७९।८०	आ.व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्म	कैफियत
	संख्या	संख्या	
१	२२४	६५	
२	१६०	४७	
३	२६२	८१	
४	११९	४१	
५	१०६	२२	
६	८१	३०	
७	७५	३५	
८	४८	४६	
९	२५८	५४	
कुल जम्मा	१३३३	४२१	

स्रोत : ठाकुरबाबा नगरपालिकाको कार्यालय, रोजगार सेवा केन्द्र, २०८०।०८१

४.९ व्यवसाय दर्ता विवरण

नेपालको संविधान, अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, ठाकुरबाबा नगरपालिकाको व्यवसाय कर सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को व्यवस्था बमोजिम नगरपालिकाले

व्यवसाय कर सङ्कलनको कार्य गर्ने गरेको छ । व्यवसाय कर नगरपालिकाको प्रमुख करको रूपमा समेत रहेको छ । गत आ.व. २०७९।८० सम्म १,०१२ वटा व्यवसाय दर्ता रहेकोमा चालु आ.व. २०८०।०८१ को चैत मसान्तसम्म १०१ व्यवसाय थप भई कुल १,११३ वटा व्यवसाय दर्तामा रहेका छन् ।

४.१० वाणिज्य र बजार अनुगमन

स्थानीय बजार क्षेत्रको अनुगमन तथा नियमनको अधिकार स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले नगरपालिकालाई दिएको छ । स्थानीय उपभोक्ताको स्वास्थ्य र उपभोक्ता अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्नु नगरपालिकाको कर्तव्य हो । यसैले ठाकुरबाबा नगरपालिकाले गरिने बजार अनुगमन निर्देशिका, २०७६ को व्यवस्था र हालै जारी भएको ठाकुरबाबा नगरपालिकाको उपभोक्ताहित तथा बजार अनुगमन ऐन, २०८० को व्यवस्था बमोजिम वाणिज्य र बजार अनुगमन गर्ने गरिएको छ । गत आ.व. २०७९।८० मा ७ पटक र चालु आ.व.को चैत मसान्तसम्म १० पटक वाणिज्य तथा बजार अनुगमनको कार्य बजार अनुगमन टोलीबाट भएको छ । यस क्रममा म्याद गुज्रिएका सामानहरू जफत, तोकिए बाहेकका कारोबार गरिएका सामानहरू जफत र गैरव्यवसायिक कार्यको सम्बन्धमा जरिवाना समेत गरिएको छ ।

४.११ कृषि तथा पशुपन्छी

कृषि तथा पशुपन्छीजन्य उत्पादन

तालिका नं. १ : अन्नबाली उत्पादन र बिक्रीसम्बन्धी विवरण

अन्नबाली	उत्पादन क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन मात्रा (टन)	बिक्री मात्रा (टन)	बिक्री रकम	उत्पादन गर्ने घरधुरी संख्या
धान	३०८०.८६	१०८७३.३२	१०८५.७२	३७५२८७१७	६७११
गहुँ	६५४.४	९०५.१५	२२५.४४	५४९४३५८	२४५४
मकै	८५.११	१२०.३३	२१.३	८७६२९०	९१२
जौ	०.३१	०.२८	०.१	३५५००	८
अन्य खद्यान्नबाली (जुनेलो.....)	०.६८	०.५	०	१००	५
कोदो	०.१४	०.०५	०	०	३
जम्मा	३८२१.४९	११८९९.६४	१३३२.५७	४३९३४९६५	१००९३

स्रोत: घरधुरी तथ्याङ्क सङ्कलन, २०७९

कृषि कार्यमा संलग्न घरपरिवारहरूमध्ये ६,७११ घरपरिवारले धान लगाउने गरेका छन् भने आफूले उत्पादन गरेको बिक्री समेत गर्ने गरेका छन् । तथ्याङ्क संकलनका विगत १२ महिनामा सबै प्रकारका अन्नको जम्मा उत्पादन ११,८९९.६४ टन भएको र बिक्री १,३३२.५७ टन भएको देखिन्छ । धान उत्पादन गरी बिक्री गरेबापत रु.४,३९,३४,९६५ आम्दानी भएको छ । यहाँ लगाउने मुख्य अन्नबालीमा धान र गहुँ रहेको छ भने न्यून परिवार संख्याले मकै, जौ, जुनेलो तथा कागुनो पनि लगाउने गरेको पाइन्छ ।

तालिका नं. २ : दलहनबाली उत्पादन र बिक्रीसम्बन्धी विवरण

दलहनबाली	उत्पादन क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन मात्रा (टन)	बिक्री मात्रा (टन)	बिक्री रकम	उत्पादन गर्ने घरधुरी संख्या
मसुरो	११३०.२१	४०६.९९	७६.७४	४९९,०१५०	४०१९
चना	५६.९३	२४.४१	३.८८	३०१५००	७८०
मास	९.८२	७.०६	०.५६	५८०००	२७१
बोडी	०.४८	३.२८	०.८८	२८०५०	१७६
केराउ	१०.६७	९.३२	०.४९	१४०००	३७८
अन्य दालबाली (मस्याङ्ग, खेसरी,...)	४.७४	१.२५	०.०५	११०००	५२
रहर	३.२८	२.०५	०.०२	५०००	१५५
भटमास	०.०३	०.०१	०	०	१
सिमी	०.१८	१.६६	०.०१	०	१३५
जम्मा	१२१६.३४	४५६.०१	८२.६४	५४०७७००	५९६७

स्रोत: घरधुरी तथ्याङ्क सङ्कलन, २०७९

कृषि कार्यमा संलग्न घरपरिवार मध्ये ५,९६७ घरपरिवारले दलहनबाली लगाउने गरेका छन् । तथ्याङ्क संकलनका विगत १२ महिनामा सबै प्रकारका दलहनबालीको जम्मा उत्पादन ४५६.०१ टन भएको र बिक्री ८२.६४ टन भएको देखिन्छ । सबै प्रकारको दलहनबालीको बिक्री बाट रु. ५४,०७,७०० आम्दानी भएको छ । यहाँ लगाउने मुख्य दलहनबालीमा मसुरो रहेको छ भने केराउ, चना बोडी, सिमी लगायतको पनि राम्रो उत्पादन हुने गरेको पाउन सकिन्छ ।

तालिका नं. ३ : तेलहनबाली उत्पादन र बिक्रीसम्बन्धी विवरण

तेलाबाली	उत्पादन क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन मात्रा (टन)	बिक्री मात्रा (टन)	बिक्री रकम	उत्पादन गर्ने घरधुरी संख्या
तोरी/सरसोँ	८१३.३३	२८४.२९	१९.१	१४५९,३६०	३९२९
अन्य तेलबाली (जैतुन, रायो, ...)	४.३७	०.५३	०	०	९
आलस	०.८५	०.१६	०	०	५
जम्मा	८१८.५५	२८४.९८	१९.१	१४५९,३६०	३९४३

स्रोत: घरधुरी तथ्याङ्क सङ्कलन, २०७९

कृषि कार्यमा संलग्न घरपरिवार मध्ये ३,९४३ घरपरिवारले तेलहनबाली लगाउने गरेका छन् । तथ्याङ्क संकलनका विगत १२ महिनामा सबै प्रकारका तेलहनबालीको जम्मा उत्पादन २८४.९८ टन भएको र बिक्री १९.१ टन भएको देखिन्छ । तेलहनबालीको बिक्री बाट रु. १४,५९,३६० आम्दानी भएको छ । यहाँ लगाउने मुख्य तेलहन बालीमा तोरी/सरसोँ रहेको छ ।

तालिका नं. ४ : तरकारीवाली उत्पादन र बिक्रीसम्बन्धी विवरण

तरकारीवाली	उत्पादन क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन मात्रा (टन)	बिक्री मात्रा (टन)	बिक्री रकम	उत्पादन गर्ने घरधुरी संख्या
आलु	९५.४३	३९८.१३	४०.०९	१३०३३३८	४५५८
गोलभेडा/टमाटर	४.१७	४७.९४	३७.८	५६७५०५	१७१६
काउली	१४.४५	५०.७५	७.२१	३७५०४८	२८१५
बन्दा	११.११	४५.१२	५.५७	२७८२६६	२६५३
काक्रो	१.४४	१०.७३	५.०५	२०७१४०	८०३
च्याउ	०.११	१.१३	०.७७	१२८०००	६३
प्याज	६.०७	३०.२१	४.९४	१००४४८	१७६३
लौका	१.८	२३	११.६७	७८१००	१०२४
करेला	१.५८	९.५५	०.७	५३१००	११४३
भिण्डी/रामतोरिया	२.०१	१४.२६	०.७२	५२७५०	११९९
फर्सी	१.१७	७.३८	०.७८	४३९०८	८८६
मुला	५.२७	२४.९१	०.९३	४१२३७	१६९७
गाँजर	०.२५	१.०२	०.०५	३५५०८	१९६
भेडे खुर्सानी	०.४४	०.६४	०.११	२९७००	५८
चम्सुरको साग	०.०४	०.३५	०.३	२५०००	४३
पालुङ्गो साग	०.०५	०.३८	०.२	२५०००	७९
चिचिन्ता	०.२४	४.२२	०.१५	२३१४०	३९९
राज्मा सिमी	१.४४	२.३८	०.४६	२००००	३२५
पिडालु	०.०२	२.०१	०.५	२००००	६६
घिरौला	०.४	१.२१	०.३	१३२४०	२६०
भण्टा/भ्यान्टा	०.४१	३.१८	०.३८	४०००	४४८
तरुल	०.०४	०.१३	०.०१	२५००	१३
रायोको साग	०.८६	६.६६	०.१५	१५००	६७२
घिउ सिमी	०.४६	२.६४	०.०८	८	२१५
सलगम	०.०१	०.०३	०	०	१९
अन्य तिकरकारी वाली	०.१७	०.२६	०	०	१६२
बरेला	०.०१	०.०७	०.०१	०	३२
स्कूस	०	०.०२	०	०	४
जम्मा	१४९.४४	६८८.३	११८.९४	३४२८४३६	२३३११

स्रोत: घरधुरी तथ्याङ्क सङ्कलन, २०७९

कृषि कार्यमा संलग्न घरपरिवारमध्ये ४,५५८ घरपरिवारले आलु, २,८२५ घरपरिवारले काउली र २,६५३ घरपरिवारले बन्दा लगाउने गरेका छन् । तथ्याङ्क संकलनका विगत १२ महिनामा सबै प्रकारका तरकारीको जम्मा उत्पादन ६८८.३ टन भएको र बिक्री ११८.९४ टन भएको देखिन्छ । तरकारीको बिक्रीबाट रु. ३४,२८,४३६ आम्दानी भएको छ । यहाँ लगाउने मुख्य तरकारीमा आलु, काउली र बन्दा रहेको छ भने न्युन संख्याका परिवारले तरुल, घ्यू सिमी र भेडे खुर्सानी लगायतका तरकारी बाली लगाउने गरेको पाइन्छ ।

तालिका नं. ५ : मसलाबाली उत्पादन र बिक्रीसम्बन्धी विवरण

मसलाबाली	उत्पादन क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन मात्रा (टन)	बिक्री मात्रा (टन)	बिक्री रकम	उत्पादन गर्ने घरधुरी संख्या
लसुन	४७.३८	१३८.३४	१७.९९	६२६०५८	४६२१
धनिया	१२.३६	१८.१६	१.६१	१७८२५८	२००३
खुर्सानी	१.९	८.८५	१.०६	१०४२०८	१०२८
बेसार	६.७१	२७.७	१.१९	५३५००	१५८१
अदुवा	०.१९	१.२३	०.१५	१३००	१६६
टिमुर	०	०	०	०	२
तेजपात	०	०	०	०	१
मेथी	०.२५	१.८६	०.०३	०	२४५
जम्मा	६८.७९	१९६.१३	२२.०४	९६३३२४	९६४७

स्रोत: घरधुरी तथ्याङ्क सङ्कलन, २०७९

कृषि कार्यमा संलग्न घरपरिवारमध्ये ४,६२१ घरपरिवारले लसुन, २,००३ घरपरिवारले धनिया, १,५८१ परिवारले बेसार र १,०२८ घरपरिवारले खुर्सानी जस्ता मसला बालीहरू लगाउने गरेका छन् । तथ्याङ्क संकलनका विगत १२ महिनामा सबै प्रकारका मसलाबालीको जम्मा उत्पादन १९६.१३ टन भएको र बिक्री २२.०४ टन भएको देखिन्छ । मसलाबालीको बिक्रीबाट रु. ९,६३,३२४ आम्दानी भएको छ । यहाँ लगाउने मुख्य मसलाबालीमा लसुन, बेसार, खुर्सानी र धनियाँ रहेको छ ।

तालिका नं. ६ : फलफूलबाली उत्पादन र बिक्रीसम्बन्धी विवरण

फलफूलबाली	उत्पादन क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन मात्रा (टन)	बिक्री मात्रा (टन)	बिक्री रकम	उत्पादन गर्ने घरधुरी संख्या
आँप	९.०४	११७.२४	४.१२	२४५९८३	२५६१
केरा	२.२९	१९.९१	१८.२२	१९९५०८	३०८
लिची	२.१८	१२.९९	१.८६	१३०००८	६२३
कागती	२.२८	५.६१	१.१९	२१५५०	२२५
नासपाती	०.०७	०.८२	०.१	१७५००	२७
रुखकटहर	१.२८	१६.०७	०.२१	१४०००	४४४
भोगटे	०.३९	५.६९	०.३४	६६००	१३५
अनार	०.०४	०.१९	०	०	२५
भूर्इकटहर	०	०.०४	०	०	६
मौसम	०.१४	०.१	०	०	३

फलफूलबाली	उत्पादन क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन मात्रा (टन)	बिक्री मात्रा (टन)	बिक्री रकम	उत्पादन गर्ने घरधुरी संख्या
मेवा	०.०५	१.३९	०.०१	०	१४२
ज्यामिर	०.०९	०.४	०	०	१९
निबुवा	०.१४	१.८८	०	०	१००
अम्बा	०.६२	६.७९	०.०३	०	४१३
ओखर	०	०	०	०	१
एभोकाडो	०	१.९५	०	०	४
आरुखडा	०	०.०१	०	०	२
आरु	०.०१	०.१८	०	०	१७
सुन्तला	०.०२	०.०८	०	०	१०
नगरपालिकामा	१८.६५	१९१.३३	२६.०९	६३५१४९	५०६५

स्रोत: घरधुरी तथ्याङ्क सङ्कलन, २०७९

कृषि कार्यमा संलग्न घरपरिवार मध्ये सबैभन्दा वढी २,५६१ घरपरिवारले आँप क्रमशः ६२३ घरपरिवारले लिची ३०८ परिवारले केरा लगाउने गरेका छन् । तथ्याङ्क संकलनका विगत १२ महिनामा सबै प्रकारका फलफूलको जम्मा उत्पादन १९१.३३ टन भएको र बिक्री २६.०९ टन भएको देखिन्छ । फलफूलको बिक्रीबाट रु. ६,३५,१४९ आम्दानी भएको छ । यहाँ लगाउने मुख्य फलफूलमा आँप, केरा लिची, कागती, रुखटहर, भोगटे रहेको छ । विस्तृत विवरण तालिकामा समावेश गरिएको छ ।

तालिका नं. ७ : नगदेबालीजन्य वस्तुको उत्पादन र बिक्रीसम्बन्धी विवरण

बालीको प्रकार	उत्पादन क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन मात्रा (टन)	बिक्री मात्रा (टन)	बिक्री रकम	उत्पादन गर्ने घरधुरी संख्या
ऊखु	०.०२	०.३५	०	०	३९
कपास	०	०.९१	०	०	५
जम्मा	०.०२	१.२७	०	०	४४

स्रोत: घरधुरी तथ्याङ्क सङ्कलन, २०७९

कृषि कार्यमा संलग्न घरपरिवारमध्ये ३९ घरपरिवारले नगदेबालीको रूपमा उखु लगाउने गरेका छन् । तथ्याङ्क संकलनका विगत १२ महिनामा सबै प्रकारका नगदे बालीको जम्मा उत्पादन १.२७ टन भएको र बिक्री नगरेको अवस्था देखिन्छ ।

तालिका नं. ८ : पशुपन्छी जन्य वस्तुको उत्पादन र बिक्रीसम्बन्धी विवरण

पशुपन्छीजन्य उत्पादन	बार्षिक उत्पादन परिमाण	बार्षिक बिक्री परिमाण	बार्षिक बिक्रीबाट आम्दानी (रु)	उत्पादन गर्ने परिवार	उत्पादन इकाई
अण्डा	४०९२	७६२	२७२२०	१८४	क्रेट
दुध	३६५६३३	१७२०६७८	२२४५६४५५	५९६	लिट्र
दुधजन्य वस्तु (ध्यू, चिज, मखन आदि)	३३०९	४१७४	३९००००	१७	किलो

स्रोत: घरधुरी तथ्याङ्क सङ्कलन, २०७९

नगरपालिकामा पशुपन्छी पाल्ने घरपरिवारहरूमध्ये कुल ५९६ घरपरिवारले दुध उत्पादन गर्ने गरेको देखिन्छ । त्यसैगरी १७ परिवारले दुग्धजन्य पदार्थ, १८४ घरपरिवारले अण्डा उत्पादन गर्ने गरेको देखिन्छ । यस नगरपालिकामा दुध बिक्रीबाट तुलनात्मक रूपमा बढी आम्दानी भएको देखिन्छ । पशुपंक्षी पालनलाई उत्पादनमुखी र व्यवसायिक बनाउन नसक्दा आम्दानी सीमित तथा श्रम र समयको खेर हुन जान्छ । यसतर्फ सम्बन्धित सरोकारवाला सबैको ध्यान जानु जरुरी छ ।

कृषि तथा पशुजन्य उपजको आयात निर्यात

कुनै पनि नगरपालिका आर्थिकरूपले सबल हुनका लागि आयातभन्दा निर्यात बढी हुनु अनिवार्य छ । आयातभन्दा निर्यातको आयतन ठूलो हुँदा यसले व्यापार नाफा वृद्धि भई आर्थिकस्तर माथि उठ्न मद्दत गर्दछ । नगरपालिकाभित्र उत्पादन हुने उपजहरूलाई प्रवर्द्धन गरी स्थानीयस्तरमा उत्पादन हुने उपजमा आत्मनिर्भर भई निर्यात बढाउन सकेमात्र नगरपालिकाको आर्थिक हैसियत वृद्धि हुन सक्छ ।

तालिका नं. ९ : पशुपन्छी तथा कृषिजन्य वस्तुको निर्यात सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	उत्पादित वस्तुको विवरण	आ.व. २०७९।८० मा निकासी भएको परिमाण	आ.व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्म निकासी भएको परिमाण
क	पशुपन्छीजन्य		
१	गाई/गोरु/बाछ्छावाछ्छी	१२०	१२७२
२	राँगा । भैंसी	२०२	२९०
३	खसी । बोका	१८५०	२३१०
४	चल्ला	०	०
५	तयारी कुखुरा	१४५४००	११४७१२
६	खाने माछा भुरा	८५३००	८६७७०
७	बड्गुर	१००	३११
८	दूध (लिटर)	१२३०००	१३४०००
ख	कृषिजन्य उपज		
१	धान	यकिन हुन नसकेको	२१८८.५ मे.ट.
२	गहुँ	यकिन हुन नसकेको	७८८.१ मे.ट.
३	मकै	यकिन हुन नसकेको	१८०.१५ मे.ट.
४	चामल	यकिन हुन नसकेको	५५० मे.ट.
५	मुसुरो	यकिन हुन नसकेको	२३४.३ मे.ट.
६	तोरी	यकिन हुन नसकेको	३७ मे.ट.

क्र.सं.	उत्पादित वस्तुको विवरण	आ.व. २०७९।८० मा निकासी भएको परिमाण	आ.व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्म निकासी भएको परिमाण
७	तोरीको तेल	यकिन हुन नसकेको	६००० लि.

स्रोत : कृषि तथा पशुपन्छी विकास उपशाखा, २०८१

नगरपालिकाबाट आ.व. २०७९/८० मा पशुपालनतर्फ सबैभन्दा बढी निकासी तयारी कुखुराको मासु तथा माछाका भुरा (खानका लागि प्रयोग हुने) रहेका छन् भने कृषि उत्पादनतर्फ तथ्यांक अध्यावधिक भएको छैन । यसैगरी चालु आ.व.मा कृषि उत्पादनतर्फ सबैभन्दा बढी धान निकासी भएको पाइन्छ । दोस्रोमा गहुँ, तेस्रोमा मकै लगायत गहुँ, चामल यहाँबाट निकासी हुने गरेको छ ।

तालिका नं. १० : पशुपन्छी तथा कृषिजन्य वस्तुको आयात सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	आयातित वस्तुको विवरण	आ.व. २०७९।८० मा आयात भएको परिमाण	आ.व. २०८०।८१ चैतसम्मको आयात भएको परिमाण
क	पशुपन्छीजन्य		
१	गाई/गोरु/बाछाबाछी	१२०	१३७
२	राँगा । भैसी	२०२	३२६
३	खसी । बोक	५००	४९५
४	चल्ला	२९८६००	२९७३००
५	तयारी कुखुरा	२०००	३४०५
६	खाने माछा भुरा	२९०००००	९७३०००
७	बङ्गुर	११	५१
८	दूध (लिट्र)	८०००	७५५०
ख	कृषिजन्य उपज		
१	प्याज	यकिन हुन नसकेको	यकिन हुन नसकेको
२	खुर्सानी	यकिन हुन नसकेको	यकिन हुन नसकेको
३	काउली	यकिन हुन नसकेको	यकिन हुन नसकेको
४	गोभी	यकिन हुन नसकेको	यकिन हुन नसकेको
५	आलु	यकिन हुन नसकेको	यकिन हुन नसकेको
६	मसिनो चामल	यकिन हुन नसकेको	यकिन हुन नसकेको
७	स्याउ	यकिन हुन नसकेको	यकिन हुन नसकेको
८	अंगुर	यकिन हुन नसकेको	यकिन हुन नसकेको
९	केरा	यकिन हुन नसकेको	यकिन हुन नसकेको

स्रोत : कृषि तथा पशुपन्छी विकास उपशाखा, २०८१

नगरपालिकामा आ.व. २०७९/८० मा पशुपालनतर्फ सबैभन्दा बढी आयात हुने माछाका भुरा (खानका लागि प्रयोग हुने) तथा चल्ला रहेका छन् भने कृषिजन्य उपज तर्फ तथ्याङ्क अध्यावधिक भएको छैन । यसैगरी चालु आ.व.मा पशुपालनतर्फ सबैभन्दा बढी चल्ला र दोस्रोमा माछाका भुरा (खानका लागि) आयात भएको पाइन्छ । तेस्रोमा दुध र क्रमशः तयारी कुखुराको मासु, खसी, बोका, राँगा, भैंसी, गाई, गोरु, बाछ्यावाछ्छी पालिकामा आयात हुने गरेको देखिन्छ ।

४.१२ बजार केन्द्रहरू

देशका ठुला शहरहरू बाहेक ग्रामीण इलाकाहरूमा सघन बस्तीहरू भएका क्षेत्रमा मानवीय गतिविधिहरू जस्तै: शिक्षा, स्वास्थ्य, अन्य सेवा, व्यापार तथा वाणिज्य केन्द्रीत भएको पाइन्छ । यस्ता केन्द्रहरूलाई नै बजार केन्द्रहरू भनिन्छ । शहरी विकास र सुविधाका दृष्टिकोणले पूर्णरूपमा विकास हुन नसकेता पनि भविष्यमा विकसित हुन सक्ने क्षेत्रका रूपमा यस्ता केन्द्रहरूमा मानवीय गतिविधिहरू केन्द्रीत र विकसित भईरहेको पाइन्छ । उपयुक्तता हेरी नयाँ क्षेत्रमा बजारको विकास गर्न नसकिने होइन । तथापि केही मात्रामा विकसित भईसकेका यस्ता क्षेत्रहरूमा थप विकास गर्न सहज भने हुन्छ । यस नगरपालिकाका मुख्य व्यापारिक केन्द्रहरू निम्न अनुसार रहेका छन् :-

क्र.सं.	नाम	वडा नं.
१	भुरिगाउँ	१
२	रानीपुर	२
३	बगनाहा	३
४	शाहीपुर	५
५	बकुवा	६
६	ठाकुरद्वारा	९

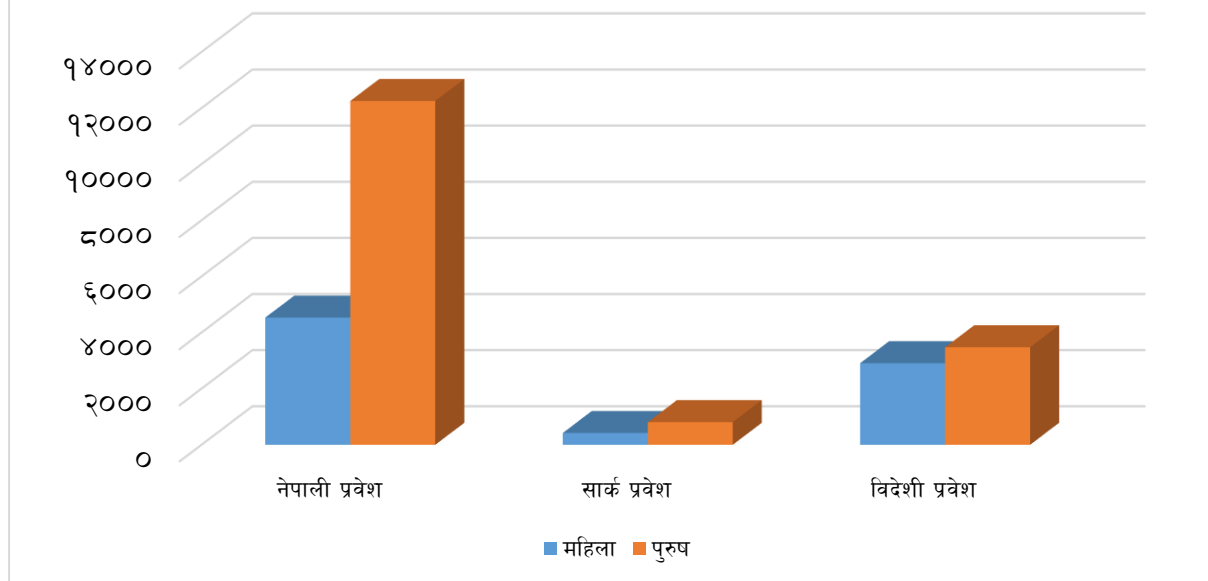
४.१३ पर्यटन सम्बन्धी

क. पर्यटन आवागमन

यस नगरपालिकाको प्रमुख आकर्षण भनेको बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, ठाकुरद्वारा मन्दिर, कर्णाली नदी, बबई नदी र थारू लगायत बहुसंस्कृति हुन् । यहाँ वर्षेनी हजारौंको संख्यामा पर्यटकहरू आउने गर्दछन् । बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जले आ.व. २०७९/८० मा पर्यटकहरूको उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार देहाय बमोजिम रहेको छ :-

क्र. सं.	नेपाली प्रवेश		जम्मा	सार्क प्रवेश		जम्मा	विदेशी प्रवेश		जम्मा	कुल जम्मा	
	महिला	पुरुष		महिला	पुरुष		महिला	पुरुष		महिला	पुरुष
जम्मा	४५३२	१२२५४	१६७८६	४२१	८०७	१२२८	२९०९	३४७५	६३८४	७८६२	१६५३६

आ.व. २०७९।८० मा बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जमा पर्यटकहरूको आगमन संख्याको विवरण

माथि उपलब्ध तथ्याङ्क अनुसार यस बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जमा प्रवेश गरेका कुल २४,३९८ पर्यटकहरूमा सबैभन्दा बढी १६,७८६ स्वदेशी पर्यटकहरू नै आकर्षित भएको देखिन्छ। सार्क राष्ट्रबाट कुल १,२२८ र अन्य विदेशी पर्यटकहरू ६,३८४ गरी जम्मा ७,६१२ विदेशी पर्यटकहरूको आगमन भएको माथिको तथ्याङ्कबाट प्रष्ट देखिन्छ।

यसैगरी ठाकुरद्वारा मन्दिरमा धार्मिक उद्देश्यले समेत वर्षेनी हजारौंको संख्यामा भारतीय र नेपाली पर्यटकहरू आउने गर्दछन्। कर्णाली नदी र बबई नदीको पुल तथा बाँध हेर्न र जलपर्यटन (च्याफटिङ्ग, बोटिङ्ग) गर्न र थारू, अछामी, कालीकोट, जुम्ला, दैलेखी समाजको रीति रिवाज, संस्कारको अध्ययन तथा अवलोकन गर्न समेत पर्यटकहरू आउने गर्दछन्। यहाँको पर्यटनलाई अगाडि बढाउन पूर्वाधार विकास, प्रचारप्रसार, बर्दिया जिल्लाकै एकीकृत प्रयास र पहल हुन आवश्यक छ।

ख. होटेल, रिसोर्ट, होमस्टे

कुनै पनि क्षेत्रको विकासका लागि सो क्षेत्रसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण पूर्वाधारहरूको समुचित विकास गर्नु अनिवार्य हुन्छ। नेपालमा पर्यटनको प्रचुर संभावना भएतापनि पर्यटन पूर्वाधारको अभावका कारण पर्यटन क्षेत्रको व्यापक विकासमा बाधा सिर्जना भएको छ। पर्यटन पूर्वाधार अन्तर्गत सहज यातायात सुविधा, होटल, लज तथा रेष्टुरेन्ट, पर्यटन गाईड, सूचना केन्द्रहरू, उद्धार संयन्त्र, सञ्चार, सुरक्षा तथा पर्यटकीय गतिविधिहरू नै हुन्। पर्यटनको संभावना हेरी यी पूर्वाधारहरूको आवश्यकताका आधारमा क्रमशः विकास गर्नु पर्यटन विकासका लागि अपरिहार्य छ।

ग. अन्य विवरण

यस नगरपालिकाको ठाकुरद्वारा स्थित २००० वर्षभन्दा बढी समयको पूरातात्विक महत्वको ठाकुरबाबा मन्दिर र भुरीगाउँमा कृष्णप्रणामी मन्दिर प्रमुख धार्मिक सम्पदा हुन । यहाँ अन्य विभिन्न धार्मिक संरचनाहरू छन् । धार्मिक सम्पदाहरूको जगेर्ना र संरक्षण गर्ने कार्यमा नगरपालिकाले पर्याप्त ध्यान दिनुपर्दछ । धार्मिक पर्यटनका हिसाबले उक्त संरचनाहरू महत्वपूर्ण रहेका छन् । जो निम्न बमोजिम रहेका छन् :-

धार्मिक सम्पदाको किसिम/वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	जम्मा
शिव मन्दिर	३	१	२	८	६	१	१	१	२	२५
देवी मन्दिर	३	२	४	२	०	०	०	३	१	१५
कृष्ण मन्दिर	१	०	०	०	०	१	०	०	२	४
गणेश मन्दिर	२	०	०	०	०	०	०	०	०	२
शिवाला	१	०	०	०	०	०	०	१	१	३
अग्निदेव मन्दिर	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१
कुल मन्दिर	३	०	१	०	०	०	०	१	०	५
चर्च	१	१	१	३	०	२	१	३	१	१३
मस्जिद	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
कुल जम्मा	१४	४	८	१३	६	४	३	९	७	७८

४.१४ ऊर्जा र विद्युतीकरण

केही सिमित दुर्गम क्षेत्रका विपन्न घरहरूमा विद्युतीकरण नभए तापनि त्यसको सङ्ख्या नगन्य रहेकाले विद्युतीकरणमा ठूलो लगानी गर्नुपर्ने अवस्था छैन । तथापि प्रशारण लाइनको सुदृढीकरणका लागि भने प्रशस्त काम गर्नुपर्ने देखिन्छ । विद्युत् प्रशारण लाईन सुधारमा सर्वप्रथम काठका पोलहरू पक्की वा फलामका पोलहरूले विस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ, भने Low Voltage हुने स्थानहरूमा ट्रान्सफर्मर जडान गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

विद्युतसेवा बाहेक वैकल्पिक र नवीकरणीय ऊर्जा प्रवर्द्धनका लागि ठोस कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । पशुपालन हुने क्षेत्रमा गोबरग्याँस निर्माणमा प्रोत्साहन र अनुदान दिने र अन्य दुर्गम तथा सुगम दुवै क्षेत्रमा सौर्य ऊर्जा जडान गर्न सके त्यसबाट ऊर्जाको नियमित आपूर्ति हुनुको साथै थप विकासका क्रियाकलापहरूलाई ऊर्जाको सदुपयोगमार्फत गति दिन सकिन्छ । सौर्य ऊर्जाबाट लिफ्ट सिँचाई खानेपानी आयोजना सञ्चालन गर्न गार्हस्थ उपभोगका निम्ति प्रयोग गरी बढी भएको ऊर्जालाई राष्ट्रिय प्रशारण लाइनमा विक्री समेत गर्न सकिन्छ ।

सामान्तया: एउटा सामान्य परिवारले दैनिक २ किलोवाट विद्युत खपत गर्दछ । त्यसमा पनि यो उपभोगको मात्रा ग्रामीण भेगहरूमा त्यो भन्दा न्यून हुन्छ । १७.६ वर्ग फिटको सोलार प्यानलले २५० वाट विद्युत उत्पादन गर्दछ । दिनभर करिब ६.८ घण्टा सूर्यको किरणबाट २५० वाट X ६.८ घण्टा गर्दा १.७ किलोवाट विद्युत निस्कन्छ । १.७ किलोवाट X ३० दिन उत्पादन गर्दा महिनामा ५१ किलोवाट विद्युत उत्पादन हुन सक्दछ ।

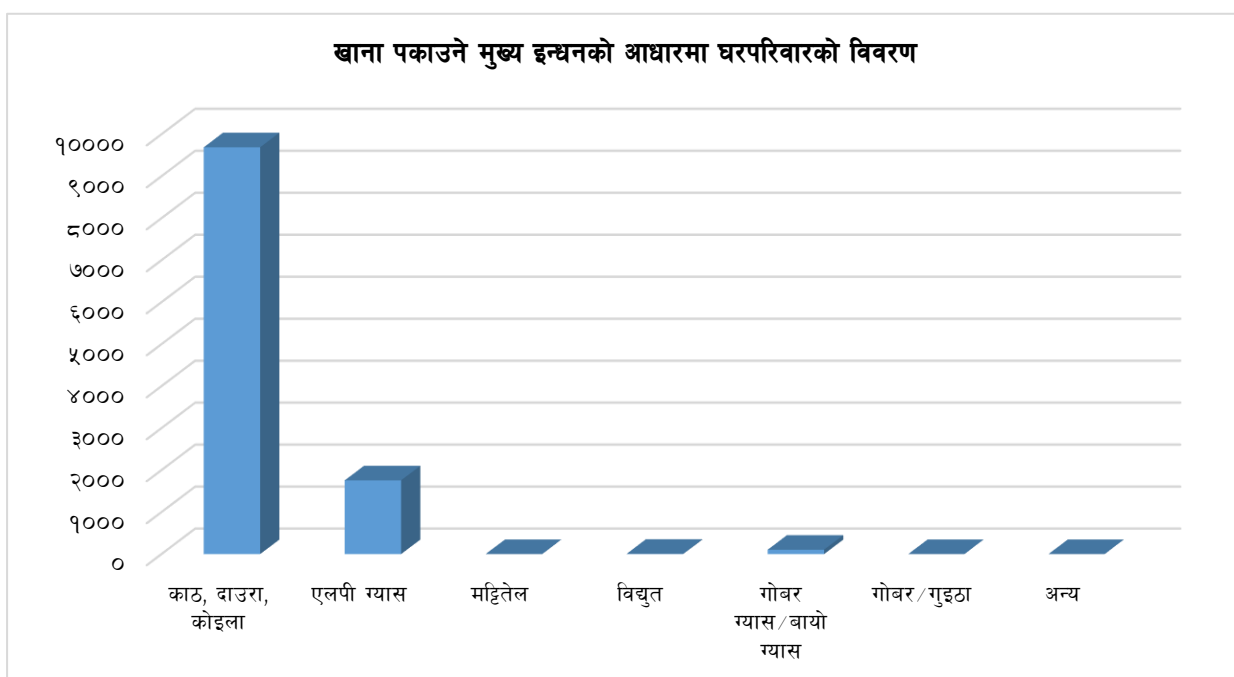
यसको अर्थ ६०० वर्ग फिट ओगट्ने घरबाट

$$५१ \text{ कि.वा.} \times \frac{६००}{१७.६} = १७३८ \text{ कि.वा.}$$

तालिका नं. ११ : खाना पकाउने मुख्य इन्धनको आधारमा घरपरिवारको विवरण

वडा	काठ, दाउरा, कोइला	एलपी ग्यास	मट्टितेल	विद्युत	गोबर ग्यास/बायो ग्यास	गोबर/गुइठा	अन्य	जम्मा
१	९४३	६५७	१	०	७	१	१	१६१०
२	१५०७	१७६	०	०	१६	०	०	१६९९
३	१३४३	२५२	०	४	१६	०	०	१६१५
४	९४८	२३०	०	३	५०	०	०	१२३१
५	१२८१	८६	०	०	७	०	०	१३७४
६	६५१	२२६	०	०	५	०	०	८८२
७	९११	७	०	१	०	०	०	९१९
८	९५९	५४	१	०	३	०	०	१०१७
९	११४७	६९	०	०	१	०	०	१२१७
जम्मा	९६९०	१७५७	२	८	१०५	१	१	११५६४
प्रतिशत	८३.७९	१५.१९	०.०२	०.०७	०.९१	०.०१	०.०१	१००

स्रोत : ठाकुरबाा नगरपालिकाको कार्यालय, २०८०

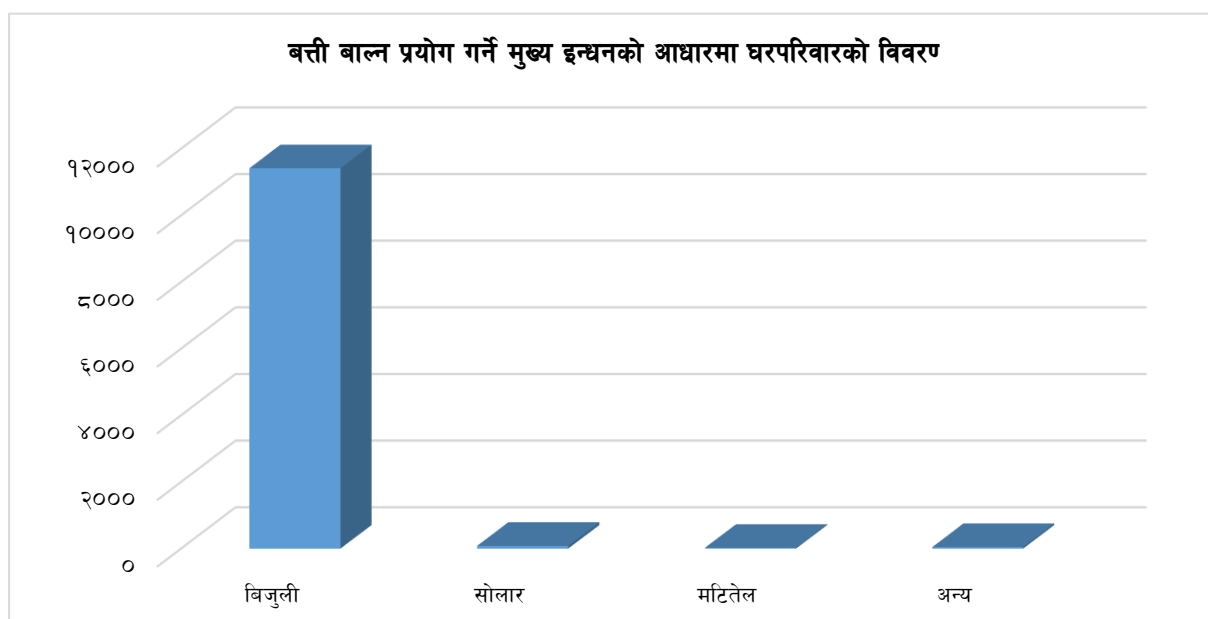
नगरपालिकामा खाना पकाउन प्रयोग हुने मुख्य इन्धनको आधारमा घरपरिवारको विवरणलाई हेर्दा यस नगरपालिकाका कुल ११,५६४ घरपरिवारहरूमध्ये ८३.७९ प्रतिशत अर्थात् ९,६९० घरपरिवारले काठ, दाउरा तथा कोइलाको प्रयोग गरेको देखिन्छ भने दोस्रोमा १५.१९ प्रतिशत अर्थात् १,७५७ घरपरिवारले एलपी ग्याँस र तेस्रोमा ०.९१ प्रतिशत अर्थात् १०५ घरपरिवारले गोबर ग्याँस तथा बायो ग्याँसलाई खाना पकाउने मुख्य इन्धनको रूपमा प्रयोग गरेको देखिन्छ । जसको विस्तृत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

यस नगरपालिकाका सबै वडाहरूमा विद्युत मर्मतसंभार, महसूल असुली तथा विद्युतीकरण योजनाको कार्यान्वयन नेपाल विद्युत प्राधिकरणले गर्दै आएको छ । घरधुरी सर्भेक्षण, २०७९ को नतिजा अनुसार दैनिक बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने इन्धनमा विद्युत प्रमुख स्रोतको रूपमा रहेको देखिन्छ ।

तालिका नं. १२ : बत्ती बाल्न प्रयोग गर्ने मुख्य इन्धनको आधारमा घरपरिवारको विवरण

वडा	बिजुली	सोलार	मटितेल	अन्य	जम्मा
१	१५८४	२४	०	२	१६१०
२	१६७६	१०	३	१०	१६९९
३	१५९८	११	४	२	१६१५
४	१२१३	७	१	१०	१२३१
५	१३६१	६	२	५	१३७४
६	८७८	१	३	०	८८२
७	९०३	५	८	३	९१९
८	९९७	८	१	११	१०१७
९	१२०४	१०	१	२	१२१७
जम्मा	११४१४	८२	२३	४५	११५६४
प्रतिशत	९८.७	०.७१	०.२	०.३९	१००

स्रोत : ठाकुरबा नगरपालिकाको कार्यालय, २०८०

नगरपालिकामा घरपरिवारहरूले दैनिक बत्ती बाल्न प्रयोग गर्ने इन्धनको स्रोत विश्लेषण गर्दा नगरपालिकाका कुल ११,५६४ घरपरिवारहरूमध्ये ११,४१४ अर्थात् ९८.७ प्रतिशतले विद्युत्, ८२ अर्थात् ०.७१ प्रतिशतले सोलार, २३ अर्थात् ०.२ प्रतिशतले मट्टितेल र बाँकीले अन्य इन्धनको प्रयोग गरेको पाइयो । यस तथ्याङ्कलाई हेर्दा ग्रामीण विद्युतीकरणमा व्यापक विकास नगरपालिकामा विद्युत् सेवाको पहुँच नपुगेको परिवारहरू नगन्य रहेको देखिन्छ भने सेवा नपुगेका क्षेत्रहरूमा त्यसको विस्तार हुनु जरूरी छ ।

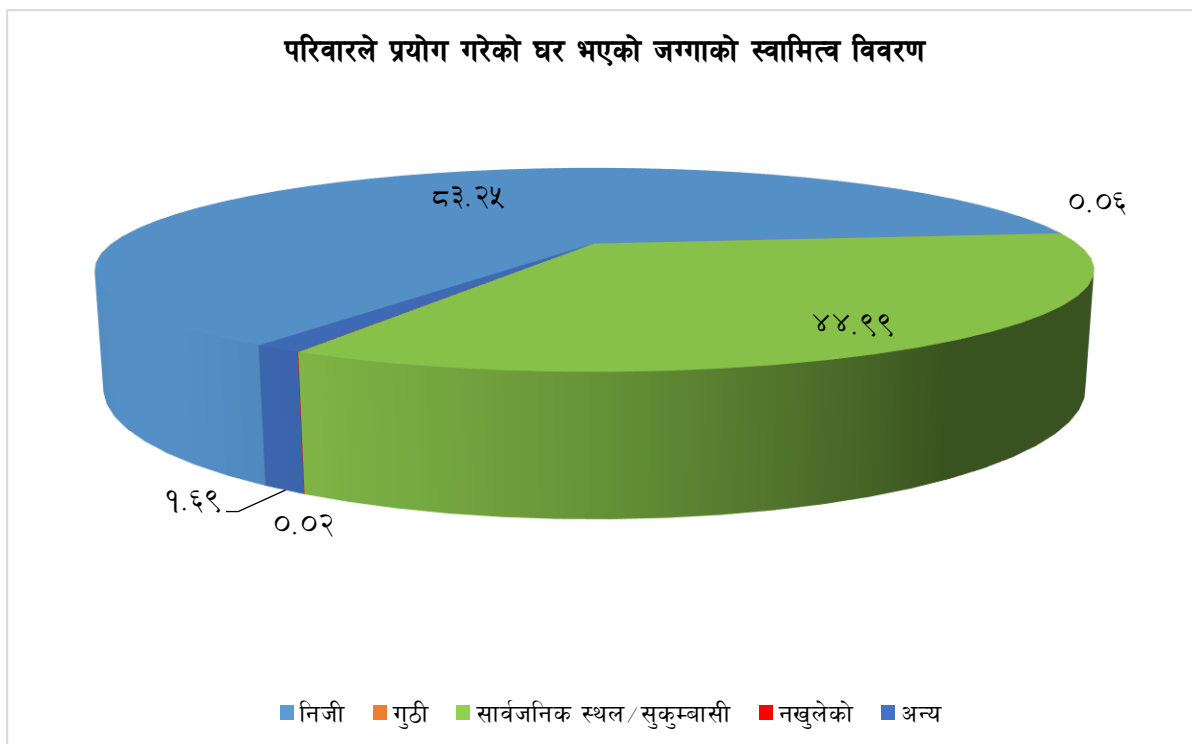
४.१५ भूमिहीन तथा सुकुम्बासी

यस नगरपालिकास्थित ११,५६४ घरपरिवारहरू मध्ये ९,६२७ अर्थात् ८३.२५ प्रतिशत घरपरिवारहरू बसोबास गर्ने घर निजी स्वामित्वको जमिनमा निर्माण भएको, १,७३३ अर्थात् १४.९९ प्रतिशत घरपरिवारहरू बसोबास गर्ने घरको जमिन सार्वजनिक/सुकुम्बासी/ऐलानी जग्गामा रहेको छ । त्यसैगरी ७ घरपरिवार अर्थात् ०.०६ प्रतिशत गुठीको जमिनमा रहेको छ । घर भएको जग्गाको स्वामित्व सम्बन्धी वडागत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

परिवार बसोबास गरिरहेको घर रहेको जग्गाको स्वामित्वको आधारमा घरपरिवारको विवरण

वडा	निजी	गुठी	सार्वजनिक/ सुकुम्बासी/ ऐलानी	उल्लेख नगरिएको	अन्य	जम्मा घरपरिवार संख्या
१	११८३	०	२९०	०	१३७	१६१०
२	१२२९	०	४६०	१	९	१६९९
३	१५१४	१	९८	०	२	१६१५
४	११६३	०	६१	०	७	१२३१
५	१२१३	४	१५६	०	१	१३७४
६	८४२	२	२४	०	१४	८८२
७	७८३	०	१३२	०	४	९१९
८	७१५	०	२८९	०	१३	१०१७
९	९८५	०	२२३	१	८	१२१७
जम्मा	९६२७	७	१७३३	२	१९५	११५६४
प्रतिशत	८३.२५	०.०६	१४.९९	०.०२	१.६९	१००

स्रोत : घरघुरी तथ्याङ्क संकलन, २०७९

भूमिहीन तथा अव्यवस्थित बसोबासीको लगत सम्बन्धी विवरण :

यस नगरपालिकाबाट भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको लगत सङ्कलन हुँदा देहाय बमोजिम लगत सङ्कलन हुन गएको छ :-

वडा नं.	भूमिहीन दलित	भूमिहीन सुकुम्बासी	अव्यवस्थित बसोबासी	जम्मा
१	३४	४४	३९७	४७५
२	१०९	८२	७५३	९४४
३	४०	४८	२८५	३७३
४	३६	११	१८३	२३०
५	४१	३१	२१४	२८६
६	१३	१९	१८०	२१२
७	१५	३९	३२३	३७७
८	४२	८९	४७३	६०४
९	६४	६३	४१८	५४५
कुल जम्मा	३९४	४२६	३२२६	४०४६

स्रोत: प्रशासन, योजना तथा अनुगमन उपशाखा

४.१६ सहकारी :

क) उत्पादनमूलक सहकारी

यस नगरपालिकामा २१ वटा सहकारी संस्थाहरू क्रियाशील रहेका छन् । सहकारी क्षेत्रले नगरपालिकामा छरिएर रहेको ससानो पूँजीलाई एकीकृत गरी विपन्न र उद्यमी व्यवसायीका लागि पूँजी, प्रविधि र सीप उपलब्ध गराइरहेका अवस्था छ । उत्पादन तथा कृषि सहकारी संस्थाहरूबाट मल, बीउबीजन, बीज वृद्धि, खाद्यान्न, दलहन, तेहलन, फलफूल तथा तरकारी बिक्री वितरणमा सहयोग भइरहेको छ ।

आफ्ना शेयर सदस्यहरूलाई बचत, लगानी, व्यवसायका बारेमा तालिम सञ्चालन गर्दै तरकारी, फलफूल, पशुपालन, मत्स्यपालनजस्ता सीप विकासका तालिमहरू समेत प्रदान भइरहेका छन् ।

नगरपालिकामा देहायका सहकारी संस्थाहरू कृषिजन्य उत्पादन जस्तै : तरकारी, धान, गहुँ, मकै, पशुपालन, मत्स्यपालनमा केन्द्रीत रहेका र यी सहकारी संस्थाहरूमा कुल जम्मा ११,८३९ शेयर सदस्यहरू आवद्ध रहेका छन् । सबैभन्दा बढी ठाकुरबाबा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थामा २,४२८ शेयर सदस्यहरू र सबैभन्दा न्यून ठाकुरबाबा सामाजिक उद्यमी महिला सहकारी संस्थामा २५६ जना शेयर सदस्यहरू आवद्ध भएको पाइन्छ ।

क्र.सं.	सहकारीको नाम	आबद्ध सदस्य संख्या				कुल पूँजी: शेयर र बचत/हजारमा
		महिला	पुरुष	अन्य	जम्मा	
१	सिंहवाहिनी शिवशक्ति कृषि सहकारी संस्था लि.	४४२	४५१	२	८९५	३५८१९.६९५
२	मंगल साना किसान कृषि सहकारी सं. लि.	९२४	०	०	९२४	५३७२०.५९४
३	नेउलापुर साना किसान कृषि सहकारी सं. लि.	१३५५	४२५	०	१७८०	१४८१०७.३३७
४	हाम्रो साना किसान कृषि सहकारी सं. लि.	१०१२	०	०	१०१२	४२०११.४१६
५	शिवपुर साना किसान कृषि सहकारी सं. लि.	६६६	३१७	०	९८३	५३१८९.९३९
६	हिमालय सहकारी सं. लि.	१२५४	८८५	०	२१३९	२३७६२६.४
७	लेकबेसी महिला बहुउद्देश्यीय सहकारी सं. लि.	५५०	०	४१	५९१	१२९०२.३५३
८	ठाकुरबाबा सामाजिक उद्यमी महिला सहकारी सं.लि.	२५६	०	०	२५६	२७९.४
९	प्राकृतिक महिला कृषि सहकारी सं. लि.	८३१	०	०	८३१	२५०५२.१४९
१०	ठाकुरबाबा बहुउद्देश्यीय सहकारी सं. लि.	१६५७	७७१	०	२४२८	१८२७१.६८१
	जम्मा	८९४७	२८४९	४३	११८३९	६२६९८०.९६४

स्रोत: ठाकुरबाबा नगरपालिका, उद्यम तथा सहकारी व्यवस्था उपशाखा, २०८०

गाउँघरमा छरिएर रहेको पूँजी, प्रविधि र सीपलाई सहकारीका माध्यमबाट नगरवासी तथा नगरक्षेत्रको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक रूपान्तरण गरी समुन्नत ठाकुरबाबा, सबल नगरवासीको बृहत् अभियानलाई अगाडि बढाउन महत्वपूर्ण भूमिका हुने गर्दछ । अतः सहकारी संस्थाहरूले सहकारी अभियानलाई सहकारीका मूल्य, मान्यता, सिद्धान्त, सहकारीका प्रचलित कानूनी व्यवस्थाहरू बमोजिम अगाडि बढाउनु पर्दछ । सहकारीको अभियान, सौन्दर्य, गरिमा र योगदानलाई संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्न सहकारी अभियानकर्मी, सहकारी कर्मचारी, नियमनकारी निकायहरू लाग्नु पर्दछ । सहकारी क्षेत्रमा देखिएको गैरसहकारी क्रियाकलापहरू स्व-नियन्त्रण तथा नियमन गरी पछिल्लो समयमा देखिएको धमिलो वातावरणलाई सङ्गो बनाउन आवश्यक छ ।

ख) अन्य सहकारी :

नगरपालिकाको सहकारी हेर्ने फाँटबाट प्राप्त विवरण बमोजिम देहायका सहकारी संस्थाहरू प्रमुख रूपमा बचत तथा ऋणको कारोबारमा केन्द्रीत रहेका छन् । यी सहकारी संस्थाहरूमा कुल जम्मा ७७,४०९ शेयर सदस्यहरू आवद्ध रहेका छन् । सबैभन्दा बढी विश्वासिलो बचत तथा ऋण सहकारी संस्थामा २१,६५० शेयर सदस्यहरू र सबैभन्दा न्यून शिक्षक कल्याण बचत तथा ऋण सहकारी संस्थामा २४२ जना शेयर सदस्यहरू आवद्ध भएको पाइन्छ ।

क्र.सं.	सहकारीको नाम	आबद्ध सदस्य संख्या				कुल पूँजी: शेयर र बचत /हजारमा
		महिला	पुरुष	अन्य	जम्मा	
१	किसान कमैया बचत तथा ऋण सहकारी सं. लि.	३२२८	१९४९	२२	५१९९	१२०३८९.७६८
२	विश्वासिलो बचत तथा ऋण सहकारी सं. लि.	१५१४५	६३९४	१११	२१६५०	५६१९७७.०२
३	हाम्रो मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी सं. लि.	९१२९	६६८३	८४	१५८९६	४८१०७७.९३५
४	शिक्षक कल्याण बचत तथा ऋण सहकारी सं. लि.	१०७	१३०	५	२४२	३६३९६.०३४
५	सिको बचत तथा ऋण सहकारी सं. लि.	५८५०	५५३३	१२५	११५०८	४२८२४६.७
६	नौलो जीवन बचत तथा ऋण सहकारी सं. लि.	५०७	८०	०	५८७	५१५५.९८८
७	सगुन बचत तथा ऋण सहकारी सं. लि.	३९२०	३९१३	०	७८३३	१९०२५४.९५१
८	प्रगति बचत तथा ऋण सहकारी सं. लि.	६२११	४६८६	०	१०८९७	५११००५.९५१
९	कञ्चन बचत तथा ऋण सहकारी सं. लि.	९७०	१०४४	६	२०२०	६१०६८.१५२
१०	मालिका बचत तथा ऋण सहकारी सं. लि.	७९२	५०४	०	१२९६	३२३०८.५२३
११	नवजीवन बहुउद्देश्यीय सहकारी सं. लि.	२६७	१४	०	२८१	४०१.४
	जम्मा	४६१२६	३०९३०	३५३	७७४०९	१९९८२८२.४२२

स्रोत: उद्यम तथा सहकारी व्यवस्था उपशाखा

गाउँघरमा छरिएर रहेको पूँजी, प्रविधि र सीपलाई सहकारीका माध्यमबाट नगरवासी तथा नगरक्षेत्रको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक रूपान्तरण गरी समुन्नत ठाकुरबाबा, सबल नगरवासीको बृहत् अभियानलाई अगाडि बढाउन महत्वपूर्ण भूमिका हुने गर्दछ । अतः सहकारी संस्थाहरूले सहकारी अभियानलाई सहकारीका मूल्य, मान्यता, सिद्धान्त, सहकारीका प्रचलित कानूनी व्यवस्थाहरू बमोजिम अगाडि बढाउनु पर्दछ । बचत तथा ऋण लगानी, तरलता व्यवस्थापन, जोखिम व्यवस्थापन, सहकारीमा सुशासन आदि विषयहरूमा पर्याप्त रूपमा ध्यान दिन आवश्यक छ । सहकारीको अभियान, सौन्दर्य, गरिमा र योगदानलाई संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्न सहकारी अभियानकर्मी, सहकारी कर्मचारी, नियमनकारी निकायहरू लागु पर्दछ । सहकारी क्षेत्रमा देखिएको गैरसहकारी क्रियाकलापहरू स्व-नियन्त्रण तथा नियमन गरी पछिल्लो समयमा देखिएको

४.१७ व्यापार सम्बन्धी

ठाकुरबाबा नगरपालिकामा रहेको निजी क्षेत्र सानो रहेको छ । यो क्षेत्र क्रमशः उदाउँदो अवस्थामा रहेको छ । मुख्यगरी सेवा क्षेत्रका माध्यमबाट पर्यटकहरूलाई बसोबास व्यवस्थापन र जंगल सफारी तथा जल पर्यटनका सेवाहरू प्रदान गरिरहेको अवस्था छ । मध्यवर्ती क्षेत्रको अधिकांश हिस्सा नगरपालिकामा पर्ने भएको हुँदा ठूला, मझौला उद्योगको स्थापना भएको अवस्था छैन । तथापि यहाँ ठाकुरबाबा उद्योग वाणिज्य संघ, होटल संघ नेपाल बर्दिया च्याप्टर, नगरस्तरीय होमस्टे महासंघ निजी क्षेत्रमा क्रियाशील रहेको अवस्था छ । नगरपालिकाका आर्थिक गतिविधिहरूमा उक्त क्षेत्रबाट आवश्यक सहयोग, समन्वय, सहकार्यमा विभिन्न गतिविधिहरू भएका छन् ।

देशका ठुला शहरहरू बाहेक ग्रामीण इलाकाहरूमा सघन बस्तीहरू भएका क्षेत्रमा मानवीय गतिविधिहरू जस्तै: शिक्षा, स्वास्थ्य, अन्य सेवा, व्यापार तथा वाणिज्य केन्द्रीत भएको पाईन्छ। यस्ता केन्द्रहरूलाई नै बजार केन्द्रहरू भनिन्छ। शहरी विकास र सुविधाका दृष्टिकोणले पूर्णरूपमा विकास हुन नसकेता पनि भविष्यमा विकसित हुन सक्ने क्षेत्रका रूपमा यस्ता केन्द्रहरूमा मानवीय गतिविधिहरू केन्द्रीत र विकसित भईरहेको पाईन्छ। उपयुक्तता हेरी नयाँ क्षेत्रमा बजारको विकास गर्न नसकिने होइन। तथापि केही मात्रामा विकसित भईसकेका यस्ता क्षेत्रहरूमा थप विकास गर्न सहज भने हुन्छ। यस नगरपालिकाका मुख्य व्यापारिक केन्द्रहरू निम्न अनुसार रहेका छन् :-

तालिका नं. १३ : प्रमुख बजार सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	नाम	वडा नं.
१	भुरिगाउँ	१
२	रानीपुर	२
३	बगनाहा	३, ४
४	शाहीपुर	५
६	बकुवा	६
५	ठाकुरद्वारा	९

स्रोत: ठाकुरबाबा नगरपालिकाको कार्यालय, २०८०

४.१८ वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी विवरण

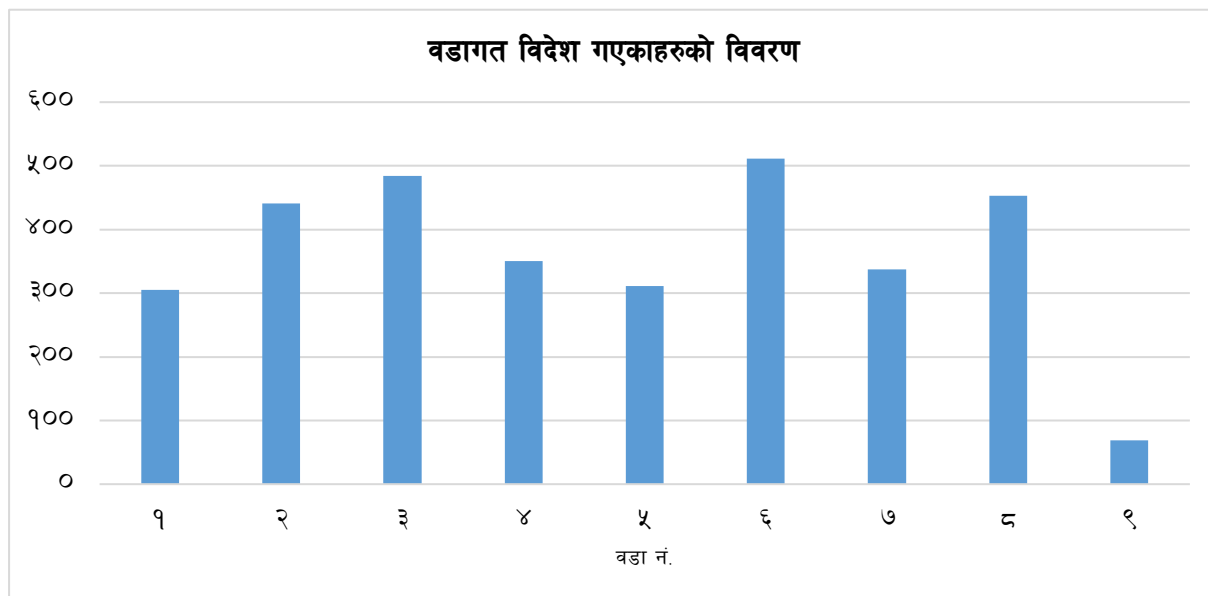
तालिका नं. १४ : देशका आधारमा विदेश गएकाहरूको विवरण

देशको नाम	वडा नं.								
	१	२	३	४	५	६	७	८	९
अजरबैजान	१	०	०	०	०	०	१	०	०
नाइजर	०	३	१	१	१	१	०	०	६
नाइजेरिया	०	०	०	०	०	०	०	०	२
निकारागुवा	०	१	०	०	०	०	१	७	०
नेदरल्याण्ड	१	१	०	०	०	०	०	०	१
नर्वे	०	०	०	०	१	०	०	०	३
न्यूजिल्याण्ड	०	०	०	१	१	०	०	०	०
अनुमोज	०	१	०	०	०	०	०	०	३
पनामा	१	०	०	०	०	०	०	०	१
पेरु	०	०	०	०	०	०	०	०	१
बोस्निया	०	०	०	०	०	०	०	०	१
पाकिस्तान	०	०	०	१	०	०	०	०	२
पोल्याण्ड	१	०	०	०	०	०	१	१	०
पोर्चुगल	७	२	१	१	३	०	३	०	०
कतार	२	९	२०	१२	१७	२१	५	६	८
रोमानिया	३	१	१	१	०	१	३	३	१
रुस	०	०	०	०	०	०	०	०	१
साउदी अरेबिया	६	२७	१६	११	२१	२८	२६	२४	६
सेसेल्स	०	०	१	०	०	०	०	०	०

देशको नाम	वडा नं.								
	१	२	३	४	५	६	७	८	९
सूडान	०	१	०	०	०	२	१	०	२
स्वीडेन	०	०	२	०	०	०	०	०	०
सोमालिया	०	१	०	०	०	०	०	०	०
बेल्जियम	०	०	०	१	०	०	०	०	०
बुल्गेरिया	०	०	०	१	०	०	०	०	०
ताइवान	०	०	०	०	०	१	०	०	०
युक्रेन	०	०	०	०	०	०	०	०	१
संयुक्त राष्ट्र संघ	०	०	०	०	०	०	०	१	०
संयुक्त राज्य अमेरिका	११	८	४	२	०	५	५	६	०
बहराईन	०	१	०	१	१	३	१	०	०
भियतनाम	०	०	०	०	०	१	०	०	०
यमन	०	१	०	०	०	१	०	०	०
टोकियो	०	०	०	०	०	०	०	०	१
युगोस्लाभिया	०	०	१	०	०	०	०	०	०
दक्षिण अफ्रिका	१	०	०	०	०	०	०	१	०
ब्रुनाई	०	१	०	०	०	०	०	०	०
संयुक्त अरब ईमिरेटस	०	०	०	०	०	०	१	०	०
क्यानडा	०	०	१	०	०	०	०	१	०
कम्बोडीया	१	०	०	०	०	०	०	०	०
कंगो	०	०	०	१	०	०	०	०	०
स्विटजरल्याण्ड	०	०	०	०	०	०	१	०	०
क्रोएसिया	०	२	१	१	०	१	४	२	१
कोलम्बीया	०	१	०	०	०	०	०	०	०
कोष्टारिका	०	०	०	०	०	०	१	०	१
साईप्रस	०	०	०	०	०	१	०	०	०
जर्मनी	०	१	१	०	०	०	०	४	०
दुवैइ	१०	१५	१३	१०	८	१४	१५	२५	०
इजिप्ट	०	०	१	०	०	०	०	०	०
स्पेन	०	०	०	१	०	०	०	०	०
फान्स	१	०	०	०	०	०	०	०	०
संयुक्त अधिराज्य बेलायत	२	०	०	१	०	०	०	०	०
ईजरायल	०	१	०	०	०	०	०	०	०
भारत	२२७	२८४	३३५	२५१	२१८	३४०	२१५	२९३	२४
ईटाली	०	१	०	०	०	०	०	०	०
जापान	१२	४	११	९	९	१५	९	२३	०
अर्जेन्टिना	०	१	०	०	०	०	०	०	०
केन्या	०	०	०	०	०	०	१	०	०
उत्तर कोरिया	२	५	२	१	०	४	२	२	०
दक्षिण कोरिया	८	८	८	२	०	१९	२	१०	१
कूवेत	०	७	१	८	१	९	१०	१४	१
लेबनान	०	०	०	१	०	०	०	०	०
अष्ट्रेलिया	३	३	१	७	१	१३	०	५	१
लियोन	०	१	०	०	०	०	०	०	०
मोरक्को	०	०	०	०	०	०	१	०	०
माडागास्कर	०	०	०	१	०	०	०	०	०

देशको नाम	वडा नं.								
	१	२	३	४	५	६	७	८	९
अरुवा	०	०	०	१	०	०	०	०	०
मंगोलिया	०	०	०	२	०	०	०	०	०
माल्टा	१	०	०	०	०	०	०	०	०
माल्दिभ्स	०	१	०	०	२	०	०	१	०
मलेशिया	३	४६	६१	२०	२६	३१	२८	२४	०
जम्मा	३०५	४४१	४८४	३५०	३११	५११	३३७	४५३	६९

स्रोत : घरघुरी तथ्याङ्क संकलन, २०७९

वैदेशिक रोजगारीमा गएका व्यक्तिहरूले पठाउने रकमलाई उत्पादनशील क्षेत्रमा उपयोग हुने गरी नीति, योजना तथा कार्यक्रम लागू गर्न आवश्यक छ। अन्यथा त्यसले विलासिता र उपभोगवादी संस्कृतिको विकृति फैलाई समाज अधोगतितर्फ जान सक्दछ।

रोजगार सेवा केन्द्रको सेवा सम्बन्धी विवरण :

यस नगरपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रबाट वैदेशिक रोजगारको श्रम स्वीकृतिको सहजीकरणका लागि आ.व. २०८०।८१ को चैतसम्म देहाय बमोजिमको सेवा प्रदान गरिएको छ :-

वडा नं.	श्रम स्वीकृतिका लागि सहजीकरण	जम्मा
१	१	१
२	५	५
३	६	६
४	४	४
५	३	३
६	०	०
७	४	४
८	३	३
९	१	१

वडा नं.	श्रम स्वीकृतिका लागि सहजीकरण	जम्मा
जम्मा	२७	२७

स्रोत: ठाकुरबाबा नगरपालिकाको कार्यालय, रोजगार सेवा केन्द्र २०८०

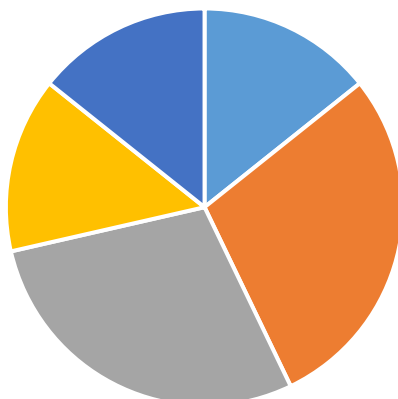
वैदेशिक रोजगारीमा जाने कामदारहरु करार बमोजिम काम, सुविधा नपाई मर्का पर्ने, विदेशी भूमिमा पिडित बन्नु पर्ने, स्वदेश फर्कन कठिनाई हुने, कतिपय अवस्थामा जेल सजाय समेत भोग्नुपर्ने र ज्यान समेत गुमाउनु पर्ने समस्याहरु आउन सक्ने हुँदा वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित, व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन श्रम स्वीकृति लिई जाने वैदेशिक रोजगारीलाई वैधानिक गरिएको छ । यसरी श्रम स्वीकृति लिई वैदेशिक रोजगारीमा पलायन भएका कामदारहरुमध्ये विदेशमा नै मृत्यु भएका १ जनाको शव भिकाएको, विदेशमा मृत्यु भएको तर शव भिकाउन नसकेको २ जनाको परिवारलाई क्षतिपूर्ति, १०० प्रतिशतको अनुदानमा २ जनाको परिवारको छोराछोरीलाई छात्रवृत्तिको व्यवस्था, वैदेशिक रोजगारमा हराएका १ जनाको उद्धार तथा खोजतलास र रोजगारको क्रममा अङ्गभङ्ग तथा स्वास्थ्यमा समस्या भएका १ जनालाई स्वास्थ्य उपचारमा सहयोग गरी कुल जम्मा ७ जना कामदारहरुलाई नगरपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रद्वारा कल्याणकारी सेवा उपलब्ध गराएको देखिन्छ । जसको विस्तृत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १५ : नगरपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रबाट वैदेशिक रोजगार बोर्डको कल्याणकारी सेवा अन्तर्गत आ.व. २०८०/८१ को चैतसम्म प्रदान गरिएको सेवाको विवरण

वडा नं.	सेवाको किसिम					जम्मा
	शव भिकाउने	मृत्यु क्षतिपूर्ति	छात्रवृत्ति	उद्धार तथा खोजतलास	स्वास्थ्य उपचार सहयोग	
१	०	०	२	०	१	३
२	०	०	०	०	०	०
३	०	०	०	०	०	०
४	१	१	०	१	०	३
५	०	१	०	०	०	१
६	०	०	०	०	०	०
७	०	०	०	०	०	०
८	०	०	०	०	०	०
९	०	०	०	०	०	०
जम्मा	१	२	२	१	१	७

स्रोत: ठाकुरबाबा नगरपालिकाको कार्यालय, रोजगार सेवा केन्द्र २०८०

नगरपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रबाट वैदेशिक रोजगार बोर्डको कल्याणकारी सेवा अन्तर्गत
आ.व. २०८०/८१ को चैतसम्म प्रदान गरिएको सेवाको विवरण

■ शव भिकाउने ■ मृत्यु क्षतिपूर्ति ■ छात्रवृत्ति ■ उद्धार तथा खोजतलास ■ स्वास्थ्य उपचार सहयोग

४.१९ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या

नगरपालिकामा रहेको कुल जनसंख्यामध्ये आर्थिक रूपले सक्रिय उमेरको हिसावले पुरुषको जनसंख्या १९,६३८ र महिलाको जनसंख्या १९,५८० जना र अन्य जनसंख्या ४ जना गरी जम्मा ३९,२२२ रहेका छन्। विस्तृत वडागत विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :-

वडा	लिंग	०-१४ वर्ष (आश्रित जनसंख्या)	१५ वर्ष - ५९ वर्ष (सक्रिय जनसंख्या)	६० वर्ष र सोभन्दा माथि (आश्रित जनसंख्या)	जम्मा
१	पुरुष	९१५	२५५७	२७४	३७४६
	महिला	८०५	२५२०	२७७	३६०२
	अन्य	०	२	०	२
	जम्मा	१७२०	५०७९	५५१	७३५०
२	पुरुष	१०५१	२८८८	३५७	४२९६
	महिला	८७३	२८३३	३६६	४०७२
	अन्य	०	२	०	२
	जम्मा	१९२४	५७२३	७२३	८३७०
३	पुरुष	१०७६	२८००	३५०	४२२६
	महिला	९५८	२७८९	३७५	४१२२
	अन्य	०	०	१	१
	जम्मा	२०३४	५५८९	७२६	८३४९
४	पुरुष	७८२	२१३१	२८३	३१९६
	महिला	६९१	२१३२	२६२	३०८५
	जम्मा	१४७३	४२६३	५४५	६२८१
५	पुरुष	७९९	२३४३	२९९	३४४१

वडा	लिंग	०-१४ वर्ष (आश्रित जनसंख्या)	१५ वर्ष - ५९ वर्ष (सक्रिय जनसंख्या)	६० वर्ष र सोभन्दा माथि (आश्रित जनसंख्या)	जम्मा
	महिला	८०५	२३४१	२९४	३४४०
	जम्मा	१६०४	४६८४	५९३	६८८१
६	पुरुष	५५०	१५६७	१९८	२३१५
	महिला	४५२	१५३९	२०८	२१९९
	जम्मा	१००२	३१०६	४०६	४५१४
७	पुरुष	५६७	१६२०	१७१	२३५८
	महिला	५२४	१५७८	१८५	२२८७
	जम्मा	१०९१	३१९८	३५६	४६४५
८	पुरुष	६२४	१७६०	१८२	२५६६
	महिला	५५७	१७७१	१९०	२५१८
	जम्मा	११८१	३५३१	३७२	५०८४
९	पुरुष	७२३	१९७२	२३१	२९२६
	महिला	६४७	२०७७	२३८	२९६२
	जम्मा	१३७०	४०४९	४६९	५८८८
जम्मा	पुरुष	७०८७	१९६३८	२३४५	२९०७०
	महिला	६३१२	१९५८०	२३९५	२८२८७
	अन्य	०	४	१	५
	जम्मा	१३३९९	३९२२२	४७४१	५७३६२

स्रोत: नगर प्रोफाइल, २०७९

४.२० गरिबी र विपन्नताको स्तरीकरण

यस नगरपालिकामा हालसम्म कुनै घरपरिवारलाई विपन्न परिचयपत्र वितरण गरिएको छैन । नगरपालिकामा बसोबास गरिरहेका घरपरिवारहरूको विपन्नता स्तरीकरणका आधारमा जनसंख्या विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । यहाँ विपन्नता स्तरीकरण गणना गर्दा आफ्नो उत्पादनले ३ महिना पनि खान नपुग्ने जनसंख्यालाई अति गरिब, आफ्नो उत्पादनले ३ देखि ६ महिनासम्म खान पुग्ने जनसंख्यालाई गरिब, आफ्नो उत्पादनले ७ देखि ९ महिनासम्म खान पुग्ने जनसंख्यालाई मध्यम र आफ्नो उत्पादनले ९ देखि १२ महिना वा खाद्यान्न बिक्री गर्ने जनसंख्यालाई सम्पन्नको सूचीमा वर्गीकरण गरिएको छ । तथ्यांक अनुसार अति गरिबको जनसंख्या कुल जनसंख्याको १३.६३ प्रतिशत रहेको छ भने गरिबको जनसंख्या १६.४६ प्रतिशत, मध्यमको जनसंख्या २३.२८ प्रतिशत रहेको छ भने सम्पन्नको प्रतिशत ४६.६३ प्रतिशत रहेको छ ।

विपन्नता स्तरीकरण विवरण

वडा	अति गरिव	गरिव	मध्यम	सम्पन्न
१	१.३९	१.२४	२.००	८.१८
२	१.०६	२.६८	६.३४	४.५४
३	४.६४	२.१०	२.३१	५.५२
४	०.४७	१.१४	२.०६	७.२७
५	०.३०	१.६३	३.००	७.०५
६	०.४८	२.६६	२.०१	२.७२
७	०.९७	०.९०	१.२३	५.००
८	१.३६	२.३६	१.४३	३.७३
९	२.९७	१.७५	२.९०	२.६४
जम्मा	१३.६३	१६.४६	२३.२८	४६.६३

स्रोत: घरधुरी तथ्याङ्क सङ्कलन, २०७९

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था लागू भएको र स्थानीय सरकारमा संविधानतः थुप्रै हक अधिकारहरू प्रत्याभूत भइसकेको छ । दिगो विकास लक्ष्यको लक्ष्य- १ मा सबै प्रकारका गरीबीको अन्त्य गर्ने उल्लेख भएको अवस्थामा यस्ता गरीबीमा रहेको जनसंख्यालाई लोककल्याणकारी राज्यको मूल मर्मअनुसार सबलीकरण र संरक्षण गर्नु आवश्यक देखिन्छ ।

४.२१ विपन्न आवास तथा सुरक्षित घर निर्माण :

यसैगरी नगरपालिकाले आ.व. २०७९।८० मा सुरक्षित विपन्न आवास निर्माण र आ.व. २०८०।८१ मा सुरक्षित घर निर्माण कार्यक्रम अन्तर्गत निर्माण गरेका घरहरूको विवरण अनुसूची- ७ मा उल्लिखित छ ।

४.२२ आर्थिक क्षेत्रका चुनौतीहरू

नगरपालिकाको कमजोर पूर्वाधारले औद्योगिक विकास, पर्यटन र कृषि उत्पादकत्वमा बाधा पुऱ्याउँछ । नगरपालिकाको अर्थतन्त्र कृषिमा धेरै निर्भर छ, जसले अधिकांश जनसंख्यालाई रोजगारी दिन्छ । यद्यपी, परम्परागत, कृषि अभ्यासहरू, आधुनिकीकरणको अभाव र प्राकृतिक प्रकोपहरूको जोखिम तथा वन्यजन्तुको आक्रमणका कारण कृषि उत्पादकता निकै नै कमी रहेको छ । नगरपालिकाको अर्थतन्त्रका प्रमुख चुनौतीहरूमा यो सबैभन्दा ठूलो चुनौतीको रूपमा रहेको छ । यसैगरी बारम्बार सरकार परिवर्तनले सिर्जना भएको अस्थिर राजनीतिक कारणले लगानीलाई रोकेको छ र नीतिगत निरन्तरता अवरुद्ध भएको छ । नगरपालिकाको अविकसित औद्योगिक क्षेत्र तथा विविधीकरणको अभावले आयातमा धेरै निर्भर हुनुपर्ने भएको हुँदा व्यापार घाटाको सिर्जना भएको छ । नगरपालिकाको ब्याङ्किङ क्षेत्र अपेक्षाकृत सानो र रूढीवादी रहेकाले नगरपालिकाका व्यवसाय र उद्यमीहरूलाई वित्तमा पहुँचका लागि चुनौती बनेको छ । यसले गर्दा व्यवसायहरू, विशेषगरी साना र मध्यम उद्यमहरूलाई ऋण पहुँच गर्न गाह्रो बनाएको छ ।

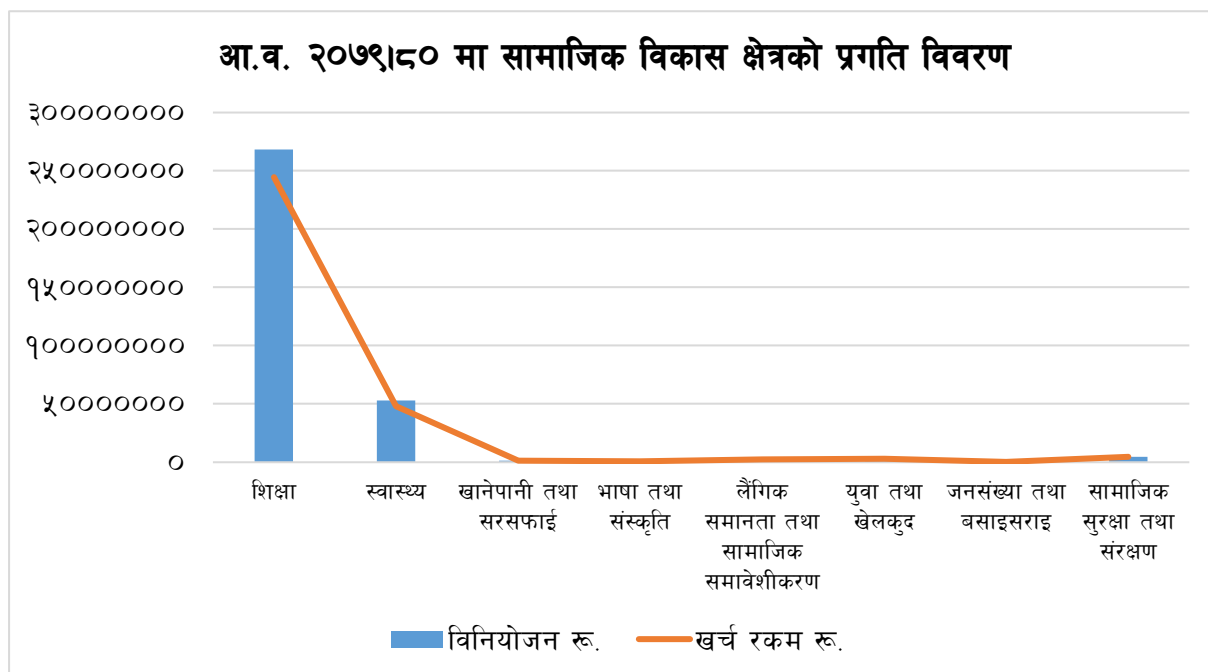
खण्ड ५ : सामाजिक विकास (गत आ.व. २०७९।८० र चालु आ.व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्मको विवरण)

५.१ चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म र गत आर्थिक वर्षमा सामाजिक विकासका क्षेत्रमा भएको प्रगति

क) आ.व. २०७९।८० को प्रगति विवरण

क्र.सं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	विनियोजन रू.	खर्च रकम रू.	खर्च प्रतिशत
	सामाजिक विकास	३३,५५,५४,३६१।००	३०,५०,९०,०७८।०२	९०.९२
१.	शिक्षा	२६,८४,११,८७१।००	२४,४५,५२,३५४।६२	९१.११
२.	स्वास्थ्य	५,३०,५०,७९०।००	४,८२,७८,२३४।४०	९१
३.	खानेपानी तथा सरसफाई	१३,००,०००।००	१२,६६,८०६।००	९७.४५
४.	भाषा तथा संस्कृति	१०,८५,०००।००	१०,६५,०००।००	९८.१६
५.	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	३४,७४,१००।००	२५,०१,३८४।००	७२
६.	युवा तथा खेलकुद	३२,५८,०००।००	२७,३०,१३५।००	८३.८
७.	जनसंख्या तथा बसाइसराइ	५,२१,०००।००	३०,८,८१९।०४	५९.२७
८.	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	४४,५३,६००।००	४३,८७,३४४।९६	९८.५१

स्रोत : आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

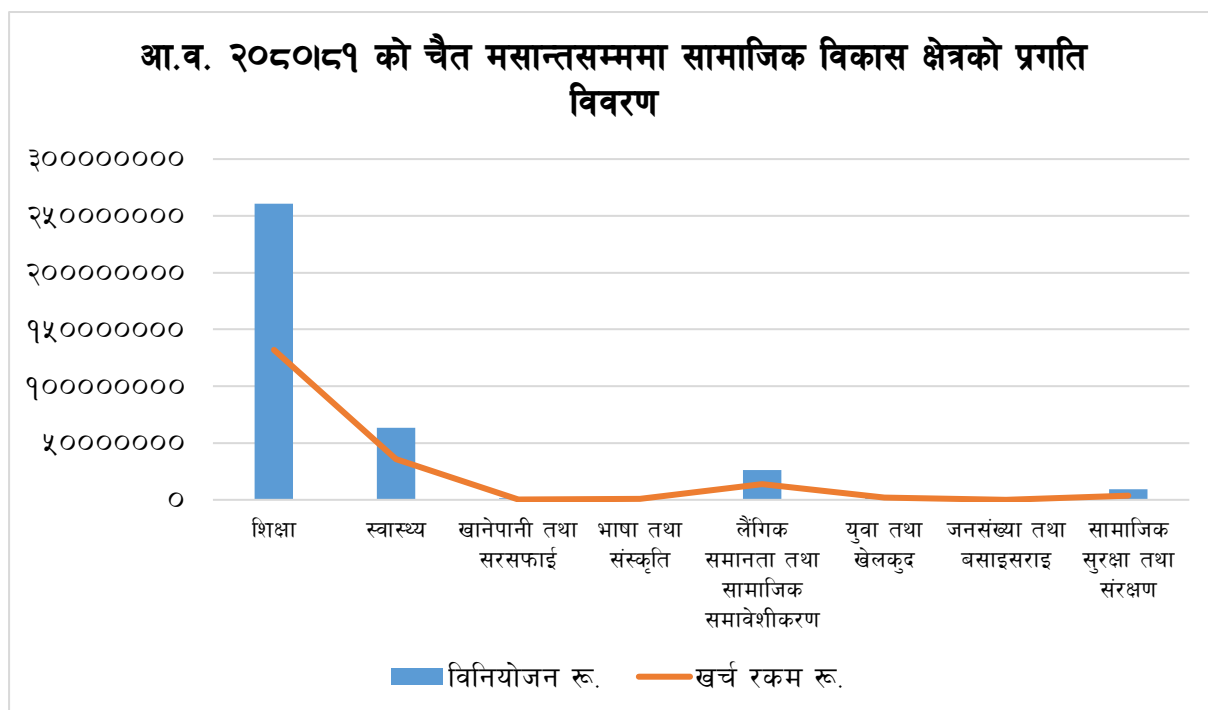

ख) आ.व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्म

क्र.सं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	विनियोजन रू.	खर्च रकम रू.	खर्च प्रतिशत
	सामाजिक विकास	३६,५५,५७,७८२।००	१८,८१,६५,८५७।७२	५१.४७

क्र.सं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	विनियोजन रू.	खर्च रकम रू.	खर्च प्रतिशत
१.	शिक्षा	२६,०८,८९,४७०।००	१३,१९,९५,४५६।१०	५०.५९
२.	स्वास्थ्य	६,३२,६०,८४७।००	३,५५,३९,०५७।६२	५६.१८
३.	खानेपानी तथा सरसफाई	११,५५,०००।००	५,०६,६००।००	४३.८६
४.	भाषा तथा संस्कृति	१५,४०,०००।००	९,९२,२२०।००	६४.४३
५.	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२,६०,३०,०००।००	१,३६,७२,२२३।००	५२.५२
६.	युवा तथा खेलकुद	३३,७८,४५५।००	१९,८२,२१२।००	५८.६७
७.	जनसंख्या तथा बसाइसराइ	२,००,०००।००	०	०
८.	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	९१,०४,०१०।००	३४,७८,०८९।००	३८.२०

स्रोत: आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

५.२ स्वास्थ्य

नेपालको संविधानको धारा ३५ मा स्वास्थ्य सम्बन्धी हकलाई मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरिएको छ । उपधारा १ मा प्रत्येक “नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क प्राप्त गर्ने हक हुनेछ र कसैलाई पनि आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाबाट वञ्चित गरिने छैन” भनी उल्लेख गरिएको छ । यसै हकको कार्यान्वयन गराउने दायित्व स्थानीय सरकारको भएकोले नगरपालिकामा आधारभूत स्वास्थ्य पूर्वाधार र सेवाहरूको प्रबन्ध हुन अपरिहार्य छ ।

यस नगरपालिकामा हाल सामान्यस्तरको स्वास्थ्य सेवाहरू नगरपालिकामा रहेको, नगर अस्पताल र विभिन्न स्वास्थ्य चौकीहरू मार्फत प्रदान भइरहेको पाउन सकिन्छ भने स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक सुविधा सम्पन्न हस्पिटल र विशेषज्ञ सेवाको अभाव रहेको छ ।

क. स्वास्थ्य सम्बन्धी आधारभूत सूचक

१) यस नगरपालिकामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूले प्रवाह गरेको सेवाका आधारमा देहाय बमोजिमका प्रमुख सूचकहरू रहेका छन् :-

तालिका नं. १६ : आ.व. २०७९।८०

सूचकहरू	वडा नं.									
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	औषत जम्मा
अनुमानित लक्षित जनसंख्या (स्वास्थ्य मन्त्रालय तोकेको)	६८५०	७५९४	७९३०	५३३३	५९६९	३६९८	४०६३	४९९९	५५७४	५०२४२
डिपिटिहेपिबि १ र ३ को ड्रपआउट दर	-१५.५	५.३	-९.४	-३.२	८	-८.८	५	-७.३	-१७.९	-४.९
१२-२३ महिना उमेरकाको दादुरारुवेला खोपको दोस्रो मात्रा लगाउने	१०८.५	८५.५	४९	१२६.९	८२.५	५६.५	८४.३	९९.५	८८.५	८४.९३
सबै टिडी, टिडी२ र टिडी प्लस खोप पाउने गर्भवती महिला	८३.७	५३	३५	१०६.७	६३.६	५४.९	६६.७	६९.७	५३.७	६५.२२
०-२३ महिनाका बच्चाहरूको औषत वृद्धि अनुगमन	५.२	६.९	१२	६.४	२.२	९.७	९	२.९	१०.८	७.९
६ महिनामुनीक बच्चाहरू पूर्णतया स्तनपान गर्ने	९४.७	८८.७	७९	९५.३	८९.५	३४.४	८३	७८.८	१०८.८	८९.८
५ वर्षमुनीका भन्डारखालाका बच्चाहरू जिंक चक्की र जीवनजल खाने	१००	९७.८	१००	९६.२	१००	१००	१००	९७.७	१००	९९.९
नयाँ परिवार नियोजन सेवा प्रयोग गर्ने प्रजनन उमेरका विवाहित महिला	१४.८	११.५	३.४	१६	५.५	१०.६	७.३	८.५	१३.५	१०.९२
प्रोटोकल बमोजिम ४ पटक गर्भजाँच गर्ने गर्भवती महिला	८९.७	४६.९	२६.८	१३७.६	४८.९	८७.५	७०.६	६०	७०.९	७०.८९
संस्थागत सुत्केरी	१२९.३	०	०	१३८.७	०	१४०.६	०	८४.३	०	५४.८
प्रोटोकल बमोजिम ४ पटक नवशिशु जाँच गर्ने	५६	४६.९	०	१४०.९	५७.७	८५.९	७५	६०	६.२	५८.६४
गाउँघर क्लिनिक सञ्चालन	१००	१००	१००	१००	८६.९	१००	१००	१००	१००	९८.४६
आमासमूहको बैठक सञ्चालन	१००	१००	१००	९८.८	१००	९९	१००	१००	१००	९९.७६

तालिका नं. १७ : आ.व. २०८०।०८१

सूचकहरू	वडा नं.									
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	औषत जम्मा
अनुमानित लक्षित जनसंख्या (स्वास्थ्य मन्त्रालय तोकेको)	६८३७	७४२९	७९५०	५३९५	५९७०	३६७७	४०३७	४९४८	५९६९	५०६०४
डिपिटिहेपिबि १ र ३ को ड्रपआउट दर	९.४	-८.५	-१४.७	४.५	-४	-६.५	८.२	-५.९	११.९	-५.६
१२-२३ महिना उमेरकाको दादुरारुवेला खोपको दोस्रो मात्रा लगाउने	९६.८	९०.९	६२.६	७३.३	७७.५	१११.९	९०.३	७०.३	१०६.९	८६.५४
सबै टिडी, टिडी२ र टिडी प्लस खोप पाउने गर्भवती महिला	७७.६	४९	३२.५	४२.३	५९.५	३९.८	४६.५	२९.३	५९	४८.३९
०-२३ महिनाका बच्चाहरूको औषत वृद्धि अनुगमन	१४.३	१५.९	११.६	७.९	७.५	१६.८	१४.५	२०.९	११.३	१३.३२
६ महिनामुनीक बच्चाहरू पूर्णतया स्तनपान गर्ने	६३.५	७३.६	९९	८८.६	५८	४०.३	१४३.९	९७.७	६०.९	७९.७२
५ वर्षमुनीका भन्डारखालाका बच्चाहरू जिंक चक्की र जीवनजल खाने	१००	१००	१००	१००	१००	९४.९	१००	१००	१००	१००
नयाँ परिवार नियोजन सेवा प्रयोग गर्ने प्रजनन उमेरका विवाहित महिला	१०.२	३.७	२.२	१४	६.९	९.५	४.८	६.६	६.९	७.०२
प्रोटोकल बमोजिम ४ पटक गर्भजाँच गर्ने गर्भवती महिला	१०८.९	३९.९	१३.३	८४.४	४९.९	५९.६	४०.६	५५.२	४९.९	५२.९
संस्थागत सुत्केरी	१३६.४	०	०	१२९.९	०	९९.९	०	७०.९	०	४६.७

सूचकहरू	वडा नं.									
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	औषत जम्मा
प्रोटोकल बमोजिम ४ पटक नवशिशु जाँच गर्ने	११६.२	५२.२	२१.७	९४.८	८२.८	७४.२	५६.३	६८.७	६६.३	७०.३६
गाउँघर क्लिनिक सञ्चालन	१००	१००	९६.७	१००	१००	१००	१००	९०	१००	९८.५२
आमासमूहको बैठक सञ्चालन	१००	१००	१००	९७.४	१००	१०१.३	१००	१००	१००	९९.८६

२) खोप कार्यक्रम

बालबालिका भविष्यका निर्माता हुन् । यसको लागि यिनीहरू स्वस्थ र निरोगी हुनु आवश्यक छ । बाल्य अवस्थामा उनीहरूलाई बी.सी.जी. एकपटक, रोटा दुईपटक, डी.पी.टी.हिब, हेप. तीन पटक, दादुरा दुई पटक, पोलियो मुखबाट तीनपटक र सुईबाट दुईपटक, न्युमोनिया दुईपटक, जापानिज इन्सेफलाइटिस एकपटक, टाइफाइड एकपटक, र गर्भवतीलाई तीनपटक टिटानस तथा भ्यागुतेको तीनपटक खोप दिनै पर्दछ । बालबालिकाहरूको लागि उल्लिखित खोपहरू नियमित र पुरा मात्रामा दिनु पर्दछ । नेपाल सरकारले राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको छ । खोप कार्यक्रम कम खर्चिलो तथा मितव्ययी रूपमा गरिने स्वास्थ्य क्षेत्रको एउटा प्रभावकारी प्रयत्न हो । खोप कार्यक्रमले उल्लेख्य रूपमा बालमृत्युदर घटाउन र विभिन्न रोगलाई रोकथाम गर्न सहयोग पुऱ्याइएको छ । जसले गर्दा दिगो विकास लक्ष्यको बालमृत्युदर घटाउने लक्ष्य (एम.डी.जी.-४) प्राप्त गर्न सहयोग पुगेको छ । नगरपालिकाको खोप सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :-

क्र.सं.	खोपको किसिम र मात्रा	आ.व. २०७९।८० मा खोप पाउने संख्या	आ.व. २०८०।८१ को चैतमसान्तसम्ममा खोप पाउने संख्या
१	बी.सी.जी.	७२३	५४९
२	रोटा : पहिलो मात्रा	७४१	५५९
३	रोटा : दोस्रो मात्रा	७६१	५६५
४	पोलियो: ओपिभी पहिलो मात्रा	७४२	५६२
५	पोलियो: ओपिभी दोस्रो मात्रा	७६१	५६३
६	पोलियो: ओपिभी तेस्रो मात्रा	७७५	५६५
७	पोलियो : एफआईपिभी पहिलो मात्रा	६४६	५६७
८	पोलियो : एफआईपिभी दोस्रो मात्रा	३९०	५६३
९	पी.सी.भी. पहिलो मात्रा	७४२	५६२
१०	पी.सी.भी. दोस्रो मात्रा	७६१	५६३
११	पी.सी.भी. तेस्रो मात्रा	७४७	५७०
१२	डी.पी.टी.हेपवी हिब पहिलो मात्रा	७४२	५६२
१३	डी.पी.टी.हेपवी हिब दोस्रो मात्रा	७६१	५६३
१४	डी.पी.टी.हेपवी हिब तेस्रो मात्रा	७७५	५६५
१५	दादुरा रुबेला : पहिलो मात्रा	७२९	५८२

क्र.सं.	खोपको किसिम र मात्रा	आ.व. २०७९।८० मा खोप पाउने संख्या	आ.व. २०८०।०८१ को चैतमसान्तसम्ममा खोप पाउने संख्या
१६	दादुरा रुबेला : दोस्रो मात्रा	७३५	५७४
१७	जे. ई .	८१२	५९२
१८	टाइफाइड	७४५	५६७
१९	२३ महिनाभित्र पूर्ण खोप प्राप्त बच्चा	७३५	५७४
२०	एचपीभी पहिलो मात्रा	०	०
२१	एचपीभी दोस्रो मात्रा	०	०
२२	टिडी १ खोप पाएका गर्भवती महिला	४१४	२६८
२३	टिडी २ खोप पाएका गर्भवती महिला	३८१	२२३
२४	टिडी २ प्लस खोप पाएका गर्भवती महिला	३२६	२५७
२५	२४-५९ महिनामा खोप सुरु गरेका बच्चा	६	०

स्रोत : स्वास्थ्य उपशाखा, २०८१

३. पोषण कार्यक्रम

कुनै पनि ठाउँको पोषणको अवस्था त्यस ठाउँका बालबालिकालाई हेरेर सजिलै अनुमान लगाउन सकिन्छ। पोषित बालबालिकालाई कुनै पनि ठाउँको सामाजिक र आर्थिक विकासको सूचकको रूपमा हेर्न सकिन्छ। सरकारले पनि पोषणलाई प्राथमिकता दिई ५ वर्षमुनिका बालबालिकाहरूलाई नियमित रूपमा बालवृद्धि अनुमान गर्दै आएको छ। बालअधिकार सम्बन्धी महासन्धी, १९८९ ले समेत बालबालिकालाई अवहेलना, बेवास्ता, हेलचेक्राइ, दुर्व्यवहार, हिंसा लगायतबाट जोगाई खाना र पोषणको अधिकार सुनिश्चित गर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ। नेपालको संविधान (२०७२) ले पनि खाद्य सम्प्रभुतालाई मौलिक हकका रूपमा राखेको छ। यससम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :-

आ. व. २०७९।८०

क) वृद्धि अनुगमन

वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता भएका बच्चा	वृद्धि अनुगमन गरिएका बालबालिकाहरूको पोषण स्थिति						वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता गरिएका २३ महिना पूरा गरेका जम्मा बालबालिकाको संख्या	वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता गरिएका २३ महिना पूरा गरेका बालबालिकाको तौल लिएको जम्मा पटक
	०-११ महिना			१२-२३ महिना				
	सामान्य	जोखिम/मध्यम कुपोषण	अति जोखिम/कडा कुपोषण	सामान्य	जोखिम/मध्यम कुपोषण	अति जोखिम/कडा कुपोषण		
पहिलो पटक भेट	७२५	९	५	४२	३	०		
दोहोरिई आएका	४६१९	१३३	२४	२९६२	१९०	३४	५३९	२४४५

ख) गर्भवती र सुत्केरी महिलामा पोषण

आइरन जुकाको औषधी पाएका गर्भवती महिलाको संख्या			क्याल्सियम चक्की पाएका गर्भवती महिला	आइरन भिटामिन ए पाएका सुत्केरी महिला	
पहिलोपटक आइरन चक्की	१८० आइरन चक्की	जुकाको औषधी		४५ आइरन चक्की	भिटामिन ए
६७४	५८९	६७४	१९५	४३३	४३३

आ.व.. २०८०।८१ चैत मसान्तसम्म

क) वृद्धि अनुगमन

वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता भएका बच्चा	वृद्धि अनुगमन गरिएका बालबालिकाहरूको पोषण स्थिति						वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता गरिएका २३ महिना पूरा गरेका जम्मा बालबालिकाको संख्या	वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता गरिएका २३ महिना पूरा गरेका बालबालिकाका तौल लिएको जम्मा पटक
	०-११ महिना			१२-२३ महिना				
	सामान्य	जोखिम/मध्यम कुपोषण	अति जोखिम/ कडा कुपोषण	सामान्य	जोखिम/मध्यम कुपोषण	अति जोखिम/कडा कुपोषण		
पहिलो पटक भेट	६०९	२०	५	२३	०	०		
दोहोरिई आएका	३६१०	१०९	१४	२९८३	१८०	२२	४१३	५४३९

ख) मातृ स्वास्थ्य

आइरन जुकाको औषधी पाएका गर्भवती महिलाको संख्या			क्याल्सियम चक्की पाएका गर्भवती महिला	आइरन भिटामिन ए पाएका सुत्केरी महिला	
पहिलोपटक आइरन चक्की	१८० आइरन चक्की	जुकाको औषधी		४५ आइरन चक्की	भिटामिन ए
४३५	३८०	४३५	१०२	३३४	३३४

मातृ तथा नवजात शिशु स्वास्थ्य कार्यक्रम

गर्भजाँच (पटक)	आ.व. २०७९।८० को संख्या		जम्मा	आ.व. २०८०।०८१ को चैत मसान्तसम्मको संख्या		जम्मा
	२० वर्षमुनी	२० वर्षमाथि		२० वर्षमुनी	२० वर्षमाथि	
जुनसुकै समयमा पहिलो जाँच	६८	८११	९७८	४८	४९०	५३८
१२ हप्तासम्म पहिलो जाँच	५०	५१४	५६४	३९	३४८	३८७
४ पटक (१६, २०-२४, ३२ र ३६ हप्ता)	४६	५४३	५८९	१९	३६१	३८०
८ पटक (प्रोटोकल अनुसार)	१४	१४९	१६३	९	३०४	३१३
जम्मा						

प्रसूती सेवा	२० वर्षमुनी	२० वर्षमाथि	जम्मा	२० वर्षमुनी	२० वर्षमाथि	जम्मा
दक्ष प्रसूतीकर्मीबाट सुत्केरी	६९	३४०	४०९	२८	३०६	३३४
दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट	३	१६	१९	०	०	०
अन्य स्वास्थ्यकर्मीबाट	०	०	०	०	०	०
घरमा प्रसूती संख्या	०	०	०	०	०	०
जम्मा	७२	३५६	४२८	२८	३०६	३३४

मातृ तथा नवजात शिशु मृत्यु	स्वास्थ्य संस्था	स्वास्थ्य संस्था बाहेक	जम्मा	स्वास्थ्य संस्था	स्वास्थ्य संस्था बाहेक	जम्मा
गर्भावस्था	०	०	०	०	०	०
प्रसूती अवस्था	०	०	०	०	०	०
सूत्केरी अवस्था	०	०	०	०	०	०
जम्मा	०	०	०	०	०	०
नवजात शिशु मृत्यु संख्या			जम्मा	०	०	०
०-७ दिन	०	२	२	०	३	३
८-२८ दिन	०	०	०	०	१	१
जम्मा		४	४	०	४	४

सुरक्षित गर्भपतन सेवा	२० वर्ष मुनि	२० वर्ष माथि	जम्मा	२० वर्ष मुनि	२० वर्ष माथि	जम्मा
१२ हप्तासम्म मेडिकल गर्भपतन सेवा पाएका जम्मा महिला	१३	२९०	३०३	१६	२२४	२४०
१२ हप्तासम्म सर्जिकल गर्भपतन सेवा पाएका जम्मा महिला	०	०	०	०	०	०
जम्मा	१३	२९०	३०३	१६	२२४	२४०

जीवित जन्म	२.५ केजी र सोभन्दा माथि तौल भएका	१.५-२.५ केजी भन्दा कम तौल भएका	१.५ केजीभन्दा कम तौल भएका	२.५ केजी र सोभन्दा माथि तौल भएका	१.५-२.५ केजी भन्दा कम तौल भएका	१.५ केजीभन्दा कम तौल भएका
जम्मा संख्या	३९०	३६	१	३०९	२२	१
निस्सासिएको संख्या	७	३	०	१०	१	०
कुनै विकलाङ्ग भएको संख्या	०	०	०	०	०	०
जम्मा	३९७	३९	१	३१९	२३	१

सुत्केरी तथा नवजात शिशु जाँच संख्या	स्वास्थ्य संस्थामा भएको प्रसूती		जम्मा	स्वास्थ्य संस्थामा भएको प्रसूती		जम्मा
	सुत्केरी	नवजात शिशु		सुत्केरी	नवजात शिशु	
पहिलो पटक (२४ घण्टाभित्र)	४२८	४२७		३३४	३३२	६६६
घरमा २ पटक (दोस्रो र तेस्रो)	६४७	६४५		४८९	४८३	९७२
३ पटक (२४ घण्टामा, ३ दिनमा र ७-१४ दिनभित्र)	७७५	७७२		५७१	५६५	११३६
४ पटक (२४ घण्टामा, ३ दिनमा, ७-१४ दिन र ४२ दिन)	४६०	४६९		४९९	५०४	१००३

सुत्केरी तथा नवजात शिशु जाँच संख्या	घरमा भएको प्रसूती		जम्मा	घरमा भएको प्रसूती		जम्मा
	सुत्केरी	नवजात शिशु		सुत्केरी	नवजात शिशु	
पहिलो पटक (२४ घण्टाभित्र)	०	०	०	०	०	०
घरमा २ पटक (दोस्रो र तेस्रो)	०	०	०	१०	१०	२०
३ पटक (२४ घण्टामा, ३ दिनमा र ७-१४ दिनभित्र)	०	०	०	१०	१०	२०
४ पटक (२४ घण्टामा, ३ दिनमा, ७-१४ दिन र ४२ दिन)	०	०	०	७	७	१४
जम्मा	०	०	०			

स्रोत: स्वास्थ्य उपशाखा, २०८१

परिवार नियोजन सेवा

नगरपालिकामा रहेका ४ वटा स्वास्थ्य चौकी, ५ वटा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, १ नगर अस्पताल, २० वटा गाउँघर क्लिनिक र ८३ जना महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाले परिवार नियोजनको अस्थायी सेवा दिने गर्दछन्। उपलब्ध तथ्यांकका आधारमा पिल्स र डिपो सेवा लिनेमध्ये सेवामा नियमित नभएकाको संख्या उच्च नै भएको पाइन्छ। त्यसैगरी आकस्मिक गर्भनिरोध चक्की सेवन गर्नेको संख्या पनि बढ्दो मात्रामा रहेको पाइन्छ। यसतर्फ विशेष ध्यान दिई कार्यक्रम सञ्चालन हुनुपर्दछ।

स्थायी परिवार नियोजन सेवा शिविरका माध्यमबाट प्रदान गरिरहेको देखिन्छ । यसमा महिलाहरूको संख्या उच्च रहेको पाइन्छ । स्थायी परिवार नियोजन सेवालाई संस्थागत रूपमा नियमित सञ्चालन हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ । परिवार नियोजन सेवा सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :-

क) अस्थायी परिवार नियोजन

अस्थायी साधन	आ.व. २०७९।८०				आ.व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्म			
	नयाँ प्रयोगकर्ता		हाल अपनाई रहेका	सेवामा नियमित नभएका	नयाँ प्रयोगकर्ता		हाल अपनाई रहेका	सेवामा नियमित नभएका
	२० वर्षमुनि	२० वर्षमाथि			२० वर्षमुनि	२० वर्षमाथि		
कण्डम	०	०	०	०	०	०	०	०
आकस्मिक गर्भनिरोध चक्की	०	०	०	०	१	६७	०	०
पिल्स	५	१७७	२८६	३४०	२	६३	२२६	३५६
डिपो	२७	४०३	४५५	९४१	१२	२५१	४५२	६४६
आई.यु.सी.डी.	०	४२	३३३	६८	१	३२	३३२	१३
इम्प्लान्ट	०	१९४	१०३०	१०७	३	१८६	१०९२	६४

ख) स्थायी परिवार नियोजन (बन्ध्याकरण)

आ.व. / बन्ध्याकरण		नयाँ प्रयोगकर्ता				जम्मा	हाल अपनाईरहेका		जम्मा
		स्वास्थ्य संस्था		शिविर			महिला	पुरुष	
		महिला	पुरुष	महिला	पुरुष				
आ.व. २०७९।८०	सरकारी	०	०	२९	१	३०	१८०७	१०१	१९०८
	गैरसरकारी	०	०	०	०	०			
आ.व. २०८०।८१ चैत समान्त	सरकारी	०	०	४०	०	४०	१८६८	१०१	१९६९
	गैरसरकारी	०	०	०	०	०			

स्रोत: स्वास्थ्य उपशाखा, २०८१

(ख) स्वास्थ्य संस्थाहरू सम्बन्धी विवरण

नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार हाल यस नगरपालिकामा ४ वटा स्वास्थ्य चौकी, ५ वटा आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र, १ सर्पदशं उपचार केन्द्र, १ आरोग्य केन्द्र र १ नगर अस्पतालबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाह भइरहेको छ । यसका अलावा २० वटा गाँउघर क्लिनिक, २६ वटा खोप क्लिनिक संचालनमा रहेका छन् । नगरपालिकाभर ६२ जना स्वास्थ्यकर्मी सहित ८३ जना महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरू स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा सकृय रहेका छन् ।

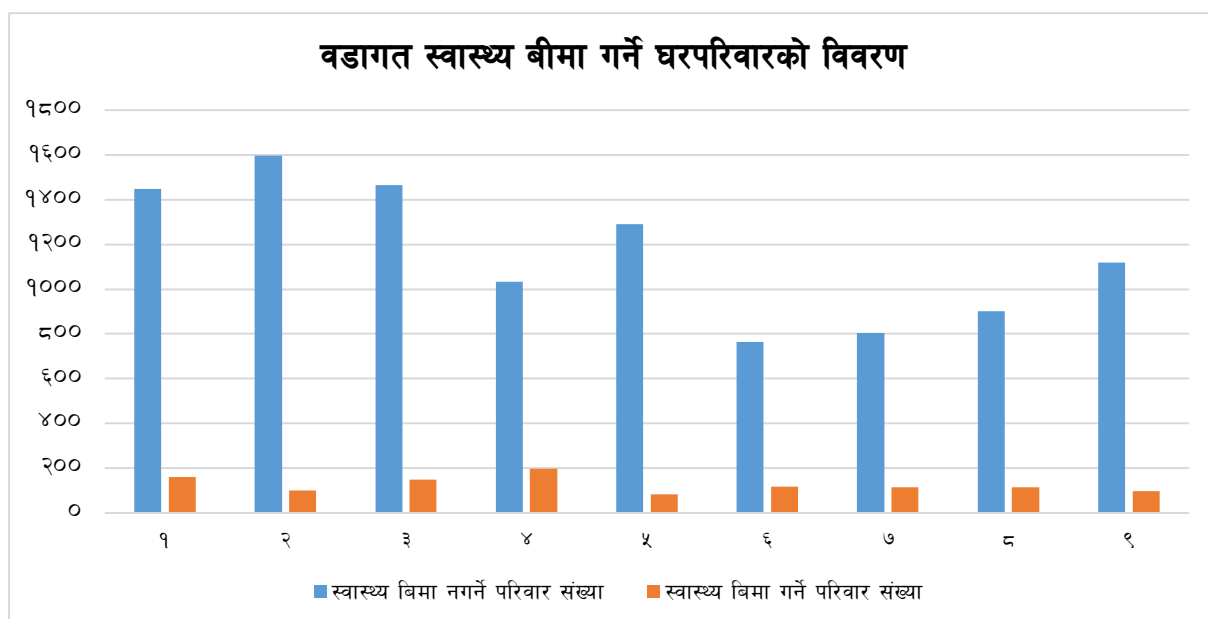
(ग) स्वास्थ्य बीमा

नगरवासीहरूले स्वास्थ्य सेवा सुविधामा पहुँच पुगाउने गरी नेपाल सरकारले सञ्चालन गरेको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा ९ वटा वडामा बीमा अभिकर्ता रहेका छन् । नगरपालिकाको नगर अस्पताल स्वास्थ्य बीमाको प्रारम्भिक सेवा बिन्दुका रूपमा रहेको छ । यहाँबाट बीमितले नेपाल सरकारले तोके बमोजिमको स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्दछन् । नगर अस्पतालमा सम्भव नहुने सेवाका हकमा प्रेषणको कार्य गरिन्छ । यस नगरपालिकामा रहेका स्वास्थ्य बीमा अभिकर्ता देहाय बमोजिम रहेका छन्:-

क्र.सं.	वडा	बीमा अभिकर्ताको नाम, थर	सम्पर्क नम्बर
१	१	प्रमिला कुमारी चौधरी	९८६८५४२००३
२	२	समीक्षा गिरी	९८४१८२७५१७
३	३	सुप्रति कुमारी चौधरी	९८६३२८७९२८
४	३	बिमला योगी	९८४८२९९४११
५	४	सीता थारू	९८१६५४१९०८
६	५	शान्ति घिमिरे	९८६३१४२६३७
७	६	सावित्रा जैसी शर्मा	९८६८१०७८२१
८	७	सुष्मा खड्का	९८६८१४१९९६
९	८	पवित्रा कुमारी कार्की	९८६८४४०९८१
१०	९	हरिमाया खत्री	९८६८९२९२८०

तालिका नं. १८ : स्वास्थ्य बीमा गर्ने घरपरिवारको विवरण

वडा	स्वास्थ्य बिमा नगर्ने परिवार संख्या	प्रतिशत	स्वास्थ्य बिमा गर्ने परिवार संख्या	प्रतिशत	जम्मा
१	१४४८	८९.९४	१६२	१०.०६	१६१०
२	१५९७	९४	१०२	६	१६९९
३	१४६६	९०.७७	१४९	९.२३	१६१५
४	१०३४	८४	१९७	१६	१२३१
५	१२९१	९३.९६	८३	६.०४	१३७४
६	७६३	८६.५१	११९	१३.४९	८८२
७	८०३	८७.३८	११६	१२.६२	९१९
८	९०१	८८.५९	११६	११.४१	१०१७
९	१११८	९१.८७	९९	८.१३	१२१७
जम्मा	१०४२१	९०.१२	११४३	९.८८	११५६४

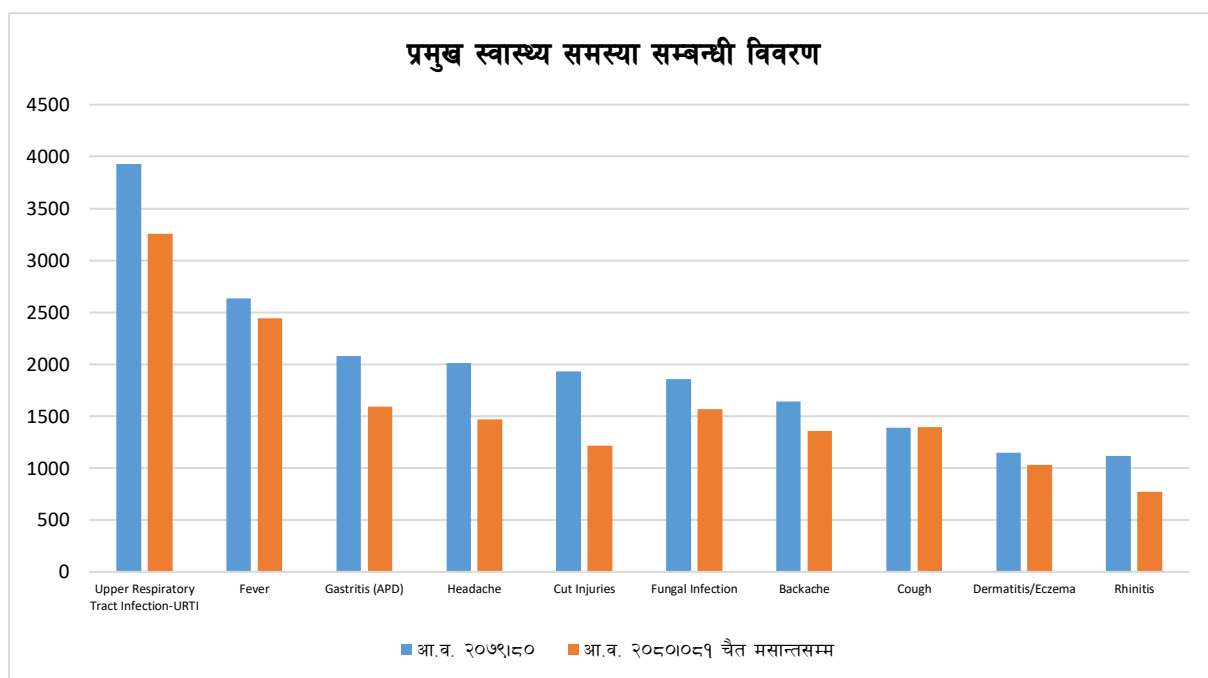
घरघुरी सर्वेक्षण, २०७९ बमोजिम ठाकुरबाबा नगरपालिकामा स्वास्थ्य बीमा गर्ने परिवार संख्या भन्दा नगर्ने घरपरिवारको संख्या अत्यन्त धेरै रहेको छ। यहाँका १,१४३ परिवार अर्थात ९.८८ प्रतिशत ले स्वास्थ्य बीमा गरेका छन् भने बाँकी १०,४२१ अर्थात ९०.१२ प्रतिशत परिवारले स्वास्थ्य बीमा नगरेको अवस्था छ। वडागत हिसाबमा अध्ययन गर्दा नगरपालिकाको वडा न.६ मा सबैभन्दा धेरै १३.४९ प्रतिशतले स्वास्थ्य बीमा गरेको पाउन सकिन्छ भने सबैभन्दा कम वडा न.२ मा ६ प्रतिशतले स्वास्थ्य बीमा गरेका छन्।

(घ) प्रमुख स्वास्थ्य समस्या सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपचार गर्ने आउने बिरामीमा प्रमुख देखिएका स्वास्थ्य समस्याहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् :-

क्र.सं.	रोगको नाम	आ.व. २०७९/८०	आ.व. २०८०/८१ चैत मसान्तसम्म
१	Upper Respiratory Tract Infection-URTI	३९२८	३२५६
२	Fever	२६३४	२४४३
३	Gastritis (APD)	२०८२	१५९०
४	Headache	२०१३	१४६६
५	Cut Injuries	१९३१	१२१४
६	Fungal Infection	१८५४	१५६५
७	Backache	१६४३	१३५८
८	Cough	१३८६	१३९२
९	Dermatitis/Eczema	११४८	१०२९
१०	Rhinitis	१११८	७७१

स्रोत : स्वास्थ्य उपशाखा, ठाकुरबाबा नगरपालिका, २०८१

५.३ खानेपानी र सरसफाई

सफा सुन्दर र स्वच्छ नगर सभ्यताको प्रमुख परिचायक हो । त्यसैगरी स्वस्थ जीवन जिउन हाम्रो वरपरको जनजीवन र सेरोफेरो सफा हुनु जरुरी छ । शहरीकरणको सघनतामा वृद्धि भएकोले यस नगरपालिकामा फोहोरमैला उत्सर्जन व्यापक रुपमा हुने गरेको र फोहोर व्यवस्थापन मुख्य चुनौतीका रुपमा रहेको छ । तथापि स्वच्छ पानी तथा सरसफाई मानवीय स्वास्थ्यलाई प्रभाव पार्ने प्रमुख तत्वहरू भएको र दिगो विकास लक्ष्यको लक्ष्य नं ६ ले खानेपानी तथा सरसफाईलाई सुनिश्चितता गर्नुका साथै नेपालको संविधानले पनि खानेपानी तथा सरसफाई सुविधालाई नागरिकको मौलिक हकको रुपमा व्याख्या गरेको हुनाले स्वस्थ नागरिक उत्पादनमा योगदान पुऱ्याउन गुणस्तरीय खानेपानी र सरसफाईको क्षेत्रलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी थप खानेपानी आयोजनाहरू निर्माण गर्नुपर्ने साथै वैज्ञानिक विधिहरूको प्रयोग गरी फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ ।

क) खानेपानी

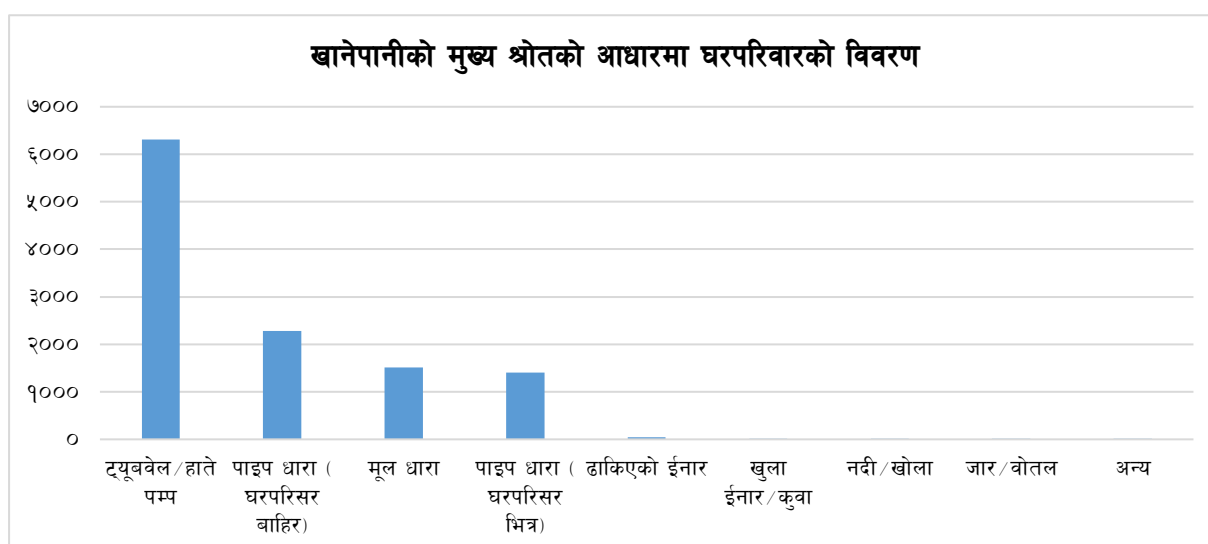
नगरपालिकामा हाल भुरीगाँउ खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति, शिवपुर खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति, सुखाड खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति, सुखाडसुतैया खानेपानी तथा सरसफाई समिति र कर्मला खानेपानी तथा सरसफाई समितिद्वारा संचालित पाइप प्रणालीको खानेपानी योजना संचालनमा रहेका छन् । यसका साथै बलाँती खानेपानी सरसफाई आयोजना, बगनाहा खानेपानी आयोजना, मिर्चैया खानेपानी आयोजना, शाहीपुर खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना, मोहनपुर खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना र बेतहनी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको पाउन सकिन्छ ।

तालिका नं. १९ : खानेपानीको मुख्य श्रोतको आधारमा घरपरिवारको विवरण

वडा	ट्यूबवेल/हाते पम्प	पाइप धारा (घरपरिसर बाहिर)	मूल धारा	पाइप धारा (घरपरिसर भित्र)	ढाकिएको ईनार	खुला ईनार/कुवा	नदी/खोला	जार/बोतल	अन्य	जम्मा
१	९६२	३१०	१	३३३	१	३	०	०	०	१६१०

वडा	ट्यूबवेल/हाते पम्प	पाइप धारा (घरपरिसर बाहिर)	मूल धारा	पाइप धारा (घरपरिसर भित्र)	ढाकिएको ईनार	खुला ईनार/कुवा	नदी/खोला	जार/बोतल	अन्य	जम्मा
२	४७९	११६७	०	२९	१९	५	०	०	०	१६९९
३	८२०	२९१	४२४	७७	३	०	०	०	०	१६१५
४	९६०	१२३	१४१	५	०	०	१	०	१	१२३१
५	१३६८	४	०	२	०	०	०	०	०	१३७४
६	६११	६१	१९६	५	७	०	०	२	०	८८२
७	५५४	४	३५४	०	२	०	५	०	०	९१९
८	२७२	३०६	३९६	३७	६	०	०	०	०	१०१७
९	२८५	१८	१	९१२	०	१	०	०	०	१२१७
जम्मा	६३११	२२८४	१५१३	१४००	३८	९	६	२	१	११५६४
प्रतिशत	५४.५७	१९.७५	१३.०८	१२.११	०.३३	०.०८	०.०५	०.०२	०.०१	१००

स्रोत : घरघुरी तथ्याङ्क संकलन, २०७९

यस नगरपालिकामा रहेका ११,५६४ घरपरिवारहरू मध्ये ट्यूबेल तथा हाते पम्पबाट पिउनेको संख्या ६,३११ अर्थात् ५४.५७ प्रतिशत, धारा/पाइप (घरपरिसर बाहिर) बाट पिउनेको संख्या २,२८४ अर्थात् १९.७५ प्रतिशत रहेको छ। सामान्यतया धेरैजसो घरपरिवारले ट्यूबेल तथा हाते पम्पबाट खानेपानी प्रयोग गर्ने गरेको पाइयो भने दोस्रोमा धारा/पाइपको पानी पिउने गरेको तथ्यांकले देखाएको छ। मूल धाराको पानी पिउने परिवारको संख्या १,५१३ अर्थात् १३.०८ प्रतिशत रहेको छ। त्यसैगरी घरपरिसर बाहिरको पाइप धारा प्रयोग गर्नेको संख्या १,४०० अर्थात् १२.११ प्रतिशत रहेको छ। अन्य श्रोत प्रयोग गर्नेको संख्या नगन्य रहेको छ।

तालिका नं. २० : खानेपानी शुद्ध बनाउने तरिकाको आधारमा वर्गीकरण

वडा	केही नगर्ने र सिधै खाने	उमाल्ने	फिल्टर गर्ने	औषधी (पिउस आदि राख्ने)	अन्य विधि अपनाउने (जस्तै सोडिस)	जम्मा
१	६९९	३९	८६२	९	१	१६१०
२	५५३	४	११४१	१	०	१६९९

क्र.सं.	वडा नं.	उपभोक्ता समितिको नाम	आबद्ध घरघुरीको संख्या	कैफियत
१.	१	भुरीगाउँ खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति	९००	
२.	२	बलाँती खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति	८८७	
३.	२	कर्मला खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति	२००	
४.	३	बगनाहा खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति	५००	वडा नं. ३ का उपभोक्ता
५.	४	बगनाहा खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति	२८९	वडा नं. ४ का उपभोक्ता
६.	५	शाहीपुर खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति	९०१	
७.	५	बगनाहा खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति	४५०	वडा नं. ५ का उपभोक्ता
८.	६	शिवपुर खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति	२००	
९.	७	मोहनपुर खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति	८७२	
१०.	८	सुखाड खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति	१७८	
११.	८	सुतैया खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति	१७८	
१२.	९	बेतहनी खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति	६५०	

ख) सरसफाई

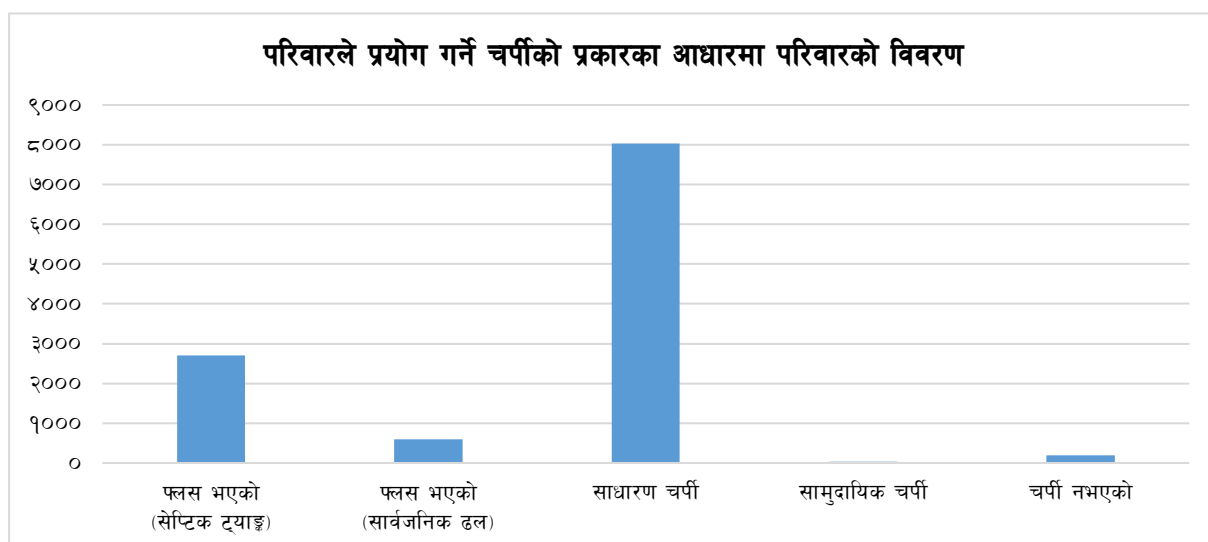
शौचालयको प्रयोगको अवस्था :

खुला क्षेत्रमा गरिने मलमुत्र विर्सजनले मानिसको शरीरमा खाना, पानी र श्वासप्रश्वास मार्फत किटाणुको प्रवेश हुन्छ । त्यसकारण प्रत्येक घरमा शौचालय निर्माण अनिवार्य आवश्यकता हो । सरकार तथा विभिन्न गैरसरकारी संस्थाहरूले हाल आएर शौचालय निर्माणलाई प्राथमिकता दिएको पाईन्छ । निजी घर तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा हातधुने पानी सहित शौचालय हुनुपर्दछ । विपन्न समुदायका परिवारहरूले आफैँ शौचालय निर्माण गर्न नसकेको अवस्थामा सरकार विशेष गरी स्थानीय सरकारले शौचालय निर्माणमा अनुदान दिनुपर्ने हुन्छ ।

तालिका नं. २१ : परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकारका आधारमा परिवारको विवरण

वडा	फ्लस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क)	फ्लस भएको (सार्वजनिक ढल)	साधारण चर्पी	सामुदायिक चर्पी	चर्पी नभएको	जम्मा
१	६०७	१५	९७५	७	६	१६१०
२	४५५	५	११९५	६	३८	१६९९
३	४३१	२४३	९२४	२	१५	१६१५
४	३७५	८	७९७	४	४७	१२३१
५	१९१	३२३	८४९	२	९	१३७४
६	२६२	१	५९६	०	२३	८८२
७	१६४	०	७३४	०	२१	९१९
८	१५३	१	८३७	२	२४	१०१७
९	६४	३	११३०	५	१५	१२१७
जम्मा	२७०२	५९९	८०३७	२८	१९८	११५६४
प्रतिशत	२३.३७	५.१८	६९.५	०.२४	१.७१	१००.००

स्रोत : घरघुरी तथ्याङ्क संकलन, २०७९

नगरपालिकामा कुल घरपरिवारहरूमध्ये २३.३७ प्रतिशतले फ्लस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क), ५.१८ प्रतिशतले फ्लस भएको (सार्वजनिक ढल), ६९.५ प्रतिशतले साधारण चर्पी, ०.२४ प्रतिशतले सामुदायिक चर्पी र १.७१ प्रतिशतले भने चर्पीको प्रयोग/नगरी खुल्ला स्थानहरूमा दिसा पिसाव गरेको देखिन्छ।

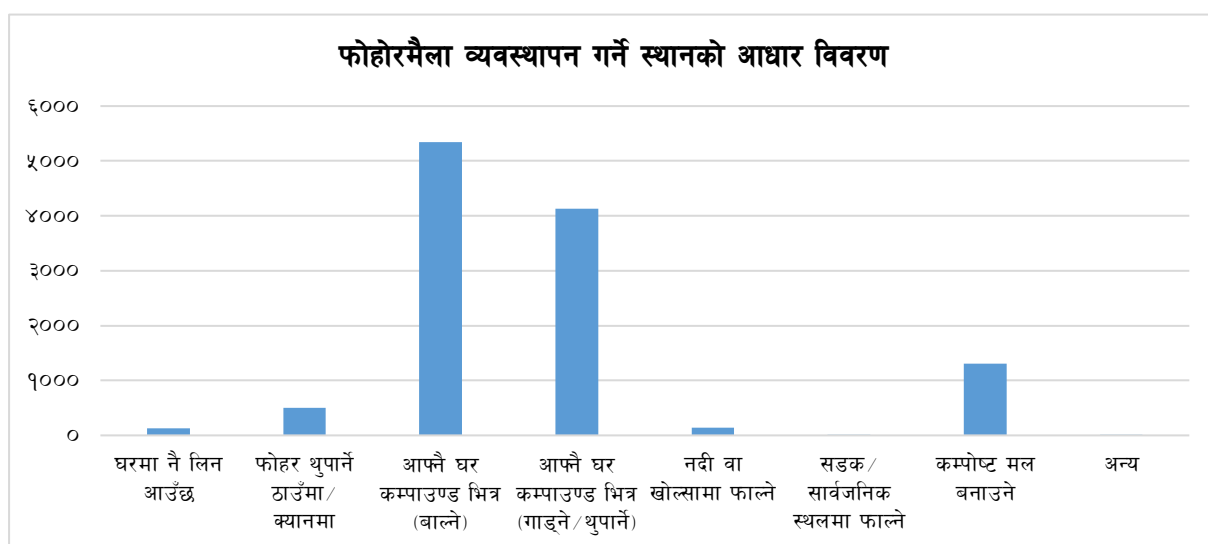
ग) फोहोरमैला व्यवस्थापन

विशेषगरी शहरी क्षेत्र र बजार केन्द्रहरूमा जनघनत्व बढी हुने भएका कारण मानव उत्सर्जित तथा उद्योगधन्दा र कलकारखानाबाट निस्कने फोहोरले बस्तीको सौन्दर्यलाई विरुप पार्नुको साथै सार्वजनिक स्वास्थ्यमा नकारात्मक प्रभाव पार्दछ। यस्तो अवस्थामा सरकार तथा समुदाय दुवैको तर्फबाट फोहर व्यवस्थापन प्रणालीलाई दीर्घकालीन रूपमा सम्बोधन गर्नुपर्दछ। फोहरले स्वास्थ्य र सौन्दर्य दुवैलाई हानी गर्दछ भन्ने कुरा हृदयंगम गर्दै फोहरको समुचित व्यवस्थापन गर्नु आवश्यक छ। कतिपय कुहिने प्रकृतिको फोहरबाट प्राङ्गारिक मल पनि बनाउन सकिन्छ।

तालिका नं. २२ : फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्ने स्थानको आधार विवरण

वडा	घरमा नै लिन आउँछ	फोहर थुपार्ने ठाउँमा/ क्यानमा	आफ्नै घर कम्पाउण्ड भित्र (बाल्ने)	आफ्नै घर कम्पाउण्ड भित्र (गाड्ने/थुपार्ने)	नदी वा खोल्सामा फाल्ने	सडक/सार्वजनिक स्थलमा फाल्ने	कम्पोष्ट मल बनाउने	अन्य	जम्मा
१	७६	१६२	१२५४	४९	४	२	६२	१	१६१०
२	२	२६	६९४	८६२	३९	०	७५	१	१६९९
३	२	१२५	४६१	८५८	११	०	१५८	०	१६१५
४	०	४	२५७	६५५	०	०	३१५	०	१२३१
५	२	१०९	२७९	५७३	१	०	४१०	०	१३७४
६	२८	१५	६७५	१७	२६	०	१२१	०	८८२
७	०	३३	८२४	१४	३५	०	१३	०	९१९
८	०	०	५०५	३९९	१	३	१०९	०	१०१७
९	२०	३०	३९५	७०१	२३	५	४३	०	१२१७
जम्मा	१३०	५०४	५३४४	४१२८	१४०	१०	१३०६	२	११५६४
प्रतिशत	१.१२	४.३६	४६.२१	३५.७	१.२१	०.०९	११.२९	०.०२	१००.००

स्रोत : घरधुरी तथ्याङ्क संकलन, २०७९

नगरपालिकामा रहेका कुल ११,५६४ घरपरिवारहरूमध्ये ५,३४४ अर्थात् ४६.२१ प्रतिशतले आफ्नै घरको कम्पाउण्ड भित्र (बाल्ने), ४,१२८ अर्थात् ३५.७ प्रतिशतले आफ्नै घर कम्पाउण्डभित्र (गाड्ने/थुपार्ने), १४० अर्थात् १.२१ प्रतिशतले नदी वा खोल्सामा फाल्ने, ५०४ अर्थात् ४.३६ प्रतिशतले फोहर थुपार्ने ठाउँ/क्यानमा राख्ने, १,३०६ अर्थात् ११.२९ प्रतिशत परिवारले कम्पोष्ट मल बनाउने गरेको पाइयो भने १.१२ प्रतिशतको फोहोर घरमा नै लिन आउने गरेको पाइयो । ग्रामीण इलाका तथा कृषि मुख्य पेशाको रुपमा रहेकोले यहाँका घरपरिवारले फोहरलाई कम्पोष्ट मलको रुपमा प्रयोग गर्नु सर्वोत्तम हुने भएकोले यो फोहर व्यवस्थापनको उत्तम उपाय रहेतापनि फोहरको प्रकृति अनुसार प्लाष्टिक जन्य तथा अन्य नसड्ने फोहरहरू खेतीयोग्य जमिनमा पर्न जाँदा क्रमशः भू-प्रदुषण बृद्धि भई उत्पादकत्वमा ह्रास आउन सक्ने देखिन्छ । अर्कोतर्फ जलाउने, खोल्सामा फाल्ने साथै सार्वजनिक स्थलमा समेत फाल्ने कार्यहरूले प्रदुषण बृद्धि गराई जनस्वास्थ्यमा प्रत्यक्ष असर गर्दछ । तसर्थ फोहोरको उचित व्यवस्थापनमा सजग बनाई नगरपालिकामा अव्यवस्थित फोहर व्यवस्थापनलाई समयमै सम्बोधन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

ल्याण्डफिल्ड साइट

फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि नगरक्षेत्रमा निश्चित ल्याण्डफिल साइट नरहेको अवस्था छ। नगरपालिकाका प्रमुख बजारहरूबाट संकलित अवर्गीकृत फोहोरहरू केही समय ३ नं. वडाको गोदानामा ओरही खोलाको किनारामा राख्ने गरेकोमा स्थानीय बासिन्दाको अवरोधका कारण उक्त स्थानमा फोहोर राख्न रोकिएको छ। हाल संकलित फोहोरहरू ५ नं. वडाको बनकट्टीमा बबई नदीले बनाएको टापुमा राख्ने गरिएको छ। नगरपालिकाले लामो समयदेखि फोहोर व्यवस्थापनका लागि निश्चित स्थान खोजिरहेकोमा वडा नं. २ को प्रतापपुर सामुदायिक वन क्षेत्रमा ल्याण्डफिल्ड साइटका रूपमा पहिचान गरिएको छ।

हातधुने अभियान

नगरपालिका, गेरुवा ग्रामीण जागरण संघ, टेरे डेस होम्सको साभेदारीमा यस नगरपालिकालाई पूर्ण हात धुने नगरपालिका घोषणाको अभियान सञ्चालन भई पूर्ण हात धुने नगरपालिकाका रूपमा मिति २०८०।०१।२८ मा घोषणा भएको छ। जसको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :-

वडा	घरधुरी संख्या	हातधुने स्टेशन संख्या
१	१५४०	१५४०
२	१६४६	१६४६
३	१७४८	१७४८
४	१०८३	१०८३
५	१३९०	१३९०
६	८७७	८७७
७	८७६	८७६
८	९४०	९४०
९	१३९६	१३९६
जम्मा	११४९६	११४९६
प्रतिशत	१००	१००

स्रोत: ठाकुरबाबा नगरपालिकाको वेबसाइट

५.४ युवा तथा खेलकुद

सामान्यतः १६ देखि ४० वर्ष उमेर समुहको जनसंख्यालाई युवा समूहमा राखिएको छ जसलाई राष्ट्रिय युवा नीति, २०७२ ले परिभाषित गरेको छ। ठाकुरबाबा नगरपालिकाको घरधुरी सर्भेक्षण २०७९,को तथ्याङ्कलाई आधार बनाई वृद्धिदर १.४ प्रतिशत मान्दा ठाकुरबाबा नगरपालिका भित्र १६ देखि ४० वर्ष सम्मका सकृय युवाको संख्या २८,४४९ अर्थात ४९ प्रतिशत रहेको छ। देशको प्रमुख श्रम शक्ति, मानव संसाधन र उर्जाको आधार स्तम्भ नै यी युवाहरू हुन्। युवाको सामर्थ्यलाई पूर्णतः सदुपयोग गरेका राष्ट्रहरूले नै ठूलो फड्को मारेका छन्। काम गर्न सक्ने उच्च सक्रिय उमेरको जनसंख्या नै जनसांख्यिक लाभांश हो। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :-

वडा	१६-४० वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या
१	३६५८

वडा	१६-४० वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या
२	४१११
३	४०३३
४	३०९२
५	३४०८
६	२२६६
७	२३२६
८	२५५६
९	२९९१
जम्मा	२८४४१
प्रतिशत	४९

स्रोत : ठाकुरबाबा नगरपालिका, २०८०

खेलकुद

व्यक्तिको सर्वाङ्गिण विकासमा खेलकुदको महत्वपूर्ण भूमिका हुन्छ । अनुशासन, राष्ट्रिय भाइचारा प्रदर्शन गरी शारीरिक तन्दुरुस्ती कायम गर्न खेलकुद विकासको अहम् महत्व रहेको हुन्छ । सोही अनुसार ठाकुरबाबा नगरपालिकामा राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता अन्तर्गतको खो खो खेल संचालन गरिने गरी क्वर्ड हल निर्माण गरी संचालनमा आएको छ । त्यो सहित वडाहरूमा साना ठूला गरी ३० वटा खेलकुद मैदानहरू रहेका छन् । नगरपालिकाले एक वडा एक खेलमैदान निर्माणको अवधारणा लिएको छ । नगरपालिकामा रहेका खेलकुद मैदान सम्बन्धी विवरण अनुसूची- १२ को तालिका र व्यवसायिक खेलाडीहरूको विवरण अनुसूची- १३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

यस नगरपालिकामा रहेका युवा तथा खेलकुद क्लबको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :-

तालिका नं. २३ : नगरपालिकामा रहेका युवा क्लब तथा खेलकुद क्लबको विवरण

क्र.सं.	युवा क्लब तथा खेलकुद क्लबको नाम	वडा नं.
१	बबई युनाइटेड युवा क्लब	१
२	रानीपुर युवा क्लब	२
३	सहारा युवा क्लब मिर्चैया	३
४	सैनवार युवा क्लब	४
५	बगनाहा युवा क्लब	४
६	शान्तिभूमि युवा क्लब शाहीपुर	५
७	चुरे जनजागृति युवा क्लब वनवीरपुर	५
८	शान्ति जनजागरण युवा क्लब दुङ्ग्रहवा	५
९	सौगात युवा क्लब तक्रिया	५

क्र.सं.	युवा क्लब तथा खेलकुद क्लबको नाम	वडा नं.
१०	श्रीराम युवा क्लब तक्रिया	५
११	जनज्योति युवा क्लब	७
१२	प्रकृति संरक्षण युवा क्लब	८
१३	संरक्षण युवा समाज हात्तीसार	९
१४	ठाकुरबाबा संरक्षण तथा खेलकुद युवा समाज	९

स्रोत: वडा कार्यालयहरूबाट प्राप्त विवरणका आधारमा, २०८१

५.५ पोषण सम्बन्धी

कुनै पनि ठाउँको पोषणको अवस्था त्यस ठाउँका बालबालिकालाई हेरेर सजिलै अनुमान लगाउन सकिन्छ। पोषित बालबालिकालाई कुनै पनि ठाउँको सामाजिक र आर्थिक विकासको सूचकको रूपमा हेर्न सकिन्छ। सरकारले पनि पोषणलाई प्राथमिकता दिई ५ वर्षमुनिका बालबालिकाहरूलाई नियमित रूपमा बालवृद्धि अनुमान गर्दै आएको छ। बालअधिकार सम्बन्धी महासन्धी, १९८९ ले समेत बालबालिकालाई अवहेलना, बेवास्ता, हेलचेक्राइ, दुर्व्यवहार, हिंसा लगायतबाट जोगाई खाना र पोषणको अधिकार सुनिश्चित गर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ। नेपालको संविधान (२०७२) ले पनि खाद्य सम्प्रभुतालाई मौलिक हकका रूपमा राखेको छ।

स्वास्थ्य र पोषण मानव जीवनको पहिलो महत्वपूर्ण आवश्यकता भएको र स्वस्थ नागरिक बिना राष्ट्रका अन्य विकास क्रियाकलापहरू प्रभावकारी हुन नसक्ने भएको हुँदा जनस्वास्थ्यको अध्ययन योजना तर्जुमा प्रक्रियाको एक महत्वपूर्ण हिस्सा हुन आउँछ। नगरपालिकाको पोषण सम्बन्धी अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ :-

क) वृद्धि अनुगमन :

आ.व.. २०७९।८०

वृद्धि अनुगमन का लागि दर्ता भएका बच्चा	वृद्धि अनुगमन गरिएका बालबालिकाहरूको पोषण स्थिति						वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता गरिएका २३ महिना पूरा गरेका जम्मा बालबालिका को संख्या	वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता गरिएका २३ महिना पूरा गरेका बालबालिका का तौल लिएको जम्मा पटक
	०-११ महिना			१२-२३ महिना				
	सामान्य	जोखिम/मध्यम कुपोषण	अति जोखिम / कडा कुपोषण	सामान्य	जोखिम / मध्यम कुपोषण	अति जोखिम/कडा कुपोषण		
पहिलो पटक भेट	७२५	९	५	४२	३	०		
दोहोरिई आएका	४६१९	१३३	२४	२९६२	१९०	३४	५३९	२४४५

पोषणको अवस्था स्वास्थ्यको एउटा संवेदनशील सूचक हो। विभिन्न अध्ययनहरूका अनुसार सामान्य बच्चाभन्दा मध्यम शीघ्र कुपोषित बच्चाहरू ३ गुणा बढी मृत्युको जोखिममा हुन्छन् भने कडा शीघ्र कुपोषित बच्चाहरू १० गुणा बढी जोखिममा हुन्छन्। साथै कुपोषित तथा विरामी बालबालिकाहरू सामान्यभन्दा धेरै दिन अस्पताल बस्नुपर्ने, कुनै संक्रमण भएमा तथा शारीरिक जटिलताहरू भएमा निको हुने गति ढिलो हुने र उनीहरूमा मृत्युदर पनि उच्च हुने गर्दछ। यसैले बालबालिकाको उमेर अनुसारको शारीरिक वृद्धिको मूल्याङ्कन

वृद्धि अनुगमनद्वारा गरिन्छ । यहाँ पहिलो पटक शारीरिक वृद्धिको अनुगमनका लागि आएका ०-११ महिनाका बालबालिकाहरुको पोषण स्थिति ७२५ जना शिशुको सामान्य, ९ जना शिशुको जोखिम अर्थात् मध्यम कुपोषण र ५ शिशुको अति जोखिम/कडा कुपोषणको अवस्था रहेको छ भने १२ देखि २३ महिनाका शिशुहरुको पोषणस्थिति हेर्दा ४२ शिशुको सामान्य, ३ शिशुको जोखिम तथा मध्यम कुपोषण र अति जोखिम तथा कडा कुपोषण भएको शिशुको संख्या भने देखिदैन । यसैगरी दोहोर्‍याएर वृद्धि अनुगमन गरिएका शिशुहरुको पोषण स्थिति भने ४६१९ शिशुको सामान्य, १३३ शिशुको जोखिम तथा मध्यम कुपोषण र २४ शिशुको अति जोखिम तथा कडा कुपोषण रहेको देखिन्छ भने १२-२३ महिनाको शिशुहरुमा २९६२ शिशुको सामान्य, १९० शिशुहरुको जोखिम तथा मध्यम कुपोषण र ३४ शिशुहरुको अति जोखिम तथा कडा कुपोषणको स्वास्थ्य स्थिति रहेको छ । जसको विस्तृत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ख) गर्भवती र सुत्केरी महिलामा पोषण :

आइरन जुकाको औषधी पाएका गर्भवती महिलाको संख्या			क्याल्सियम चक्की पाएका गर्भवती महिला	आइरन भिटामिन ए पाएका सुत्केरी महिला	
पहिलोपटक आइरन चक्की	१८० आइरन चक्की	जुकाको औषधी		४५ आइरन चक्की	भिटामिन ए
६७४	५८९	६७४	१९५	४३३	४३३

आ.व. २०७९/८० मा पालिकामा गर्भवती र सुत्केरी महिलामा पोषणको अध्ययन गर्दा पहिलो पटक आइरन चक्की लिने आमाहरुको संख्या ६७४ रहेको थियो । यसैगरी क्याल्सियम लिनेहरु १९५, जुकाको औषधि लिनेहरु ६७४ आइरन र भिटामिन ए पाएका महिलाहरु ४३३ रहेका थिए ।

आ.व.. २०८०/८१ चैत मसान्तसम्म

क) वृद्धि अनुगमन :

वृद्धि अनुगमनका ा लागि दर्ता भएका बच्चा	वृद्धि अनुगमन गरिएका बालबालिकाहरूको पोषण स्थिति						वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता गरिएका २३ महिना पूरा गरेका जम्मा बालबालिकाको संख्या	वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता गरिएका २३ महिना पूरा गरेका बालबालिकाको तौल लिएको जम्मा पटक
	०-११ महिना			१२-२३ महिना				
	सामान्य	जोखिम/मध्यम कुपोषण	अति जोखिम / कडा कुपोषण	सामान्य	जोखिम/मध्यम कुपोषण	अति जोखिम/कडा कुपोषण		
पहिलो पटक भेट	६०९	२०	५	२३	०	०		
दोहोरिई आएका	३६१०	१०९	१४	२९८३	१८०	२२	४१३	५४३९

आ.व. ८०/८१ को चैत्र मसान्तसम्ममा पालिकामा पहिलो पटक शारीरिक वृद्धिको अनुगमनका लागि आएका ०-११ महिनाका बालबालिकाहरुको पोषण स्थिति अध्ययन गर्दा ६०९ जना शिशुको अवस्था सामान्य रहेको छ, २० जना शिशुहरु स्वास्थ्यको हिसाबले जोखिममा रहेका छन् भने ५ शिशुहरु अति जोखिममा रहेका छन् । दोहोर्‍याएर स्वास्थ्य जाँच गर्न आउने तथा १२ देखि २३ महिनाका शिशुहरुको पोषणस्थितिको विस्तृत विवरण माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ख) गर्भवती र सुत्केरी महिलामा पोषण :

आइरन जुकाको औषधी पाएका गर्भवती महिलाको संख्या			क्याल्सियम चक्की पाएका गर्भवती महिला	आइरन भिटामिन ए पाएका सुत्केरी महिला	
पहिलोपटक आइरन चक्की	१८० आइरन चक्की	जुकाको औषधी		४५ आइरन चक्की	भिटामिन ए
४३५	३८०	४३५	१०२	३३४	३३४

आ.व. २०८०/८१ को चैत्र मसान्तसम्म पालिकामा गर्भवती र सुत्केरी महिलामा पोषणको अध्ययन गर्दा पहिलो पटक आइरन चक्की लिने आमाहरूको संख्या ३८० रहेका छन् । यसैगरी क्याल्सियम लिनेहरू १०२, जुकाको औषधि लिनेहरू ४३५ आइरन र भिटामिन ए पाएका महिलाहरू ३३४ रहेका छन् ।

५.६ महिला, बालबालिका र जेष्ठ नागरिक

बालबालिकाको जनसंख्या र बालविवाह

लैङ्गिक आधारमा विवाहित जनसंख्याको पहिलो विवाह गर्दाको उमेरको विवरण हेर्दा पहिलो विवाह गर्दाको उमेर १५ वर्षभन्दा कम भएका पुरुष ५०७ जना र महिला १,२७१ जना रहेको पाइयो । यसैगरी पहिलो विवाह गर्दाको उमेर १५ देखि १९ हुने पुरुषको संख्या ५,५२३ र महिलाको संख्या ८,४४६ रहेको छ अर्थात् कुल विवाहित महिलाहरूमध्ये लगभग ४५ प्रतिशत महिलाहरूको १९ वर्ष नपुग्दै वा पुग्दा पुग्दै विवाह भैसकेको देखिन्छ । कानूनी रूपमा हेर्दा समेत मुलूकी देवानी (संहिता) ऐन, २०७४ को प्रावधान अनुसार २० वर्षभन्दा कम उमेरमा विवाह गर्न बन्देज रहेतापनि त्यसको कार्यान्वयनको अवस्था नाजुक देखिन्छ । छिटो विवाह गर्नाले अध्ययन तथा रोजगारीमा पर्ने नकारात्मक प्रभावका साथै शारीरिक तथा मानसिक विकाससमेत पूर्णरूपमा नभैसकेको अवस्थामा विवाह गर्दा त्यसले शारीरिक, पारिवारिक र सामाजिक रूपमा जटिलता थप्ने निश्चित छ । तसर्थ उपयुक्त समयमा विवाह गर्न अनिवार्य गर्नुपर्ने र छिटो विवाह गर्ने कार्यलाई पूर्ण रूपले निरुत्साहित गर्नुपर्ने देखिन्छ । समग्र विकासलाई मध्यनजर गर्दा २५ देखि २९ वर्षको उमेर विवाहका लागि उपयुक्त मान्न सकिन्छ ।

वडा नम्बर	लिङ्ग	जम्मा	१५ वर्ष भन्दा कम	१५-१९ वर्ष
१	जम्मा	४२८१	२१०	१६३९
	पुरुष	२०५१	६०	६२१
	महिला	२२३०	१५०	१०१८
२	जम्मा	५०७४	३१३	२०५१
	पुरुष	२४६७	८७	८१४
	महिला	२६०७	२२६	१२३७
३	जम्मा	४९८८	७८	१४५८
	पुरुष	२३९९	२१	५००
	महिला	२५८९	५७	९५८
४	जम्मा	३८०३	२७२	१५५८
	पुरुष	१८४७	९२	६०२
	महिला	१९५६	१८०	९५६

वडा नम्बर	लिङ्ग	जम्मा	१५ वर्ष भन्दा कम	१५-१९ वर्ष
५	जम्मा	४१९२	३७६	२१८७
	पुरुष	२०५६	९५	९४९
	महिला	२१३६	२८१	१२३८
६	जम्मा	२६६८	१४५	१२८५
	पुरुष	१२८९	३५	५०१
	महिला	१३७९	११०	७८४
७	जम्मा	२७६६	१०७	१२४७
	पुरुष	१३३९	२८	४७२
	महिला	१४२७	७९	७७५
८	जम्मा	३०७७	१५२	१४७४
	पुरुष	१४८५	४१	५८८
	महिला	१५९२	१११	८८६
९	जम्मा	३५४२	११८	१०७०
	पुरुष	१७०४	४८	४७६
	महिला	१८३८	७०	५९४
जम्मा	जम्मा	३४३९१	१७७१	१३९६९
	पुरुष	१६६३७	५०७	५५२३
	महिला	१७७५४	१२६४	८४४६
	प्रतिशत	१००	५.१५	४०.६२

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७९

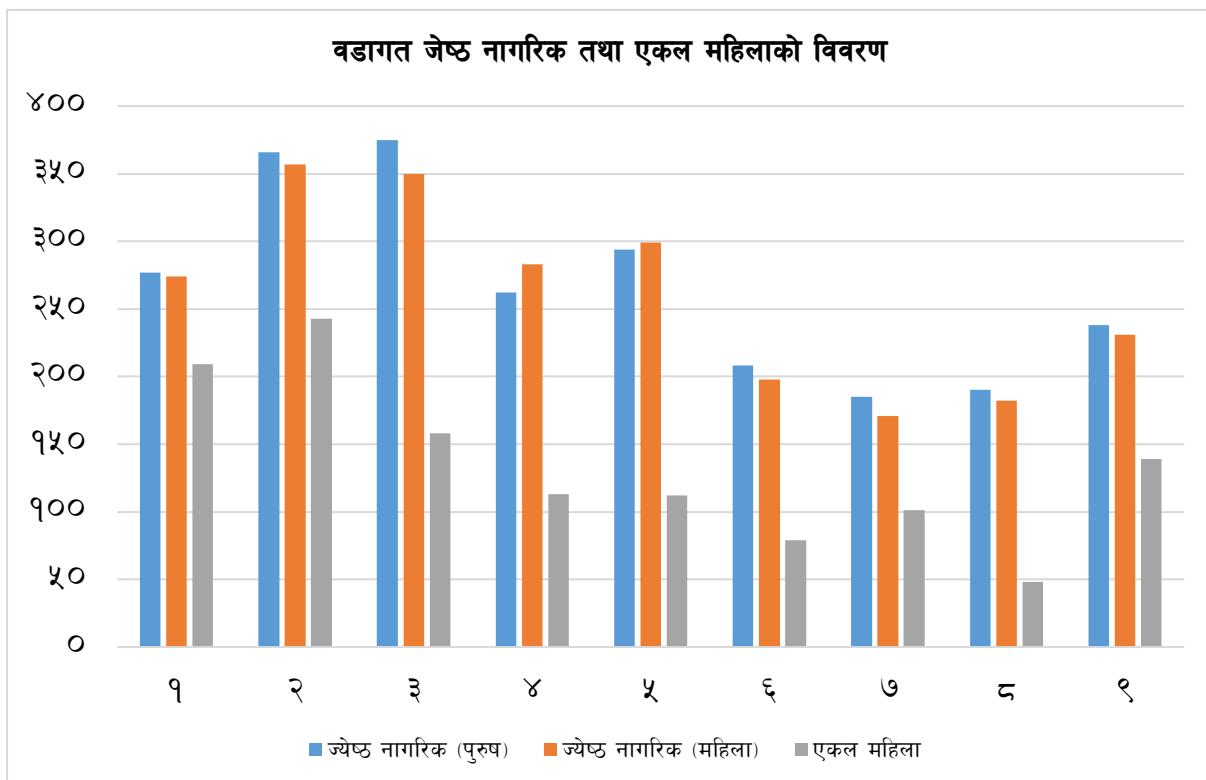
जेष्ठ नागरिक तथा एकल महिला

यस नगरपालिकाको जम्मा जनसंख्या मध्ये ४,७४० जनसंख्या ज्येष्ठ नागरिक रहेका छन् । जसमध्ये २,३९५ अर्थात ५०.५३ प्रतिशत पुरुष छन् भने २,३४५ अर्थात ४९.४७ प्रतिशत महिला महिला रहेका छन् । यसैगरी नगरपालिकामा १,२०२ जना एकल महिलाहरु रहेका छन् । जुन देहाय बमोजिम रहेको छ :-

वडा	ज्येष्ठ नागरिक (पुरुष)	ज्येष्ठ नागरिक (महिला)	जम्मा	एकल महिला
१	२७७	२७४	५५१	२०९
२	३६६	३५७	७२३	२४३
३	३७५	३५०	७२५	१५८
४	२६२	२८३	५४५	११३
५	२९४	२९९	५९३	११२
६	२०८	१९८	४०६	७९
७	१८५	१७१	३५६	१०१
८	१९०	१८२	३७२	४८

९	२३८	२३१	४६९	१३९
जम्मा	२३९५	२३४५	४७४०	१२०२
प्रतिशत	५०.५३	४९.४७	१००	

स्रोत: घरधुरी तथ्याङ्क सङ्कलन, २०७९

अपाङ्ग र जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण :

अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण गर्नका लागि अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई अपाङ्गताका आधारमा शारीरिक अपाङ्गता, दृष्टिविहीन र न्यून दृष्टियुक्त, स्वरबोलाई सम्बन्धी अपाङ्गता, सुस्त श्रवण र बहिरा, श्रवण विहिनता, मानसिक अपाङ्गता बौद्धिक अपाङ्गता, बहुअपाङ्गता गरी सात किसिमले र गाम्भीर्यताका आधारमा तह क (रातो रङको परिचयपत्र), तह ख (नीलो रङको परिचयपत्र), तह ग (पहेलो रङको परिचयपत्र) र तह घ (सेतो रङको परिचयपत्र) गरी चार तहमा विभक्त गरी परिचय पत्र वितरण गर्ने कार्य सुरु गरिएको छ। घरधुरी सर्वेक्षण, २०७९ अनुसार अपाङ्गता भएकाको जनसंख्या ८३२ रहेको छ। यस नगरपालिकाबाट वितरित अपाङ्गता परिचयपत्रको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :-

वडा	आ.व. २०७९।८०					आ. व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्म				
	रातो कार्ड प्राप्त गर्ने	निलो कार्ड प्राप्त गर्ने	पहेलो कार्ड प्राप्त गर्ने	सेतो कार्ड प्राप्त गर्ने	जम्मा	रातो कार्ड प्राप्त गर्ने	निलो कार्ड प्राप्त गर्ने	पहेलो कार्ड प्राप्त गर्ने	सेतो कार्ड प्राप्त गर्ने	जम्मा
१	१७	३३	२९	६	८५	१७	३३	२९	४३	१२२
२	२२	४२	४३	१३	१२०	२२	४२	४३	१३	१२०
३	२१	५०	२३	८	१०२	२१	५०	२३	८	१०२
४	१९	४७	१९	८	९३	१९	४७	१९	८	९३

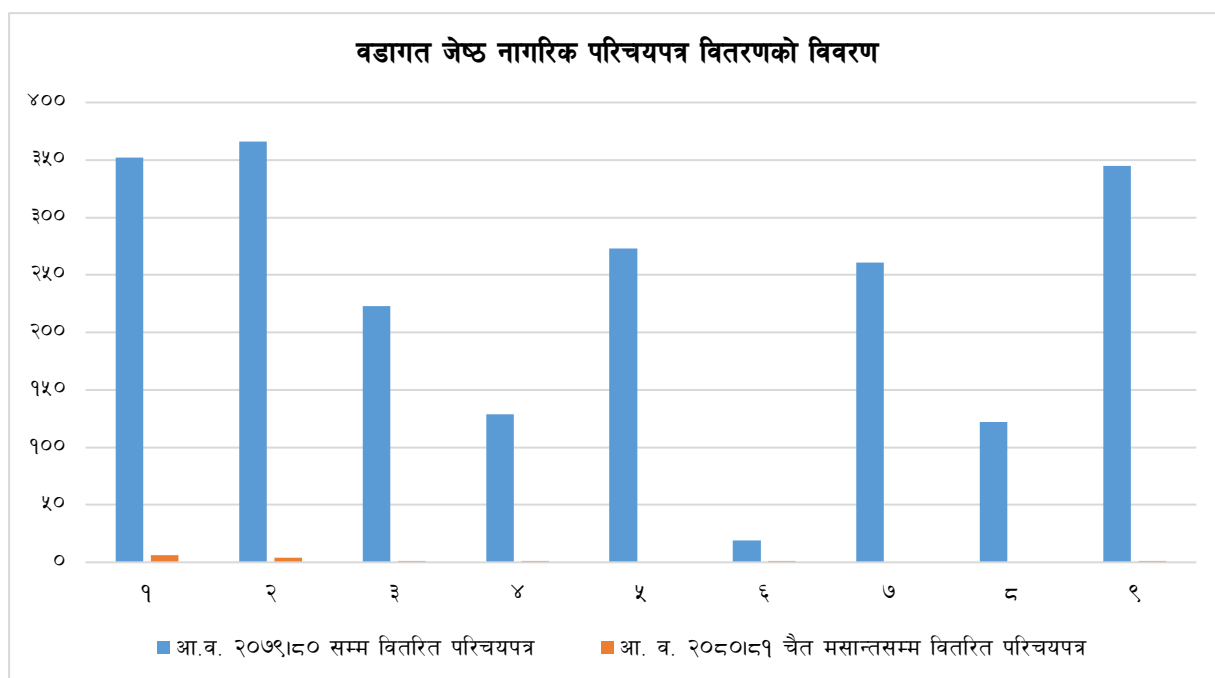
वडा	आ.व. २०७९।८०					आ. व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्म				
	रातो कार्ड प्राप्त गर्ने	निलो कार्ड प्राप्त गर्ने	पहेँलो कार्ड प्राप्त गर्ने	सेतो कार्ड प्राप्त गर्ने	जम्मा	रातो कार्ड प्राप्त गर्ने	निलो कार्ड प्राप्त गर्ने	पहेँलो कार्ड प्राप्त गर्ने	सेतो कार्ड प्राप्त गर्ने	जम्मा
५	१६	३५	१९	९	७९	१६	३५	१९	९	७९
६	१५	३५	२०	४	७४	१५	३५	२०	४	७४
७	१२	३२	१४	९	६७	१२	३२	१४	९	६७
८	१६	४०	१५	९	८०	१६	४०	१५	९	८०
९	२०	४४	३८	७	११०	२०	४५	३८	७	११०
जम्मा	१५८	३५९	२२०	७३	८१०	१५८	३५९	२२०	११०	८४७
प्रतिशत	१९.५१	४४.३२	२७.१६	९.०१	१००	१८.६५	४२.३८	२५.९७	१३	१००

जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण

जेष्ठ नागरिक समाजका सम्पदा हुन् । समय, घटना, अनुभव र सीपको अथाह भण्डार हाम्रा जेष्ठ नागरिकमा प्राप्त गर्न सकिन्छ । नेपालको संविधानले समेत जेष्ठ नागरिकलाई मौलिक हकमा राज्यबाट विशेष संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षाको हक हुने प्रत्याभूति गरेको छ । घरधुरी सर्वेक्षण, २०७९ बमोजिम ६० वर्षमाथिको जनसंख्या ४७४१ रहेको छ । आ.व. २०७९/८० मा २०९० जना र आ.व. २०८०/८१ को चैत मसान्तसम्ममा १४ जनालाई नगरपालिकाबाट जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरित गरिएको छ । जसको विस्तृत विवरण तल तालिकामा देहाय बमोजिम रहेको छ :-

वडा	आ.व. २०७९।८० सम्म वितरित परिचयपत्र	आ. व. २०८०।८१ चैत मसान्तसम्म वितरित परिचयपत्र	कुल जम्मा
१	३५२	६	३५८
२	३६६	४	३७०
३	२२३	१	२२४
४	१२९	१	१३०
५	२७३	०	२७३
६	१९	१	२०
७	२६१	०	२६१
८	१२२	०	१२२
९	३४५	१	३४६
कुल जम्मा	२०९०	१४	२१०४
प्रतिशत	४४.०८	०.३०	४४.३८

स्रोत : महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक उपशाखा

आमा तथा महिला समूह सम्बन्धी विवरण

आफ्नो गाउँघर टोलमा हुने लैंगिक हिंसा, महिला सशक्तिकरण, सामाजिक जनजीवनलाई नकारात्मक असर गर्ने क्रियाकलापहरू नियन्त्रण र चेतनामूलक कार्यहरू गर्न आमा तथा महिला समूहहरू क्रियाशील रहेका हुन्छन् ।

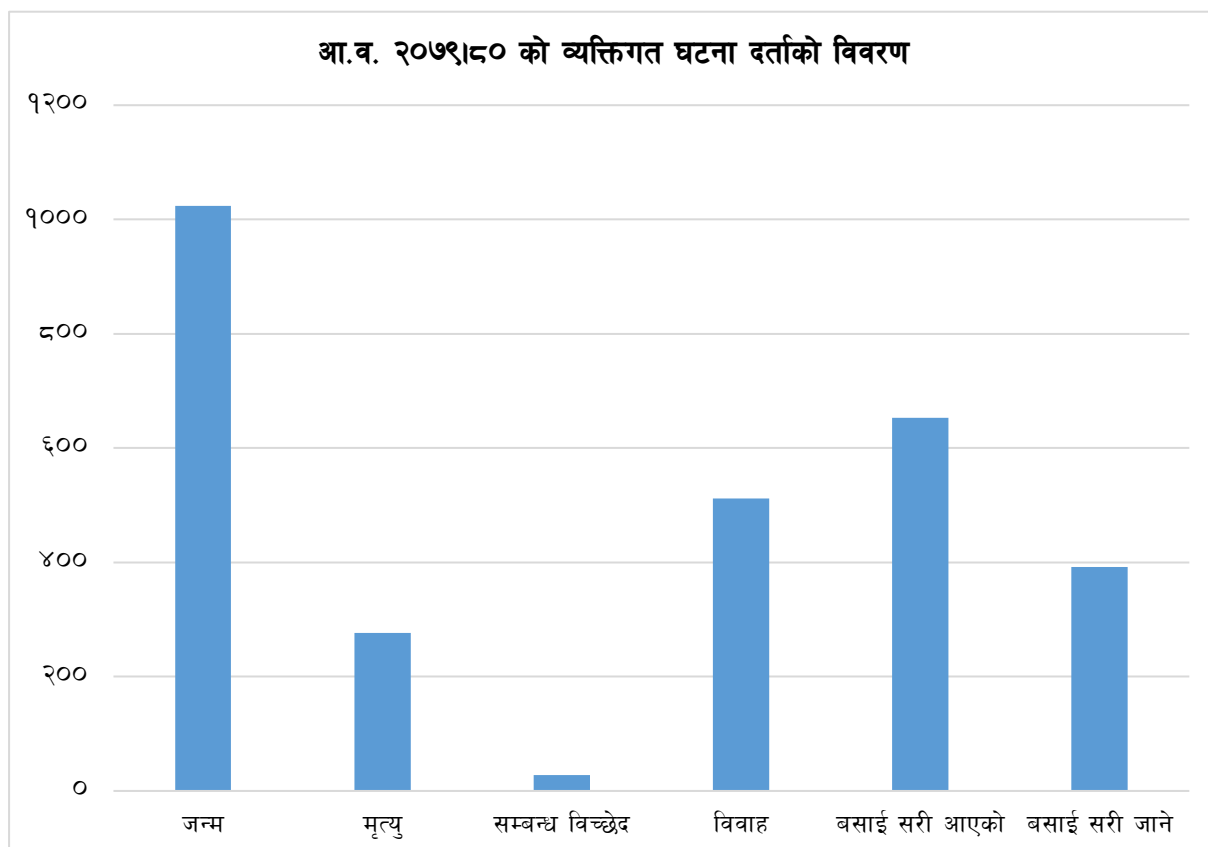
५.७ व्यक्तिगत घटनादर्ता

नागरिकले आफ्नो व्यक्तिगत अधिकार उपयोग गर्न कानुनी प्रक्रियाहरू पालना गर्नुपर्ने हुन्छ । नागरिकता, राहदानी, वा अन्य परिचयपत्र लिन, रोजगारी वा उद्यम गर्न, विदेश जान निश्चित कानूनी प्रक्रिया पुरा गर्नुपर्ने हुन्छ । यसका लागि सरकारले आधिकारीक प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउँछ । जन्म, मृत्यु, बसाइँसराइ विवाह र सम्बन्ध विच्छेद जस्ता घटना समयमा नै दर्ता गर्नुपर्ने हुन्छ । संविधानले नागरिकलाई विभिन्न अधिकार प्रत्याभूत गरेको छ । त्यसको प्रस्थानविन्दु भनेकै व्यक्तिगत घटना दर्ता हो । ती व्यक्तिगत घटना दर्ताका आधारमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क बनाउने यसको विश्वव्यापी मान्यता हो । कहाँ ? कति जन्मे ? कतिको मृत्यु भयो ? कतिले बसाइँसराइ गरे ? कतिको सम्बन्ध विच्छेद भयो ? जस्ता कुराको जानकारी राज्यले पाउनु पर्छ । यसको आधारमा सरकारले सेवा प्रवाह सम्बन्धी नीति बनाउने हुँदा व्यक्तिगत घटनादर्ता समयमा नै गर्न जनचेतना अभिवृद्धि गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

नगरपालिकाको राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण सेवा एकाइले उपलब्ध गराएको व्यक्तिगत घटना दर्ताको संक्षिप्त प्रतिवेदन, २०७९/१५० र २०८०/१५१ चैतमसान्तसम्म व्यक्तिगत घटना दर्ताको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :-

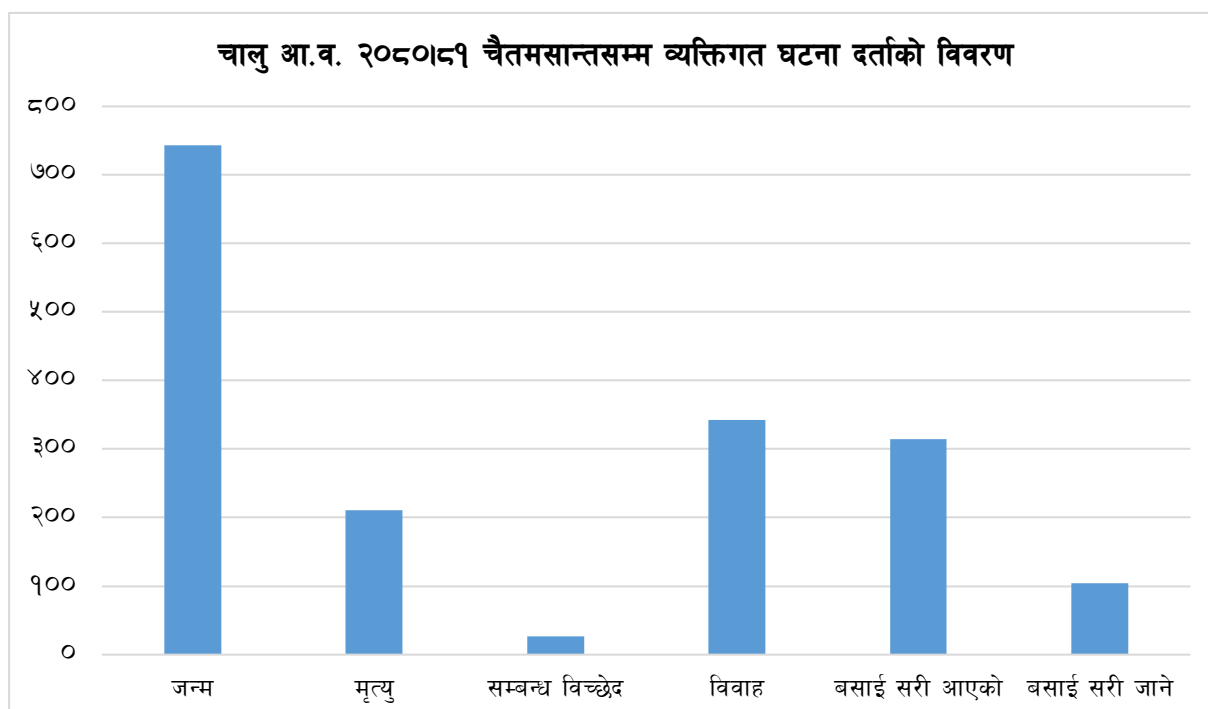
आ.व. २०७९।८० को विवरण

विवरण शिर्षक		वडा नं.									जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	
जन्म	पुरुष	६४	८०	८५	५६	५७	४७	३४	४६	७३	५४२
	महिला	६२	८७	७१	५५	४९	४४	३०	३४	५१	४८३
	तेश्रो लिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	१२६	१६७	१५६	१११	१०६	९१	६४	८०	१२४	१०२४
मृत्यु	पुरुष	२९	२५	२०	१२	१७	१०	११	१४	११	१४९
	महिला	१०	१६	१९	१८	२०	१३	१३	१०	८	१२७
	तेश्रो लिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	३९	४१	३९	३०	३७	२३	२४	२४	१९	२७६
सम्बन्ध विच्छेद		४	४	६	१	३	४	१	१	४	२८
विवाह		४९	६८	१०१	६५	६९	३७	२७	४२	५४	५१२
बसाई सरी आएको	दर्ता संख्या	४४	३१	३९	२०	३५	८	१३	१४	७	२११
	सदस्यको संख्या	१५३	९१	१२३	५५	१०६	३०	३६	४१	१८	६५३
बसाई सरी जाने	दर्ता संख्या	११	२०	२७	१०	१४	१३	११	१३	७	१२६
	सदस्यको संख्या	३३	६५	७३	३६	४०	५६	३१	४१	१७	३९२
बेवारिसे		०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		२७३	३३१	३६८	२३७	२६४	१७६	१४०	१७४	२१५	२१७८

आ. व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्मको विवरण :

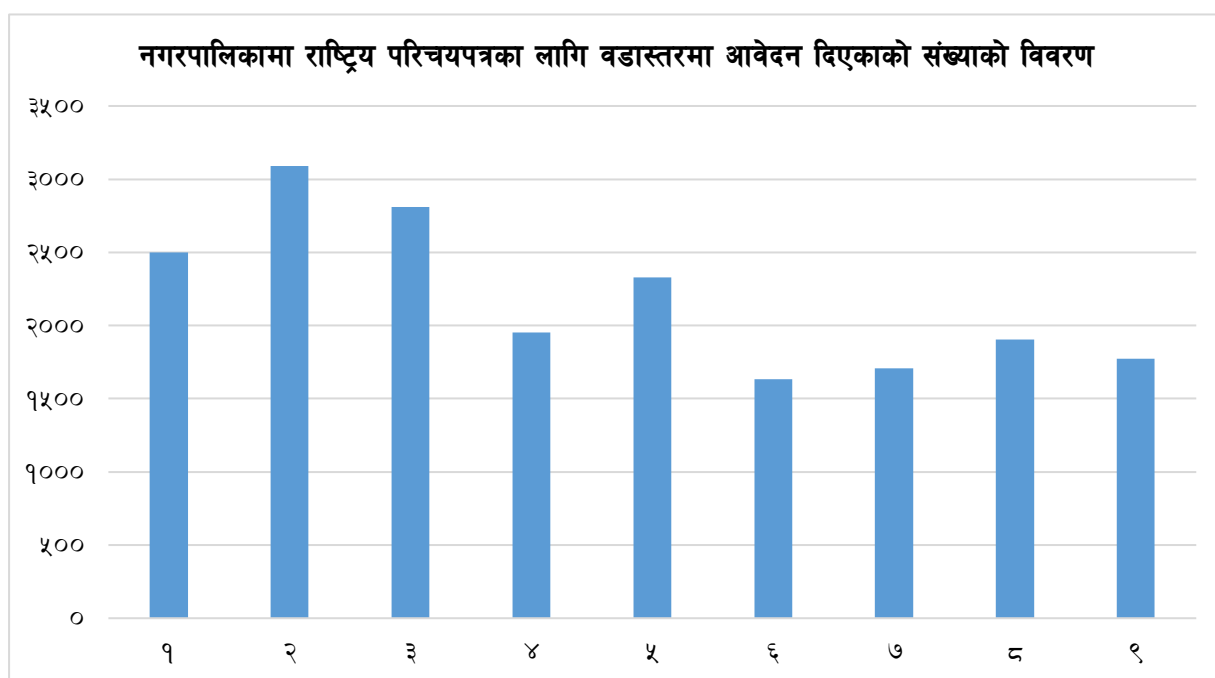
विवरण शिर्षक		वडा न.									जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	
जन्म	पुरुष	५३	५४	५६	३७	४५	४१	२३	३४	३४	३७७
	महिला	४५	४८	६२	३८	४१	२७	२९	४०	३६	३६६
	तेश्रो लिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	९८	१०२	११८	७५	८६	६८	५२	७४	७०	७४३
मृत्यु	पुरुष	१५	१६	१६	८	१६	९	१०	७	१८	११५
	महिला	१६	११	१२	५	१२	८	३	१२	१७	९६
	तेश्रो लिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	३१	२७	२८	१३	२८	१७	१३	१९	३५	२११
सम्बन्ध विच्छेद		५	६	४	४	१	५	१	१	०	२७
विवाह		४७	४४	४०	४४	३७	३४	३७	३०	२९	३४२
बसाई सरी आएको	दर्ता संख्या	१२	१३	१७	१४	७	६	८	७	५	८९
	सदस्यको संख्या	४६	५८	६९	५०	२५	१३	१९	२०	१४	३१४
बसाई सरी जाने	दर्ता संख्या	५	७	९	०	४	५	६	२	२	४०
	सदस्यको संख्या	१९	१५	२४	०	७	१८	११	५	५	१०४
बेवारिसे	जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		१९८	१९९	२१६	१५०	१६३	१३५	११७	१३३	१४१	१४५२

५.८ राष्ट्रिय परिचयपत्र

राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७५ र नियमावली, २०७६ बमोजिम नेपाली नागरिकलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र प्रदान गर्ने गरिन्छ । यसैक्रममा नगरपालिकामा राष्ट्रिय परिचयपत्रका लागि वडास्तरमा खटिएका टोलीहरुद्वारा कुल जम्मा १९६९६ जनाको आवेदन सङ्कलन गरिएको थियो । जसको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

वडा नं.	आवेदन दिएकाको संख्या	कैफियत
१	२,४९९	
२	३,०९१	
३	२,८१०	
४	१,९५४	
५	२,३२७	
६	१,६३१	
७	१,७०६	
८	१,९०६	
९	१,७७२	
कुल जम्मा	१९,६९६	

५.९ सामाजिक सुरक्षा

समाजमा पछाडि पारिएका तथा परेका ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ताको नाममा राज्यकोषबाट सहयोग गर्ने अवधारणा कल्याणकारी राज्यको अवधारणा हो । यसैले नेपालको संविधानको धारा ४३ मा यस विषयलाई मौलिक हकका रूपमा सामाजिक सुरक्षाको

हकबाट प्रत्याभूति गरिएको छ । वि.सं. २०५१ देखि ज्येष्ठ नागरिकलाई मासिक एकसय रूपैयाँ भत्ता दिने नारा सहित शुरु गरिएको सामाजिक सुरक्षा भत्ता अहिले ज्येष्ठ नागरिकका साथसाथै एकल महिला, अपाङ्गता भएका र दलित ज्येष्ठ नागरिकलाई समेत प्रदान गरिदै आएको छ । यसले समाजमा पछाडि परेका अशक्तहरूलाई सम्मानपूर्वक बाँच्न प्रोत्साहन हुने विश्वास गरिएको छ ।

सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५ अनुसार देहाय बमोजिमका नेपाली नागरिकलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने उल्लेख गरिएको छ :-

(क) ज्येष्ठ नागरिक, (ख) आर्थिक रूपले विपन्न, (ग) अशक्त र असहाय अवस्थामा रहेका व्यक्ति, (घ) असहाय एकल महिला (ङ) अपाङ्गता भएका, (च) बालबालिका (छ) आफ्नो हेरचाह आफैं गर्न नसक्ने (ज) लोपोन्मुख जाति आदि ।

ज्येष्ठ नागरिक भत्ता: (१) दलित र एकल महिला ज्येष्ठ नागरिकले साठी वर्ष उमेर पूरा गरेपछि र अन्य ज्येष्ठ नागरिकले अठ्ठसठ्ठी वर्ष उमेर पूरा गरेपछि सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रूपमा नेपाल सरकारले तोके बमोजिमको ज्येष्ठ नागरिक भत्ता पाउँछन् ।

विपन्न नागरिक भत्ता: आर्थिक रूपले विपन्न नागरिकले तोकिए बमोजिम सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रूपमा नेपाल सरकारले तोकेको रकम विपन्न नागरिक भत्ता पाउँछ ।

अशक्त र असहाय भत्ता: अशक्त र असहाय अवस्थामा रहेको नागरिकले तोकिए बमोजिम सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रूपमा नेपाल सरकारले तोकेको रकम अशक्त र असहाय भत्ता पाउँछन् ।

असहाय एकल महिला भत्ता: विधवा महिलाहरू र नेपाल सरकारले राजपत्रमा सूचना प्रकशन गरी तोकेको भन्दा न्यून आय भएका र पालन पोषण तथा हेरचाह गर्ने परिवारको कुनै सदस्य नभएका वा त्यस्तो सदस्य भएपनि आर्थिक रूपले विपन्न अवस्थामा रहेका वा त्यस्तो सदस्यले पालनपोषण नगरेका अन्य एकल महिलाले समेत यस्तो भत्ता पाउँछन् ।

अपाङ्गता भत्ता: पूर्ण अशक्त अपाङ्गता र अति असक्त अपाङ्गता भएको नागरिकले सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रूपमा नेपाल सरकारले तोकेको अपाङ्गता भत्ता पाउँछन् ।

बाल पोषण भत्ता: अति विपन्न, लोपोन्मुख र नेपाल सरकारले तोकेका पाँच वर्ष उमेर पूरा नगरेका बालबालिकाले सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रूपमा नेपाल सरकारले तोकेको बालपोषण भत्ता पाउँछन् ।

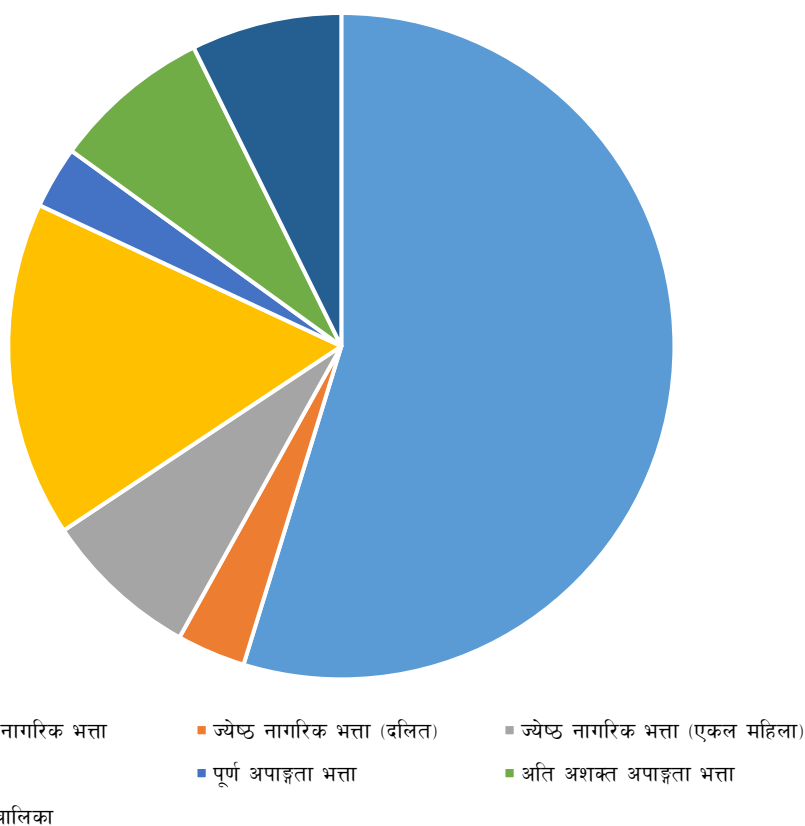
लोपोन्मुख जाति भत्ता: लोपोन्मुख जातिका नागरिकले नेपाल सरकारले तोकेको सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउँछन् ।

आफ्नो हेरचाह आफैं गर्न नसक्नेलाई स्याहार भत्ता: आफ्नो हेरचाह आफैं गर्न नसक्ने नागरिकले नेपाल सरकारले तोकेको सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउँछन् ।

आ.व. २०७९/८० मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको विवरण :

विवरण शिर्षक	वडा नं.									जम्मा
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	
अन्य ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	२५१	३५२	३७३	२७५	२७८	२०८	१६१	१७७	२०९	२२८४
ज्येष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	१२	३०	९	६	१०	३२	१०	१०	२०	१३९
ज्येष्ठ नागरिक भत्ता (एकल महिला)	३३	४९	३९	३२	२८	३२	३६	३८	३०	३१७
विधवा	८१	१०४	८६	६७	६८	६५	५६	७२	८०	६७९
पूर्ण अपाङ्गता भत्ता	१६	१५	१५	१७	१४	९	१०	१५	१५	१२६
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	२८	४२	४६	४२	३२	३२	२६	३६	३८	३२२
दलित बालबालिका	५०	६९	३३	१८	१२	४१	११	३२	३९	३०५
जम्मा	४७१	६६१	६०१	४५७	४४२	४१९	३१०	३८०	४३१	४१७२

आ.व. २०७९/८० मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको विवरण

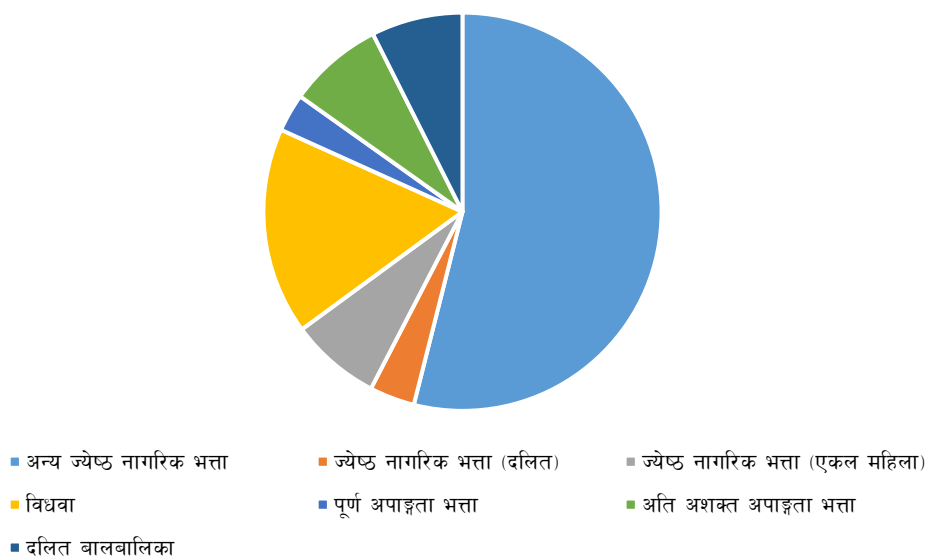
पालिकामा आ.व. २०७९/८० मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरेका कुल ४१७२ जनामध्ये सबैभन्दा बढी अन्य ज्येष्ठ नागरिक भत्ता शिर्षकमा २,२८४ जनालाई वितरण गरिएको थियो । दोस्रोमा विधवा भत्ता प्राप्त गर्ने ६७९ र तेस्रोमा अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता प्राप्त गर्ने ३२२ जना रहेको थियो । जसको विस्तृत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

आ.व. २०८०।८१ मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको विवरण :

विवरण शिर्षक	वडा न.									जम्मा
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	
अन्य ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	२५१	३५९	३९०	२८५	२८४	२०५	१६५	१७४	२१४	२३२३
ज्येष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	१७	३५	११	८	१३	२९	१५	११	१९	१५८
ज्येष्ठ नागरिक भत्ता (एकल महिला)	३१	४८	३९	३१	३१	३३	३३	३८	३२	३१६
विधवा	८६	१११	९३	७१	७२	६६	५८	८०	८७	७२४
पूर्ण अपाङ्गता भत्ता	१५	१५	१६	१७	१४	१०	१०	१६	२०	१३३
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	३१	४१	५१	४७	३४	३०	२५	३४	४०	३३३
दलित बालबालिका	४८	७८	३५	२१	१४	५४	११	३०	२९	३२०
जम्मा	४७९	६८७	६३५	४८०	४६२	४२७	३१७	३८३	४४१	४३०७

स्रोत : ठाकुरबाबा नगरपालिका, राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण इकाइ, २०८१

आ.व. २०८०।८१ मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको विवरण

आ.व. २०८०/८१ मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरेका कुल ४३०७ जनामध्ये सबैभन्दा बढी २३२४ जनालाई अन्य ज्येष्ठ नागरिक भत्ता वितरण गरेको छ। दोस्रोमा विधवा भत्ता प्राप्त गर्ने ७२४ र तेस्रोमा अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता प्राप्त गर्ने ३३३ जना रहेको छ। जसको विस्तृत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.१० बालमैत्री स्थानीय शासन

नेपाल सरकारले वि.सं. २०८७ सम्म बालमैत्री शासन बनाउने लक्ष्य लिएको छ। यसै सन्दर्भमा बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८ कार्यान्वयनमा रहेको छ। नगरपालिकाले आवधिक योजना तथा वार्षिक कार्यक्रममा बाल अधिकारका सवाललाई प्राथमिकता दिने, समुचित विकासका लागि आवश्यक पर्ने सबै सेवा, सुविधामा हरेक बालबालिकाको पहुँच सुनिश्चित गराउने उद्देश्य बालमैत्री स्थानीय शासन

कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८ मा रहेको छ । नगरपालिकाको नीति, योजना र कानून तर्जुमा गर्दा बालबालिकाको सहभागिता गराउने, भौतिक पूर्वाधार बालमैत्री बनाउने तथा बालबालिकाको हितविरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसाको उन्मूलन गर्ने उद्देश्य निर्देशिकामा रहेको छ । बालमैत्री शासन महत्वपूर्ण अवधारण हो । नगरपालिकाले बालमैत्री स्थानीय शासनका सम्बन्धमा विविध गतिविधि गरिरहेको छ । यससम्बन्धी विवरणहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् :-

- क) पालिकास्तरीय बाल अधिकार समिति : नगर उपप्रमुखको अध्यक्षतामा गठन भएको छ,
- ख) वडास्तरीय बाल अधिकार समिति : सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्षको अध्यक्षतामा गठन भएको छ,
- ग) बाल कल्याण अधिकारी : महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक उपशाखा प्रमुख तोकिएको छ,
- घ) सबै ९ वटै वडामा बाल सञ्जालहरू गठन भएका छन्,
- ङ) विद्यालयहरूमा बाल क्लबहरू गठन भई क्रियाशील रहेका छन् ।

५.११ टोल विकास संस्था र बडघर सम्बन्धी विवरण

स्थानीयस्तरमा आफ्नै गाउँघर टोलको विकास लगायतका गतिविधिहरू सोही गाउँघर टोलकै बासिन्दाले गर्नु सबैभन्दा राम्रो मानिन्छ । यसबाट हरेक गतिविधिमा अपनत्व, स्वामीत्व, भाइचारा, जिम्मेवारीबोध, सहयोग र सहकार्यको वातावरण विकास हुन्छ । यसै सन्दर्भमा ठाकुरबाबा नगरपालिकाले टोल विकास संस्था गठन तथा परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ का आधारमा सबै वडाहरूमा टोल विकास संस्था र बडघर ऐन, २०८० बमोजिम बडघर गठन गरेको छ । उक्त संस्थाहरूमार्फत् नै टोलवस्तीस्तरका सार्वजनिक क्रियाकलापहरू सञ्चालनमा रहेका छन् । आ. व. २०७९/८० मा गठन गरिएका टोल विकास संस्थाहरू अनुसूची- १५ मा उल्लेख गरिएको छ ।

यसैगरी थारू समुदायमा प्रचलनमा रहेको बडघर प्रथालाई यस नगरपालिकाले बडघर ऐन नै बनाई कार्यान्वयन गरेको छ । यस नगरपालिकामा रहेका बडघर सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :-

क) ठाकुरबाबा पालिकास्तरीय बडघर सञ्जाल समिति :-

क्र.सं.	पद	नाम थर	ठेगाना	मो.नं.
१	अध्यक्ष	श्री माधुराम थारु	ठाकुरबाबा न.पा-६ बकुवा	९८५८०२६८१०
२	सचिव	श्री राज बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न.पा-३ मानपुर	९८०८७१५७९
३	सदस्य	श्री प्रेमलाल थारु	ठाकुरबाबा न.पा-२ प्रतापुर	९८४२९३९६४५
४	सदस्य	श्री हरिराम थारु	ठाकुरबाबा न.पा-९ ठाकुरद्वारा	९८६८१८९८०३
५	सदस्य	श्री खुसीराम थारु	ठाकुरबाबा न.पा-७ मोहनपुर	९८६८२६३३०३
६	सदस्य	श्री किराही थारु	ठाकुरबाबा न.पा-४ बवानपुर	९८१४५९९५१८
७	सदस्य	श्री रामचरन थारु	ठाकुरबाबा न.पा-१ डुम्रेनी	९८०४५३०११८
८	सदस्य	श्री दिल बहादुर विष्ट	ठाकुरबाबा न.पा-८ महेला	९८६४९७०३५९
९	सदस्य	श्री रामरतन थारु	ठाकुरबाबा न.पा-५ हुडग्रहवा	९८१५७४०२९३

मनोनित सदस्यहरु :-

क्र.सं.	पद	नाम थर	ठेगाना	मो.नं.
१.	उपाध्यक्ष	श्री लक्ष्मी खत्री	ठाकुरबाबा न.पा-९ शिवपुर	९७६५४४४४९६
२.	कोषाध्यक्ष	श्री आस्था थारु	ठाकुरबाबा न.पा-७ कालीगौडी	९७६८२४१९७२
३.	सदस्य	श्री प्यारी थारु	ठाकुरबाबा न.पा-२ सत्घरुवा	९८२९६८४२४६
४.	सदस्य	श्री गोकर्ण थारु	ठाकुरबाबा न.पा-३ नेउलापुर	९७४९९७३०७८

ख) वडास्तरीय बडघर सञ्जाल समिति

वडा नं.: १ नामावली

क्र.स	नाम थर	ठेगाना	मो नं.:
१	श्री फत्ते सिंह चौधरी	सिंहबाहिनी	९८४८१२७७९५
२	श्री रामचरन थारु	डुम्रेनी	९८०४५३०११८
३	श्री हरि प्रसाद थारु	भुरिगाउँ	९८२०४४६०७५
४	श्री लक्ष्मी नरायण थारु	खोदाउ	९८४८१०११६२
५	श्री कृष्ण थारु	सेमरहवाफाटा	९८२७६३५५३५

वडा नं.: २ नामावली

क्र.स	नाम थर	ठेगाना	मो.न.
१.	श्री प्रेमलाल थारु	प्रतापुर	९८४२९३९६४५
२.	श्री प्यारी थारु	सत्घरुवा	९८२९६८४२४६
३.	श्री चन्कुराम थारु	खुलपुर	९८२१३३२२१५
४.	श्री रमेश थारु	तिनघरुवा	९८२६४६०११४
५.	श्री राम प्रसाद थारु	सुजनपुर	९८२९६१३५७७
६.	श्री सगुनलाल थारु	पेरहनी	९८६५४५३१५८
७.	श्री जोगीलाल रस्तिवा	बलाती	९८१५५२९०६८
८.	श्री हेडगुवा थारु	अम्रेनी	९८४४९४९५११
९.	श्री टिलकराम थारु	कर्मला	९८१२४०४९४४
१०.	श्री श्रीराम थारु	रानीपुर	९८१२४४००५८
११.	श्री डिल्लीराम थारु	आम्बासा	९८६६६४७७०९

वडा नं.: ३ नामावली

क्र.स	नाम थर	ठेगाना	मो नं.:
१.	श्री बुधराम थारु	मिचैया	९८२५५०५१५९
२.	श्री गोकर्ण थारु	नेउलापुर	९७४९९७३०७८
३.	श्री दिप बोगती	गोदाना	९७६८००६१३४

क्र.स	नाम थर	ठेगाना	मो न.:
४.	श्री जोधिराम थारु	कञ्चनपुर	९८५१२८३९७९
५.	श्री राज बहादुर थारु	मानपुर	९८०८७१५७९
६.	श्री कृष्ण थारु	जुरपानी	९८१०३२४४३९
७.	श्री विन्तीराम थारु	गिडरपुर	९८००५००२७८

वडा नं.: ४ नामावली

क्र.स	नाम थर	ठेगाना	मो न.:
१.	श्री भागुराम थारु	बरगधा	९८४८१७७०४३
२.	श्री बुद्धराम थारु	सैनवार	९८२६५२१०२६
३.	ओम विष्ट	मैनवार	९८६४९१४८०२
४.	श्री भरथरी थारु	वगनाहा	९८१६५२३९९२
५.	श्री किराही थारु	बावनपुर	९८१४५९९५१८

वडा नं.: ५ नामावली

क्र.स	नाम थर	ठेगाना	मो न.:
१.	श्री दखना थारु	गोविन्दपुर	९८६८१३१४१९
२.	श्री फुलराम थारु	तकिया	९८१२४३२२४४
३.	श्री रमैया थारु	वनकट्टी	९८४८१३०४९१
४.	श्री गुरुचरण थारु	खोनपुर	९८२४५११९४७
५.	श्री राम थारु	साहिपुर	९८१२४४४००२
६.	श्री रामरतन थारु	ढुङ्ग्रहवा	९८१५७४०२९३
७.	श्री सन्ताराम वि.क	वनबिर	९८४७५१२४३३

वडा नं.: ६ नामावली

क्र.स	नाम थर	ठेगाना	मो न.:
१.	श्री माघुराम थारु	बकुवा	९८५८०२६८१०
२.	श्री चुगुरे थारु	वचैया टोल	९८६९५४५३३४
३.	श्री खुसीराम थारु	खोकरपुर	९८६८०३८७६४
४.	श्री जयराम थारु	तुल्सीपुर	९७४२२१४७०४
५.	श्री बदलु थारु	मनिकापुर	९७४२९७४०८४
६.	श्री बल बहादुर खड्का	मोतिपुर	९८६८०१६६७५
७.	श्री देवीनाथ कुवर	लठुवा	९८४३९४७०४०

वडा नं.: ७ नामावली

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना	मो नं.:
१.	श्री भेगुराम थारु	मुक्तीपुर	९८६४९६८९७५
२.	श्री खुशीराम थारु	मोहनपुर	९८६८२६३३०३
३.	श्री बुद्धराम थारु	सुन्दरवस्ती	९७०४२९८११०
४.	श्री सोमतलाल थारु	भदेली	९८२९६४७६४५
५.	श्री काल्चे थारु	बेसर्मा फाँट	९८६३७७०५१४
६.	श्री आस्था थारु	कालीगौडी	९७६८२४१९७२

वडा नं.: ८ नामावली

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना	मो नं.:
१.	श्री विर बहादुर विष्ट	मढेला	९८६४९७०३५९
२.	श्री बुद्धिराम थारु	भुङ्कैया	९८४५६३७६५४
३.	श्री कालुराम थारु	चिट्कैया	९८४००६१३०३
४.	श्री कर्ण बोकटी	सुखाड	९८६८४१८०६९
५.	श्री बढन्ती थारु	सुतैया	९८१७९९३१३८

वडा नं.: ९ नामावली

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना	मो नं.:
१.	श्री लक्ष्मी खत्री	हात्तीसार	९७६५४४४४९६
२.	श्री हरिराम थारु	ठाकुरद्वारा	९८६८१८९८०३
३.	श्री भागिराम थारु	बेतहनी	९७६५४४४४८१
४.	श्री ललिराम थारु	खुसलपटुवा	९८४८२६६४५६
५.	श्री मन बहादुर थारु	बानुगाउँ	९८४८१८३४१९

५.१२ शिक्षा

सभ्य र सुसंस्कृत समाजको निर्माणमा शिक्षाको सर्वोपरी भूमिका रहेको हुन्छ । विज्ञान तथा प्रविधिमैत्री शिक्षा प्रदान गर्न सकेमात्र सक्षम मानव संसाधन तयार हुन्छ । आधुनिक समाज निर्माण गर्न शिक्षामा बृहतर लगानी गर्नुपर्ने हुन्छ । विश्वभर विकसित मुलुकहरूको समग्र विकासको कारण भनेकै ती मुलुकहरूको शिक्षामा गरेको विशाल लगानीको प्रतिफल हो । नेपालको संविधानले शिक्षालाई नागरिकको मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरेको छ । विशेषगरी आधारभूत तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क र अनिवार्य साथै माध्यमिक तह सम्मको शिक्षा निःशुल्क गरेको छ । उक्त परिप्रेक्ष्यमा राज्यः विशेषगरी स्थानीय सरकारको भूमिका र जिम्मेवारी महत्वपूर्ण हुन गएको छ । स्थानीय तहलाई आधारभूत र माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा व्यवस्थापनको जिम्मेवारी संविधानतः एकल अधिकारका रूपमा दिइएको छ ।

शहर र ग्रामिण दुवै परिवेश रहेको ठाकुरबाबा नगरपालिकाको शैक्षिक अवस्था तुलनात्मक रुपमा राम्रो रहेको छ । नगरपालिकामा उच्च शिक्षा हासिल गर्नका लागि २ वटा क्याम्पसहरु संचालनमा रहेका छन् । यहाँका क्याम्पसहरुमा शिक्षा, मानविकी तथा व्यवस्थापन संकायको पठनपाठन हुने गरेको छ । यहाँको चुरे बहुमुखी क्याम्पस बगनाहमा स्नातकोत्तरसम्मको शिक्षा र मनुषा टिका सिंह थापा बहुमुखी क्याम्पसमा स्नातक तहसम्मको शिक्षा प्रदान हुने गरेको छ । यसै गरी शिक्षा सम्बन्धी विवरणहरु देहाय बमोजिम रहेको छ :-

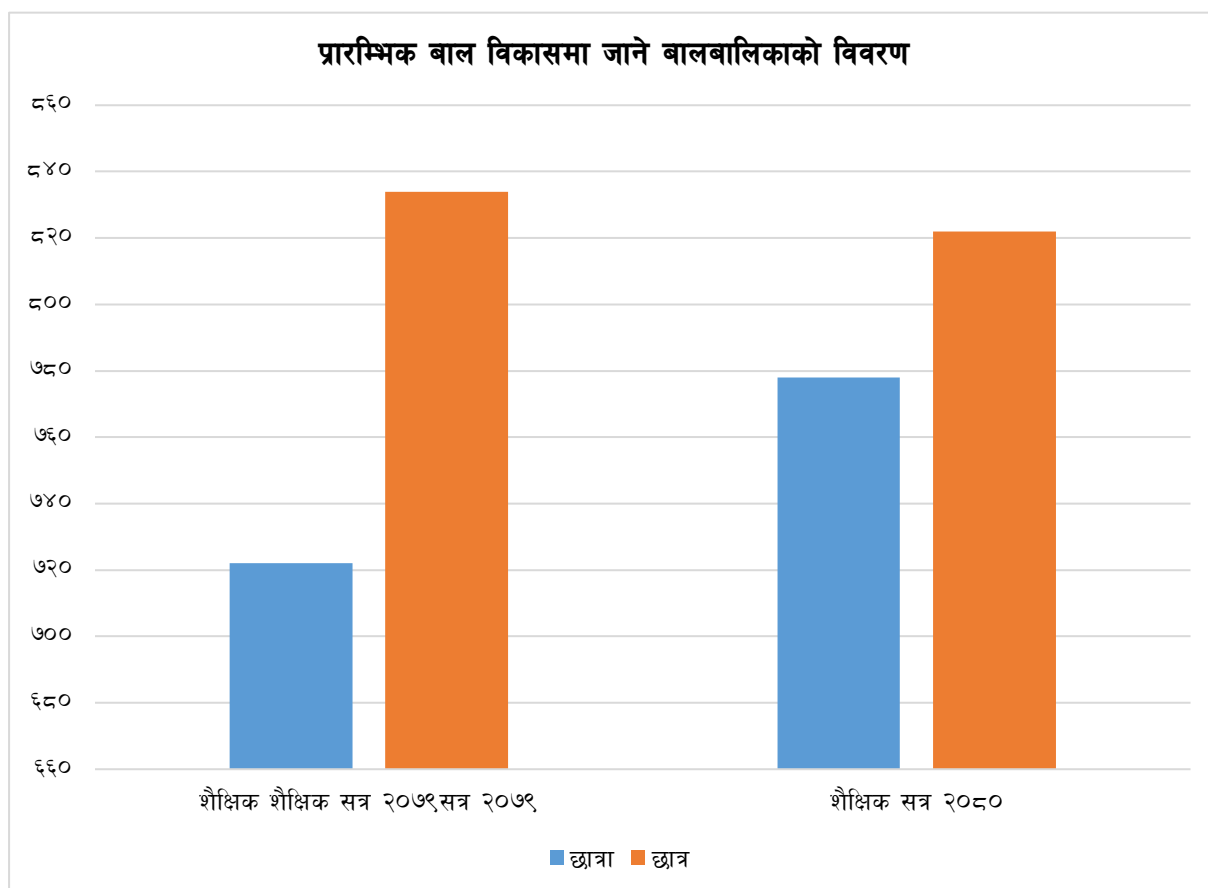
शिक्षाका आधारभूत सूचकहरु :

क) प्रारम्भिक बाल विकास :

हाल यस नगरपालिकामा ६५ वटा बालविकास केन्द्रहरु रहेका छन् । घरधुरी सर्वेक्षण, २०७९ का अनुसार नगरपालिकामा ५ वर्षमुनिको जनसंख्या ४२०३ रहेको छ । शैक्षिक सत्र २०७९ र शैक्षिक सत्र २०८० मा क्रमशः १५६६ बालबालिका र १६०० बालबालिका प्रारम्भिक बाल विकासमा जाने गरेको पाइन्छ । यससम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :-

क्र.सं.	शैक्षिक सत्र २०७९		शैक्षिक सत्र २०८०		कैफियत
	विद्यार्थी	विद्यार्थी संख्या	विद्यार्थी	विद्यार्थी संख्या	
१.	छात्रा	७२२	छात्रा	७७८	
२.	छात्र	८३४	छात्र	८२२	
	जम्मा	१५६६		१६००	

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७९ र शिक्षा, युवा तथा खेलकुद उपशाखा, २०८१

ख) विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षकको अनुपात :

शैक्षिक सत्र, २०८० को विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक अनुपात देहाय बमोजिम रहेको छ :-

क्र.सं.	तह	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात	विद्यालय शिक्षक अनुपात	विद्यालय विद्यार्थी अनुपात
१.	आधारभूत विद्यालय (कक्षा १-५)	१:२३	१:०८	१:१८०
२.	आधारभूत विद्यालय (कक्षा ६-८)	१:४०	१:०५	१:१७८
३.	माध्यमिक विद्यालय (कक्षा ९-१२)	१:४०	१:०८	१:२९८

स्रोत: शिक्षा, युवा तथा खेलकुद उपशाखा, २०८१

ग) शिक्षक तथा शैक्षिक जनशक्ति विवरण :

शिक्षाका सम्पूर्ण स्रोत साधनमध्ये सर्वाधिक महत्वपूर्ण साधन जनशक्ति नै हो । सम्पूर्ण शैक्षिक गतिविधिहरूको प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न शिक्षक तथा शैक्षिक जनशक्तिको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । विद्यालयमा रहेको दरबन्दी, विद्यालयको संख्या, विद्यालयको आवश्यकता, कार्यबोझ, आय अवस्था र नगरपालिकाले लिएको शैक्षिक लक्ष्य तथा उद्देश्यका आधारमा शिक्षक तथा शैक्षिक जनशक्तिको परिमाण निर्धारित हुन्छ । नियमित रूपमा तालिम, अभिमुखीकरण तथा उत्प्रेरणाका माध्यमबाट जनशक्तिलाई सीपयुक्त बनाइरहन आवश्यक हुन्छ । यस नगरपालिकाको यससम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम तालिकाबद्ध गरिएको छ :-

शैक्षिक सत्र : २०७९ को विवरण

शिक्षकको प्रकार	प्रारम्भिक बाल विकास	प्रा.वि.	नि.मा.वि.	मा.वि.	साविक उ.मा.वि.	प्राविधिक धार	विद्यालय कर्मचारी	जम्मा
स्थायी	०	७९	१८	१५	४	९	०	१२५
अस्थायी	०	५	०	०	०	०	०	५
राहत अनुदान	०	८७	१७	७	६	०	०	११७
नगर अनुदान	०	१	१४	१६	२	०	०	३३
संघीय अनुदान	०	०	०	०	०	०	०	०
करार । अनुदान	६०	०	०	०	०	०	३७	९७
कुल जम्मा	६०	१७२	४९	३८	१२	९	३७	३७७

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७९

आ.व. २०७९ को शैक्षिक विवरण अनुसार पालिकाका सम्पूर्ण शैक्षिक संस्थाहरूमा प्रारम्भिक बाल विकास, प्रा.वि., नि.मा.वि., मा.वि., प्राविधिक र अन्य विद्यालय कर्मचारी गरी कुल ३७७ शैक्षिक जनशक्ति कार्यरत रहेको थियो । जसको विस्तृत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरेको छ ।

शैक्षिक सत्र : २०८० को विवरण

शिक्षकको प्रकार	प्रारम्भिक बाल विकास	प्रा.वि.	नि.मा.वि.	मा.वि.	साविक उ.मा.वि.	प्राविधिक धार	विद्यालय कर्मचारी	जम्मा
स्थायी	०	७४	१८	१५	०	०	०	१०७
अस्थायी	०	५	०	०	०	०	०	५
राहत अनुदान	०	५७	१७	७	१०	८	०	९९
नगर अनुदान	५	८	२८	२६	२	०	०	६९
संघीय अनुदान	०	०	०	६	०	०	०	६
करार । अनुदान	६०	०	०	०	०	०	३९	९९
कुल जम्मा	६५	१४४	६३	५४	१२	८	३९	३८५

स्रोत: शिक्षा, युवा तथा खेलकुद उपशाखा, २०८१

आ.व. २०८० को शैक्षिक विवरण अनुसार पालिकाका सम्पूर्ण शैक्षिक संस्थाहरूमा कार्यरत प्रारम्भिक बाल विकास, प्रा.वि., नि.मा.वि., मा.वि., प्राविधिक र अन्य विद्यालय कर्मचारी गरी कुल ३८५ शैक्षिक जनशक्ति रहेको छ । जसको विस्तृत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरेको छ ।

घ) विद्यार्थी विवरण :

सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीको विवरण :

नगरपालिकामा रहेका सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थीको संख्या आ.व. २०७९ मा १०५० र आ.व. २०८० मा १००२३ रहेको छ ।

तलको तालिकाको क्रम संख्या १ मा शैक्षिक सत्र, २०७९ र क्रम संख्या २ मा शैक्षिक सत्र, २०८० मा सामुदायिक विद्यालयहरूमा रहेका विद्यार्थीहरूको विवरण रहेका छ :-

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	बाल विकास केन्द्र			कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कुल जम्मा		
		छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	कुल जम्मा
१.	ठाकुरबाबा नगरपालिका	७२२	८३४	१५६६	१६३९	१६२२	३२६१	१२५५	११६६	२४२१	९०६	७९८	१७०४	९३५	६२३	१५५८	५४५७	५०४३	१०५००
२.	ठाकुरबाबा नगरपालिका	७७८	८२२	१६००	१५९०	१६५९	३२४९	१२९९	११९४	२४९३	७३२	५९६	१३२८	७८०	५७३	१३५३	५१७९	४८४४	१००२३

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७९ र शिक्षा, युवा तथा खेलकुद उपशाखा, २०८१

संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण :

पालिकामा संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीको संख्याको विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

विद्यालयको नाम	बाल विकास केन्द्र			कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-१०			जम्मा		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ठाकुरबाबा नगरपालिका	६१४	८५८	१४७२	८४१	१२१०	२०५१	२८६	४३५	७२१	१३७	१८८	३२५	१८७८	२६९१	४५६९
Ram Janaki Awasiya EBS	२८	३९	६७	४२	५३	९५	१५	२५	४०	७	१०	१७	९२	१२७	२१९
Karnali English Boarding School	६६	१२१	१८७	१४५	१८७	३३२	४३	८८	१३१	१८	३५	५३	२७२	४३१	७०३
Bheri Public Shikhalaya	५५	१०२	१५७	११४	१८६	३००	३१	४४	७५	१८	२४	४२	२१८	३५६	५७४
Bardiya Educational Academy	६६	९९	१६५	७९	११४	१९३	२४	५०	७४	१६	२८	४४	१८५	२९१	४७६
National Academy EBS	४३	५६	९९	४४	७०	११४	१६	१९	३५	०	०	०	१०३	१४५	२४८
Om Adarsha Academy	३१	४७	७८	३८	४६	८४	२६	२०	४६	०	०	०	९५	११३	२०८
Bheri public school Bakuwa	६४	७८	१४२	७६	१००	१७६	२२	३५	५७	०	०	०	१६२	२१३	३७५
L New Bright Future Academy	३८	५४	९२	५२	९९	१५१	२०	३२	५२	१३	२२	३५	१२३	२०७	३३०
Rato Bangala Academy	२५	२०	४५	२३	४२	६५	०	०	०	०	०	०	४८	६२	११०
BBAS MEMORIAL SCHOOL	३७	७०	१०७	१०१	११०	२११	४१	६१	१०२	४०	४१	८१	२१९	२८२	५०१
Jay Lord Buddha Public School	१३८	१४८	२८६	१०१	१७४	२७५	४८	६१	१०९	२५	२८	५३	३१२	४११	७२३
Bbas EBS	२३	२४	४७	२६	२९	५५	०	०	०	०	०	०	४९	५३	१०२

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७९

ड) विद्यार्थी भर्नादर :

यस नगरपालिकाको शिक्षाको विद्यार्थी भर्नादर शैक्षिक सत्र, २०७९ को विवरणअनुसार कक्षा १ मा खुद नयाँ भर्नादर ९७.९ प्रतिशत, आधारभुत विद्यालय तर्फ (कक्षा १-८ सम्म) ९८.१ प्रतिशत रहेको थियो जसको विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेका छन् :

सूचकाङ्क	जम्मा
कक्षा १ मा खुद नयाँ खुद भर्नादर	९७.९
आ.वि. (कक्षा १-५)	९७.९
आ.वि. (कक्षा १-८)	९८.१
मा.वि. (कक्षा ९-१०)	६२.८
मा.वि. (कक्षा ९-१२)	४१.६

स्रोत : शिक्षा, युवा तथा खेलकुद उपशाखा, २०८१,

शैक्षिक सत्र, २०८० को यस नगरपालिकाको शिक्षाका आधारभूत सूचकहरूको विवरणलाई हेर्दा सबैभन्दा धेरै आधारभूत तह (कक्षा १ -८) सम्मको कुल भर्नादर ११३.४ प्रतिशत र दोस्रोमा कक्षा ६-८ सम्मको १०३.४ रहेको छ जसको विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेका छन् :-

क्र.सं.	सूचकाङ्क	प्रगति
१	आधारभूत तह कुल भर्नादर (कक्षा १ - ५ सम्म)	११३.४
२	आधारभूत तह खुद भर्नादर (कक्षा १ - ५ सम्म)	९८.३
३	आधारभूत तह कुल भर्नादर (कक्षा ६ - ८ सम्म)	१०३.४
४	आधारभूत तह खुद भर्नादर (कक्षा ६ - ८ सम्म)	९८.१
५	माध्यमिक तह कुल भर्नादर (कक्षा ९ - १० सम्म)	९२.२
६	माध्यमिक तह खुद भर्नादर (कक्षा ९ - १० सम्म)	६८.२३
७	माध्यमिक तह कुल भर्नादर (कक्षा ११-१२ सम्म)	५६.२
८	माध्यमिक तह खुद भर्नादर (कक्षा ११-१२ सम्म)	२१.२

स्रोत : शिक्षा, युवा तथा खेलकुद उपशाखा, २०८१

च) माध्यमिक शिक्षा परीक्षाको नतीजा :

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	परीक्षामा सहभागी	३.६-४.०	३.२-३.६	२.८-३.२	२.४-२.८	२.०-२.४	१.६-२.०	भन्दा कम १.६	कैफियत
१	चुरे मा वि	१२२	०	५	८	११	२९	४२	२७	
२	त्रिभुवन मा वि भुरीगाउँ	१९३	१	५	१८	३३	४४	६७	२५	
३	जगदम्बा मा वि मढेला	७७	०	१	८	२१	३२	११	४	
४	जनज्योति मा वि	७०	०	०	४	१४	४०	१०	२	
५	किसान मा वि	१०६	०	०	२	१६	३५	३३	२०	
६	ने रा मा वि कर्मला	४१	०	१	२	५	८	२१	४	
७	ने रा मा वि ठाकुरद्वारा	६९	०	०	९	२५	२७	७	१	
८	शिवसुन्दर मा वि	२४	०	०	०	७	९	७	१	
९	बबई शिशु मा वि	४८	०	२	४	४	१४	२२	२	
जम्मा		७५०	१	१४	५५	१३६	२३८	२२०	८६	

स्रोत : शिक्षा, युवा तथा खेलकुद उपशाखा, २०८१

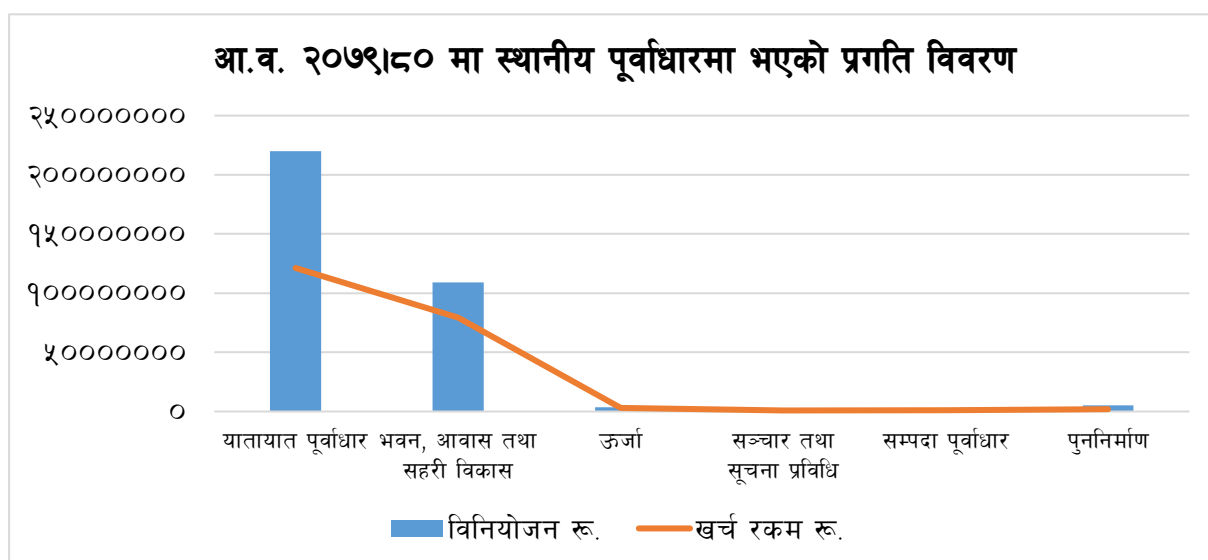
खण्ड ६ : पूर्वाधार विकास

६.१ चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म र गत आर्थिक वर्षमा स्थानीय पूर्वाधारमा भएको प्रगति

क) आ.व. २०७९।८० को प्रगति विवरण

क्र.सं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	विनियोजन रू.	खर्च रकम रू.	खर्च प्रतिशत
	पूर्वाधार विकास	३४,०३,७७,९३७।००	२०,७६,७९,५७०।४९	६१.०१
१.	यातायात पूर्वाधार	२१,९८,४६,७०१।००	१२,१२,७५,९०४।००	५५.१६
२.	भवन, आवास तथा सहरी विकास	१०,९३,१४,२३६।००	७,९२,३५,८२१।४९	७२.४८
३.	ऊर्जा	३६,१७,०००।००	२९,८६,४३८।००	८२.५७
४.	सञ्चार तथा सूचना प्रविधि	११,००,०००।००	१०,९९,९९१।००	१००
५.	सम्पदा पूर्वाधार	१५,००,०००।००	१०,८१,४१६।००	७२.०९
६.	पुननिर्माण	५०,००,०००।००	२०,००,०००।००	४०

स्रोत : आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

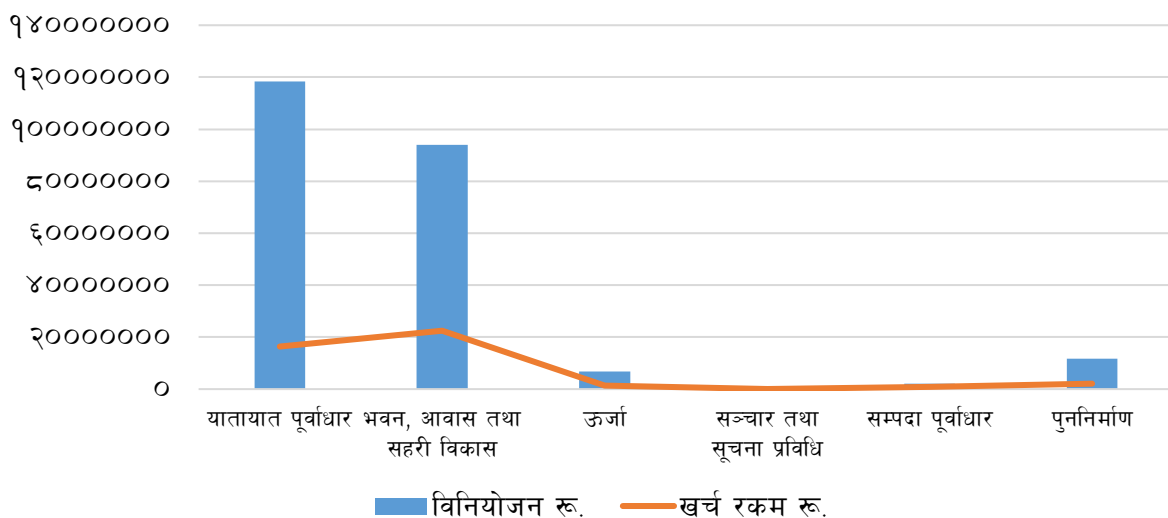

ख) आ.व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्म

क्र.सं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	विनियोजन रू.	खर्च रकम रू.	खर्च प्रतिशत
	पूर्वाधार विकास	२३,४३,५४,७०७।००	४,३२,७९,८४८।६७	१८.४७
१	यातायात पूर्वाधार	११,८३,५९,४३८।००	१,६४,१५,४०३।००	१३.८७
२	भवन, आवास तथा सहरी विकास	९,३८,७८,५६५।५४	२,२४,६३,२२५।६७	२३.९३
३	ऊर्जा	६८,६०,०००।००	१२,५७,४०२।००	१८.३२
४	सञ्चार तथा सूचना प्रविधि	४,८४,५१०।५०	३९,७१।००	८.१९
५	सम्पदा पूर्वाधार	१९,७७,७८०।५२	९,०५,२१०।००	४५.७७
६	पुननिर्माण	१,१६,६४,४१२।००	२१,९८,८९४।००	१८.८५

स्रोत: आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

आ.व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्ममा स्थानीय पूर्वाधारमा भएको प्रगति विवरण

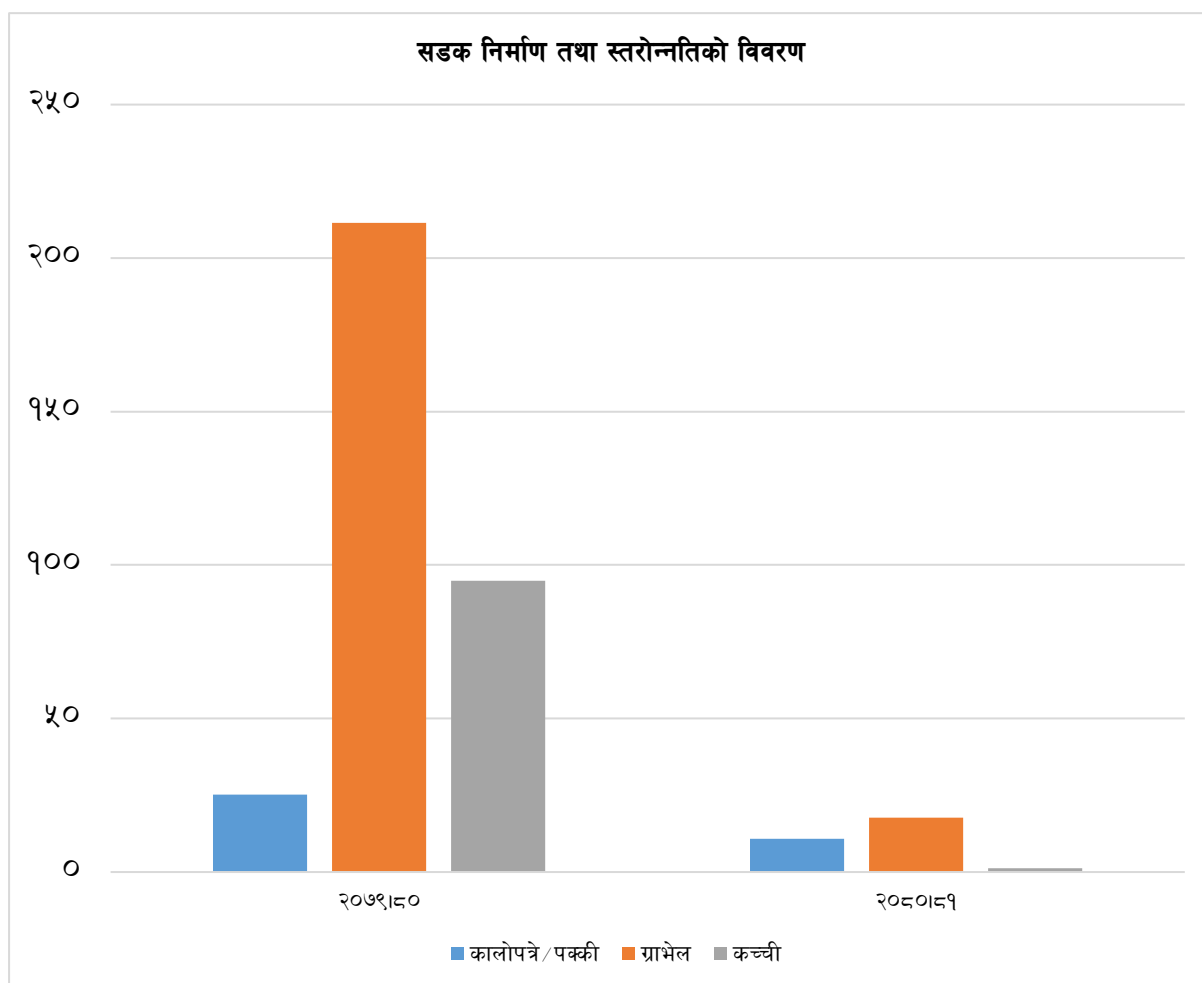

६.२ पूर्वाधार विकास

यस नगरपालिकाको पूर्वाधार विकास निर्माणका कार्यहरू नियमित रूपमा सञ्चालनमा रहेका छन् । पूर्वाधार विकास शाखाबाट पूर्वाधार विकास निर्माणका सम्बन्धमा आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को वैशाखसम्म उपलब्ध गराइएको विवरण यस प्रकार रहेको छ :-

क. सडक निर्माण तथा स्तरोन्नति:

वडा	सडकको विवरण						एकाइ
	कालोपत्रे/पक्की		ग्राभेल		कच्ची		
	२०७९।८०	२०८०।८१	२०७९।८०	२०८०।८१	२०७९।८०	२०८०।८१	
१	१.१५५७	१.८	५७.७९४३	१.५	७.५	०.२००	कि.मि.
२	१.१३२	१.१	१७.९८१	१.७२५	२१.००८४	०	कि.मि.
३	२.७६६	०	३१.७०२	३.०२०	१७.४३८४	०.४००	कि.मि.
४	४.४८२	६.२	९.१८३३	१.७७	१०.५४१	०.४५०	कि.मि.
५	१.२१७	१.२७७	२८.५६७	०.९५२	७.५४८६	०.१००	कि.मि.
६	४.०१६	१.७	११.३४६	३.१६	४.७३६	०	कि.मि.
७	१.८९४	०.१३७५	१६.४३८	०	८.९१३	०	कि.मि.
८	३.८४६	०.९७५	१४.८११	३	७.१८९	०	कि.मि.
९	१.७२	३.३	२३.५७५५	१.९८	९.७३४६	०	कि.मि.
जम्मा	२५.२२८७	१०.९०९५	२११.३९७९	१७.७३७	९४.९०८७	१.१५०	कि.मि.

ख. नाली, पुल, ट्रसपुल, कल्भर्ट, भोलुङ्गो पुल, ह्युम पाइप निर्माण:

वडा नं.	नालीको लम्बाइ (मिटर)	पुल, ट्रस पुल, कल्भर्ट, भोलुङ्गो पुल	ह्युम पाइप (वटा)
१	आर. सी. सी. ५० मिटर	०	२
२	कच्ची १०० मिटर	ट्रस पुल : ५६ मिटर	१८
३	०	०	०
४	आर.सी.सी. ४६० मिटर	०	८
५	आर.सी.सी. २१ मिटर	०	०
६	०	०	०
७	०	०	११
८	आर.सी.सी. ४८.५ मिटर	२ वटा स्लेब कल्भर्ट : ६.२ मिटर र ८ मिटर	०
९	०	म्याङ्गो ट्री बेतहनी कल्भर्ट : ९ मिटर	शिवपुर र वडा कार्यालयमा ह्युमपाइप
जम्मा	६८७.५ मिटर		३१

ग. विद्यालय पूर्वाधार :

वडा नं.	भवन, ट्रस, छानो	शौचालय	रंगरोगन	अन्य पूर्वाधार
१	१. त्रिभुवन मा.वि. विज्ञान प्रयोगशाला भवन १, २. जनचाहना आ.वि. भवन १	राष्ट्रिय मा.वि. शौचालय १	०	०
२	ज्ञानोदय आ.वि. छानो	०	०	१.कर्मला मा.वि. पर्खाल: ३८ मिटर, २. जनजागृति मा.वि. रिटेनिंग वाल
३	चुरे मा.वि. भवन तला थप: ५ कोठा	नेउलापुर विद्यालय शौचालय: ६ कोठे	०	०
४	बबई शिशु बर्गदा भवन १	०	०	०
५	०	०	शारदा विद्यालय गेट रंगरोगन	०
६	०	०	०	१. जनता आ.वि. गेट, डेस्कबेन्च र सूचनापाटी २. जनज्योति मा.वि. साइकल पार्किंग, प्रतीक्षालय,
७	०	०	कालीगौडी विद्यालय गेटमा रंगरोगन	१. कालीगौडी विद्यालय गेट प्लाष्टर २. कालीगौडी विद्यालयमा मेसजाली
८	०	जगदम्बा मा.वि. शौचालय	०	सूर्य आ.वि. मेसजाली: १७० मिटर
९	०	०	पृथ्वी नि. मा.वि.रंगरोगन	१. कौशल्याश्वरी मा.वि. पर्खाल ५५ मिटर, २. नेरामावि ठाकुरद्वारा: कोठाकार्पेट

विद्यालयमा निर्माण गर्नुपर्ने भौतिक संरचनाको पहिचान गरी तिनको पूर्वाधार विकास, संरक्षण, मर्मत सम्भार तथा उपयोगको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्न, विद्यालयको पूर्वाधार विकास एवम् व्यवस्थापनमा एकरूपता कायम गरी नगरपालिकाको विद्यालयको भौतिक संरचनालाई शिक्षण शिकाईमैत्री बनाई शैक्षिक उपलब्धी हासिल गर्नका लागि नगरपालिकाले आवश्यकताअनुसार विभिन्न विद्यालयको भौतिक संरचनालाई सुधार तथा निर्माण गरिएको छ जसको विस्तृत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

घ. वडाका विभिन्न पूर्वाधार:

वडा नं.	भवन, ट्रस, छानो	शौचालय	रंगरोगन	तटबन्ध	पर्खाल	धार्मिक पूर्वाधार	अन्य पूर्वाधार
१.	१. वडा कार्यालय भवन	१. अतिथिगृह ट्वाइलेट र बाथरुम, २. डुम्रेनी होमस्टे शौचालय	०	०	०	कृष्णप्रणामी मन्दिर १ कोठे भवन	०
२.	०	०	०	५० मिटर	१. मेसजाली: १२५ मिटर २. हात्तीपर्खाल: ६६८.५ मि ३. वडा पर्खाल: ३०० मि.	०	१. रानीपुर प्रतीक्षालय मर्मत २. वडा कार्यालय पार्किंग ३. विद्युत तार: ४००० मि
३.	०	०	०	०	०	पातादेवी मन्दिर ट्रस र रंगरोगन	१. कोल्ड स्टोर निर्माणाधीन २. सडकबत्ती १९०
४.	सैनवार सामुदायिक भवन १	०	०	०	डम्पिंग साइट पर्खाल: १०० मिटर	शिवमन्दिर खैलार मेसजाली र गेट	१. नगरपालिका भवन: प्रतीक्षालय २. नगरपालिका भवन आन्तरिक सौन्दर्यकरण हात्तीमूर्ती तथा ब्लक
५.	आधारभूत स्वास्थ्य संस्थामा ३ कोठे तला थप	०	०	०	०	१. जलेश्वर मन्दिर भवन निर्माण र पर्खाल, २. बाइजुराज मन्दिर भवन	१. जेष्ठनागरिक भवन खानेपानी ट्यांकी निर्माण, २. विद्युत पोल

वडा नं.	भवन, ट्रस, छानो	शौचालय	रंगरोगन	तटबन्ध	पर्खाल	धार्मिक पूर्वाधार	अन्य पूर्वाधार
६.	वडा कार्यालय भवन	०	०	०	०	१. शिव सनातन भवन २. बकुवा गुरुवाथान भवन ३. तुल्सीपुर राधाकृष्ण मन्दिर मार्बल	मनिकापुर प्रतीक्षालय मर्मत
७.	आधारभूत स्वास्थ्य संस्था स्टोर निर्माण	०	०	१. बर्गानघर नजिक पुलमा ९ मिटर २. खोलाको नाला बनाउने काम ३०६ मिटर	०	००	१. सडकबत्ती ३८ वटा,
८.				गोब्रेला २२ मिटर	१. हात्तीपर्खाल: ३०० मि २. वडा कार्यालय पर्खाल: ८९ मिटर		तरकारी संकलन केन्द्र २. सिँचाइ बाँध ३ मिटर
९.	०	शौचालय हात्तीसार पिकनिक स्पट	०	०	वडा कार्यालय पर्खाल १७० मिटर	०	०

खण्ड ७ : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

७.१ चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म र गत आर्थिक वर्षमा वातावरण तथा जलवायु क्षेत्रमा भएको प्रगति

क) आ.व. २०७९।८० को प्रगति विवरण

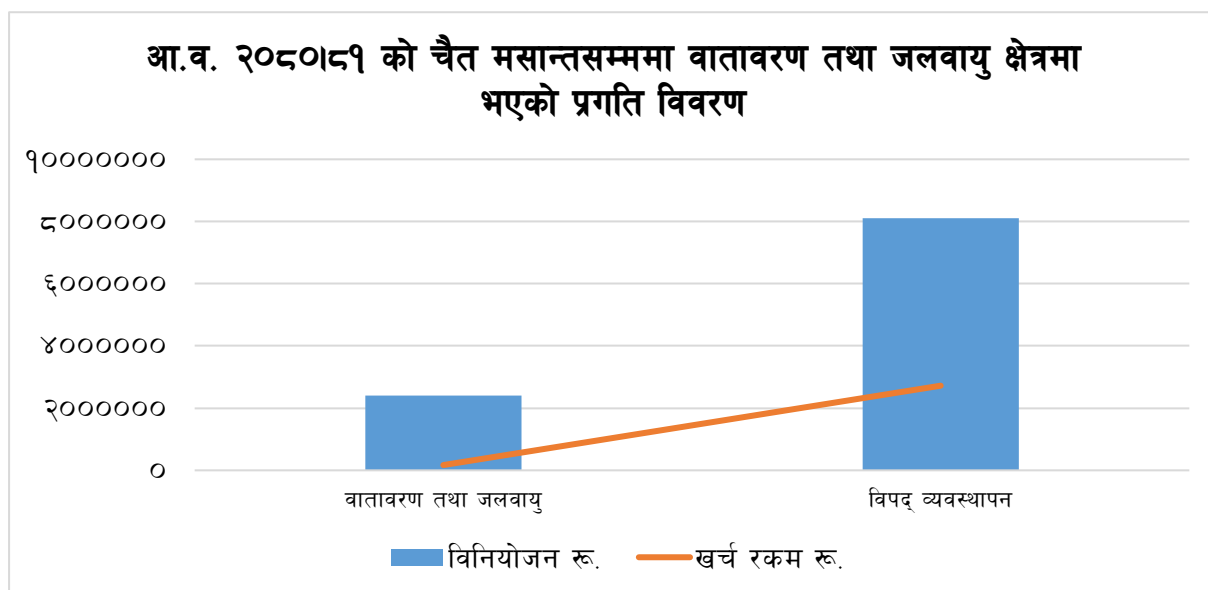
क्र.सं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	विनियोजन रू.	खर्च रकम रू.	खर्च प्रतिशत
१.	वातावरण तथा जलवायु	९३,२७,६७३।००	७०,१२,३०७।००	७५.१८
२.	विपद् व्यवस्थापन	९३,२७,६७३।००	७०,१२,३०७।००	७५.१८

स्रोत : आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

ख) आ.व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्म

क्र.सं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	विनियोजन रू.	खर्च रकम रू.	खर्च प्रतिशत
	वातावरण तथा जलवायु	१,०५,००,०००।००	२८,९०,८७०।४४	२७.५३
१.	वातावरण तथा जलवायु	२४,००,०००।००	१,६९,३५४।००	७.०६
२.	विपद् व्यवस्थापन	८१,००,०००।००	२७,२१,५१६।४४	३३.६

स्रोत : आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

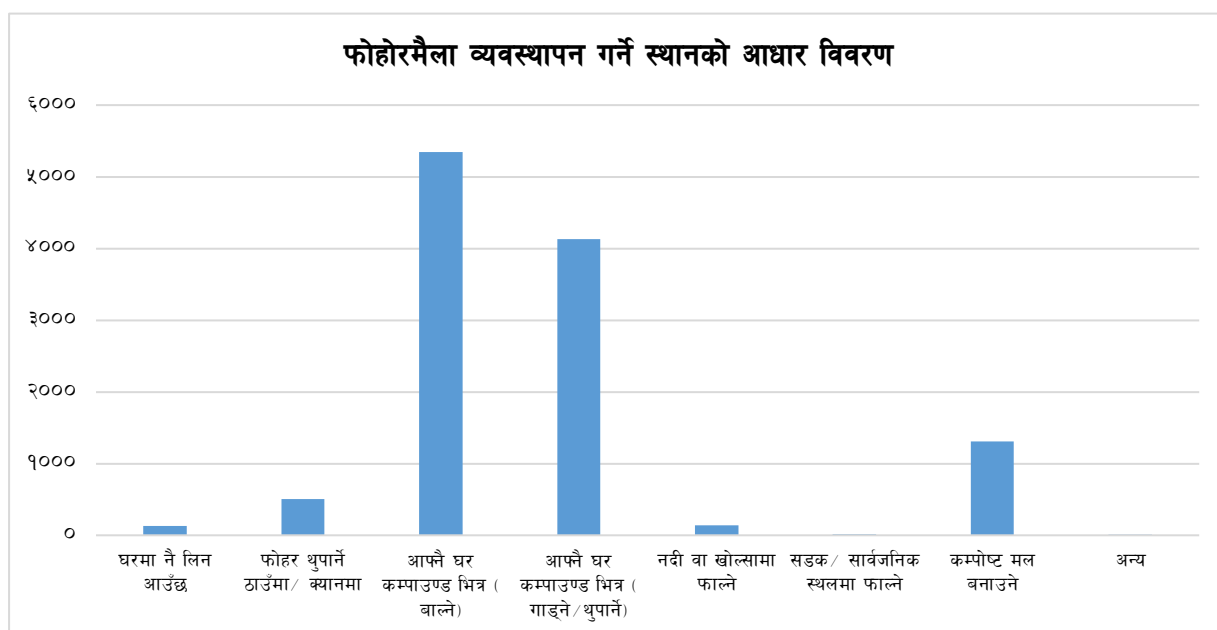
७.२ फोहोरमैला व्यवस्थापन

विशेषगरी शहरी क्षेत्र र बजार केन्द्रहरूमा जनघनत्व बढी हुने भएका कारण मानव उत्सर्जित तथा उद्योगधन्दा र कलकारखानाबाट निस्कने फोहोरले बस्तीको सौन्दर्यलाई विरुप पार्नुको साथै सार्वजनिक स्वास्थ्यमा नकारात्मक प्रभाव पार्दछ । यस्तो अवस्थामा सरकार तथा समुदाय दुवैको तर्फबाट फोहर व्यवस्थापन प्रणालीलाई दीर्घकालीन रूपमा सम्बोधन गर्नुपर्दछ । फोहरले स्वास्थ्य र सौन्दर्य दुवैलाई हानी गर्दछ, भन्ने कुरा हृदयंगम गर्दै फोहरको समुचित व्यवस्थापन गर्नु आवश्यक छ । कतिपय कुहिने प्रकृतिको फोहरबाट प्राङ्गारिक मल पनि बनाउन सकिन्छ ।

तालिका नं. २४ : फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्ने स्थानको आधार विवरण

वडा	घरमा नै लिन आउँछ	फोहर थुपार्ने ठाउँमा/ क्यानमा	आफ्नै घर कम्पाउण्ड भित्र (बाले)	आफ्नै घर कम्पाउण्ड भित्र (गाड्ने/थुपार्ने)	नदी वा खोल्सामा फाल्ने	सडक/सार्वजनिक स्थलमा फाल्ने	कम्पोष्ट मल बनाउने	अन्य	जम्मा
१	७६	१६२	१२५४	४९	४	२	६२	१	१६१०
२	२	२६	६९४	८६२	३९	०	७५	१	१६९९
३	२	१२५	४६१	८५८	११	०	१५८	०	१६१५
४	०	४	२५७	६५५	०	०	३१५	०	१२३१
५	२	१०९	२७९	५७३	१	०	४१०	०	१३७४
६	२८	१५	६७५	१७	२६	०	१२१	०	८८२
७	०	३३	८२४	१४	३५	०	१३	०	९१९
८	०	०	५०५	३९९	१	३	१०९	०	१०१७
९	२०	३०	३९५	७०१	२३	५	४३	०	१२१७
जम्मा	१३०	५०४	५३४४	४१२८	१४०	१०	१३०६	२	११५६४
प्रतिशत	१.१२	४.३६	४६.२१	३५.७	१.२१	०.०९	११.२९	०.०२	१००.००

स्रोत : घरधुरी तथ्याङ्क संकलन, २०७९

नगरपालिकामा रहेका कुल ११,५६४ घरपरिवारहरूमध्ये ५,३४४ अर्थात् ४६.२१ प्रतिशतले आफ्नै घरको कम्पाउण्ड भित्र (बाले), ४,१२८ अर्थात् ३५.७ प्रतिशतले आफ्नै घर कम्पाउण्डभित्र (गाड्ने/थुपार्ने), १४० अर्थात् १.२१ प्रतिशतले नदी वा खोल्सामा फाल्ने, ५०४ अर्थात् ४.३६ प्रतिशतले फोहर थुपार्ने ठाउँ/क्यानमा राख्ने, १,३०६ अर्थात् ११.२९ प्रतिशत परिवारले कम्पोष्ट मल बनाउने गरेको पाइयो भने १.१२ प्रतिशतको फोहोर घरमा नै लिन आउने गरेको पाइयो । ग्रामीण इलाका तथा कृषि मुख्य पेशाको रुपमा रहेकोले यहाँका घरपरिवारले फोहरलाई कम्पोष्ट मलको रुपमा प्रयोग गर्नु सर्वोत्तम हुने भएकोले यो फोहर व्यवस्थापनको उत्तम उपाय रहेतापनि फोहरको प्रकृति अनुसार प्लाष्टिक जन्य तथा अन्य नसड्ने फोहरहरू खेतीयोग्य

जमिनमा पर्न जाँदा क्रमशः भू-प्रदुषण वृद्धि भई उत्पादकत्वमा ह्रास आउन सक्ने देखिन्छ । अर्कोतर्फ जलाउने, खोल्सामा फाल्ने साथै सार्वजनिक स्थलमा समेत फाल्ने कार्यहरूले प्रदुषण वृद्धि गराई जनस्वास्थ्यमा प्रत्यक्ष असर गर्दछ । तसर्थ फोहोरको उचित व्यवस्थापनमा सजग बनाई नगरपालिकामा अव्यवस्थित फोहोर व्यवस्थापनलाई समयमै सम्बोधन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

ल्याण्डफिल्ड साइट

फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि नगरक्षेत्रमा निश्चित ल्याण्डफिल साइट नरहेको अवस्था छ । नगरपालिकाका प्रमुख बजारहरूबाट संकलित अवर्गीकृत फोहोरहरू केही समय ३ नं. वडाको गोदानामा ओरही खोलाको किनारामा राख्ने गरेकोमा स्थानीय बासिन्दाको अवरोधका कारण उक्त स्थानमा फोहोर राख्न रोकिएको छ । हाल संकलित फोहोरहरू ५ नं. वडाको बनकट्टीमा बबई नदीले बनाएको टापुमा राख्ने गरिएको छ । नगरपालिकाले लामो समयदेखि फोहोर व्यवस्थापनका लागि निश्चित स्थान खोजिरहेकोमा वडा नं. २ को प्रतापपुर सामुदायिक वन क्षेत्रमा ल्याण्डफिल्ड साइटका रूपमा पहिचान गरिएको छ ।

७.३ वातावरणमैत्री स्थानीय शासन

नेपालको संविधानले स्वच्छ र स्वस्थ वातावरणमा बाँच्न पाउने प्रत्येक नागरिकको अधिकारलाई मौलिक हकको रूपमा व्यवस्था गरेको छ । यसैगरी राज्यको नीतिमा उपलब्ध स्रोत साधनको संरक्षण, सम्बर्द्धन र वातावरण अनुकूलन दीगो उपयोगका साथै नकारात्मक वातावरणीय प्रभाव निर्मुल वा न्यून गर्न उपयुक्त उपाय अवलम्बन गर्ने तथा जनसाधारणमा वातावरणीय स्वच्छता सम्बन्धी चेतना बढाई औद्योगिक र भौतिक विकासबाट वातावरणमा पर्न सक्ने जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्दै वन, पन्छी, वनस्पती, जैविक विविधताको संरक्षण, सम्बर्द्धन र दीगो उपयोग गर्ने तथा पर्यावरणीय दीगो विकासका सिद्धान्त अवलम्बन गर्नुका साथै प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धमा स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ ।

विकासका प्रयासहरूलाई वातावरणमैत्री बनाई दीगो विकास हासिल गर्न वातावरण संरक्षण गर्न देहाय बमोजिमका कानूनी व्यवस्था रहेका छन् :-

- क. वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६
- ख. वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७
- ग. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- घ. वन ऐन, २०७६
- ङ. वन नियमावली, २०७९
- च. फोहोरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८
- छ. फोहोरमैला व्यवस्थापन नियमावली, २०७०
- ज. विपद् व्यवस्थापन ऐन र नियमावली,
- झ. वातावरणमैत्री स्थानीय शासन प्रारूप, २०७८

यसैगरी राष्ट्रिय वातावरण नीति, राष्ट्रिय जलवायु परिवर्तन नीति, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय नीति, दीर्घकालीन कृषि नीति, राष्ट्रिय कृषि नीति, स्थानीय पूर्वाधार विकास नीति, राष्ट्रिय ग्रामीण ऊर्जा नीति, राष्ट्रिय अनुकूलन कार्यक्रम, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय कार्ययोजना, सरसफाई गुरुयोजना आदिले वातावरणीय स्वच्छता जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, फोहोरमैला व्यवस्थापन

एवम् विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा संवैधानिक, कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था गरी स्थानीय तहको नेतृत्व र समन्वयमा सम्पादन हुने व्यवस्था रहेको छ ।

यसै सन्दर्भमा वातावरणमैत्री स्थानीय शासन प्रारूप, २०७८ ले वातावरणमैत्री स्थानीय शासन पद्धतिको माध्यमबाट स्वच्छ, सुन्दर र वातावरणमैत्री समाजको सिर्जना गर्नु मुख्य उद्देश्य राखेको छ । यसका साथै निम्न उद्देश्य राखेको छ :-

- क. स्थानीय योजना प्रक्रियामा वातावरण संरक्षण, आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई, फोहोरमैला व्यवस्थापन, जैविक विविधता संरक्षण, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी विषयलाई मूलप्रवाहीकरण र स्थानीयकरण गर्नु,
- ख. जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, विपद् व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापनका सन्दर्भमा घरपरिवार तहसम्मको काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी तथा हासिल गर्नुपर्ने नतीजाको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु,
- ग. घरपरिवार, समुदाय र स्थानीय तहहरूलाई सकारात्मक प्रतिस्पर्धाको माध्यमद्वारा वातावरणमैत्री दीगो विकासका लागि जिम्मेवार बनाउन प्रोत्साहित गर्नु,
- घ. वातावरण संरक्षण तथा दीगो विकासका लागि सरोकारवालाहरूबीच आर्थिक एवम् प्राविधिक सहयोग तथा सहकार्यको वातावरण सिर्जना गर्नु ।

यसले राखेका अपेक्षित उपलब्धी देहाय बमोजिमका रहेका छन् :-

- क. स्थानीय तहको योजना तथा कार्यक्रममा वातावरणमैत्री क्रियाकलापहरू समावेश भएको हुनेछ ।
- ख. वातावरणमैत्री स्थानीय शासन पद्धतिको संस्थागत विकास भएको हुनेछ ।
- ग. घरपरिवार तहसम्म वातावरणीय सचेतना अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।
- घ. वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी विद्यमान अवस्थामा सुधार भई उत्थानशील समुदायको निर्माण भएको हुनेछ ।

सिद्धान्त:

यो वातावरणमैत्री स्थानीय शासन सन्निकटता र प्रदूषणको नैतिक तथा वित्तीय भार प्रदूषक स्वयम्ले व्यहोर्नु पर्छ भन्ने सिद्धान्तमा आधारित रहेको हुन्छ ।

नगरपालिकाका लागि वातावरणमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरू

नगरपालिकाका लागि देहाय बमोजिमका सूचकहरू वातावरणमैत्री स्थानीय शासन प्रारूप, २०७८ मा राखिएको छ :-

अ. घरपरिवार तह

क) आधारभूत सूचक

क्र.सं.	प्रमुख सूचक	उपसूचक
क. सरसफाई र स्वास्थ्य :		
१.	आधारभूत सरसफाई तथा घरभित्रको फोहोरको उचित व्यवस्थापन	यसभित्र ६ वटा सूचक रहेका छन् ।
ख. स्वच्छ ऊर्जाको प्रयोग		
१.	ऊर्जाको उपयोग	यसभित्र ३ वटा सूचक रहेका छन् ।
ग. हरियाली/शहरी सौन्दर्य :		
१.	हरियाली तथा शहरी सौन्दर्य प्रवर्द्धन	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
घ. खानेपानी		
१.	वर्षातको पानीको संकलन तथा भण्डारण	यसभित्र १ वटा सूचक रहेका छन् ।
२.	पिउने पानी	यसभित्र १ वटा सूचक रहेका छन् ।

ख) परिष्कृत सूचक

क्र.सं.	प्रमुख सूचक	उपसूचक
क. सरसफाई र स्वास्थ्य:		
१.	ढलको उचित व्यवस्थापन	यसभित्र १ वटा सूचक रहेका छन् ।
२.	घरआँगनबाहिर सडकको सरसफाई स्थिति	यसभित्र १ वटा सूचक रहेका छन् ।
३.	प्लाष्टिक भोलाको नियन्त्रण	यसभित्र १ वटा सूचक रहेका छन् ।
ख. स्वच्छ ऊर्जाको प्रयोग:		
१.	स्वच्छ ऊर्जाको उपयोग	यसभित्र १ वटा सूचक रहेका छन् ।
ग. हरियाली तथा शहरी सौन्दर्य:		
१.	घरपरिसरमा खुला ठाउँको व्यवस्थापन	हरियाली तथा शहरी सौन्दर्य प्रवर्द्धन
२.	शहरी सौन्दर्य	हरियाली तथा शहरी सौन्दर्य प्रवर्द्धन
घ. भवन निर्माण संहिताको पालना:		
१.	सुरक्षित भवन निर्माण	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।

आ. टोल तह/टोल विकास संस्था :

क) आधारभूत सूचक :

क्र.सं.	प्रमुख सूचक	उपसूचक
क. संस्थागत व्यवस्था सरसफाई र सुन्दरता:		
१.	टोल विकास संस्था गठन	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।
२.	टोल सरसफाई अभियान	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
३.	टोल विकास संस्थाको वातावरणीय सुशासन प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यहरू	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।

ख) परिष्कृत सूचक :

क्र.सं.	प्रमुख सूचक	उपसूचक
क. संस्थागत व्यवस्था सरसफाई र सुन्दरता :		
१.	सार्वजनिक क्षेत्रको सरसफाई	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।
२.	टोलमा हरियाली प्रवर्द्धन	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।
३.	ध्वनी प्रदूषण नियन्त्रण	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।

इ. वडा तह :

क) आधारभूत सूचक :

क्र.सं.	प्रमुख सूचक	उपसूचक
क. खानेपानी तथा सरसफाई:		
१.	खानेपानीका मूहान तथा स्रोतको संरक्षण	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
२.	फोहोरमैला व्यवस्थापन	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
३.	ताल, पोखरी तथा सिमसार क्षेत्रको संरक्षण र व्यवस्थापन	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।
ख. जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन :		
१.	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभूत क्षमता, विस्तृत अध्ययन तथा आपत्कालीन सुरक्षित क्षेत्र	यसभित्र ४ वटा सूचक रहेका छन् ।
ग. वन तथा भू-संरक्षण:		
१.	वन संरक्षण तथा दीगो व्यवस्थापन	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।
२.	पट्टी जमिनको व्यवस्थापन तथा हरियाली प्रवर्द्धन	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।

ख) परिष्कृत सूचक

क्र.सं.	प्रमुख सूचक	उपसूचक
क. सडक नाला व्यवस्थापन		
१.	सडक नालाको व्यवस्थापन	यसभित्र ३ वटा सूचक रहेका छन् ।
ख. कृषि		
१.	प्रांगारिक विधिको कृषिलाई प्रोत्साहन	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।
२.	प्रांगारिक खेती प्रणाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	-
३.	प्रांगारिक खेती प्रणालीको अवलम्बन	यसभित्र २ वटा सूचक रहेको छन् ।
ग. जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन :		
१.	वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति गठन र क्षमता विकास	यसभित्र ३ वटा सूचक रहेका छन् ।
घ. वन तथा भू-संरक्षण :		
१.	वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।
२.	पर्ती वा सार्वजनिक वा सरकारी जग्गामा वृक्षारोपण तथा उद्यान व्यवस्थापन	यसभित्र ३ वटा सूचक रहेका छन् ।
ड. प्रदुषण रोकथाम तथा नियन्त्रण :		
१.	प्रदुषण गर्नेलाई दण्डको व्यवस्था	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।

ई. वडा तह :

क) आधारभूत सूचक :

क्र.सं.	प्रमुख सूचक	उपसूचक
क. खानेपानी, सरसफाई तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन:		
१.	खानेपानीको रणनीतिक योजना निर्माण	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।
२.	फोहोरमैला केन्द्रको स्थापना	यसभित्र ३ वटा सूचक रहेका छन् ।
३.	सार्वजनिक स्थानमा शौचालयको व्यवस्था	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।
४.	प्लाष्टिक भोलाको प्रयोगमा प्रतिबन्ध	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
ख. जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् व्यवस्थापन:		
१.	विपद् व्यवस्थापन समितिको सक्रियता र कोष व्यवस्थापन	यसभित्र ५ वटा सूचक रहेका छन् ।
२.	भवन संहिताको पालना	यसभित्र ३ वटा सूचक रहेका छन् ।
ग. वन तथा भू-संरक्षण:		
१.	हरियाली प्रवर्द्धन तथा पार्कको सञ्चालन	यसभित्र ३ वटा सूचक रहेका छन् ।

ख) परिष्कृत सूचक

क्र.सं.	प्रमुख सूचक	उपसूचक
क. फोहोरमैला व्यवस्थापन तथा नगर सरसफाई:		
१.	फोहोरमैला संकलन तथा त्यसको उचित व्यवस्थापन	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
२.	ढल प्रशोधन सम्बन्धी व्यवस्था	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।
ख. कृषि		
१.	बाली विविधिकरण तथा जलवायुमैत्री एकीकृत कृषि प्रणालीको विकास	यसभित्र ३ वटा सूचक रहेका छन् ।
ग. नवीकरणीय ऊर्जा:		
१.	नवीकरणीय ऊर्जा उत्पादन, उपयोग तथा ऊर्जा किफायती प्रविधिको विकास	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
२.	वैकल्पिक ऊर्जाको रूपमा सौर्य ऊर्जाको प्रयोग	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।
घ. जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन :		
१.	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन	यसभित्र ४ वटा सूचक रहेका छन् ।
२.	जलवायु परिवर्तन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन हेर्ने संस्थागत संरचनाको व्यवस्था	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।
३.	खोज तथा अनुसन्धान	यसभित्र १ वटा सूचक रहेको छ ।
ङ. प्लाष्टिक भोला व्यवस्थापन :		
१.	प्लाष्टिक भोला संकलन तथा व्यवस्थापन	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
च. वातावरणीय शिक्षा :		
१.	समुदाय तथा विद्यालयमा वातावरणीय शिक्षा	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
छ. वन, भू-संरक्षण, जैविक विविधता र हरियाली :		
१.	वन संरक्षण तथा हरियाली प्रवर्द्धन	यसभित्र ४ वटा सूचक रहेका छन् ।
२.	जैविक विविधताको संरक्षण	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
ज. भू-उपयोग तथा शहरी बसोबास :		
१.	जोखिम संवेदनशील भूउपयोग योजना	यसभित्र ३ वटा सूचक रहेका छन् ।
२.	सडक मापदण्ड निर्धारण र कार्यान्वयन	यसभित्र ३ वटा सूचक रहेका छन् ।
३.	शहरी बसोबास	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
झ. प्रदूषण रोकथाम, नियन्त्रण र न्यूनीकरण:		
१.	प्रदूषणको नियमन	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
ञ. ध्वनी तथा वायु प्रदूषण नियन्त्रण :		
१.	ध्वनी प्रदूषण नियन्त्रण	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
२.	वायु प्रदूषण नियन्त्रण	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
३.	वातावरणजन्य क्षतिपूर्ति	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।

वातावरणमैत्री सार्वजनिक कार्यालयका सूचकहरू:

वातावरणमैत्री सार्वजनिक कार्यालय घोषण हुन देहायका सूचकहरू पूरा गरेको हुनुपर्दछ :-

क्र.सं.	प्रमुख सूचक	उपसूचक
१.	सरसफाई	यसभित्र ८ वटा सूचक रहेका छन् ।
२.	कार्यालय भवनको मर्मत सम्भार	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
३.	कार्यालय सौन्दर्य तथा हरियाली	यसभित्र ५ वटा सूचक रहेका छन् ।
४.	फोहोरमैला व्यवस्थापन	यसभित्र ८ वटा सूचक रहेका छन् ।
५.	ऊर्जाको प्रयोग	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
६.	सवारी साधनको प्रयोग	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
७.	सेवाग्राहीका लागि शौचालय	यसभित्र ३ वटा सूचक रहेका छन् ।
८.	सेवाग्राहीका लागि प्रतीक्षालयको व्यवस्था	यसभित्र २ वटा सूचक रहेका छन् ।
९.	कार्यालय भवनको सुरक्षा तथा भूकम्प प्रविधिको प्रयोग	यसभित्र ३ वटा सूचक रहेका छन् ।
१०.	चमेनागृहको व्यवस्था	यसभित्र ६ वटा सूचक रहेका छन् ।

नगरपालिकाले गरेका प्रयासहरू:

- हरियाली प्रवर्द्धन गर्ने गरी फलफुलका बोटबिरुवा लगाउने गरी घरनक्सा पास हुने व्यवस्था ।
- सेप्टी ट्याङ्की सहितको शौचालय निर्माण गराउने गरेको ।
- वडा नं. ४ मा विद्युतीय चुलोहरू वितरण गरेको ।
- भवन निर्माण संहिता निर्माण गरी कार्यान्वयन गरेको ।
- सबै वडामा टोल विकास संस्थाहरू गठन गरिएको ।
- ध्वनी प्रदूषण नियन्त्रणका लागि ठूला डिजे साउण्ड बजाउन नमिल्ने र अरुलाई प्रतिकूल असर पर्ने गरी माइकबाजा बजाउन प्रतिबन्ध गरेको ।
- ४० माइक्रोनभन्दा कम मोटाइका प्लाष्टिक भोला प्रतिबन्ध गरिएको ।
- नगरपालिकाको आफ्नै सवारी साधनले फोहोरमैला ढुवानी गरी विसर्जन गर्ने गरेको ।
- व्यवस्थित ल्याण्डफिल्ड साइटको लागि वडा नं. २ को प्रतापपुरमा स्थान पहिचान गरेको ।
- विपद् सम्बन्धी कानून, योजना, कोष, समिति, आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र आदिको व्यवस्था गरेको ।
- वन, वातावरण, खानी खनिज, जैविक विविधता सम्बन्धी कानूनहरू निर्माण गरी कार्यान्वयन गरेको ।
- सडक किनारामा नालीहरू हुने गरी सडक निर्माण गर्ने गरिएको ।
- खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरेको ।
- सुरक्षित पानी वितरणका लागि वडा नं. १, २, ६, ८ मा गरी ५ वटा सञ्चालनमा र ७ वटा पानी ट्याङ्कीहरू निर्माणाधीन रहेका ।
- खेलकुद मैदान, हाटबजार क्षेत्रमा शौचालय निर्माण गर्ने गरेको ।
- बाली विविधिकरण कार्यहरू सञ्चालनमा रहेका ।
- वडा तथा नगरपालिकाका भवनहरूमा नियमित सरसफाई हुने गरेको ।

- अपाङ्ग तथा लैंगिकमैत्री शौचालय भएको ।
- नियमित कार्यालय भवन मर्मत हुने गरेको ।
- कार्यालय कम्पाउण्डलाई सौन्दर्यकरण तथा हरियाली बनाइएको ।
- कुहिने र नकुहिने गरी फोहोर वर्गीकरण गरी विर्सजन गर्ने गरेको ।
- सेवाग्राहीका लागि प्रतीक्षालयको व्यवस्था गरेको ।
- भूकम्प प्रतिरोधी कार्यालय भवन र पर्खाल निर्माण गरिएको ।

वातावरणमैत्री शासनका लागि प्रचलित कानून, नीति, मापदण्ड, निर्देशिका, योजना आदिले तोकेका व्यवस्थाहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने कुरामा नगरपालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ । वातावरणमैत्री स्थानीय शासन प्रारूप, २०७८ का व्यवस्थाहरूलाई घर, टोल, वडा र पालिकास्तरमा नै प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

७.४ विपद् व्यवस्थापन

नगरपालिकाका नदी तथा खोला किनारका भागहरू भू-क्षयको दृष्टिकोणले संवेदनशील क्षेत्रमा पर्दछ । प्राकृतिक वातावरणमा असर पर्ने मानवीय गतिविधिका कारणबाट नगरपालिका क्षेत्रमा अनियन्त्रित डढेलो, चरीचरन गर्ने प्रवृत्ति एवं खोलाबाट अव्यवस्थित ढंगले ढुंगा तथा बालुवाहरू भिक्नाले प्राकृतिक सन्तुलन बिग्रन गई बस्ती एवं खेतीतर्फ अनियन्त्रित बाढीको प्रकोप केन्द्रीत भएको छ । खोलाको क्षमताभन्दा बढी मात्रामा नदीजन्य वस्तु निकासी भएकोले खोलाको सतह गहिँरिदै जाँदा आसपासका क्षेत्रहरूमा कटान तथा भूक्षयको सम्भावना बढ्दो देखिन्छ । मूलतः नगरपालिकाका खोलाहरूको वरिपरि नै केन्द्रीत भएर रहेको मानव बस्तीको मानवीय गतिविधिले भूकम्पीय प्रकोपका कारण समेत यो संवेदनशील क्षेत्रमा भूक्षयको दृष्टिकोणले प्रतिकूल प्रभाव पारेको छ । यसक्रमलाई रोक्नको लागि तटबन्धनको व्यवस्था र ढल निकासको व्यवस्था मिलाउनुपर्ने देखिन्छ । त्यस्तै, मानव र वन्यजन्तु बीचको द्वन्द्वले विभिन्न किसिमका मानविय घटनाहरू घट्ने गरेका छन् । अल्पकालीन, मध्यकालीन र दीर्घकालीन उपायहरू अबलम्बन गर्नुपर्ने आवश्यकतालाई ध्यानमा राख्दै अल्पकालीन उपायको रूपमा स्पर एवं तटबन्ध निर्माण गर्ने मध्यकालीन उपायको रूपमा प्रभावित क्षेत्रको वरिपरि वृक्षारोपण गर्ने र दीर्घकालीन उपायको रूपमा सम्पूर्ण खोला प्रभावित क्षेत्रलाई संरक्षण गर्ने, मानव र वन्यजन्तु बीचको द्वन्द्वलाई न्यूनीकरण गर्नेतर्फ काम अगाडि बढाउनुपर्ने देखिन्छ । उल्लेखित क्षेत्रलाई मानवीय गतिविधिबाट अप्रभावित पार्ने र सघन जलाधार क्षेत्र संरक्षण कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नुपर्ने देखिएको छ ।

जोखिमयुक्त (संवेदनशील स्थानमा बसोबास गरेका परिवार) विवरण

प्राकृतिक प्रकोपको किसिम	वडा नं.									जम्मा	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७	८	९		
बाढीको जोखिम	५२३	९९६	१०३३	७४४	६९६	२३३	४६४	७७४	५३९	५९२२	१७.९१
पहिरोको जोखिम	२४	३३	९	१०	१	१७	५	११	२	११२	०.३४
ढुबानको जोखिम	५३२	८१९	६४१	४८३	१८	१३५	३१७	६९५	३५	३६७५	११.१२
कटान	६९	५८६	१७४	९३	२	४२	१७३	१८१	३९	१३५९	४.११
डढेलो	७३	३८८	१४०	७५	२६	२९	२८	३५३	१	१११३	३.३७
हुरिबतास	१६६	९०९	७५८	७४५	१९७	१५८	२४९	६८३	११६	३९८१	१२.०४
असिना	४९	७५५	२८६	३१८	१३८	२८१	२१५	५६५	०	२६०७	७.८९

प्राकृतिक प्रकोपको किसिम	वडा नं.									जम्मा	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७	८	९		
वन्यजन्तुको जोखिम	७५३	१५७९	५६९	५५५	७५०	८१०	७५५	१०१०	८१९	७६००	२२.९९
चट्याड	८७	३९३	७५५	१५७	२	१९४	२१५	५७७	१	२३८१	७.२
शीतलहर	१३	३६७	५६५	३६३	५४	२७४	२१५	५४५	२	२३९८	७.२५
अन्य	०	१	०	३	०	०	०	०	०	४	०.०१
कुनै पनि जोखिम नभएको	५८०	१०६	२६९	७४	३९४	५३	१४९	८	२७४	१९०७	५.७७
जम्मा	२८६९	६९३२	५१९९	३६२०	२१९८	२२२६	२७८५	५४०२	१८२८	३३०५९	१००

स्रोत : घरघुरी तथ्याङ्क संकलन, २०७९

नगरपालिकाको संवेदनशील स्थानमा बसोबास गरेका परिवारहरूले वर्षेनी विभिन्न प्राकृतिक प्रकोपको समस्याको सामना गरिरहेका हुन्छन् । ती समस्याहरूमध्ये सबैभन्दा बढी ७,६०० अर्थात् २२.९९ प्रतिशत घरपरिवार वन्यजन्तुको आक्रमणको जोखिममा रहेको छन् । दोस्रोमा ५,९२२ अर्थात् १७.९१ प्रतिशत घरपरिवार बाढीको जोखिम र तेस्रोमा ३,६७५ अर्थात् ११.१२ प्रतिशत घरपरिवार डुबानको जोखिममा परेका छन् । जसको विस्तृत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

आपतकालिन् यातायात साधन सम्बन्धी विवरण :

नगरपालिकाको केन्द्रमा स्वास्थ्यसेवाहरूको पहुँच भएतापनि सवै वडाहरूको स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट आपतकालीन् स्वास्थ्य सेवाहरू पुर्‍याउन सकिरहेको अवस्था छैन । आपतकालिन् अवस्थामा विरामीहरूलाई स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनका लागि भुरीगाउँमा २४ घण्टा सेवा सहित १ र ठाकुरद्वारा स्वास्थ्य चौकीमा १ वटा एम्बुलेन्स सञ्चालनमा रहेका छन् । अनियन्त्रित डडेलोको प्रभावबाट यस नगरपालिका अछुतो रहन सकेको छैन । त्यसकारण यस नगरपालिकामा वरुणयन्त्रको आवश्यकता रहेको छ भने विभिन्न समुदायबाट आपतकालिन् अवस्थामा सेवाप्रवाह गर्नका लागि विभिन्न वडाहरूमा आवश्यक एम्बुलेन्सको व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

विपद् प्रकोपबाट भएको मानवीय र भौतिक क्षतिको विवरण :

यस नगरपालिकामा वि.सं. २०७१ मा आएको बाढीले डुबान र कटान गरी मानवीय तथा भौतिक क्षति गरेको थियो । जसबाट एकहजार भन्दा बढी घरघुरीको भौतिक क्षति भएको थियो । जग्गाजमीन कटान, माछापुखरीमा क्षति, पशुपन्छीमा क्षति, घरहरू आदिमा क्षति भएको थियो । यसैगरी प्रत्येक वर्षमा वर्षातको समयमा बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जभित्रबाट आउने ससाना खोलाहरू, बबई र ओराही खोलामा आउने बाढीले घर, माछापुखरी, पशुपन्छी आदिमा डुबान र कटानको समस्याले क्षति भइरहेको छ ।

विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था :

नगरपालिकाले विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक कानूनी र संस्थागत व्यवस्था गरेको छ । जुन यसप्रकार रहेका छन् :-

- ठाकुरबाबा नगरपालिका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५
- विपद् व्यवस्थापन कोष (सञ्चालन) र स्रोत परिचालन कार्यविधि, २०७५ (संशोधन चौथो सम्म)
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन तथा उत्थानशीलताका लागि निजी सार्वजनिक प्रवर्द्धन कार्यविधि, २०७८

- घ. विपद् व्यवस्थापन प्रतिकार्य योजना
- ङ. ठाकुरबाबा नगरपालिकाको वातावरण तथा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण ऐन, २०७७
- च. ठाकुरबाबा नगरपालिकाको संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन तथा वातावरणीय परीक्षण कार्यविधि, २०७७
- छ. ठाकुरबाबा नगरपालिकाको भवन निर्माण मापदण्ड, २०७९
- ज. नगरस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति
- झ. वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति
- ञ. आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र

मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरणमा जीविकोपार्जन सुधार घुम्तीकोष

नगरपालिकाको अधिकांश हिस्सा मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने र २२.९९ प्रतिशत जनता वन्यजन्तुबाट उच्च जोखिममा रहेको घरधुरी सर्वेक्षण, २०७९ ले देखाएको छ । यसै सन्दर्भमा नगरपालिकाले ठाकुरबाबा नगरपालिकाको जीविकोपार्जन सुधारका लागि घुम्तीकोष परिचालन कार्यविधि, २०८० निर्माण गरी गठन भएका जीविकोपार्जन सुधारका लागि घुम्तीकोष परिचालन समूहलाई जुलोजिकल सोसाइटी अफ लन्डन नेपाल नामक गैरसरकारी संस्थाको सहयोगमा देहाय बमोजिम घुम्तीकोष परिचालन भएको छ :-

क्र.सं.	वडा नं.	गाउँ/वस्ती	समूहमा आवद्ध सदस्य	परिचालित रकम रु.
१	२	सतघरुवा	१००	७ लाख
२	२	तीनघरुवा	३९	६ लाख ८ हजार
३	४	सैनवार	१००	८ लाख
४	७	राजकुला-कर्मला-बठनपुर	१००	७ लाख
५	८	गोब्रेला	७७	६ लाख ५० हजार
६	९	बेतहनी	१००	७ लाख
७	९	ठाकुरद्वारा	२८ (वन्यजन्तु पीडित एकल महिला उपसमिति)	बीउ पूँजी: १ लाख ६० हजार
८	बबई मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति: तत्काल राहत कोष			८ लाख ९६ हजार
९	ठाकुरबाबा मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति: तत्काल राहत कोष			८ लाख ९६ हजार

स्रोत : जुलोजिकल सोसाइटी अफ लन्डन, नेपालको प्रतिवेदन, २०८०।२।९

६ वटा जीविकोपार्जन सुधारका लागि घुम्तीकोष परिचालन समूहमा ५१६ जना सदस्यहरू आवद्ध रहेका छन् भने रु. ४१,५८,०००/- घुम्तीकोष सहयोग प्रदान भएको छ ।

७.५ हरियाली संरक्षण

ठाकुरबाबा नगरपालिकाको कूल भू-भाग मध्ये उल्लेख्य क्षेत्र अर्थात ३८.६९ प्रतिशत भूभाग वनजंगलले ओगट्नुका साथै तीन तर्फबाट बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जले घेरेको छ । दिगो विकास लक्ष्यको लक्ष नं. १५ मा वनको दिगो व्यवस्थापन गर्ने, मरुभूमिकरण विरुद्ध लड्ने, भू-क्षयीकरण रोकेर त्यस्तो प्रक्रियालाई उल्ट्याउने तथा जैविक विविधताको क्षतिलाई रोक्ने कुरा उल्लेख गरिएको छ । तसर्थ पर्यावरणीय प्रणाली सन्तुलन, वायुमण्डलको स्वच्छता तथा जीवजन्तुको वासस्थान कायम राख्न वनजंगलको संरक्षण प्राथमिकतामा राख्नु

जरूरी छ । अर्कोतर्फ यस नगरपालिकामा वनजंगल क्षेत्रबाहेक रहेको बाँझो जमिन, नदीको किनारका बगरहरुमा व्यापक जनपरिचालन गरी वृक्षारोपण गरेमा नगरपालिकालाई एक प्रकारको हरित बगैँचाको रूपमा विकास गरी सिमित मात्रामै भएपनि वनलाई आयआर्जनसँग जोड्न सकिन्छ । त्यसैगरी भू-संरक्षणका हिसाबले अति संवेदनशील क्षेत्रहरुमा वृक्षारोपण, बाँध निर्माण, तारजाली, तटबन्ध तथा परम्परागत बाढी तथा डुवान नियन्त्रण र भू-संरक्षणका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै भू-संरक्षणको प्रभावकारी उपाय वृक्षारोपण भएकोले सो कार्यलाई प्राथमिकतामा राख्नु अति आवश्यक छ ।

ठाकुरबाबा नगरपालिकाको वडा नम्बर ५ बाहेक अन्य वडाका अधिकांश हिस्सा मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्दछ । मध्यवर्ती वन अन्तर्गत मुख्य ४ वटा ठाकुरबाबा उपभोक्ता समिति, शिवपुर एकीकृत उपभोक्ता समिति, श्रीरामनगर उपभोक्ता समिति र बबई उपभोक्ता समिति रहेका छन् । त्यस अन्तर्गत विभिन्न वन समूहहरु रहेका छन् ।

वृक्षारोपणका लागि खाली स्थान

यस नगरपालिकामा बबई र औराही खोला किनार, विभिन्न अन्य खोला नालाका किनार, जुङ्पानी, खैलार, बर्गदा, खेलमैदानका किनारहरु, सामुदायिक वन क्षेत्रहरु आदि वृक्षारोपणका लागि खाली स्थानका रूपमा रहेका छन् । यस्ता स्थानमा वृक्षारोपण गरी हरियाली क्षेत्र बढाउनुपर्छ ।

साथै सामुदायिक संरचनाहरु रहेका स्थानमा समेत फलफूलका बोटबिरुवा रोपी हरियाली क्षेत्र बढाउन सकिन्छ ।

७.६ वातावरण संरक्षण

वन

ठाकुरबाबा नगरपालिकाको कूल क्षेत्रफल मध्ये ३८.६९ प्रतिशत भू-भाग वन जंगलले ओगटेको छ । यस नगरपालिकामा बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज लगायत मध्यवर्ती सामुदायिक वन, धार्मिक वन र सामुदायिक वन रहेका छन् । वनजंगलले प्रशस्त क्षेत्र ओगटेको तथा मध्यवर्ती क्षेत्र हुनाले विभिन्न जनावर जस्तै: पाटे बाघ, चित्तल, हात्ती, बँदेल, जरायो, हरिण, मृग, अजिङ्गर, भालु, चितुवा, बाँदर, दुम्सी साथै चराचुरुङ्गी जस्तै: कोइली, मयुर, राजधनेश, मैना, कालिज, सुँगा, गिद्ध आदि पाइन्छ । वनस्पतिमा सिसौ, खयर, साल, सिमल, पारीजात तथा जडीबुटीमा गुर्जो, हरो, बरो, अमला आदि पाइन्छ । जलचर प्राणी माछा, पानीहाँस, गंगटा, भ्यागुता आदि रहेका छन् यो नगरपालिका वन्यजन्तु तथा पशुपछी अनुसन्धानकर्ताहरुका लागि पनि आकर्षक थलोको रूपमा रहेको छ ।

दिगो विकास लक्ष्यको लक्ष्य नं. १५ मा वनको दिगो व्यवस्थापन गर्ने, मरुभूमिकरण विरुद्ध लड्ने, भूक्षयीकरण रोकेर त्यस्तो प्रक्रियालाई उल्ट्याउने तथा जैविक विविधताको क्षतिलाई रोक्ने कुरा उल्लेख गरिएको छ । तसर्थ पर्यावरणीय सन्तुलन, वायुमण्डलको स्वच्छता तथा जीवजन्तुको वासस्थान कायम राख्न वनजंगलको संरक्षण प्राथमिकतामा राख्नु जरूरी छ । अर्कोतर्फ यस नगरपालिकामा वन क्षेत्रबाहेक भाडी बुट्यान क्षेत्र र खेर गइरहेका जमिन पनि केही मात्रामा रहेकोले उक्त जमिनमा व्यापक जनपरिचालन गरी वृक्षारोपण गर्नुपर्ने देखिन्छ जसले गर्दा नगरपालिकालाई एक प्रकारको हरित बगैँचाको रूपमा विकास गरी वनलाई आयआर्जनसँग जोड्न सकिन्छ । त्यसैगरी नगरपालिकाको अधिकांश क्षेत्र तराईको समथर क्षेत्र भएकाले अधिकांश क्षेत्रमा वर्षातको समयमा निरन्तर नदी कटान हुने र विभिन्न वडाहरु डुवानमा परी सडक अवरुद्ध हुनुका साथै

धनजनको क्षति हुने हुनाले भू-संरक्षणका हिसाबले अति संवेदनशील क्षेत्रहरूमा वृक्षारोपण, बाँध निर्माण, तारजाली, तटबन्ध तथा परम्परागत बाढी नियन्त्रण र भू-संरक्षणका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै भू-संरक्षणको प्रभावकारी उपाय वृक्षारोपण भएकोले सो कार्यलाई प्राथमिकतामा राख्नु अति आवश्यक छ ।

वातावरण तथा फोहोरमैला

हाम्रो वरपर रहेका प्राकृतिक अवयवहरू जस्तै वायुमण्डल, भूमि, जल, वनजंगल, वनस्पति, जीवजन्तु र प्राकृतिक जीवनचक्र, जलवायु तथा मौसम आदिको अन्तरक्रिया र समग्रताले सिर्जना गरेका भौतिक अवस्थालाई वातावरण भनिन्छ । वातावरण संरक्षण भनेको सम्पूर्ण वातावरणीय अवयवहरूको एकीकृत संरक्षणको पाटो हो । यसमा समग्रमा जल, जमिन, जंगल, वायुमण्डल र हाम्रो वरपरको सेरोफेरोलाई स्वच्छ, सफा र सन्तुलित राख्ने विषय आउँछ । वातावरण प्रदूषणले मानिसमा विभिन्न किसिमका रोगहरू निम्त्याउँछ । नेपालको संविधानमा प्रत्येक नागरिकलाई स्वच्छ र स्वस्थ वातावरणमा बाँच्न पाउने हक हुनेछ भनी मौलिक हकको रूपमा उल्लेख गरिएको छ । नगरपालिकाले फोहोरलाई स्रोतमै वर्गीकरण गरी सकेसम्म कम फोहोर उत्पादन गर्ने, वातावरणमैत्री सामाग्रीहरूको मात्र प्रयोग गर्ने र उत्सर्जित फोहोरलाई मोहर बनाई आय आर्जन, सभ्यता र स्वास्थ्यसँग जोड्ने अभियानको थालनी गर्नुपर्दछ ।

जलाधार संरक्षण

नेपाल जलस्रोतको धनी राष्ट्रका रूपमा संसारमा परिचित छ । तथापि यस्ता जलाधार क्षेत्रहरूको ठोस योजना नहुँदा यसको पूर्ण सदुपयोग नभई जलस्रोत खेर गइरहेको अवस्था छ । समृद्धिका आधारहरू मध्ये जलस्रोत पनि एक हो । यस नगरपालिकाका महत्वपूर्ण जलाधार क्षेत्रहरूको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गरी पारिस्थितिक सन्तुलन कायम राख्न र नगरपालिकालाई आर्थिक समृद्धितर्फ लैजान जरुरी छ । बबई नदी, ओराही खोला, खौराहा खोला, पट्टुकुलो लगायतका जलश्रोतको सदुपयोग गर्न, संरक्षण तथा संवर्द्धन गर्न जरुरी रहेको छ । वातावरण तथा हरियाली प्रवर्द्धन गरी वातावरणको सन्तुलन कायम राखी जलाधार संरक्षण गर्नका लागि नगरपालिकाले सडकपेटी, नदीकिनार तथा सार्वजनिक जग्गाहरूमा वृक्षारोपण गर्ने कार्य सञ्चालन तथा बच्चाको जम्म भए संगै नयाँ विरुवा रोप्ने अभियान संचालन गर्नुपर्दछ । यसैगरी नगरपालिकाले ४० माइक्रोनभन्दा कम मोटाइका प्लाष्टिक भोलाको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्न प्रतिबन्ध गरेको अवस्था छ ।

नगरपालिकाका प्रयासहरू

नगरपालिकाले वातावरण संरक्षणका लागि वातावरण तथा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण, जैविक विविधता, फोहोरमैला व्यवस्थापन, खानेपानी तथा स्वच्छता, जलवायु उत्थानशील, विपद् व्यवस्थापन, वातावरणीय अध्ययनका विषयमा आवश्यक कानून निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिरहेको छ । यस विषयमा अभै प्रयासहरूलाई घनीभूत बनाउन आवश्यक छ ।

७.७ अग्नि नियन्त्रण

आगलागी कुनैपनि स्थान र समयमा हुन सक्छ । प्राकृतिक तथा अन्य मानव सिर्जित जुनसुकै कारणबाट आगलागी हुन सक्छ । नेपालमा वर्षेनी डढेलोले वनजंगल सखाप पारेको, वन्यजन्तु, किराकाटी, सूक्ष्म जीवहरू, पन्ड्री, घस्रने जीवजन्तु, मानिस, घर, बस्ती आदि सखाप पारेको समाचार आइरहन्छ । खासगरी गर्मी मौसममा यस खालका घटनाहरू बढेका हुन्छन् । नगरपालिका समेत चारैतिर वनक्षेत्रले घेरेको र आगलागीका घटनाहरू बारम्बार भइरहेका हुन्छन् । नगरपालिकाले विपद् व्यवस्थापनको योजना र क्रियाकलापहरूमा अग्नि

नियन्त्रणलाई समेत महत्वका साथ समेट्नु पर्दछ । नगरपालिका आफैले वा अन्य स्थानीय तहसँग साभेदारीमा दमकल व्यवस्थापन गर्नु आवश्यक छ । नगरपालिकाको वडा नं. २ को सत्घरुवामा परालको कुन्युमा आगलागी, वडा नं. ३ को बर्गदामा परालको कुन्युमा, गोदानामा १ घर जलेर नष्ट, वडा नं. ४ को बावनपुरमा गोठमा लागेको आगलागीमा केही पशुधन र १ जना मानिसको ज्यान गएको र वडा नं. ६ को बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जमा लागेको आगो गाउँ पस्न थालेकोमा स्थानीय बासिन्दा, नगरप्रहरी आदिले निभाएको घटना भएका छन् । आगलागीबाट ठूलो जनधनको क्षति हुन सक्ने भएकाले समयमै रोकथामका उपायबारे जानिराख्नु पर्दछ । आगलागी नियन्त्रणका लागि निम्न उपाय वा प्रविधि प्रयोग गर्न सकिने हुन्छ :-

वाटर हाइडेन्ट :

खानेपानीको जुनसुकै मुख्य पाइप लाइनमा यसलाई जडान गर्न सकिन्छ । मानव बस्ती बाक्लो भएको स्थानमा ५० मिटरको दूरीमा र आवश्यकता हेरी यसको जडान गर्न सकिन्छ । आगलागी भएको अवस्थामा वाटर हाइडेन्टबाट पानी निकाली स्थानीयस्तरबाट पनि अग्नि नियन्त्रण गर्न सकिन्छ ।

फायर एक्स्टिङ्ग्वयर

आगलागीको सुरुवातमै यसको प्रयोग तत्काल गरी आगलागी नियन्त्रण गर्न सकिन्छ । यसमा प्रयोग हुने पाउडरलाई २- १० केजीसम्मको विभिन्न आकारमा राता सिलिन्डरमा भरेर तयार गरिन्छ । यसका लागि एबीसी पाउडर भएको सिलिन्डर प्रयोग गरिन्छ । यसलाई ग्यास उद्योग, पेट्रोल पम्प, एअरपोर्ट बैंक तथा वित्तीय कारोबार हुने क्षेत्र, ठूला भवन, कारखाना, सिनेमा हल, होटल रेस्टुरेन्ट, अस्पताल, कार्यालय भवन आदिमा तयारी अवस्थामा राखिन्छ ।

फायर सुट

अग्नि नियन्त्रकले आगोबाट शरीर बचाउन यसलाई पोसाकका रूपमा प्रयोगमा ल्याउँछन् । यस्तो पोसाक स्थानीयस्तरमा समेत उपलब्ध गराउन सके स्थानीय बासिन्दाले सुरक्षित भई अग्नि नियन्त्रण गर्न सक्छन् ।

वनक्षेत्रमा आगलागी

कतिपयले नयाँ घाँस पलाउने गलत विचारले वनक्षेत्रमा जानीजानी आगो लगाउँछन् । कहिलेकाहीँ लापरवाहीबाट वनक्षेत्रमा आगलागी समेत हुन्छ । यसका लागि वन उपभोक्ता समिति, बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, उपभोक्ता, सरोकारवाला सबै सचेत हुन र दोषीलाई कानूनी कारवाहीमा ल्याउनु पर्दछ ।

पानीका स्रोतको संरक्षण

स्थानीयस्तरमा उपलब्ध कुलो, नहर, नदी, खोला आदिको समय समयमा सरसफाई र मर्मतसम्भार गरी आगलागी नियन्त्रणमा प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

अग्लो भवन निर्माणमा कडाइ

अग्ला भवन निर्माण गर्दा सो क्षेत्रमा आगलागी, भूकम्प लगायत प्रकोपको बढी जोखिम हुन्छ । त्यसैले धेरै अग्ला भवन निर्माण गर्नमा कडाइ गर्नुपर्दछ ।

आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थापन

आगलागी नियन्त्रणका लागि चाहिने पिक, साबेल, कोदालो, बाल्टिन, सिँढी, डोरी, हेल्मेट, पानी तान्ने मोटर, पाइप, ड्रम लगायतका आधुनिक उपकरण सजिलै भेट्न सकिने गरी राख्नु पर्दछ ।

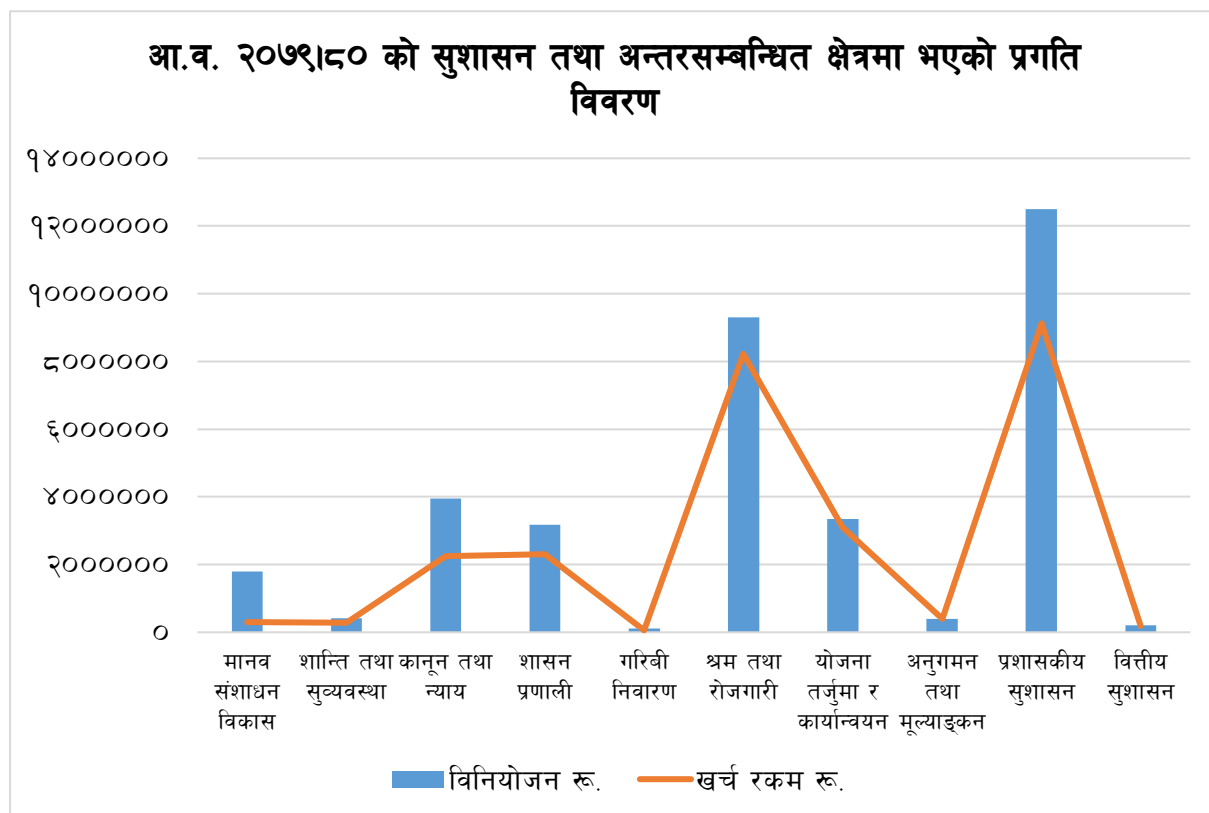
खण्ड ८ : सुशासन तथा संस्थागत विकास

८.१ चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म र गत आर्थिक वर्षमा सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रमा भएको प्रगति

क) आ.व. २०७९।८० को प्रगति विवरण

क्र.सं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	विनियोजन रु.	खर्च रकम रु.	खर्च प्रतिशत
	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित	३,५२,०८,६८८।००	२,६२,३५,७६४.०१	७४.५२
१.	मानव संसाधन विकास	१८,००,०००।००	२,९९,३९६।००	१६.६३
२.	शान्ति तथा सुव्यवस्था	४,२०,०००।००	२,७३,५८८।००	६५.१४
३.	कानून तथा न्याय	३९,४४,०००।००	२२,४६,७४१।००	५६.९७
४.	शासन प्रणाली	३१,७५,०००।००	२३,०८,१६७।००	७२.७
५.	गरिबी निवारण	१,१८,०००।००	५९,०००।००	५०
६.	श्रम तथा रोजगारी	९३,००,०००।००	८२,२८,५६९।०१	८८.४८
७.	योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन	३३,४३,४००।००	३०,९७,६३४।००	९२.६५
८.	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	४,००,०००।००	४,००,०००।००	१००
९.	प्रशासकीय सुशासन	१,२५,०८,२८८।००	९१,२७,१७९।००	७२.९७
१०.	वित्तीय सुशासन	२,००,०००।००	१,९५,४९०।००	९७.७५

स्रोत: आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

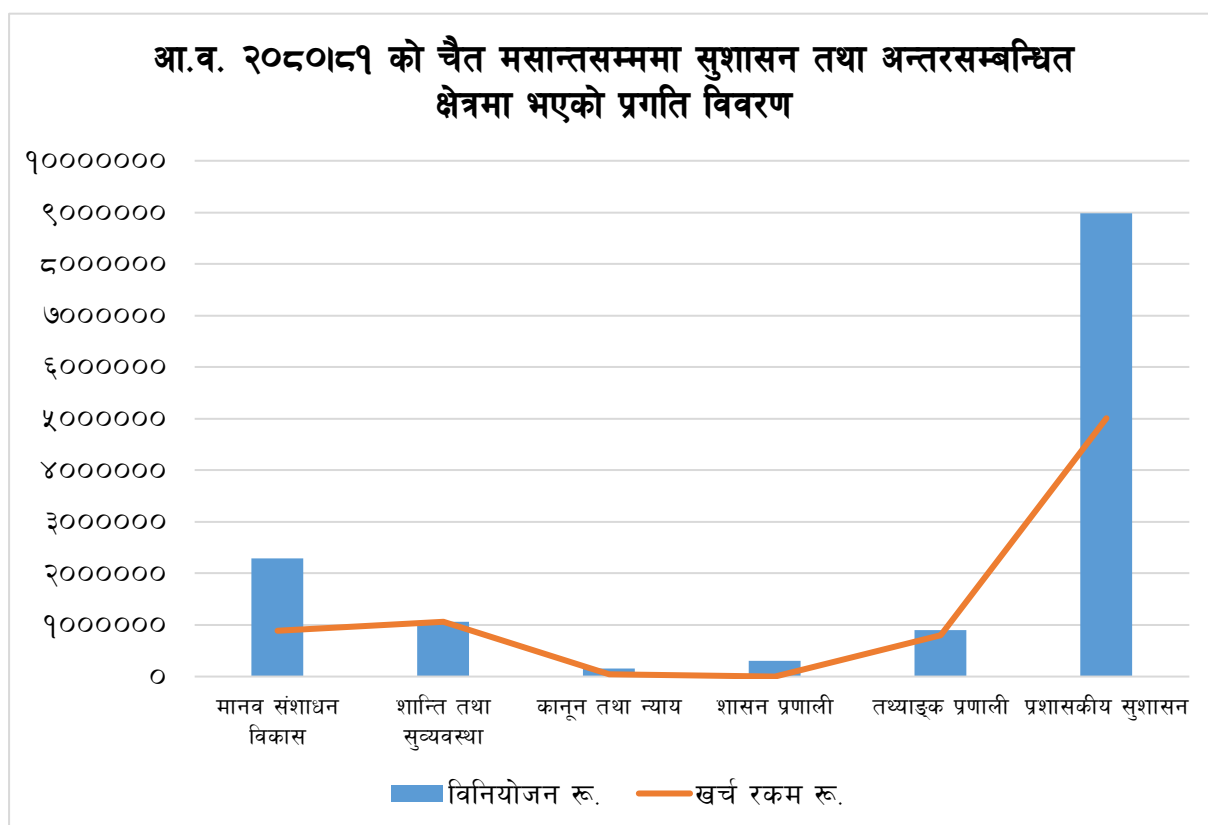
नगरपालिकाले सेवा प्रवाह लै चुस्त र दुरुस्त पार्नका लागि आवश्यक दस्तावेजहरु जस्तै: आवधिक योजना, नगरपार्श्वचित्र, मध्यमकालिन खर्च संरचना, कर्मचारी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण, राजश्व सुधार कार्ययोजना तथा क्षमता विकास योजना जस्ता दस्तावेजहरु तयार गर्नुका साथै स्थानीय कानूनको रुपमा ऐन, नियमावली, नीति, कार्यविधि, निर्देशिका र मापदण्ड तयार गरी जारी गरेको छ ।

गत आ. व. को अन्त्यसम्ममा पालिकाको न्यायिक समितिमा ७० वटा विवादहरु दर्ता भएकोमा ५८ वटा विवादहरु मेलमिलाप गराइएको छ । यसका साथै संघ तथा प्रदेश अन्तर्गतका विभिन्न मन्त्रालयहरु तथा मन्त्रालय मातहतका विभिन्न कार्यालयहरुमा ठाकुरबाबा नगरपालिका प्रति सकारात्मक सन्देश प्रवाह भएको छ ।

ख) आ.व. २०८०/८१ को चैत मसान्तसम्म

क्र.सं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	विनियोजन रू.	खर्च रकम रू.	खर्च प्रतिशत
	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित	१,३६,७७,६६०।००	७८,०३,९०९।००	५७.०६
१	मानव संसाधन विकास	२२,९०,०००।००	८,८५,५२५।३५	४८.६७
२	शान्ति तथा सुव्यवस्था	१०,६०,०००।००	१०,५९,९५९।६५	१००
३	कानून तथा न्याय	१,५०,०००।००	४९,६४२।००	३३.०९
४	शासन प्रणाली	३,००,०००।००	०	०
५	तथ्याङ्क प्रणाली	९,००,०००।००	८,००,२५०।००	८८.९२
६	प्रशासकीय सुशासन	८९,७७,६६०।००	५०,०८,५३२।००	५५.७९

स्रोत : आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

८.२ चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म र गत आर्थिक वर्षमा कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक क्षेत्रमा भएको प्रगति

क) आ.व. २०७९/८० को प्रगति विवरण

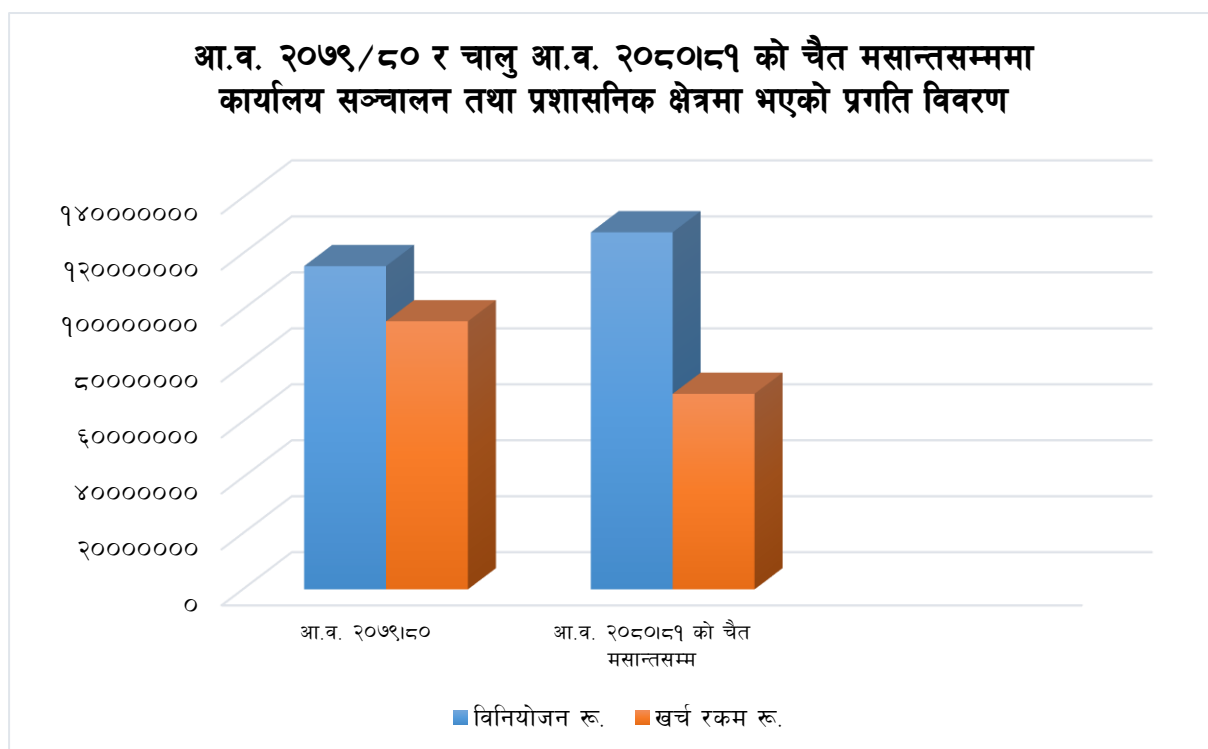
क्र.सं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	विनियोजन रू.	खर्च रकम रू.	खर्च प्रतिशत
	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	११,५४,९२,४४६।००	९,५७,८६,०१७।९३	८२.९४
१.	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	११,५४,९२,४४६।००	९,५७,८६,०१७।९३	८२.९४

स्रोत : आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

ख) आ.व. २०८०/८१ को चैत मसान्तसम्म

क्र.सं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	विनियोजन रू.	खर्च रकम रू.	खर्च प्रतिशत
	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	१२,७५,८३,०३८।००	६,९८,६८,६६८।००	५४.७६
१	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	१२,७५,८३,०३८।००	६,९८,६८,६६८।००	५४.७६

स्रोत : आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

८.३ वडा कार्यालय

यस नगरपालिकामा जम्मा ९ वटा वडा रहेका छन्। यस नगरपालिकामा ओराही खोला वारी वडा नं. १, २, ३, ४ र ५ रहेका छन् भने पारी वडा नं. ६, ७, ८ र ९ रहेका छन्। वडा नं. १ र ६ को वडा कार्यालयको भवन निर्माणधीन अवस्थाको अन्तिम चरणमा रहेका छन् भने अन्य वडाका वडा कार्यालय भवन भर्खरै निर्माण भई सञ्चालनमा आएका छन्। वडा नं. ९ को वडा कार्यालय भवनको बाहिरी मर्मतको कारण सञ्चालनमा आउन बाँकी रहेको छ। हाल उक्त वडाको प्रशासनिक कामकाज तथा सेवा प्रवाह ठाकुरद्वारा बागचोकमा रहेको सामुदायिक वनको भवनबाट भइरहेको छ। वडा कार्यालयको दरबन्दी संरचना देहाय बमोजिम हुनेगरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण, २०७९ को प्रतिवेदनमा उल्लेख गरेको छ :-

- क. वडा सचिव : ९ जना, सहायक पाँचौं (अप्राविधिक),
- ख. सब इन्जिनियर : ४ जना, सहायक पाँचौं (प्राविधिक),
- ग. असिस्टेन्ट सब इन्जिनियर : ५ जना, सहायक चौथो (प्राविधिक)
- घ. कार्यालय सहयोगी : ९ जना, श्रेणीविहीन (अप्राविधिक)

८.४ नगरपालिकाका पदाधिकारी र कर्मचारीको विवरण

क) नगरसभा तथा नगर कार्यपालिकाका पदाधिकारीको विवरण :

स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचन, २०७९ बाट निर्वाचित यस नगरपालिकाका नगरसभा तथा नगर कार्यपालिकाका पदाधिकारीको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :-

जनप्रतिनिधिको नाम	पद	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
तिलक राम लम्साल	नगर प्रमुख	९८५८०८२९३३, ९८५८०२७३८०	ठाकुरबाबा नगरपालिका
विना कुमारी भट्टराई	नगर उप-प्रमुख	९८४८०७०८३०	ठाकुरबाबा नगरपालिका
निमराज खनाल	वडा अध्यक्ष	९८५८०२७९३०	वडा नं. १
कृष्ण प्रसाद थारु	वडा सदस्य	९८४८०३३९७२	वडा नं. १
विर बहादुर थारु	वडा सदस्य	९८९४५८५९३४	वडा नं. १
मिना चौधरी	वडा सदस्य	९८९९५८३८५४	वडा नं. १
सुविस्ता काकी	वडा सदस्य	९८९९४५९६४५	वडा नं. १
कमल प्रसाद चपाई	वडा अध्यक्ष	९८४८०६९३९०	वडा नं. २
नयाराम खड्का	वडा सदस्य	९८४८९३२८३७	वडा नं. २
राजेन्द्र प्रसाद कडेल	वडा सदस्य	९८६८९५०९९६	वडा नं. २
सरिता थारु	वडा सदस्य(का.पा.स)	९७४५५४३९०७	वडा नं. २
सिता चुनारा	वडा सदस्य	९८४८०५४२९०	वडा नं. २
श्रीकृष्ण थारु	वडा अध्यक्ष	९८४८०४६९९९	वडा नं. ३
संगम नेपाली	वडा सदस्य	९८५४६५७५४४	वडा नं. ३
औसे सुनार	वडा सदस्य	९८४८९२८६४८	वडा नं. ३
राम कुमार थारु	वडा सदस्य	९८२२५९९७५५	वडा नं. ३
रूपकला कुमारी काकी	वडा सदस्य	९८६८०९६०८५	वडा नं. ३
सुर्य बहादुर विष्ट	वडा अध्यक्ष	९८४९४८०५६७	वडा नं. ४ (हाल जि.स.स. प्रमुख, बर्दिया)
अमिन थारु	वडा सदस्य	९८४८९७९०७७	वडा नं. ४ कार्यवाहक अध्यक्ष
जैसरा साउँद	वडा सदस्य	९८९५५९५२८७	वडा नं. ४
पुजा परियार	वडा सदस्य	९८६४९९४८५२	वडा नं. ४
भगु थारु	वडा सदस्य	९८०४५९५४८८	वडा नं. ४

जनप्रतिनिधिको नाम	पद	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
सम्भु प्रसाद थारु	वडा अध्यक्ष	९८६८३४००९९	वडा नं. ५
राम रानी थारु (का.पा.स)	वडा सदस्य	९८४८१९०३३१	वडा नं. ५
तेज बन्दु लम्साल	वडा सदस्य	९८४८०९३०६८	वडा नं. ५
बुधनी थरुनी	वडा सदस्य	९८६६८४८९८६	वडा नं. ५
बेली वि क	वडा सदस्य	९८२६५७७०४०	वडा नं. ५
जय प्रसाद पौडेल	वडा अध्यक्ष	९८५८०६६५६०	वडा नं. ६
बल बहादुर थारु	वडा सदस्य	९८६४३५२७८५	वडा नं. ६
प्रेम बहादुर थापा	वडा सदस्य	९८६८२०७६९७	वडा नं. ६
सिता थारु	वडा सदस्य		वडा नं. ६
विष्णु कुमारी वि क	वडा सदस्य	९८६६२१९०१०	वडा नं. ६
कलम बहादुर विष्ट	वडा अध्यक्ष	९८६८०१७९६२	वडा नं. ७
भागी राम थारु	वडा सदस्य	९८६५२८२२४१	वडा नं. ७
मनिषा कठायत	वडा सदस्य	९८६९९८९३६३	वडा नं. ७
सुस्मा खड्का	वडा सदस्य (का.पा.स)	९८६८१४१९९६	वडा नं. ७
हेमा वि.क.	वडा सदस्य	९८१६५९७९९०	वडा नं. ७
टेक बहादुर बडुवाल सिजापती	वडा अध्यक्ष	९८५८०२६५१५	वडा नं. ८
युवराज श्रेष्ठ	वडा सदस्य	९८५८०६७१०५	वडा नं. ८
राजेश बुढा	वडा सदस्य	९८६९७०८२८०	वडा नं. ८
रिता कुमारी चौधरी	वडा सदस्य (का.पा.स)	९८४८४३४१५३	वडा नं. ८
सुनिता दमाई	वडा सदस्य	९८६९९७१७७५	वडा नं. ८
राधा चौधरी	वडा अध्यक्ष	९८४८०७९५९१	वडा नं. ९
भीखानी थारु	वडा सदस्य	९८४८१११८४३	वडा नं. ९
राजाराम थारु	वडा सदस्य	९८४८०१२१९२	वडा नं. ९
सावित्रा थापा	वडा सदस्य (का.पा.स.)	९८६८३४७६६२	वडा नं. ९
सुन्तली कामी	वडा सदस्य	९८६६२३२८३५	वडा नं. ९
मोहन सुनार	कार्यपालिका सदस्य	९८६८२११४३०	नगरकार्यपालिका
शिवबहादुर वि.क.	कार्यपालिका सदस्य	९८५८०२९२८८	नगरकार्यपालिका
पुजा सुनार	कार्यपालिका सदस्य	९८६८३२७९३०	नगरकार्यपालिका

ख) कर्मचारी विवरण :

नगरपालिकामा आ.व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्म रहेका कर्मचारीको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छः

अ) स्थायी कर्मचारीको विवरण :

क्र.सं.	तह/पद	अप्राविधिक		जम्मा	प्राविधिक		जम्मा	कुल जम्मा
		महिला	पुरुष		महिला	पुरुष		
१	नवौँ	०	०	०	०	१	१	१
२	आठौँ	०	०	०	०	०	०	०
३	सातौँ	०	१	१	१	२	३	२
४	छैठौँ	०	२	२	२	१०	१२	१४
५	पाँचौँ	२	६	८	१३	११	२४	३२
६	चौथो	४	३	७	५	७	१२	१९
७	श्रेणीविहीन	०	२	२	०	०	०	२
	कुल जम्मा	७	१३	२०	२१	२९	५०	७०

स्रोत: नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, प्रशासन उपशाखा, २०८१

आ.व. २०८०/८१ को चैत मसान्तसम्म नगरपालिकामा विभिन्न पदअनुसार स्थायी रूपमा कार्यरत ५२ प्राविधिक कर्मचारी (महिला र पुरुष) र २० अप्राविधिक कर्मचारी (महिला र पुरुष) गरी कुल जम्मा ७२ कर्मचारी रहेका छन् । जसको विस्तृत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

आ) करार सेवातर्फका कर्मचारीको विवरण :

क्र.सं.	तह/पद	अप्राविधिक		जम्मा	प्राविधिक		जम्मा	कुल जम्मा
		महिला	पुरुष		महिला	पुरुष		
१	आठौँ	०	०	०	०	२	२	२
२	सातौँ	०	०	०	१	०	१	१
३	छैठौँ	०	१	१	१	२	३	४
४	पाँचौँ	१	१	२	७	११	१८	२०
५	चौथो	०	१	१	१३	३	१६	१७
६	श्रेणीविहीन	२९	२६	५५	०	०	०	५५
७	कुल जम्मा	३०	२९	५९	२२	१८	४०	९९

स्रोत: नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, प्रशासन उपशाखा, २०८१

आ.व. २०८०/८१ को चैत मसान्तसम्म नगरपालिकामा विभिन्न पदअनुसार करार सेवामा कार्यरत ३० प्राविधिक कर्मचारी (महिला र पुरुष) र ५९ अप्राविधिक कर्मचारी (महिला र पुरुष) गरी कुल जम्मा ९९ कर्मचारी रहेका छन् । जसको विस्तृत विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

८.५ नगरपालिकाको संस्थागत स्वमूल्याङ्कन

स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन कार्यविधि, २०७७ मा तोकिएका १० वटा क्षेत्रका १०० वटा सूचकहरूको आधारमा यस नगरपालिकाको स्वमूल्याङ्कनको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ :

क) आ.व. २०७९/८० को नतीजा :

क्र.सं.	विषय क्षेत्र	विभिन्न मूल्याङ्कन तहका आधारमा पूर्णाङ्क/प्राप्ताङ्क						कुल पूर्णाङ्क	कुल प्राप्ताङ्क	प्राप्ताङ्क प्रतिशत
		समग्र स्थिति		प्रक्रियागत स्थिति		परिमाणात्मक स्थिति				
		पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क			
१	शासकीय प्रबन्ध	३	३	४	३	२	२	९	८	८८.८९
२	संगठन तथा प्रशासन	२	१	३	३	३	२	८	६	७५
३	वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन	२	२	४	३.५	५	३	११	८.५	७७.२८
४	वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापन	२	१	४	३	५	४	११	८	७२.७३
५	सार्वजनिक सेवा प्रवाह	३	२.५	४	४	९	७	१६	१३.५	८४.३८
६	न्यायिक कार्य सम्पादन	१	१	३	३	३	३	७	७	१००
७	भौतिक पूर्वाधार	३	२.५	४	३.५	६	५	१३	११	८४.६२
८	सामाजिक समावेशीकरण	२	२	४	३.५	४	१.५	१०	७	७०
९	वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन	१	१	३	१.५	५	४	९	६.५	७२.२३
१०	सहकार्य र समन्वय	२	२	१	१	३	१	६	४	६६.६७
	जम्मा	२१	१८ (८५.७ %)	३४	२९ (८५.३%)	४५	३३ (७३.३%)	१००	७९.५ (७९.५ %)	७९.५

स्रोत : ठाकुरबाबा नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, २०८१

ख) आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को नतीजा :

क्र.सं.	विषय क्षेत्र	कुल पूर्णाङ्क	कुल प्राप्ताङ्क	प्राप्ताङ्क प्रतिशत
१.	शासकीय प्रबन्ध	९	७.५	८३.३३
२.	संगठन तथा प्रशासन	८	४	५०
३.	वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन	११	६	५४.५५
४.	वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापन	११	८.५	७७.२७
५.	सार्वजनिक सेवा प्रवाह	१६	१२	७५
६.	न्यायिक कार्य सम्पादन	७	६.५	९२.८६
७.	भौतिक पूर्वाधार	१३	८.२५	६३.४६
८.	सामाजिक समावेशीकरण	१०	५.७५	५७.५
९.	वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन	९	४.५	५०
१०.	सहकार्य र समन्वय	६	०	०
	जम्मा	१००	६३	६३

स्रोत : lisa.mofaga.gov.np

८.६ वित्तीय सुशासन

क. आन्तरिक नियन्त्रण

संगठनको लक्ष्य प्राप्त गर्न कार्य सञ्चालनगत पक्षमा अन्तरनिहीत जोखिमको पहिचान र सोको समुचित सम्बोधन गर्न स्थापित कार्य प्रणालीलाई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली भनिन्छ । आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीले आन्तरिक र बाह्य दुवै अनिश्चितताको वातावरणमा संगठनको लक्ष्य हासिल गर्न कार्य सञ्चालनगत पक्षलाई निर्देशित गर्दछ । कार्यसम्पदानका क्रममा हुन सक्न जालसाजी, साधनस्रोतको नोक्सानी, दुरुपयोग र त्रुटिपूर्ण व्यवहार पत्ता लगाउने, संगठनलाई अनुपयुक्त क्रियाकलापबाट बचाउने र नियम कानूनहरूको परिपालना सुनिश्चित गर्ने कुरा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीका आधारभूत क्रियाकलाप हुन् ।

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको ढाँचामा संगठनको कार्य प्रकृति अनुसार सम्भावित जोखिम क्षेत्रको पहिचान, नियन्त्रणको वातावरण, नियन्त्रणका क्रियाकलाप, सूचना तथा सञ्चार, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरी मुख्य पाँच तत्वहरू समावेश हुन्छन् । आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको मूलभूत उद्देश्य भनेको सार्वजनिक हित प्रवर्द्धनका लागि संगठनले लिएको लक्ष्य प्राप्तमा सहयोग पुगाउनु हो ।

यस नगरपालिकाले भर्खरै आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली बनाई कार्यान्वयन गरेको छ । उक्त प्रणालीले तोके बमोजिम नगरपालिका सञ्चालन हुनुपर्दछ ।

ख. बेरुजु

उपलब्ध स्रोत साधनलाई नियमितता, मितव्ययिता, कार्यक्षमता, प्रभावकारिता र औचित्यताका आधारमा प्रयोग गर्दै आर्थिक प्रशासनलाई जवाफदेही र पारदर्शीताको माध्यमबाट आर्थिक प्रशासनमा सुशासन कायम गर्न लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएको त्रुटि वा अनियमितता नै बेरुजु हो । सामान्यतया बेरुजु भनेको रुजु हुन नसकेको आर्थिक कारोबारलाई बुझिन्छ । आन्तरिक वा अन्तिम लेखापरीक्षणबाट देखिएको वा ठहरिएको कुनै सरकारी आर्थिक कारोबारको अनियमित रकमलाई बेरुजु भनिन्छ ।

बेरुजुलाई देहाय बमोजिम बगीकरण गर्न सकिन्छ :-

१. असुल गर्नुपर्ने बेरुजु,
२. नियमित गर्नुपर्ने बेरुजु : अनियमित भएको, प्रमाण कागजात पेश नभएको, राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको, शोधभर्ना नलिएको,
३. पेशकी बाँकी ।

आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ सम्म नगरपालिकाको कुल बेरुजु रकम रु. १७,७०,७२,०००।- रहेको महालेखापरीक्षको प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको पाइन्छ । यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७९।८० को महालेखापरीक्षको प्रारम्भिक प्रतिवेदन अनुसार विगतको बेरुजु रकम रु. ४,४१,१५,०००।- फर्छ्यौट भई रु. १,५५,६३,५४४।६९ कायम भएको अवस्था छ । बेरुजु रकमलाई प्रचलित कानून बमोजिम आवश्यक विधि, प्रक्रिया अपनाई फर्छ्यौट गरी न्यूनीकरण गर्न आवश्यक देखिन्छ । यससम्बन्धमा नगरसभा, प्रमुख, उपप्रमुख, कार्यपालिका, लेखा समिति, सुशासन समिति, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख लगायत सम्बद्ध सबै जिम्मेवार हुनुपर्दछ ।

ग. वित्तीय अनुशासन र वित्तीय सुशासन:

सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन आय तथा खर्चलाई अनुशासित, कार्यकुशल र प्रभावकारी बनाउन अवलम्बन गरिने ऐन, कानून, कार्यविधि र प्रणालीको समष्टिगत रूप हो । यो वित्तीय कारोबारलाई जवाफदेही बनाउने विधि हो । यसले राजस्व परिचालन, कोषको विनियोजन, खर्च, लेखाविधि, प्रतिवेदन र लेखापरीक्षणका कार्य समेटेदछ ।

गरिबी, बेरोजगारी, असमानता जस्ता आर्थिक सामाजिक पछौटेपनको अन्त गर्न आर्थिक वृद्धि गर्नुपर्दछ भने सेवा प्रवा जनमुखी, पारदर्शी र जवाफदेही बनाउनु उत्तिकै जरुरी हुन्छ ।

वित्तीय नीति तर्जुमा, बजेट निर्माण, स्वीकृति, कार्यान्वयन, लेखांकन र अनुगमन तथा परीक्षण सिलसिलेवार रूपमा चरणबद्ध सञ्चालनमा रहने गर्दछन् । यी चरणको लागत, प्रक्रिया, उत्पादन, नतीजा, गुणस्तर, उत्पादकत्व, प्रभाव, पहुँच र सन्तुष्टि सूचकका आधारमा मापन गरिन्छ ।

नेपालको संविधानमा स्थानीय आर्थिक कार्यविधि र सञ्चालनका सम्बन्धमा उल्लेख भएको पाइन्छ । त्यसैगरी आर्थिक कार्यविधि तथा उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७७, अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण ऐन, २०७४, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७८, स्थानीय सञ्चित कोष सञ्चालन विद्युतीय प्रणाली (SuTRA) लगायतका कानूनले तोकेका प्रक्रिया अपनाई आर्थिक कारोबार गर्नुपर्दछ । यसका लागि नगरसभा, प्रमुख, उपप्रमुख, कार्यपालिका, लेखा समिति, सुशासन समिति, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख लगायत सम्बद्ध सबै जिम्मेवार हुनुपर्दछ ।

८.७ सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, जाँचपास तथा फरफारक

यी विषय सार्वजनिक जवाफदेहिता प्रवर्द्धनका माध्यम हुन् । नगरपालिकाले यस प्रयोजनका लागि ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सार्वजनिक जवाफदेहिता प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ जारी गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

क) सामाजिक परीक्षण

ठाकुरबाबा नगरपालिकाले वार्षिक रूपमा नीति तथा कार्यक्रम र बजेट मार्फत् योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको छ । यसरी कार्यान्वयन भएका योजना तथा कार्यक्रमले नगरवासीको समग्र आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पारेको असर तथा प्रभावका सम्बन्धमा आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को र आर्थिक वर्ष २०७९।८० को आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ मा सामाजिक परीक्षण भएको छ । प्रतिवेदनहरूले शिक्षा, स्वास्थ्य, आर्थिक सूचकहरूको विश्लेषण गरी सुझावहरू दिएको पाइन्छ । ती सुझावहरूलाई कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

ख) सार्वजनिक परीक्षण

नगरपालिकाका हरेक विकास निर्माणका योजना कार्यान्वयन गर्दा निर्माण पक्षले सरोकारवाला सबैको उपस्थितिमा रकम, खर्च र उपलब्धीका बारेमा सुसूचित गर्दछन् । सार्वजनिक परीक्षण नगरिएका योजनाको भुक्तानी गर्ने गरिएको छैन ।

ग) सार्वजनिक सुनुवाई

नगरपालिकाले प्रवाह गरेका सेवा, विकास निर्माण र अन्य विविध गतिविधिका बारेमा सेवाग्राही र सरोकारवाला पक्षसँग खुला रूपमा छलफल तथा सवाल जवाफ दिने गरेको छ । उठेका विषयवस्तुका बारेमा सम्बोधन गरी कार्यान्वयन समेत हुँदै आएको छ । आ. व. २०७८।०७९ को सार्वजनिक सुनुवाई र आ.व. २०७९।८० को अर्धवार्षिक सार्वजनिक सुनुवाई एकसाथ भएको थियो । यसैगरी आ.व. २०७९।८० को बाँकी समयको सार्वजनिक सुनुवाई आ.व. २०७९।८० को अन्त्यतिर भएको थियो । आ.व. २०८०।०८१ मा आ.व. २०७९।८० को समग्र वर्ष र पहिलो त्रैमासिक र अर्धवार्षिक सार्वजनिक सुनुवाई सम्पन्न भएको छ ।

घ) जाँचपास तथा फरफारक

कुनैपनि आयोजना निर्माण सम्पन्न भएपश्चात् जाँचपास तथा फरफारक गर्नुपर्दछ । प्राविधिक बिल तथा कागजातहरू, अनुगमन प्रतिवेदन लगायतका आधारमा नगर प्रमुखको संयोजकत्वमा रहेको जाँचपास तथा फरफारक समितिले कागजातको निरीक्षण गर्ने, लागत बमोजिमको प्रतिफलको जाँच गर्ने, गुणस्तर मापन गर्ने, हेर्ने र कार्यतालिका बमोजिम काम भए नभएको हेरी जाँची उक्त समितिले सिफारिस गरेपश्चात् भुक्तानीको प्रक्रिया अगाडि बढाउनु पर्दछ । कैफियत वा सुधार गर्नुपर्ने कुराका सम्बन्धमा समितिले दिएको निर्देशन सम्बद्ध पक्षले पालना गर्नुपर्दछ । जाँचपास तथा फरफारक भएका आयोजनालाई नगरसभाबाट अनुमोदन गर्नुपर्दछ ।

यस नगरपालिकामा यस सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था भएको नहुँदा कानून बनाई कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ । हाल प्राविधिक बिल, नापी किताब, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन, अनुगमन प्रतिवेदनका आधारमा भुक्तानी दिने गरेको र नगरसभाबाट अनुमोदन गर्ने गरेको छ ।

८.८ न्यायिक समिति

नेपालको संविधानको धारा २१७ मा आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विवाद निरुपण गर्न उपप्रमुखको संयोजकत्वमा ३ सदस्यीय न्यायिक समिति रहने व्यवस्था उल्लेख छ । सोही बमोजिम यस नगरपालिकामा उपप्रमुख बिना कुमारी भट्टराईको संयोजकत्वमा सुष्मा खड्का र तेजबन्धु लम्साल सदस्यहरू रहेको न्यायिक समिति गठन भएको छ । यसैगरी मेलमिलाप प्रयोजनार्थ ३७ जना मेलमिलापकर्ता सूचीकृत रहेका छन् ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४७ मा विवाद निरुपण र दफा ४८ मा मेलमिलापका माध्यमबाट विवाद निरुपण गर्ने अधिकार क्षेत्र तोकिएको छ । यसै बमोजिम यस नगरपालिकाको न्यायिक समितिले कार्यसम्पादन गरिरहेको छ । सोसम्बन्धी विवरण यस प्रकार रहेको छ :-

आर्थिक वर्ष : २०७९।०८०

क्र.सं.	विवादको प्रकार	दर्ता संख्या	सहमति	असहमति	प्रक्रियामा रहेको	सुझाव दिएर पठाएको	जिल्ला अदालतमा पठाएको
१	घरेलु हिंसा	२१	१८	२	१	०	०
२	लेनदेन	२२	१५	३	४	०	०
३	जग्गा सम्बन्धी विवाद	२४	१८	२	४	०	०
४	कुलो पानी बाटो	३	२	०	१	०	०
५	अन्य	४१	२५	४	७	२	३
	जम्मा	१११	७८	१९	१७	२	३

आर्थिक वर्ष : २०८०।०८१ वैशाख मसान्त

क्र.सं.	विवादको प्रकार	दर्ता संख्या	सहमति	असहमति	प्रक्रियामा रहेको	सुझाव दिएर पठाएको	जिल्ला अदालतमा पठाएको
१	घरेलु हिंसा	११	८	१	२	०	०
२	गालीगलौज	५	२	१	२	०	०
३	ज्याला मजुरी	८	४	०	३	०	१
४	लेनदेन	११	५	१	५	०	०
५	जग्गा सम्बन्धी विवाद	१९	१०	०	९	०	०
६	कुलो पानी बाटो	४	१	०	३	०	०
७	फोहोर व्यवस्थापन	२	२	०	०	०	०
८	अन्य	१४	१	०	१३	०	०
	जम्मा	७४	३३	३	३७	०	१

८.९ संस्था दर्ता तथा सूचीकरण

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, ०२७४ को दफा ११ को उपदफा ४ मा साभ्ता अधिकारको सर्वमान्यता रहने गरी बुँदा (ठ) मा संघ, संस्था दर्ता तथा नवीकरण सम्बन्धी देहायको व्यवस्था गरेको छ :-

- १) संघ, संस्था, परिचालन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- २) स्थानीय स्तरका संघ, संस्थाको दर्ता तथा नवीकरण ।

यसैगरी दफा १६ को उपदफा ४ को खण्ड (ख) उपाध्यक्ष वा उपप्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकारको बुँदा (३) मा गैरसरकारी संघ संस्थाको क्रियाकलापको समन्वय गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

नगरपालिकाले यसका लागि ठाकुरबाबा नगरपालिकाको गैरसरकारी संघ संस्था दर्ता, समन्वय, परिचालन तथा अनुगमन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ लागू गरेको छ ।

क. संस्था दर्ता

यस नगरपालिकामा नगरपालिकाको कानून बमोजिम हालसम्म दर्ता भएका संस्थाहरू निम्न छन् :-

- अ) श्री रजकुला संरक्षण समिति, ठाकुरबाबा ३,
- आ) श्री गणेश मन्दिर व्यवस्थापन सेवा समिति, ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ,
- इ) श्री गायत्री प्रज्ञा मण्डल, ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ,
- ई) श्री धनन्जय गोत्र संस्कृति संरक्षण समाज, ठाकुरबाबा २,
- उ) सिद्धेश्वर महादेव मन्दिर व्यवस्थापन तथा विकास समिति, ठाकुरबाबा ८,
- ऊ) निर्म्वाक वैष्णव सेवा समिति, ठाकुरबाबा ६, तुल्सीपुर ।

ख) यस नगरपालिकामा कार्यरत गैरसरकारी संस्था :

- १) बाँके युनेस्को क्लब,
- २) गेरुवा ग्रामीण जागरण संघ,
- ३) बी ग्रुप बाँके,
- ४) स्याक नेपाल,
- ५) थारू महिला उत्थान केन्द्र,
- ६) बेस बर्दिया,
- ७) थारू समुदाय विकास मञ्च,
- ८) मानसिक स्वास्थ्य तथा परामर्श केन्द्र,
- ९) वातावरण तथा ग्रामीण विकास केन्द्र,
- १०) नेपाल रेडक्र सोसाइटी जिल्ला शाखा बर्दिया,
- ११) हेफर प्रोजेक्ट नेपाल,
- १२) उज्यालो नेपाल, बर्दिया,
- १३) द्वन्द्व पीडित समिति बर्दिया
- १४) नेपाल महिला एकता समाज,
- १५) नारी एकता शक्ति केन्द्र,
- १६) स्वालम्बी महिला सशक्तिकरण केन्द्र,
- १७) तेर दे जोम् फाउण्डेशन र गेरुवा ग्रामीण जागरण संघको साभेदारी,
- १८) जुलोजिकल सोसाइटी अफ लण्डन,
- १९) कर्णाली जलाधार,
- २०) राधाकृष्ण थारू जनसेवा केन्द्र,
- २१) आड्रा नेपाल ।

८.१० स्थानीय ऐन तथा कानूनहरूको विवरण

नेपालको वर्तमान संविधानले स्थानीय सरकारको रूपमा स्थानीय तहलाई स्थापना गरेको छ । यहाँ व्यवस्थापिकाको रूपमा नगरसभा, कार्यपालिकाको रूपमा नगर कार्यपालिका र न्यायिक संरचनाका रूपमा न्यायिक समिति रहेको छ । वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र ऐन नगरसभाबाट र अन्य नीति, नियमावली, कार्यविधि, मापदण्ड, निर्देशिका, योजना, परियोजना, कार्यक्रम आदि कार्यपालिकाले पारित गर्ने गरेको छ । नेपालको संविधानले स्थानीय तहलाई अनुसूची- ८ का २२ वटा एकल अधिकार र अनुसूची- ९ का १५ वटा साभा अधिकारका सम्बन्धमा कानून बनाउने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको अधिकार र दफा १२ मा वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार उल्लेख गरेको छ । यिनै परिधीभिन्न रही ठाकुरबाबा नगरपालिकाले कानून निर्माण गरिरहेको छ ।

९.११ स्थानीय प्रकाशनहरूको विवरण

नगरपालिकामा विभिन्न गतिविधिहरू समेटेर समय समयमा विभिन्न पुस्तक र यस्तै खालका छपाइहरू प्रकाशन भएका छन् । यसरी पुस्तकका रूपमा प्रकाशन हुँदा यसले भौतिक अस्तित्व पाउनुका साथै अध्ययन तथा वितरण प्रयोजनलाई समेत सरल र सहज बनाउँदछ । जुन विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :-

क्र.सं.	नगरपालिकाले प्रकाशन गरेका पुस्तकहरूको विवरण
१.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको २० वर्षे गुरुयोजना, २०७५
२.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको १० वर्षे शिक्षा क्षेत्रको योजना, २०७८-२०८८
३.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको स्थानीय पाठ्यक्रम (कक्षा १-५, २०७६ र कक्षा ६-८, २०७७)
४.	शैक्षिक पार्श्वचित्र, २०७८
५.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको स्रोत सामग्री संगालो, २०७८
६.	विद्यालय दर्पण, २०७८
७.	नियमित वार्षिक शैक्षिक पात्रो, २०७५ देखि निरन्तर
८.	ठाकुरबाबा हिजो र आज, २०७९
९.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको प्रथम आवधिक योजना, २०८०।०८१-२०८४।२०८५
१०.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको मध्यमकालीन खर्च संरचना, २०८०।०८१-२०८३।०८४
११.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको त्रिवर्षीय राजश्व सुधार कार्ययोजना, २०८०।०८१-२०८३।०८४
१२.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण, २०७९
१३.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको पार्श्वचित्र, २०७९
१४.	नियमित रातो किताब प्रकाशन
१५.	ब्रोसर : ठाकुरद्वारा मन्दिर एक परिचय, २०८० (सङ्कलन : उपप्रमुख बिना कुमारी भट्टराई)
१६.	न्यायिक समिति डायरी, २०८०
१७.	नगरपालिकाको डायरी, २०७७
१८.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना, २०७७
१९.	स्थानीय राजपत्रमा नियमित कानूनहरूको प्रकाशन
२०.	नगरपालिकाको वेबसाइटमा प्रत्येक ३/३ महिनामा स्वतः प्रकाशन
२१.	नगरपालिकाको वेबसाइट र फेसबुकमा महत्वपूर्ण लगायत सबै किसिमका सूचना तथा गतिविधिहरू प्रकाशन

यसैगरी नगरपालिका क्षेत्रमा निम्न पत्रपत्रिका प्रकाशन र रेडियो प्रसारण हुने गरेका छन् :-

क्र.सं.	नगरपालिका क्षेत्रमा प्रकाशन तथा प्रसारण हुने पत्रपत्रिकाहरू र रेडियोको विवरण
१.	ठाकुरबाबा साप्ताहिक
२.	टाइगर खबर अनलाइन
३.	रेडियो टाइगर एफ.एम.९९.२ मेगाहर्ज

खण्ड द : अनुसूचीहरू

अनुसूची १ : नगरपालिकाको आन्तरिक आय र खर्च विवरण

१. आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ देखि २०८०।०८१ को चैत मसान्तसम्मको नगरपालिकाको आन्तरिक आय र खर्चको विवरण :

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	आन्तरिक आय रू.	आन्तरिक खर्च रू.	कैफियत
१.	२०७६।०७७	१२३२४२७२८।७४	५१७६१९३०७।९३	
२.	२०७७।०७८	१५६५९७९६८।२२	५६६७०६४०१।०२	
३.	२०७८।०७९	१८४८६२५४।८८	५८८५१७०८४।७५	
४.	२०७९।०८०	१९१४९२२८२।६७	६५९२९१३२४।९५	
५.	२०८०।०८१	१४७८७२९२२।३५	४०३७१८०६०।३१	
	जम्मा	५१४४४९४२८।१२	२२१८२३२८७।०३	

स्रोत : आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

अनुसूची २ : नगरपालिकाको वित्तीय हस्तान्तरण विवरण

२. आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ देखि २०८०।०८१ को चैत मसान्तसम्मको नगरपालिकाको वित्तीय हस्तान्तरणको विवरण :

वित्तीय हस्तान्तरणको किसिम	आ.व. २०७६।०७७		आ.व. २०७७।०७८		आ.व. २०७८।०७९		आ.व. २०७९।०८०		आ.व. २०८०।०८१ चैतसम्म	
	संघ	प्रदेश	संघ	प्रदेश	संघ	प्रदेश	संघ	प्रदेश	संघ	प्रदेश
समानिकरण अनुदान	१४०५०००००	४७६५०००	१३७७०००००	५६४३०००	१४५६०००००	६९०३०००	१४२०८००००	८५८५०००	९८६३०४२७५	७४५२०००
शसर्त अनुदान	२४२०५४४१९	११००००००	२८८०९६०००	२४८५००००	२६८२८२७६८१८	१०९८७९९८	२७८४७६९७०३	९०२७८५५	२१७९७६७५०	४८२५०००
समपूरक अनुदान	२०५५७९७३	१७००००००	६०५१०००	२०००००००	०	१२८२५१४६	९९९४२१०	१५२८४४५२	१६१२५०००	७५०००००
विशेष अनुदान	१०००००००	७००००००	०	०	०	६६६४३३३	०	६८८६२९०	८६२५०००	०
मू.अ.क. बाँडफाँड	६९९०३८९८१९५	०	८७०५८१८६१९६	०	८०१०९१८७८६	०	५९२०६५३३४८	०	४९२४७५३४१४६	०
अन्तःशुल्क बाँडफाँड	०	०	०	०	१९८३७७१२१७९	०	२२५१५२६७४७	०	२३६७९६४१२८	०
वन रोयल्टी	०	०	०	०	५६८५७६८९	०	९१७६३४१२८	०	१५४०३४६१७३	०
घरजग्गा रजिष्ट्रेशन		०	०	०	०	०	११६९१३००१२०	०	८३६३५६६१५	०
सवारी साधन कर	०	५१५६३४४	०	७४७२४९४१७४	०	११०३९१७४१९२	०	११९१९९३०१८८	०	११९९८५७३१७५
कुल जम्मा	४८३,०१६,२९०।९५	४४,९२१,३४४।००	५१८,९०५,१८६।९६	५७,९६५,४९४।७४	५१४,३९८,२४६।५२	४८,४१९,६५१।९२	५१८,२५२,६४२।४६	५१,७०३,५२७।८८	४२४,१८८,२६६।१२	३१,७७५,५७३।७५

स्रोत : आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

अनुसूची ३ : व्यक्तिगत घटना दर्ताको विवरण विवरण

३. व्यक्तिगत घटना दर्ताको अलग अलग विवरण :

आ.व. २०७६।७७ को विवरण :

विवरण शिर्षक		वडा नं.									जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	
जन्म	पुरुष			२३	१९	२२	५७	२४	५५	४२	
	महिला			१२	१०	२२	५६	२५	४१	२७	
	तेश्रो लिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	१३६	१९८	३५	२९	४४	११३	४९	९६	६९	७६९
मृत्यु	पुरुष			३	७	८	९	३	१२	७	
	महिला			७	३	५	७	६	५	७	
	तेश्रो लिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	१८	३९	१०	१०	१३	१६	९	१७	१४	१४६
सम्बन्ध विच्छेद		३	४	०	०	१	१	०	०	०	९
विवाह		११५	६०	१३	१०	१६	३२	१०	१४	२०	३००
बसाई सरी आएको	दर्ता संख्या	२६	८	२	१	१	५	०	९	२	५४
	सदस्यको संख्या	१३०	४०	६	५	१	१७	०	४२	८	२४९
बसाई सरी जाने	दर्ता संख्या	५	१७	१	३	२	६	०	२	४	४०
	सदस्यको संख्या	२०	८५	१	९	८	२६	०	४	१७	१७०
बेवारिसे	जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		४५३	४५१	६१	५३	७७	१७३	६८	१४८	१०९	१५९३

नोट : वडा नं. १ र २ को त्यसवेला अफलाइन प्रयोग भएको भन्ने कुरा हुँदा विद्युतीय प्रणाली बमोजिमको विवरण सम्बन्धित शाखाबाट उपलब्ध हुन नसकेको ।

आ. व. २०७७।७८ को विवरण :

विवरण शिर्षक		वडा नं.									जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	
जन्म	पुरुष	६६	५८	८८	५६	४९	५६	४१	६९	६७	५५०
	महिला	६६	४२	८८	५७	५९	४५	३६	४०	४७	४८०
	तेश्रो लिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	१३२	१००	१७६	११३	१०८	१०१	७७	१०९	११४	१०३०
	पुरुष	२३	१२	३१	१८	१५	१८	११	१७	२०	१६५

विवरण शिर्षक		वडा नं.									जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	
मृत्यु	महिला	१३	२२	१२	१८	१९	१८	१३	१७	१९	१५१
	तेश्रो लिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	३६	३४	४३	३६	३४	३६	२४	३४	३९	३१६
सम्बन्ध विच्छेद		१	४	३	०	१	१	०	१	०	११
विवाह		५६	४९	५५	४६	५०	३४	४९	४०	४५	४२४
बसाई सरी आएको	दर्ता संख्या	४०	१९	११	९	१६	७	९	१३	९	१३३
	सदस्यको संख्या	१३३	६५	४९	३४	५१	१९	२८	३९	२८	४४६
बसाई सरी जाने	दर्ता संख्या	११	१३	११	७	७	२७	९	१३	८	१०६
	सदस्यको संख्या	२६	३८	२५	२३	२६	८८	३०	३५	२४	३१५
बेवारिसे	जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		२७६	२१९	२९९	२११	२१६	२०६	१६८	२१०	२१५	२०२०

आ.व. २०७८।७९ को विवरण:

विवरण शिर्षक		वडा नं.									जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	
जन्म	पुरुष	९८	९४	९९	९६	७२	६३	५३	५०	९६	७२९
	महिला	९०	७१	८६	७३	५८	४४	३८	४५	८८	५९३
	तेश्रो लिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	१८८	१६५	१८५	१६९	१३०	१०७	९१	९५	१८४	१३१४
मृत्यु	पुरुष	१९	२१	१७	२१	१९	१५	१९	१५	२३	१६९
	महिला	१९	२८	३०	२१	२६	१६	१२	१५	२४	१९१
	तेश्रो लिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	३८	४९	४७	४२	४५	३१	३१	३०	४७	३६०
सम्बन्ध विच्छेद		५	३	२	२	३	५	०	३	३	२६
विवाह		१०६	९१	९०	८४	७६	६८	५३	६५	८३	७१६
बसाई सरी आएको	दर्ता संख्या	७८	३७	३१	३०	६६	९	१५	१७	३१	३१४
	सदस्यको संख्या	२६८	२१६	११३	११०	१८३	३६	५३	५१	८७	१०१७
बसाई सरी जाने	दर्ता संख्या	११	१९	३६	३१	१७	३७	८	१२	१३	१८४
	सदस्यको संख्या	४४	६७	८०	७५	४६	१४३	२६	४४	३६	५६१
बेवारिसे	जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		४२६	३६४	३९१	३५८	३३७	२५७	११८	२२२	३६१	२९१४

आ. व. २०७९।०८० को विवरण

विवरण शिर्षक		वडा न.									जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	
जन्म	पुरुष	६४	८०	८५	५६	५७	४७	३४	४६	७३	५४२
	महिला	६२	८७	७९	५५	५०	४४	३०	३४	५९	४८४
	तेश्रो लिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	१२६	१६७	१५६	१११	१०७	९१	६४	८०	१२४	१०२६
मृत्यु	पुरुष	२०	२४	२०	१२	१७	१०	११	१४	११	१४८
	महिला	१०	१६	१९	१८	२०	१३	१३	१०	८	१२७
	तेश्रो लिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	३९	४०	३९	३०	३७	२३	२४	२४	१९	२७५
सम्बन्ध विच्छेद		४	४	६	१	३	४	१	१	४	२८
विवाह		४९	६८	१०१	६५	३९	३७	२७	४२	५४	५१२
बसाई सरी आएको	दर्ता संख्या	४४	३१	३९	२०	३५	८	१३	१४	७	२११
	सदस्यको संख्या	१५३	९१	१२३	५५	१०६	३०	३६	४१	१८	६५३
बसाई सरी जाने	दर्ता संख्या	११	२०	२७	१०	१४	१३	११	१३	७	१२६
	सदस्यको संख्या	३३	६५	७३	३६	४०	५६	३१	४१	१७	३९२
बेवारिसे	जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		२७३	३३०	३६८	२३७	२६५	१७६	१४०	१७४	२१५	२१७८

आ. व. २०८०।८१ को चैत मसान्तसम्मको विवरण

विवरण शिर्षक		वडा न.									जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	
जन्म	पुरुष	५३	५४	५६	३७	४५	४१	२३	३४	३४	३७७
	महिला	४५	४८	६२	३८	४१	२७	२९	४०	३६	३६६
	तेश्रो लिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	९८	१०२	११८	७५	८६	६८	५२	७४	७०	७४३
मृत्यु	पुरुष	१५	१६	१६	८	१६	९	१०	७	१८	११५
	महिला	१६	११	१२	५	१२	८	३	१२	१७	९६
	तेश्रो लिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	३१	२७	२८	१३	२८	१७	१३	१९	३५	२११
सम्बन्ध विच्छेद		५	६	४	४	१	५	१	१	०	२७
विवाह		४७	४४	४०	४४	३७	३४	३७	३०	२९	३४२

विवरण शिर्षक		वडा नं.									जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	
बसाई सरी आएको	दर्ता संख्या	१२	१३	१७	१४	७	६	८	७	५	८९
	सदस्यको संख्या	४६	५८	६९	५०	२५	१३	१९	२०	१४	३१४
बसाई सरी जाने	दर्ता संख्या	५	७	९	०	४	५	६	२	२	४०
	सदस्यको संख्या	१९	१५	२४	०	७	१८	११	५	५	१०४
बेवारिसे	जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		१९८	१९९	२१६	१५०	१६३	१३५	११७	१३३	१४१	१४५२

स्रोत : राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण इकाइ, २०८१ (माथिका सबै घटना दर्ता विवरण)

अनुसूची ४ : कर्मचारी तलब सेवा सुविधा खर्च विवरण

४. आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ देखि २०८०।०८१ को चैत मसान्तसम्मको कर्मचारीको तलब, भत्ता तथा सुविधा खर्च :

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	तलब रू.	भत्ता रू.	जम्मा	कैफियत
१.	२०७६।०७७	११२८२४७३१९०	४२९०००।००		
२.	२०७७।०७८	२०३३२३५७।००	१३२००००		
३.	२०७८।०७९	२७६७७३६०।९८	१४२३०६७		
४.	२०७९।०८०	१६९५०६४७३२	१९८४०००		
५.	२०८०।०८१	१२९९९९०८।५७	१६६००००		
	कुल जम्मा	४६०,३३२,८७७।७७	६,८१६,०६७।००		

स्रोत : आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

अनुसूची ५ : जनप्रतिनिधि सेवा सुविधा खर्च विवरण

५. आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ देखि २०८०।०८१ को चैत मसान्तसम्मको जनप्रतिनिधिको तलब, भत्ता तथा सुविधा खर्च :

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	तलब रू.	सेवा सुविधा रू.	जम्मा	कैफियत
१	२०७६।०७७	५२४५७६८।००	६८२८०००।०० भत्ता		
२	२०७७।०७८	०	१३०२४०००।००		
३	२०७८।०७९	०	१३२९७९६७।००		
४	२०७९।०८०	०	१२९९४०००।००		
५	२०८०।०८१	०	१०५९४०००।००		
	जम्मा	५२४५७६८।००	५६५७७९६७।००		

स्रोत : आर्थिक प्रशासन शाखा, २०८१

अनुसूची ६ : घरनक्सा अभिलेखीकरण सम्बन्धी विवरण

नगरपालिकामा अभिलेखीकरण भएका पक्की घर संरचनाहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :-

वडा/आ.व./लिङ्ग	लिङ्ग	१	२	३	४	५	६	७	८	९	जम्मा
आ.व. २०७२।०७३	महिला	२	०	१	०	०	०	०	०	०	३
	पुरुष	२	०	०	०	०	०	०	०	०	२
आ.व. २०७३।०७४	महिला	१५	१	२	०	०	०	०	०	०	१८
	पुरुष	१६	३	३	३	२	०	०	०	०	२७
आ.व. २०७४।०७५	महिला	२१	२	३	०	०	०	०	०	१	२७
	पुरुष	२३	६	६	१	०	४	०	०	३	४३
	महिला	८	१	०	०	०	१	०	०	२	१२

वडा/आ.व./लिङ्ग	लिङ्ग	१	२	३	४	५	६	७	८	९	जम्मा
आ.व. २०७५।०७६	पुरुष	७	०	२	१	०	०	०	०	४	१४
आ.व. २०७६।०७७	महिला	१७	१	२	३	०	२	०	३	४	३२
	पुरुष	१५	१	३	९	०	५	१	२	१२	४८
आ.व. २०७७।०७८	महिला	१८	२	२	४	०	२	०	०	१०	३८
	पुरुष	२०	२	९	१	१	६	०	३	१४	५६
आ.व. २०७८।०७९	महिला	३६	१	६	२	०	९	१	२	६	६३
	पुरुष	३४	३	१६	६	२	९	४	२	२३	९९
आ.व. २०७९।८०	महिला	३३	३	८	०	३	६	४	३	५	६५
	पुरुष	२४	८	१०	८	८	१२	१२	२	१२	९६
आ.व. २०८०।०८१	महिला	२१	१०	३	५	४	८	१६	८	३	७८
	पुरुष	३४	१९	१३	१७	१०	२७	२०	१८	१८	१७६
जम्मा	महिला	१७१	२१	२७	१४	७	२८	२१	१३	३१	३४३
	पुरुष	१८५	४२	६२	४६	२३	६३	३७	६७	८६	६०१
कुल जम्मा	-	३५६	६३	८९	६०	३०	९१	५८	८०	११७	९४४

स्रोत : भवन तथा बस्ती विकास उपशाखा

यसैगरी वडा नखुलेको देहाय बमोजिम घरनक्सा अभिलेखीकरण रहेको छ :-

वडा/आ.व./लिङ्ग	लिङ्ग	जम्मा
आ.व. २०७४।०७५	महिला	२२

स्रोत : भवन तथा बस्ती विकास उपशाखा

अनुसूची ७ : विपन्न आवास तथा सुरक्षित घर निर्माण

नगरपालिकाले आ.व. २०७९।८० मा सुरक्षित विपन्न आवास निर्माण र आ.व. २०८०।८१ मा सुरक्षित घर निर्माण कार्यक्रम अन्तर्गत देहाय बमोजिमका घरहरू निर्माण गरेको छ :-

वडा नं.	आ.व. २०७९।८०		जम्मा	आ.व. २०८०।८१	कुल जम्मा
	महिला	पुरुष			
१.	३	४	७	४	११
२.	४	३	७	५	१२
३.	३	५	८	५	१३
४.	४	४	८	६	१४
५.	४	३	७	५	१२
६.	४	३	७	५	१२
७.	७	१	८	५	१३
८.	४	३	७	८	१५

वडा नं.	आ.व. २०७९।८०		जम्मा	आ.व. २०८०।८१	कुल जम्मा
	महिला	पुरुष			
९.	५	३	८	६	१४
कुल जम्मा	३८	२९	६७	४९	११६

स्रोत : योजना तथा अनुगमन उपशाखा, २०८१

अनुसूची ८ : उत्पादन पकेट क्षेत्रको विवरण

क्र.सं.	स्थान	उत्पादनको नाम
१.	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ	तरकारी: टमाटर, काउली, बन्दा, बोडी, काँक्रा, फर्सी, खुर्सानी आदि
२.	ठाकुरबाबा २, खुलपुर र सुजनपुर	तरकारी: टमाटर, काउली, बन्दा, बोडी, काँक्रा, फर्सी, खुर्सानी आदि
३.	ठाकुरबाबा ३, मानपुर लगायत वडाभर	खाद्यान्नबाली बीजवृद्धि: धान, गहुँ, मकै, तोरी
४.	ठाकुरबाबा ४, बर्गदा	तरकारी: टमाटर, काउली, बन्दा, बोडी, काँक्रा, फर्सी, खुर्सानी आदि
५.	ठाकुरबाबा ५, शाहीपुर र खुनपुर	वसन्ते मकै, चैते धान
६.	ठाकुरबाबा ६, ७ र ८ वडाभर	मुसुरो बाली
७.	ठाकुरबाबा ८, सुखाड	धानबाली: मसिनो तथा बास्नादार
८.	ठाकुरबाबा ९, ठाकुरद्वारा, पश्चिम ठाकुरद्वारा	धानबाली: मसिनो तथा बास्नादार, वसन्ते मकैबाली
९.	ठाकुरबाबा ९, ठाकुरद्वारा, बेतहनी, बानुगाउँ, शिवपुर, खुसलपटुवा	चैते धान
१०.	ठाकुरबाबा १, भुरीगाउँ, सिम्रवाफाँटा र डुम्रेनी	कन्ये च्याउ
११.	ठाकुरबाबा २, कर्मला, रानीपुर, सुजनपुर र खुलपुर	कन्ये च्याउ
१२.	ठाकुरबाबा ३, मिर्चैया	कन्ये च्याउ
१३.	ठाकुरबाबा ४, खैलार	कन्ये च्याउ
१४.	ठाकुरबाबा ५, गोविन्दपुर, हुङ्गहवा, तक्रिया र शाहीपुर	कन्ये च्याउ

स्रोत : कृषि विकास उपशाखा

अनुसूची ९ : व्यवसायिक कृषि तथा पशुपालन फर्महरूको विवरण

सि.नं.	व्यवसायको नाम	वडा नं.	व्यवसायीको नाम	मोवाइल नम्बर
१.	विमल चौधरी राइस मिल	१	दुलारे दास चौधरी	९८४८१५२६९३
२.	क्वालिटी एग्रो सप्लायर्स	१	प्रदिप चपाई	९८४८४६६७७७
३.	पुडासैनी कुखुरा पालन	२	श्याम सुन्दर पुडासैनी	९८६४९२०१०८

सि.नं.	व्यवसायको नाम	वडा नं.	व्यवसायीको नाम	मोवाइल नम्बर
४.	अन्नपुर्ण डेरी उद्योग	१	राम बहादुर थापा	९८१४११६६८९
५.	मनिषा फ्रुट सेन्टर	१	बाबुराम थारु	
६.	न्यौपाने एकीकृत कृषि फार्म	१	रमेश कुमार न्यौपाने	९८६४९२०४८३
७.	लडु फलफुल पसल	२	लडु थारु	९८४८१२८५५०
८.	अमर्त फलफुल ठेला पसल		अमृत प्रसाद थारु	९८४८१७८७४८
९.	श्री मालिका भैसी पालन फर्म	३	माधव प्रसाद खनाल	९८०४५८०२२१
१०.	सुरज बंगुर तथा पोल्ट्री फार्म	१	सुरज रतगैया	९८४८०३३९७२
११	राजवंशी बंगुर पालन फर्म	५	काली चरण थारु	९८४८०३५९७१
१२	ठाकुरबाबा एकीकृत कृषि विकास फार्म	९	शालिक राम खत्री हुमागाई	९८४९९३७०८०
१३	जुगरानी बंगुर पालन फार्म	३	कालुराम थारु	९८६८२१८०२०
१४	थापा एकीकृत कृषि फार्म	४	जयन्द्र बहादुर थापा	९८४८५१६८५५
१५	रतगैया बंगुर तथा पशुपक्षी फर्म	४	रमेश रतगैया	
१६	आर.वि बंगुर फार्म	२	विष्णु बहादुर शाही	९८४४८८२८७६
१७	शिवाजी कृषि तथा पशुपक्षी फर्म एण्ड सप्लायर्स	५	मंगवा बहादुर खुनाहा	९८४१९६४१३७
१८	मेनका कुखुरा पालन फर्म	५	बद्री प्रसाद कठायत	९८१९५५२९७५
१९	सागर बंगुर पालन	६	मनिराम थारु	९८४८०३२५५८
२०	कृष्ण पोल्ट्री फर्म	६	कृष्ण प्रसाद शर्मा पौडेल	९८४८३८७५६०
२१	शान्त्री कृषि पशुपक्षी फर्म	५	रविन कुमार बैध	९८५८०३१८९५
२२	दिपा बख्रा पालन फर्म	५	दिपा योगी	९८००५४२३१३
२३	पार्वती पशुपालन फर्म	५	पार्वती थापा	९८१९५३७३६५
२४	कुन्ती बंगुर फर्म	५	कुन्ती राना	९८१५५५५६४१
२५	प्रिज्मा पशुपालन तथा कृषि फर्म	५	नरेश कुमार थारु	९८०८४६३५१२
२६	चुरे कृषि उद्योग फर्म	५	धन्जिव बहादुर शाह	९८६८९८४२०५
२७	सिताराम बाख्रापालन	३	सिताराम थारु	९८१६५८०३८८
२८	दिप्सना भैस पालन	७	दिल बहादुर थारु	९८४२५३३८६४
२९	मेलिना बाख्रा तथा बंगुर फर्म	४	पुर्ण बहादुर थारु	९८६८०५३२७०
३०	बुढा बाख्रा पालन फार्म	५	रवि बुढा	९८४३१६५५४६
३१	सैनिक बंगुर फर्म	४	कोशलाल थारु	९८४८२९४०१८
३२	लव कुश डेरि पसल	९	भक्ति प्रसाद लम्साल	९८००६११२०६
३३	बडुवाल बाख्रा फर्म	३	हरि बहादुर बडुवाल	९८६१४११५५२५
३४	आर.के.एगो सप्लायर्स	१	रमा सापकोटा	९८४२७३०९३६
३५	निरज घुम्टि सेवा चामल मिल	४	सुन्दरा थारु	९८५११३३५५

सि.नं.	व्यवसायको नाम	वडा नं.	व्यवसायीको नाम	मोवाइल नम्बर
३६	जय कला जैसि	१	जय कला जैसी	९८६८२१८१३१
३७	मालिका बाख्तापालन फर्म	९	चन्द्र बहादुर थारु	९८४८३६६४३६
३८	ठाकुरबाबा एकिकृत कृषि फर्म	८	पुस्करराज पोखेल	९८५८०२३३५९
३९	एम.एस.एकिकृत कृषि तथा पशुपालन फर्म	३	दुरपता ऐडी	९८४१८२९९९७
४०	प्रशान्त एकिकृत बाखा फर्म		भावना कठायत	९८६४७३३९५९
४१	टोनिस् लोकल कुखुरा फर्म	६	रुद्र प्रसाद अधिकारी	९८४८१७८१२८
४२	मेनुका पोलिट्र फर्म	१	चन्द्र बहादुर थापा	९८६८१४१७१८
४३	लक्ष्मि बंगुरपालन फर्म	९	लक्ष्मि थारु	९८६९९७९६९७
४४	कृष्ण पशुपंक्षी तथा कृषि फर्म	९	कृष्ण कुमार चौधरि	९८६६८७४८८६
४५	खनाल कृषि तथा पशुपंक्षि फर्म	९	चन्द्रा खनाल	९८४८१८८८८०
४६	अरुण एकिकृत कृषि तथा पशुपक्षी फर्म	५	मिलनी थारु	९८४८३६९४६५
४७	पौडेल एकिकृत कृषि तथा पशुपक्षी फर्म	९	तेज कुमारी पौडेल	९८६८३७४४४९
४८	अम्बिका एकिकृत कृषि तथा पशुपंक्षी	४	कृविराज देवकोटा	
४९	नवजीवन एकिकृत कृषि तथा पशुपक्षी फार्म	५	पदम बहादुर थापा	९८२६२७२०५६
५०	वि.एस बहुउद्देश्यीय पशुपंक्षी फर्म	५	शान्ता योगी कवर	९८६६८४७५१८
५१	भिमा क्लिनिक भेट सेन्टर	८	भिमा बोकटी	९८६०४५३८७७
५२	व्यवसायिक कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	१	राम बहादुर दहित	९८६८२९२२२०
५३	स्नेहदिप बहुउद्देश्यीय कृषि एकिकृत फर्म	२	बरुण थापा	९८६३९३०५४८
५४	वर्षा बहुउद्देश्येय पशुपंक्षी फर्म	१	संगिता बािक	९८२२५३०९९०
५५	रितेश बहुउद्देश्यीय पशुपंक्षी फर्म	१	आसा सुनार	९८१२४७६६४१
५६	भुपु सैनिक बंगुरपालन फर्म	३	प्रकाश थारु	९८६२६२८१२३
५७	शिवम डेरी	९	रमेश थापा	९८५८०५३५०९
५८	लामिछाने बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपक्षी	१	टोप राज लामिछाने	९८४३५४७०२१
५९	समिर पशुपक्षी फर्म	१	खगिसरा थापा	९८२५५२५२४०
६०	ठाकुरबाबा पशुपक्षी फर्म	९	मिरा कुमारी चौधरी	९८१५६३९९०१
६१	अदित्य बंगुर पालन फर्म	४	फुल कुमारी थारु	९८०३८६६४६०
६२	माधुरी माहुरी केन्द्र	१	पवित्रा कुमारी पोखेल	९८४८१०९८३९
६३	होम एग्रो एण्ड लाइभस्टक प्रोडक्सन प्रा.लि	१	प्रकाश चपाई	९८५८०३४६८७
६४	सितल एकिकृत कृषि फर्म	४	धानु थारु	९८१४५००८६१
६५	रत्नैया एकिकृत कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	१	चाइने थारु	९८१४५१८८५५

सि.नं.	व्यवसायको नाम	वडा नं.	व्यवसायीको नाम	मोवाइल नम्बर
६६	महादेव बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपक्षी	७	धिर बहादुर रावत	९८६९७०४०४०
६७	काका भतिज बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपक्षी फर्म	७	विसरानी थारु	९८६७४६७४३२
६८	संगीता बाखापालन फर्म	८	संगीता चौधरी	९८४८३७४२५३
६९	सरिता बाखापालन फर्म	८	सरिता थारु	९८४८३६६२७१
७०	एकीकृत तथा पशुपन्छी फर्म	३	मोहनसिंह कठायत	
७१	चौधरी कुखुरा फर्म तथा फ्रेस हाउस	९	दयाराम चौधरी	९८४८१३२५४५
७२	होमस्टे बेतहनी ग्रामीण कुखुरापालन समूह	९	चन्द्र बहादुर चौधरी	९८४४८२२९५३
७३	स्वालम्बी कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	५	सत्यनारायण थारु	९८०४५९५७०४
७४	राजकुमार एकीकृत कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	५	राजकुमार चौधरी	९८२५५०५०६७
७५	स्मार्ट मत्स्यपालन तथा बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	५	बालकिसन थारु	९८१९५८८०९५
७६	मुना माछा पोखरी फर्म	९	नन्द बहादुर विष्ट	९८६३१३०५६६

स्रोत: ठाकुरबाबा नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, २०८१

अनुसूची १० : कृषि कृषक समूहहरूको विवरण

सि.नं.	कृषि समूहको नाम	वडा नं.	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
१.	श्रृष्टि कृषक समूह	१	भिमा थारु	९८००५२७३२५
२.	गड्यौली कृषक समूह	१	क्कखा कुमारी थारु	९८०४८२५६७१
३.	हरचाली कृषक समूह	१	मोहनी थारु	९८६००८५२४१
४.	बबई कृषक समूह	१	कल्लु थारु	९८१६५८४३८७
५.	मिश्रित कृषक समूह	१	गुरू प्रसाद थारु	९८४८१३६८७०
६.	हरियाली कृषक समूह	१	राधा पाण्डे	९८१५५०१४०९
७.	गोचाली कृषक समूह	१	लक्ष्मनारायण थारु	९८४८१०११६२
८.	जनचाहाना कृषक समूह	१	दिलसरा सुनार	९८२६५३१३२४
९.	लालीगुरास कृषक समूह	१	सुर्य दमाई	९८२६५१३२२१
१०.	संघारी कृषक समूह	१	चुलैया थारु	९८०४५२८३३६
११	दिपज्योती कृषक समूह	१	प्रकाश तिमिलसेना	९८२५५६९०४३
१२	संगम कृषक समूह	१	उमा पौडेल	९८६८१५१८०२
१३	एकीकृत कृषि कृषक समूह	१	जयराम वि क	९८४८०८७२१४
१४	वडास्तरीय कृ स समिति	१	वृस्पती चौधरी	९८१५५३४८८३
१५	जनजागरण कृषक समूह	१	गुलिया थारु	९८१५५३४८८३
१६	नमुना यूवा कृषक समूह	१	जितेन्द्र थारु	९८०२५५११४४

सि.नं.	कृषि समूहको नाम	वडा नं.	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
१७	नमुना बबई तरकारी पकेट संचालक समिति	१	राम बहादुर थारु	९८६८०५०१३६
१८	नमुना कृषक समूह	१	प्रेममोती थारु	९८०४५६८४१०
१९	खेदाउ कृषक समूह	१	बुधराम थारु	९८१२४५१५७७
२०	दिपज्योती कृषक समूह	२	सरिता थारु	९८००५६६४९५
२१	शिवमन्दिर कृषक समूह	२	नवलसिंह थापा	९८१२४५२७५
२२	नौलोजनजागरण कृषक समूह	२	देवीदत्त गौतम	९८५८०३८४४०
२३	दक्षिणटोल कृषक समूह	२	वीर बहादुर थारु	९८२४५६२२९३
२४	आम्बासा कृषक समूह	२	कोकन्या थारु	९८६८२३८४७
२५	निमुनियाफाँटा तरकारी कृषक समूह	२	पुजा नेपाली	९८१२४४३०६९
२६	प्रगतीशिल कृषक समूह	२	चन्द्रराम थारु	९८००५३६९४१
२७	लालिगुराँस कृषक समूह	२	मनप्यारी थारु	९८००५५४३५२
२८	जुनेली कृषक समूह	२	सोम बहादुर थारु	९८४१०१९८५७
२९	लगनसिल कृषक समूह	२	बेलसिया थारु	९८६४९४९६३०
३०	कामना कृषक समूह	२	सुनिता थारु	९८४२२१४०११
३१	नवज्योती कृषक समूह	२	भक्ति प्रसाद तिमिलसेना	९८४१७६३०६३
३२	हरियाली महिला कृषक समूह	२	सरिता थारु	९८१५५९१३९२
३३	चन्द्रसूर्य कृषक समूह	२	कमल प्र. चपाई	९८४८०६१३१०
३४	शिवशक्ति कृषक समूह	२	तेजराज कडेल	९८४११३८६००
३५	कोपीला कृषक समूह	२	हिरा कु. थारु	९८००५५२२९२
३६	वडास्तरीय कृ स समिति	२	विहारीलाल थारु	९८१५५५९७१९
३७	गुराँस कृषक समूह	२	कुलसुड थारु	९८४८०६५३१४
३८	पिपलचौतारी कृषक समूह	२	पतिराम थारु	९८६६८५२४९५
३९	निमुनिया कृषक समूह	२	तिलकराम थारु	९८१२४०४९५४
४०	लोकतान्त्रिक कृषक समूह	३	तुल्सी रावत	९८०४५८३४८३
४१	हरियाली आइपीएम कृ स	३	मन्जु थारु	९८२२५५००५२
४२	एकता कृषक समूह	३	रुद्र प्र खनाल	
४३	स्वावलम्बी कृषक समूह	३	विरागीदेवी थारु	९८१२५२३४११
४४	जलकुष्मा कृषक समूह	३	शुन्दरलाल थारु	९८४४८२३२१३
४५	सन्तोषी कृषक समूह	३	मनोज कु शाह	९८४८२५८४०६
४६	सिर्जना कृषक समूह	३	आशुराम थारु	९८२२४५१६९७
४७	सिर्जनशिल कृषक समूह	३	पुर्ण बहादुर थापा	९८४८०३४०५६
४८	सहयोगी कृषक समूह	३	आशी थारु	९८१९५२३५७५
४९	शिवशक्ति कृषक समूह	३	बुधराम थारु	९७४१८१२८१३
५०	उज्यालो कृषक समूह	३	शान्ता भण्डारी	९८४८०५३८०१

सि.नं.	कृषि समुहको नाम	वडा नं.	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
५१	जयसिताराम कृषक समूह	३	रमा देवकोटा	९८२६५७७००८
५२	सगरमाथा कृषक समूह	३	प्रदिप सुनार	९८४५९१७१३३
५३	मिलन कृषक समूह	३	सितारानी थारु	९८२२४२२८१५
५४	दिपज्योती कृषक समूह	३	नन्दकला न्यौपाने	९८१४५०५२१७
५५	देउती कृषक समूह	३	हरि प्रसाद शर्मा	९८४८३७००७६
५६	वडास्तरीय कृषक समिति	३	हरि प्रसाद शर्मा	९८४८३७००७६
५७	जनजागृती कृषक समूह	३	राधेश्याम थारु	९८१६५३१२५२
५८	प्रगतीशिल कृषक समूह	३	जानकी कु. शर्मा	९८४८१२७५४३
५९	जागृती कृषक समूह	३	पसानी थारु	९८४८१०१४४५
६०	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६३७
६१	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६३८
६२	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६३९
६३	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६४०
६४	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६४१
६५	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६४२
६६	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६४३
६७	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६४४
६८	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६४५
६९	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६४६
७०	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६४७
७१	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६४८
७२	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६४९
७३	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६५०
७४	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६५१
७५	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६५२
७६	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६५३
७७	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६५४
७८	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६५५
७९	खैलार महिला कृषि समुह	४	सरस्वती थापा	९८१६५००६५६
८०	पिपलवोट कृषक समुह	५	हरिराम थारु	९८०४५७२१४४
८१	उन्नती कृषक समुह	५	रम चनिया थारु	९८१५५९९३३९
८२	परिवर्तन कृषक समुह	५	वासुं थारु	९८१५५९६७५४
८३	गोबिन्द्रपुर कृषक समुह	५	निर्मा थारु	९८२६५१८२३२
८४	शान्ती कृषक समुह	५	बहिदार थारु	९८१३३३०६३०
८५	हरियाली महिला कृषक समुह	५	पार्वती थापा	९८१९५३७३७५

सि.नं.	कृषि समुहको नाम	वडा नं.	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
८६	लालुपाते कृषक समुह	५	रमौती थारु	९८०४५८३९१६
८७	दिगो शान्ती महिला कृषक समुह	५	गिता थारु	९८१५५४०४०८
८८	घुम्ना कृषक समुह	५	बुधनी थारु	९८६६८४८९८६
८९	साहारा कृषक समुह	५	दुखना थारु	९८६८१३१४१९
९०	श्रृष्टी महिला कृषक समुह	५	सावित्रा ढुंगाना	९८६९४१६६८६
९१	वडा स्तरीय कृषक समन्वय समिति	५	हरिलाल पुरी	९८६८०४५६१६
९२	चौतारी कृषक समुह	५	हरिलाल पुरी	९८६८०४५६१६
९३	चमेली कृषक समुह	५	दशरानी थारु	९८००५३५९४०
९४	लालिगुरास महिला कृषक समुह	५	गोमा कुमारी पाण्डेय	९८१२४३४४४९
९५	चेतना कृषक समुह	६	चन्द्र बुढा	९८४८३७३८३५
९६	लालिगुरास समूह	६	सोगुरी थारु	९८६७९६९४५९
९७	शिवपुर कृषक समन्वय समिति	६	टिकाराम विश्वकर्मा	९८४८१२८०३
९८	शिवपुर दलित कृषक समूह	६	टिकाराम विश्वकर्मा	९८४८१२८०३
१००	प्रगति महिला कृषक समूह	६	शुष्मा कुमारी चौधरी	९८१३३३०६३०
१०१	सगरमाथा कृषक समूह	६	सम्भना थारु	९८६३३४४७६०
१०२	नवज्योती कृषक समूह	६	कृष्ण बहादुर थारु	९८४४८८०१२३
१०३	कुशापानी कृषक समूह	६	लिला देवी भारती	९८६५३९३१९४
१०४	मिलन कृषक समूह	६	देवी सापकोटा	९८६५७४३८६७
१०५	उज्यालो कृषक समूह	६	मनिराम खत्री	
१०६	हरियाली कृषक समूह	६	मनोरमा सुनार	९८६३१०२२३८
१०७	राधा कृष्ण महिला कृषक समूह	६	बसन्ता काफ्ले	९८६८१०८०१२
१०८	खोकरपुर कृषक समूह	६	लछिराम थारु	९८६८६९९१६३
१०९	सुप्रिम कृषी तथा पशुपालन कृषक समूह	६	सीता चौधरी	९८६८२४०५७४
११०	नमुना कृषक समूह	६	च्यान्दुराम थारु	९८६८२४०४५७
१११	तुलिसपुर कृषक समूह	६	प्रेमलाल काफ्ले	९८४९८९२३६२
११२	सृजनशिल कृषक समूह	६	नेत्र बहादुर भण्डारी	९८४३८६६०५६
११३	मोतिपुर महिला कृषक समूह	६	बिमला शर्मा	९८४८१९२७४४
११४	कृषि उद्यमी कृषक समूह	६	हरिलाल कडेल	९८४३५७१७१३
११५	हाम्रो महिला कृषक समूह	६	दुर्गा रावत	९८४३१००५४२
११६	मनिकापुर कृषक समूह	६	सर्पजित थापा	९८४४८८०२३२
११७	शिवपुर कृषक समूह	७	तुल्सीराम थारु	९८६८३४००७३
११८	पुंगाली कृषक समूह	७	पदमकला रावत	९८६९७०४०४०
११९	लाली गुरास कृषक समूह	७	देबु बुढा	९८४८३९५०६१
१२०	सितल चौतारी महिला कृषक समूह	७	अइना रोकाय	९८४१८७२५४९
१२१	सौरी जुग्राइनघोठैली कृषक समूह	७	चक्र बहादुर थारु	९८६८०४६३२३

सि.नं.	कृषि समूहको नाम	वडा नं.	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
१२२	सुन्दर कृषक समूह	७	ठाकुर राम थारु	९८२६५५९७७०
१२३	शिवपुर व्यावसायिक आलु खेती कृषक समूह	७	सरजु प्रसाद थारु	०
१२४	सिंजाली कृषक समूह	७	भक्त बुढा	९८६४८५५८३३
१२५	भदेली कृषक समूह	७	धनमल बुढा	९८४८११३२१६
१२६	मोहनपुर कृषक समूह	७	हर्क बहादुर रावत	९८४८१७८४६८
१२७	पुस्पाजली कृषक समूह	७	बिमला थापा विक	९८६८०२३९५३
१२८	हरियाली कृषक समूह	७	चुलुवा थारु	९८२६५१६०९४
१२९	कर्णाली कृषक समूह	७	होम बहादुर चौधरी	९८६६२१९१९१
१३०	शितल कृषक समूह	७	गजेन्द्र बाराजवंशी	९८६४९००६६९
१३१	जनज्योति कृषक समूह	७	समिता थारु	९८६४९००११०
१३२	मुक्तिपुर कृषक समूह	७	अनकलिया थारु	९८०४५२९१५८
१३३	पंचकन्या कृषक समूह	७	प्रेम व थारु	९८२५५०५४१९
१३४	नव सिर्जना कृषक समूह	७	खुसिराम थारु	९८६८२६३३०३
१३५	कृषक समन्वय समिति	७	हर्क बहादुर रावत	९८४८१७८४६८
१३६	जनचेतना कृषक समूह	८	देबिलाल बुढा	९८६४७९००८३
१३७	मौसमी कृषक समूह	८	लंक बहादुर अधिकारी	९८६८१४११४२२
१३८	चिट्कैया कृषक समूह	८	धनरुपा बोगटी	९८६१४१५५६०
१३९	वडा स्तरीय कृषक समन्वय समिति	८	देबिलाल बुढा	९८६८७९००८३
१४०	सृजनशिल कृषक समूह	८	जयन्ती शाही	९८४८१८७७०२
१४१	बरपिपल कृषक समूह	८	छबिलाल आर्चाय	९८६८६७२२२३
१४२	न्यु हरियाली कृषक समूह	८	युवराज श्रेष्ठ	९८५८०६७१०५
१४३	सरस्वती कृषक समूह	८	माया थारु	९८६६२३२८३९
१४४	कन्चन महिला कृषक समूह	८	विमल थारु	९८१५५८११७०
१४५	नमुना कृषक समूह	८	तुलिसराम थारु	९८०४५४६४६४
१४६	शान्ती कृषक समूह	८	नर बहादुर बुढा	९८६८०७६७२३
१४७	पञ्चकोशी कृषक समूह	८	गंगा भण्डारी पाण्डेय	९८४८०९०७४०
१४८	गोदावरी कृषक समूह	८	हरिकला थारु	९८१९५८२६७०
१४९	लालिगुरासँ कृषक समूह	८	भगपती थारु	९८६१८७७३९९
१५०	शान्ती दिप कृषक समूह	८	राज बहादुर थारु	९८६८२४३२२४
१५१	गोब्रेला कृषक समूह	८	जगतप्यारी थारु	९८१४५२२२५०
१५२	महिला एकता कृषक समूह	८	सानुमाया थारु	९८६४८६९९२८
१५३	नव दुर्गा महिला कृषक समूह	८	मिना थारु	९८४२७०८१४१
१५४	मिथुनिया कृषक समूह	९	कान्छी थारु	९८०४५२८८४२
१५५	बेतहनी कृषक समूह	९	रामु थारु	९८४८०१३८७९

सि.नं.	कृषि समुहको नाम	वडा नं.	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
१५६	ठाकुरद्वारा पश्चिम टोल कृषक समूह	९	कमल कुमार चौधरी	९८६९५९३४५५
१५७	हात्तिसार कृषक समूह	९	भगवती कुमारी सुवेदी	९८४५९१७१३६
१५८	मखमली कृषक समूह	९	पविता थारु	९८०४५२८७८५
१५९	सहनशिल कृषक समूह	९	विपना थारु	९८००५४९८१५
१६०	बिन्दापुरी कृषक समूह	९	बाबुराम चौधरी	९८४८१२७२३४
१६१	आत्म निर्भर कृषक समूह	९	लोक प्रसाद खनाल	९८४८१८८८८०
१६२	भत्तैया कृषक समूह	९	जय बहादुर बम	९८६८१९०८५९
१६३	नौलो बिहानी कृषक समूह	९	हरिराम थारु	९८६८१८९८०३
१६४	अन्नपूर्ण आय आर्जन कृषक समूह	९	लोक बहादुर थापा	९८४८०६४१७१
१६५	वातावरण मैत्री कृषक समन्वय समिती	९	हरिराम थारु	९८६८१८९८०३
१६६	खुसलपटुवा कृषक समूह	९	जगतप्रसाद चौधरी	९८४८०३६५९६
१६७	सिर्जनशील कृषक समूह	२	विक्रम थारु	९८४४३९२३०८
१६८	सगरमाथा मौरीपालन तथा एकीकृत कृषक समूह	१	नन्दराज लामिछाने	९८४८०५८१०७
१६९	मगर समाज सेवा कृषि तथा वचत कृषक समूह	८	देश बहादुर पुन	९८६८२५५७६५
१७०	सैनवार एकीकृत कृषक समूह	४	भरना के.सी.	९८१६५९३६३६

स्रोत : कृषि विकास उपशाखा, २०८१

अनुसूची ११ : पशुपन्थी कृषक समूहहरूको विवरण

सि.नं.	कृषि समुहको नाम	वडा नं.	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
१.	जीवन निर्वाह पशुपन्थी कृषक समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
२.	गडौली बाखापालन महिला समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
३.	स्मृति भैसीपालन समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
४.	खोदाउ पशुपन्थीपालन समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
५.	जमुनापारी बाखापालन समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
६.	प्रगतिशील बाखापालन समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
७.	हरियाली उर्वरा भैसीपालन समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
८.	हिमालय बाखापालन समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको

सि.नं.	कृषि समूहको नाम	वडा नं.	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
९.	लालीगुराँस बाखापालन समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
१०.	सन्तोषी कुखुरापालन समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
११	शिलशिला बाखापालन समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
१२	मयुरबस्ती बाखापालन कृषक समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
१३	भदेली बंगुरपालन समूह	७	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
१४	लालगुलाव बाखापालन कृषक समूह		अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
१५	असल छिमेकी बाखापालन समूह	६	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
१६	मनिकापुर बाखापालन कृषक समूह	६	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
१७	लालीगुराँस बाखापालन समूह	६	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
१८	तुल्सीपुर पशुपन्थी कृषक समूह	६	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
१९	कानपुर बाखापालन समूह	७	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
२०	हरियाली बाखापालन समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
२१	प्रगतिशील बाखापालन समूह	७	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
२२	शिवशक्ति बाखापालन समूह	७	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
२३	दिदीबहिनी बंगुरपालन समूह	४	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
२४	फूलबारी कुखुरापालन समूह	४	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
२५	खैलार बाखापालन समूह	४	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
२६	बवई बाखापालन समूह	४	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
२७	उज्यालो बाखापालन समूह	३	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
२८	पौरखी महिला बाखापालन समूह	५	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको

सि.नं.	कृषि समूहको नाम	वडा नं.	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
२९	ठाकुरद्वारा बाखापालन समूह	९	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
३०	पञ्चकोशी पशुपालन कृषक समूह		अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
३१	समावेशी बाखापालन कृषक समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
३२	सृजनशील बंगुरपालन कृषक समूह		अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
३३	चम्पा महिला गाईभैसीपालन समूह	६	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
३४	बेतहनी बाखापालन समूह	९	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
३५	डुम्रेनी बाखापालन कृषक समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
३६	नौलो जनजागरण बाखापालन समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
३७	नमूना गाईभैसीपालन समूह		अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
३८	हरियाली बाखापालन समूह		अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
३९	ग्रामीण कुखुरापालन समूह		अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
४०	उज्यालो बाखापालन समूह		अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
४१	सिर्जना कृषक बाखापालन समूह		अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
४२	फूलबारी बाखापालन समूह		अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
४३	बानुगाउँ गाईभैसीपालन समूह		अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
४४	शान्ति बाखापालन समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
४५	बानुगाउँ लम्कीदमार बाखापालन समूह	९	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
४६	ठाकुरद्वारा पशुपालन समूह	९	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
४७	बेतहनी भैसीपालन समूह	९	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
४८	बिन्दापुरी गाईभैसीपालन समूह	९	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको

सि.नं.	कृषि समूहको नाम	वडा नं.	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
४९	पौरखी बंगुरपालन समूह	९	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
५०	हात्तीसार बाखापालन समूह	४	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
५१	नौलो जनजागरण बाखापालन समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
५२	सिर्जनशील पशुपन्छी कृषि समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
५३	शिव भैंसीपालन समूह	९	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
५४	जनशील भैंसीपालन कृषक समूह	८	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
५५	जमुनापारी बाखापालन समूह	८	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
५६	मखमली भैंसीपालन कृषक समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
५७	सिंहवाहिनी बाखापालन समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
५८	प्रगतिशील भैंसीपालन कृषक समूह	८	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
५९	लालीगुराँस पशुपन्छीपालन समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
६०	सुनौलो बाखापालन समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
६१	फूलबारी बाखापालन समूह	४	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
६२	उन्नतजात बाखापालन समूह	८	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
६३	जलजला बाखापालन समूह	५	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
६४	सिर्जना बाखापालन समूह	९	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
६५	खुसलपटुवा बंगुरपालन समूह	९	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
६६	फूलबारी बाखापालन समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
६७	उज्यालो बाखापालन समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
६८	प्रगतिशील भैंसीपालन समूह	८	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको

सि.नं.	कृषि समुहको नाम	वडा नं.	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
६९	आयआर्जन बाखापालन समूह	८	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
७०	दिदीबहिनी बाखापालन समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
७१	उत्पादनशील बाखापालन समूह	८	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
७२	लुम्बिनी कुखुरापालन समूह	१	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
७३	ठाकुरबाबा भैंसीपालन समूह	९	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
७४	मोतिपुर भैंसीपालन समूह	६	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
७५	गणेश स्मार्ट बाखापालन समूह	८	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
७६	सृजना बाखापालन समूह	४	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
७७	उन्नति बाखापालन समूह	३	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
७८	प्रगति बंगुरपालन समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
७९	एकीकृत बंगुरपालन समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
८०	थारु महिला बंगुरपालन समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
८१	मिलीजुली बंगुरपालन कृषक समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
८२	मिलीजुली पशुपन्ध्री बंगुरपालन समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
८३	गोचाली बंगुरपालन समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
८४	कानपुर बाखापालन समूह	७	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
८५	बाढी पीडित बाखापालन समूह	८	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
८६	चुरे बाखापालन समूह	६	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
८७	शिवपुर आयआर्जन कुखुरापालन समूह	६	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको
८८	फुलबारी आयआर्जन कृषक समूह	२	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको

सि.नं.	कृषि समुहको नाम	वडा नं.	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
८९	प्रगति स्वाम्बन आयआर्जन कृषक समूह	७	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको	अभिलेखमा उल्लेख नगरेको

स्रोत : पशुपन्छी विकास उपशाखा, २०८१

अनुसूची १२ : खेलकुद मैदान सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	खेल मैदान	वडा नं.
१	सिंहवाहिनी खेलकुद मैदान	१
२	बलाँती खेलकुद मैदान	२
३	रानीपुर खेलकुद मैदान	२
४	सुजनपुर खेलकुद मैदान	२
५	मिर्चैया खेलकुद मैदान	३
६	नेउलापुर खेलकुद मैदान	३
७	मानपुर खेलकुद मैदान	३
८	जुटपानी खेलकुद मैदान	३
९	गोदाना खेलकुद मैदान	३
१०	खैलार खेलकुद मैदान	४
११	बर्गदाहा खेलकुद मैदान	४
१२	शाहीपुर खेलकुद मैदान	५
१३	ढुङ्ग्रहवा खेलकुद मैदान	५
१४	वनवीरपुर खेलकुद मैदान	५
१५	तकिया खेलकुद मैदान	५
१६	गोविन्दपुर खेलकुद मैदान	५
१७	मनिकापुर खेलकुद मैदान	६
१८	तुलसीपुर खेलकुद मैदान	६
१९	भदेली खेलकुद मैदान	७
२०	सनीगाउ खेलकुद मैदान	७
२१	कालीगौडी खेलकुद मैदान	७
२२	कानपुर खेलकुद मैदान	७
२३	मढेला खेलकुद मैदान	८
२४	सुखाड खेलकुद मैदान	८
२५	भुङ्कैया खेलकुद मैदान	८
२६	चिट्कैया खेलकुद मैदान	८
२७	बेतहनी खेलकुद मैदान	९
२८	विन्द्रापुरी खेलकुद मैदान	९

क्र.सं.	खेल मैदान	वडा नं.
२९	हात्तीसार खेलकुद मैदान	९
३०	हात्तीसार पिकनिक स्थल	९

स्रोत: ठाकुरबाबा नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, २०७९

अनुसूची १३ : नगरपालिकामा रहेका व्यवसायिक खेलाडीहरुको विवरण

क्र.सं.	व्यवसायिक खेलाडीहरुको नाम	वडा नं.	खेल
१.	विकराल सिंह रजगैया	१	खोखो
२.	कल्पना शाही	१	भलिबल
३.	सम्भना थारू	१	खोखो र एथ्लेटिक्स
४.	रेशु थारू	१	खोखो र एथ्लेटिक्स
५.	आरूसी थारू	१	खोखो
६.	रन्जु परियार	१	खोखो
७.	आशा थारू	१	खोखो
८.	पुनम थारू	१	खोखो
९.	सम्भना थारू	१	भलिबल
१०.	हेमन्त आचार्य	१	क्रिकेट
११.	नितिन न्यौपाने	१	क्रिकेट
१२.	सगुन रोकाया	१	भलिबल
१३.	गौरव रोकाया	२	खोखो
१४.	विष्णु थारू	२	खोखो
१५.	रोहित कुमार बर्मा	२	खोखो
१६.	विशाल थारू	२	खोखो
१७.	विकास वि.क.	२	खोखो र एथ्लेटिक्स
१८.	विष्णु वि.क.	२	खोखो र एथ्लेटिक्स
१९.	ईश्वर थारू	२	खोखो
२०.	सुजन थारू	२	खोखो
२१.	सम्भना वि.क.	२	खोखो र एथ्लेटिक्स
२२.	भावना बर्मा	२	एथ्लेटिक्स
२३.	खुशी घर्ती	३	कबड्डी
२४.	एलिजा ठकाल	३	कबड्डी
२५.	गंगा थारू	३	कबड्डी
२६.	वर्षात् थारू	३	कबड्डी
२७.	गणेश थापा	२	कबड्डी
२८.	रोशन थारू	४	एथ्लेटिक्स
२९.	दीपा वि.क	६	खोखो
३०.	दीपा कुमारी वि.क.	७	खोखो

क्र.सं.	व्यवसायिक खेलाडीहरुको नाम	वडा नं.	खेल
३१.	विजे क्षेत्री	९	फुटबल
३२.	सुरज रजगैया	९	फुटबल
३३.	ईश्वर राना	९	फुटबल
३४.	भुक्क चुनारा	९	फुटबल
३५.	विशाल शाही	९	फुटबल
३६.	विवश थारू	९	एथ्लेटिक्स
३७.	मिलन थारू	९	एथ्लेटिक्स
३८.	डिल्ली प्रसाद खनाल	९	एथ्लेटिक्स
३९.	सुशील थारू	९	एथ्लेटिक्स
४०.	सङ्गीता अधिकारी	९	एथ्लेटिक्स
४१.	सरोज बुढा	९	भलिबल
४२.	दीपेश थारू	९	ट्रायथलन
४३.	प्रेम चौधरी	९	कराँते
४४.	सदीक्षा शाही	९	कराँते
४५.	आशिष चौधरी	९	कराँते

स्रोत: ठाकुरबाबा नगरपालिकाको कार्यालय, २०८०

अनुसूची १४ : नगरपालिकामा रहेका आमा तथा महिला समूह सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	आमा तथा महिला समूहको नाम	गाउँ/टोल
क)	वडा नं. १	
१	डुम्रेनी सिम्रहवा आमा समूह : १ वटा	डुम्रेनी सिम्रहवा
२	पिपलचौतारी डुम्रेनी आमा समूह : १ वटा	पिपलचौतारी डुम्रेनी
३	डुम्रेनी आमा समूह : १ वटा	डुम्रेनी विद्यालयदेखि खानेपानी ट्यांकी भुरीगाउँ
४	भुरीगाउँ आमा समूह : १ वटा	भुरीगाउँचोकदेखि पुरानो बसपार्क पूर्व
५	भुरीगाउँ आमा समूह : १ वटा	भुरीगाउँ प्रहरीबिटदेखि भेरी पब्लिक स्कुलहुँदै पेट्रोल पम्प
६	भुरीगाउँ आमा समूह : १ वटा	कर्णाली स्कुलदेखि भुरीगाउँबजार
७	नेउलापुर आमा समूह : १ वटा	नेउलापुर टावरदेखि सैनवारसम्म
८	सिंहबाहिनी आमा समूह : १ वटा	सिंहबाहिनी
९	सिंहबाहिनी आमा समूह : १ वटा	सिंहबाहिनी चोकदेखि दक्षिणहुँदै कृष्णप्रणयामी मन्दिर दक्षिण
१०	खोदाउ आमा समूह : १ वटा	खोदाउ
	वडा नं. १ को जम्मा	१० वटा
ख)	वडा नं. २	
१	रानीपुर आमा समूह : १ वटा	रानीपुर
२	पेरहनी आमा समूह : १ वटा	पेरहनी

क्र.सं.	आमा तथा महिला समूहको नाम	गाउँ/टोल
३	प्रतापपुर आमा समूह : १ वटा	प्रतापपुर
४	विशरमाफाँटा आमा समूह : १ वटा	विशरमाफाँटा
५	सत्घरुवा आमा समूह : १ वटा	सत्घरुवा
६	सुजनपुर खुल्पुर आमा समूह : १ वटा	सुजनपुर खुल्पुर
७	अम्प्रेनी आम्बासा आमा समूह : १ वटा	अम्प्रेनी आम्बासा
८	माथिल्लो कर्मला आमा समूह : १ वटा	माथिल्लो कर्मला
९	तल्लो कर्मला आमा समूह : १ वटा	तल्लो कर्मला
१०	बलाँती रोडपारि आमा समूह : १ वटा	बलाँती रोडपारि
११	बलाँती रोडवारि आमा समूह : १ वटा	बलाँती रोडवारि
	वडा नं. २ को जम्मा	११ वटा
ग)	वडा नं. ३	
१	गोदाना आमा समूह : १ वटा	गोदाना
२	नेउलापुर आमा समूह : १ वटा	माथिल्लो नेउलापुर टोल
३	नेउलापुर आमा समूह : १ वटा	बिच नेउलापुर टोल
४	नेउलापुर आमा समूह : १ वटा	दक्षिण पश्चिम नेउलापुर टोल
५	कञ्चनपुर आमा समूह : १ वटा	कञ्चनपुर
६	मिर्चैया आमा समूह : १ वटा	मिर्चैया
७	मिर्चैया आमा समूह : १ वटा	बड्की मिर्चैया
८	मिर्चैया आमा समूह : १ वटा	छोट्की मिर्चैया
९	जुटपानी आमा समूह : १ वटा	जुटपानी
१०	गिद्धरपुर आमा समूह : १ वटा	गिद्धरपुर
११	मानपुर आमा समूह : १ वटा	मानपुर
	वडा नं. ३ को जम्मा	११ वटा
घ)	वडा नं. ४	
१	बाबनपुर आमा समूह : १ वटा	बाबनपुर
२	मैनवार आमा समूह : १ वटा	मैनवार
३	बगनाहा आमा समूह : १ वटा	बगनाहा
४	खैलार आमा समूह : १ वटा	बगनाहा
५	बर्गदा आमा समूह : २ वटा	बर्गदा
६	सैनवार आमा समूह : २ वटा	सैनवार
	वडा नं. ४ को जम्मा	८ वटा
ड)	वडा नं. ५	

क्र.सं.	आमा तथा महिला समूहको नाम	गाउँ/टोल
१	खोनपुर आमा समूह : १ वटा	खोनपुर
२	ढुङ्ग्रहवा आमा समूह : १ वटा	ढुङ्ग्रहवा
३	चन्दनमार्ग आमा समूह : १ वटा	शाहीपुर
४	शाहीपुर आमा समूह : १ वटा	शाहीपुर वनफरुवा
५	तक्रिया आमा समूह : २ वटा	तक्रिया
६	गोविन्दपुर आमा समूह : १ वटा	गोविन्दपुर
७	वनवीर आमा समूह : २ वटा	वनवीर
८	वनकट्टी आमा समूह : १ वटा	वनकट्टी
	वडा नं. ५ को जम्मा	१० वटा
च)	वडा नं. ६	
१	बकुवा आमा समूह : २ वटा	बकुवा
२	माथिल्लो वनखेत आमा समूह : १ वटा	माथिल्लो वनखेत
३	मनिकापुर आमा समूह : १ वटा	मनिकापुर
४	लङ्कापुर आमा समूह : १ वटा	लङ्कापुर
५	मोतिपुर आमा समूह : १ वटा	मोतिपुर
६	लठुवा आमा समूह : १ वटा	लठुवा
७	तुल्सीपुर आमा समूह : १ वटा	तुल्सीपुर
	वडा नं. ६ को जम्मा	८ वटा
छ)	वडा नं. ७	
१	सुन्दरपुर आमा समूह : १ वटा	सुन्दरपुर
२	माथिल्लो मोहनपुर आमा समूह : १ वटा	माथिल्लो मोहनपुर
३	तल्लो मोहनपुर आमा समूह : १ वटा	तल्लो मोहनपुर
४	सनीगाउँ आमा समूह : १ वटा	सनीगाउँ
५	कर्मला दङ्गापुरवा आमा समूह : १ वटा	कर्मला दङ्गापुरवा
६	भदेली आमा समूह : १ वटा	भदेली
७	कालीगौडी आमा समूह : १ वटा	कालीगौडी
८	मुक्तिपुर आमा समूह : १ वटा	मुक्तिपुर
	वडा नं. ७ को जम्मा	८ वटा
ज)	वडा नं. ८	
१	सुतैया आमा समूह : १ वटा	सुतैया
२	सुखाड आमा समूह : १ वटा	सुखाड
३	चिट्कैया आमा समूह : १ वटा	चिट्कैया

क्र.सं.	आमा तथा महिला समूहको नाम	गाउँ/टोल
४	मढेला आमा समूह : १ वटा	मढेला
५	गोब्रेला आमा समूह : १ वटा	गोब्रेला
६	बावनपुर चिट्कैया आमा समूह : १ वटा	बावनपुर चिट्कैया
७	भुङ्कैया आमा समूह : १ वटा	भुङ्कैया
८	भुङ्कैया पुर्वटोल आमा समूह : १ वटा	भुङ्कैया पूर्वटोल
	वडा नं. ८ को जम्मा	८ वटा
भ)	वडा नं. ९	
१	बेतहनी आमा समूह : २ वटा	बेतहनी
२	ठाकुरद्वारा आमा समूह : २ वटा	ठाकुरद्वारा
३	बानुगाउँ आमा समूह : १ वटा	बानुगाउँ
४	खुसलपटुवा आमा समूह : २ वटा	खुसलपटुवा
५	शिवपुर बन्द्रहवा आमा समूह : २ वटा	शिवपुर बन्द्रहवा
६	महिला वातावरण उप-समिति : १ वटा	ठाकुरद्वारा
	वडा नं. ९ को जम्मा	१० वटा
	कुल जम्मा	४८

स्रोत : ठाकुरबाबा नगरपालिकाका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरू, २०८१

अनुसूची १५ : आ. व. २०७९।८० मा गठन गरिएका टोल विकास संस्थाहरूको विवरण

क्र.सं.	टोल विकास संस्थाको नाम	गाउँ/टोल	आबद्ध घरधुरी संख्या
क)	वडा नं. १		
१	श्रीनगर टोल विकास संस्था	श्रीनगर टोल	६५
२	टाँडीपुर टोल विकास संस्था	टाँडीपुर	७०
३	जनचाहना टोल विकास संस्था	जनचाहना टोल	७२
४	आदर्शनगर टोल विकास संस्था	आदर्शनगर	११०
५	पिपल चौतारी टोल विकास संस्था	डुम्रेनी	११०
६	जानकीनगर टोल विकास संस्था	जानकीनगर टोल	१००
७	शिवनगर टोल विकास संस्था	शिवनगर	२२९
८	कृष्णनगर टोल विकास संस्था	कृष्णनगर	१३५
९	सिंहवाहिनी टोल विकास संस्था	सिंहवाहिनी	१३०
१०	निर्मलानगर टोल विकास संस्था	निर्मलानगर टोल	१०५
११	त्रिभुवन टोल विकास संस्था	त्रिभुवन टोल	६५

क्र.सं.	टोल विकास संस्थाको नाम	गाउँ/टोल	आबद्ध घरधुरी संख्या
१२	रामनगर टोल विकास संस्था	रामनगर टोल	१२७
१३	बालाजी टोल विकास संस्था	बालाजी टोल	१५७
१४	गणेशनगर टोल विकास संस्था	गणेशनगर टोल	१५०
१५	खोदाउ टोल विकास संस्था	खोदाउ	१३०
१६	शितल नगर टोल विकास संस्था	शितलनगर टोल	९५
	वडा नं. १ को जम्मा		१८५०
ख)	वडा नं. २		
१	अम्रेनी टोल विकास संस्था	अम्रेनी	६०
२	अम्बासा टोल विकास संस्था	अम्बासा	१७६
३	जनता टोल विकास संस्था		१०५
४	पिपल चौतारी टोल विकास संस्था	प्रतापपुर	१०८
५	जहरी टोल विकास संस्था		९६
६	सत्घरुवा तीनघरुवा टोल विकास संस्था	सत्घरुवा तीनघरुवा	११०
७	पिपल चौतारी टोल विकास संस्था	बलाँती	८२
८	रानीपुर उत्तर टोल विकास संस्था	रानीपुर उत्तर	१२५
९	सत्घरुवा टोल विकास संस्था	सत्घरुवा	१२०
१०	पेरहनी टोल विकास संस्था	पेरहनी	१३०
११	खुलपुर टोल विकास संस्था	खुलपुर	५०
१२	सुजनपुर टोल विकास संस्था	सुजनपुर	५२
१३	हरियाली टोल विकास संस्था	कर्मला	१३८
१४	कर्मला पश्चिम टोल विकास संस्था	कर्मला	१७६
	वडा नं. २ को जम्मा		१५०७
ग)	वडा नं. ३		
१	कञ्चनपुर टोल विकास संस्था	कञ्चनपुर	५८
२	शिवाला टोल विकास संस्था	मिर्चैया	८५
३	शिव टोल विकास संस्था	गोदाना	५७
४	कालीमाई टोल विकास संस्था	गोदाना	५९
५	मिलन टोल विकास संस्था	नेउलापुर	९२
६	हातेमालो टोल विकास संस्था	नेउलापुर	९१
७	सुन्दर टोल विकास संस्था	नेउलापुर	९३

क्र.सं.	टोल विकास संस्थाको नाम	गाउँ/टोल	आबद्ध घरधुरी संख्या
८	जम्ती टोल विकास संस्था	नेउलापुर	९४
९	जनज्योति टोल विकास संस्था	नेउलापुर	९२
१०	दुर्गामन्दिर टोल विकास संस्था	नेउलापुर	९४
११	गीतापुर टोल विकास संस्था	गिदरपुर	७०
१२	श्रीकृष्ण प्रणामी टोल विकास संस्था	मानपुर	४६
१३	बबई टोल विकास संस्था	मानपुर	४१
१४	सिगौडी टोल विकास संस्था	मानपुर	४५
१५	पञ्चकोटी टोल विकास संस्था	जुडपानी	५५
१६	बखतपुर टोल विकास संस्था	मिर्चैया	४६
१७	पातादेवी टोल विकास संस्था	मिर्चैया	४२
१८	सहारा टोल विकास संस्था	मिर्चैया	४७
१९	शान्तिनगर अस्पताल रोड टोल विकास संस्था	मिर्चैया	५८
२०	जुडपानी टोल विकास संस्था	जुडपानी	६५
	वडा नं. ३ को जम्मा		८६६
घ)	वडा नं. ४		
१	बाबनपुर मन्दिर टोल विकास संस्था	बाबनपुर	१४२
२	वरविपल टोल विकास संस्था	बाबनपुर	१६७
३	बड्का गाउँ टोल विकास संस्था	बगनाहा	१५०
४	खैलार टोल विकास संस्था	बगनाहा	१४९
५	बिचपुरुवा टोल विकास संस्था	बगनाहा	७८
६	लामीडाँडाँ टोल विकास संस्था	बगनाहा	८४
७	बडघर टोल विकास संस्था	बर्गदा	६७
८	पकडिया टोल विकास संस्था	बर्गदा	६६
९	अछामी टोल विकास संस्था	बर्गदा	६६
१०	सैनवार टोल विकास संस्था	सैनवार	६०
११	बसुरीया टोल विकास संस्था	सैनवार	६४
१२	लसिउरा टोल विकास संस्था	सैनवार	६३
१३	नयाँ टोल विकास संस्था	मैनवार	१७३
१४	मैनवार टोल विकास संस्था	मैनवार	८१
	वडा नं. ४ को जम्मा		१४१०

क्र.सं.	टोल विकास संस्थाको नाम	गाउँ/टोल	आबद्ध घरधुरी संख्या
ड)	वडा नं. ५		
१	खोनपुर टोल विकास संस्था	खोनपुर	११३
२	ढुङ्ग्रहवा टोल विकास संस्था	ढुङ्ग्रहवा	२३८
३	चन्दनमार्ग टोल विकास संस्था	शाहीपुर	१३५
४	प्रगति टोल विकास संस्था	शाहीपुर	१३०
५	तकिया टोल विकास संस्था	तकिया	३४७
६	गोविन्दपुर टोल विकास संस्था	गोविन्दपुर	१०३
७	वनवीर टोल विकास संस्था	वनवीर	२८५
८	बनकट्टी टोल विकास संस्था	बनकट्टी	११०
	वडा नं. ५ को जम्मा		१३४१
च)	वडा नं. ६		
१	मोतिपुर टोल विकास संस्था	मोतिपुर	९७
२	लठुवा टोल विकास संस्था	लठुवा	१२०
३	तुल्सीपुर टोल विकास संस्था	तुल्सीपुर	१४१
४	बचैयाटोल टोल विकास संस्था	बचैया	५६
५	खोकरपुर टोल विकास संस्था	खोकरपुर	७१
६	बकुवा टोल विकास संस्था	बकुवा बजार	११६
७	बकुवा टोल विकास संस्था	बकुवा	१५६
८	मनिकापुर टोल विकास संस्था	मनिकापुर	६२
९	लङ्कापुर टोल विकास संस्था	लङ्कापुर	१३५
	वडा नं. ६ को जम्मा		९५४
छ)	वडा नं. ७		
१	कालीगौडी टोल विकास संस्था	कालीगौडी	२४०
२	सुन्दरपुर टोल विकास संस्था	सुन्दरपुर	७०
३	मोहनपुर टोल विकास संस्था	मोहनपुर	२९५
४	भदेली टोल विकास संस्था	भदेली	६५
५	मोहनपुर पश्चिम टोल विकास संस्था	मोहनपुर पश्चिम	१८०
६	मुक्तिपुर टोल विकास संस्था	मुक्तिपुर	४१
७	कालीगौडी उत्तर टोल विकास संस्था	कालीगौडी उत्तर	१९७
	वडा नं. ७ को जम्मा		१०८८

क्र.सं.	टोल विकास संस्थाको नाम	गाउँ/टोल	आबद्ध घरधुरी संख्या
ज)	वडा नं. ८		
१	सुतैया टोल विकास संस्था	सुतैया	१५५
२	सुखाड टोल विकास संस्था	सुखाड	१६७
३	मनकामना टोल विकास संस्था	मनकामना	६३
४	मुनामदन टोल विकास संस्था	मडेला	८०
५	गोब्रेला टोल विकास संस्था	गोब्रेला	७७
६	सिर्जनशील टोल विकास संस्था	चिट्कैया	१३५
७	नमूना टोल विकास संस्था	चिट्कैया	१२०
८	भुङ्कैया टोल विकास संस्था	भुङ्कैया	२५०
	वडा नं. ८ को जम्मा		१०४७
ज)	वडा नं. ९		
१	बेतहनी टोल विकास संस्था	बेतहनी	१००
२	भक्तैया टोल विकास संस्था	भक्तैया	१००
३	मिठुनिया टोल विकास संस्था	मिठुनिया	६६
४	ठाकुरद्वारा पश्चिम टोल विकास संस्था	ठाकुरद्वारा पश्चिम	१००
५	ठाकुरद्वारा बिचटोल टोल विकास संस्था	ठाकुरद्वारा बिचटोल	१००
६	ठाकुरद्वारा पूर्वटोल टोल विकास संस्था	ठाकुरद्वारा पूर्वटोल	७०
७	बानुगाउँ टोल विकास संस्था	बानुगाउँ	१३०
८	शिवपुर टोल विकास संस्था	शिवपुर	२२०
९	खुसलपटुवा टोल विकास संस्था	खुसलपटुवा	३८७
	वडा नं. ९ को जम्मा		१२७३
	कुल जम्मा		११३३६

अनुसूची १६ : नगर क्षेत्रमा रहेका मध्यवर्ती तथा सामुदायिक वनहरूको विवरण

क्र.सं.	वडा. न	वनको किसिम	सामुदायिक वनको नाम	आबद्ध घरधुरी
१.	१.	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सिंहबाहिनी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	२१०
२.	१.	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भुरिगाउँ मध्यवर्ती सामुदायिक वन	१५०
३.	२	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	कर्मला सामुदायिक वन	२७५
४.	२	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	देबी जराहीफाँटा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	४००
५.	२	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सुन्दरटापु मध्यवर्ती सामुदायिक वन	११२

क्र.सं.	वडा. न	वनको किसिम	सामुदायिक वनको नाम	आबद्ध घरधुरी
६.	२	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	जनचेतना मध्यवर्ती सामुदायिक वन	१४०
७.	२	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	रानीपुर मध्यवर्ती सामुदायिक वन	२७२
८.	२	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	अग्नेनी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	६२
९.	२, ३	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सतघरुवा तिनघरुवा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	१७६
१०.	२	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भवानीफाँटा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	१०९
११.	३	सामुदायिक वन	कोपिला सामुदायिक वन	२०१
१२.	३	सामुदायिक वन	कन्चनपुर मध्यवर्ती सामुदायिक वन	११५
१३.	३	मध्यवर्ती वन	नेउलापुर मध्यवर्ती वन	३१९
१४.	३	मध्यवर्ती वन	मानपुर मध्यवर्ती सामुदायिक वन	२६८
१५.	३	सामुदायिक वन	सोनबर्षा सामुदायिक वन	१२२
१६.	३	सामुदायिक वन	खोदाउ सामुदायिक वन	२७१
१७.	३	मध्यवर्ती वन	पेरहवाचटीया मध्यवर्ती वन	१२२
१८.	३	सामुदायिक वन	भरसलुवा सामुदायिक वन	३९८
१९.	४	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	बाबनपुर मध्यवर्ती सामुदायिक वन	१६४
२०.	४	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	मैनवार मध्यवर्ती सामुदायिक वन	१४३
२१.	४	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सैनवार मध्यवर्ती सामुदायिक वन	२६०
२२.	४	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	बर्गदा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	२८९
२३.	४	सामुदायिक वन	बबइ सामुदायिक वन	४३५
२४.	५	सामुदायिक वन	कैलास सामुदायिक वन	२४५
२५.	५	सामुदायिक वन	शिसवारा सामुदायिक वन	११०
२६.	५	सामुदायिक वन	ढैरेनी सामुदायिक वन	३४७
२७.	५	सामुदायिक वन	चन्दनपुर सामुदायिक वन	११३
२८.	५	सामुदायिक वन	गुप्तेश्वर सामुदायिक वन	११९
२९.	५	सामुदायिक वन	चन्दक चटिया सामुदायिक वन	२६५
३०.	५	सामुदायिक वन	खेदाउ सामुदायिक वन	१०३
३१.	५	सामुदायिक वन	टेलुवा सामुदायिक वन	१०३
३२.	५	सामुदायिक वन	सिक्टहुवा सामुदायिक वन	११९

क्र.सं.	वडा. न	वनको किसिम	सामुदायिक वनको नाम	आबद्ध घरधुरी
३३.	६	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	बकुवा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	२३०
३४.	६	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	मालिका मध्यवर्ती सामुदायिक वन	१८९
३५.	६	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	शिवपुर एकीकृत उपभोक्ता समिति	९००
३६.	७	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	बठनपुर सुन्दरपुर भदेली गोब्रेला मध्यवर्ती सामुदायिक वन	८४
३७.	७	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भदेली मध्यवर्ती सामुदायिक वन	६२
३८.	७	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	चुरियामाई मध्यवर्ती सामुदायिक वन	१९६
३९.	७	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सुन्दरपुर मध्यवर्ती सामुदायिक वन	२६४
४०.	७	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	मोहनपुर मध्यवर्ती सामुदायिक वन	२१८
४१.	७	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	दोरघारी सनीगाउँ मध्यवर्ती सामुदायिक वन	४४
४२.	८	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सुखाड सुतैया मध्यवर्ती सामुदायिक वन	३४७
४३.	८	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	चिट्कैया मध्यवर्ती सामुदायिक वन	२९८
४४.	८	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	मढेला गोब्रेला मध्यवर्ती सामुदायिक वन	२१८
४५.	९	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	वेतहनी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	२६६
४६.	९	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	ठाकुरद्वारा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	२७०
४७.	९	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	बानुगाउँ मध्यवर्ती सामुदायिक वन	१३०
४८.	९	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	विन्दापुरी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	३८७
४९.	९	मध्यवर्ती सामुदायिक वन	शिवपुरबन्द्रहवा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	२२०
५०.	९	धार्मिक	ठाकुरद्वारा धार्मिक वन	-
	जम्मा			१०,८६०

अनुसूची १७ : नगरपालिकामा दर्ता भएका व्यवसायको प्रकृतिअनुसारको विवरण (आ.व. २०७९।८०)

व्यवसायको प्रकृति	१	२	३	४	५	६	७	८	९	जम्मा	प्रतिशत
अन्य (स्रोत नखुलेको)	२६९	४	४	३	७	३	५	६	११	३१२	२५.६२
खाद्यान्न बिक्री	२५	४३	४	२३	२८	१५	३४	१३	२५	२१०	१७.२४
गोसरी र प्रोभिजन पसल	१	४	६	१३	२८	३१	४	९	९	१०५	८.६२
कृषि, पशुपन्छी, माछा तथा मौरी पालन फार्म	६	१४	४	१३	१५	११	१०	९	१४	९६	७.८८
होटल, लज, होम स्टे तथा रेष्टुरेन्ट	१	४	१	६	७	०	१	१	४४	६५	५.३४

व्यवसायको प्रकृति	१	२	३	४	५	६	७	८	९	जम्मा	प्रतिशत
कपडा पसल	४०	०	५	०	३	१	०	१	१३	६३	५.१७
अन्य व्यापार	८	३	१	३	६	६	१	१	८	३७	३.०४
माछा मासु बिक्री	०	७	४	२	४	४	९	१	३	३४	२.७९
अन्य सेवा बिक्री	०	३	१	०	८	३	३	८	५	३१	२.५५
कस्मेजिक तथा गिफ्ट पसल	८	०	३	०	४	४	०	१	१०	३०	२.४६
फेन्सी स्टोर	१२	२	२	०	०	२	०	०	७	२५	२.०५
धान, मकै, गहुँ (कुटानी पिसानी मिल)	२	४	२	१	५	०	३	३	१	२१	१.७२
हस्पिटल तथा क्लिनिक	०	२	१	०	३	१	३	१	८	१९	१.५६
हार्डवेयर निर्माण सामग्री (रड, सिमेन्ट.....)	४	०	२	०	१	२	०	०	८	१७	१.४
इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक वस्तु बिक्री	१	१	२	०	३	३	१	०	५	१६	१.३१
अल्कोहल तथा बेभरेज	१	०	०	५	२	०	१	१	४	१४	१.१५
सिलाई कटाई पसलहरू	०	१	२	०	०	१	०	०	६	१०	०.८२
सैलुन/कपाल काट्ने	०	१	०	०	२	३	०	१	३	१०	०.८२
कम्प्युटर/मोबाइल र यसको पाटपूर्जा बिक्री तथा मर्मत समेत	१	०	१	०	१	२	०	०	५	१०	०.८२
ब्यूटी पार्लर	०	१	१	०	२	२	०	०	३	९	०.७४
स्टेशनरी तथा किताब पसल	२	१	१	०	२	१	०	०	१	८	०.६६
तरकारी तथा फलफुल बिक्री	०	२	२	१	०	१	०	०	२	८	०.६६
जुता चप्पल	३	०	०	०	०	०	०	०	३	६	०.४९
साइकल, रिक्सा, अटोरिक्सा (ब्याट्रिबाट चल्ने)	०	०	१	०	०	२	०	१	१	५	०.४१
बैंक, वित्तीय तथा मौद्रिक कारोबार	०	०	०	०	०	०	०	०	५	५	०.४१
गाडीको बडी बनाउने/मर्मत गर्ने	०	०	०	०	१	०	०	०	३	४	०.३३
सुन चाँदीका गरगहना बनाउने	०	०	१	०	१	१	०	०	१	४	०.३३
गाडी, मोटरसाइकल (इन्जिनले चल्ने साधनहरू बिक्री)	१	०	१	०	०	०	०	०	२	४	०.३३
ठोस खाद्यपदार्थ उत्पादन गर्ने	०	०	०	१	१	०	१	०	०	३	०.२५
धातुका वस्तु बनाउने (मेटल) उत्पादन	०	०	०	०	०	०	१	०	२	३	०.२५
औषधी तथा सर्जिकल पसल	१	०	०	१	०	०	०	१	०	३	०.२५
फोटोग्राफी तथा कलर ल्याब (फोटो खिच्ने, धुलाउने)	०	०	२	०	०	१	०	०	०	३	०.२५

व्यवसायको प्रकृति	१	२	३	४	५	६	७	८	९	जम्मा	प्रतिशत
बिष्कट, चाउचाउ, कन्फेक्सनरी उत्पादन	०	०	१	०	०	०	०	०	१	२	०.१६
पशुपन्छीको दाना उद्योग	०	०	०	१	०	१	०	०	०	२	०.१६
कन्क्रीट, ब्लक, इटा, ह्युमपाइप	०	०	०	०	२	०	०	०	०	२	०.१६
दुधजन्य बस्तुहरु बिक्री	०	०	१	०	०	०	०	०	१	२	०.१६
अन्य उद्योग	१	०	०	०	०	०	०	०	१	२	०.१६
फर्निचर	१	०	०	०	१	०	०	०	०	२	०.१६
पेट्रोलियम पदार्थ	१	०	०	१	०	०	०	०	०	२	०.१६
फ्लोरिड तथा फर्निसिंगको सामानहरु	१	०	१	०	०	०	०	०	०	२	०.१६
सिनेमा हल तथा मनोरन्जनात्मक	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०.०८
रेडियो तथा टेलिभिजन संचालन	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०.०८
ट्राभल एजेन्सी	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०.०८
सिसा, प्लाईवुड तथा फोम	०	०	१	०	०	०	०	०	०	१	०.०८
फर्निचर निर्माण तथा समिल	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०.०८
औद्योगिक सामग्रीहरु	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	०.०८
तेल तथा ध्यू उत्पादन	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	०.०८
रंगरोगन	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०.०८
तिल खाद्य पदार्थ उत्पादन गर्ने	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०.०८
जुत्ता चप्पल निर्माण	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०.०८
प्लाष्टिकका सामग्री उत्पादन	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	०.०८
सुनचाँदी बनाउने तथा बिक्री गर्ने	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०.०८
जम्मा	३९१	९८	५९	७४	१३८	१०४	७७	५८	२१९	१२१८	१००

स्रोत: ठाकुरबाबा नगरपालिका कार्यालय, २०७९

अनुसूची १८ : नगरपालिकामा थप भएका व्यवसायहरु (आ.व. २०८०/८१ चैतसम्म)

व्यवसायको प्रकृति	१	२	३	४	५	६	७	८	९	जम्मा	प्रतिशत
अन्य (स्रोत नखुलेको)	२६९	४	४	३	७	३	५	६	११	३१२	२५.६२
खाद्यान्न बिक्री	२५	४३	४	२३	२८	१५	३४	१३	२५	२१०	१७.२४
ग्रीसरी र प्रोभिजन पसल	१	५	७	१३	२८	३१	४	९	९	१०६	८.६२
कृषि, पशुपन्छी, माछा तथा मौरी पालन फार्म	६	१४	५	१३	१८	११	१०	१२	१५	९६	७.८८
होटल, लज, होम स्टे तथा रेष्टुरेन्ट	५	४	२	६	७	०	१	१	४४	६५	५.३४
कपडा पसल	४०	०	५	०	३	१	०	१	१३	६३	५.१७
अन्य व्यापार	८	३	१	३	६	६	१	१	८	३७	३.०४

व्यवसायको प्रकृति	१	२	३	४	५	६	७	८	९	जम्मा	प्रतिशत
माछा मासु बिक्री	१	७	४	२	४	४	९	१	४	३४	२.७९
अन्य सेवा बिक्री	०	३	१	०	८	३	३	८	५	३१	२.५५
कस्मेटिक तथा गिफ्ट पसल	८	०	३	०	४	४	०	१	१०	३०	२.४६
फेन्सी स्टोर	१२	३	२	०	०	२	०	०	७	२५	२.०५
धान, मकै, गहुँ (कुटानी पिसानी मिल)	२	४	२	१	५	०	३	३	१	२१	१.७२
हस्पिटल तथा क्लिनिक	१	२	१	०	३	१	३	१	८	१९	१.५६
हार्डवेयर निर्माण सामग्री (रड, सिमेन्ट.....)	४	०	२	०	१	२	०	०	८	१७	१.४
इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक वस्तु बिक्री	१	१	२	०	३	३	१	०	५	१६	१.३१
अल्कोहल तथा बेभरेज	१	०	०	५	२	०	१	२	४	१४	१.१५
सिलाई कटाई पसलहरू	०	१	२	०	०	१	०	०	६	१०	०.८२
सैलुन/कपाल काट्ने	०	१	०	०	२	३	०	१	३	१०	०.८२
कम्प्युटर/मोबाइल र यसको पाटपूर्जा बिक्री तथा मर्मत समेत	१	०	१	०	१	२	०	०	५	१०	०.८२
ब्यूटी पार्लर तथा सैलुन	०	१	२	०	२	२	०	०	३	९	०.७४
स्टेशनरी तथा किताब पसल	२	१	१	०	२	१	०	०	१	८	०.६६
तरकारी तथा फलफुल बिक्री	०	२	२	१	०	१	०	०	२	८	०.६६
जुत्ता चप्पल	३	०	०	०	०	०	०	०	३	६	०.४९
साइकल, रिक्सा, अटोरिक्सा (ब्याट्रिबाट चल्ने)	०	०	१	०	०	२	०	१	१	५	०.४१
बैंक, वित्तीय तथा मौद्रिक कारोबार	०	०	०	०	०	०	०	०	५	५	०.४१
गाडीको बडी बनाउने/मर्मत गर्ने	०	०	०	०	१	०	०	०	३	४	०.३३
सुन चाँदीका गरगहना बनाउने	०	०	१	०	१	१	०	०	१	४	०.३३
गाडी, मोटरसाइकल (इन्जिनले चल्ने साधनहरू बिक्री)	१	०	१	०	०	०	०	०	२	४	०.३३
ठोस खाद्यपदार्थ उत्पादन गर्ने	०	०	०	१	१	०	१	०	०	३	०.२५
धातुका वस्तु बनाउने (मेटल) उत्पादन	०	०	०	०	०	०	१	०	२	३	०.२५
औषधी तथा सर्जिकल पसल	१	०	०	१	०	०	०	१	०	३	०.२५
फोटोग्राफी तथा कलर ल्याव (फोटो खिच्ने, धुलाउने)	०	०	२	०	०	१	०	०	०	३	०.२५
बिष्कुट, चाउचाउ, कन्फेक्सनरी उत्पादन	०	०	१	०	०	०	०	०	१	२	०.१६
पशुपन्छीको दाना उद्योग	०	०	०	१	०	१	०	०	०	२	०.१६

व्यवसायको प्रकृति	१	२	३	४	५	६	७	८	९	जम्मा	प्रतिशत
कन्क्रीट, ब्लक, इटा, ट्युमपाइप	०	०	०	०	२	०	०	०	०	२	०.१६
दुधजन्य वस्तुहरु बिक्री	०	०	१	०	०	०	०	०	१	२	०.१६
अन्य उद्योग	१	०	०	०	०	०	०	०	१	२	०.१६
फर्निचर	१	०	०	०	१	०	०	०	०	२	०.१६
पेट्रोलियम पदार्थ	१	०	०	१	०	०	०	०	०	२	०.१६
फ्लोरिड तथा फर्निसिंगको सामानहरु	१	०	१	०	०	०	०	०	०	२	०.१६
सिनेमा हल तथा मनोरन्जनात्मक	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०.०८
रेडियो तथा टेलिभिजन संचालन	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०.०८
ट्राभल एजेन्सी	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०.०८
सिसा, प्लाईवुड तथा फोम	०	०	१	०	०	०	०	०	०	१	०.०८
फर्निचर निर्माण तथा समिल	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०.०८
औद्योगिक सामग्रीहरु	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	०.०८
तेल तथा ध्यू उत्पादन	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	०.०८
रंगरोगन	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०.०८
तिल खाद्य पदार्थ उत्पादन गर्ने	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०.०८
जुत्ता चप्पल निर्माण	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०.०८
प्लाष्टिकका सामग्री उत्पादन	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	०.०८
सुनचाँदी बनाउने तथा बिक्री गर्ने	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०.०८
घरेलु उद्योग: दुनाटपरी	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	
एजेन्सी सेवा	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	
तालिम केन्द्र	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	
कबाड	३	०	०	०	०	०	०	०	०	३	
जम्मा	३९१	९८	५९	७४	१३८	१०४	७७	५८	२१९	१२१८	१००

अनुसूची १९ : ठाकुरबाबा, कृषि तथा पशु विकासमा आधारित साना किसान तथा यूवा उद्यमशिलता साभेदारी परियोजना अन्तर्गतका कृषक समूहहरु

क) मूल समूहहरुको विवरण

क्र.सं.	समूहको नाम	ठेगाना	कैफियत
१	श्रीनगर स्वावलम्बि समूह	ठाकुरबाबा-१, सिंहबाहिनी	
२	प्रगति स्वावलम्बि समूह	ठाकुरबाबा-१, डुम्रेनि	
३	हरियालि स्वावलम्बि समूह	ठाकुरबाबा -२, बलाति	
४	उन्नति स्वावलम्बि समूह	ठाकुरबाबा-२, तिनघरुवा	
५	उज्यालो स्वावलम्बि समूह	ठाकुरबाबा-३, चटकपुरफाँटा	

क्र.सं.	समुहको नाम	ठेगाना	कैफियत
६	सृजनशिल स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा -३,गोदना	
७	फुलवारी स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-४,बगनाह	
८	सम्भना स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-४,सैनवार	
९	परिवर्तनशिल स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-५,बनकट्टि	
१०	सृष्टि स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-५,बनविरपुर	
११	तुल्सिपुर स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-६,तुल्सिपुर	
१२	जुनतारा स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-६,बकुवा	
१३	शान्ति स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-७,कालिगौडी	
१४	फुलवारी स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-७,कानपुर	
१५	कालिका स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-८,मढेला	
१६	मेहेनती स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-८,सुखाड	
१७	शिलशिला स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-९,ठाकुरद्वारा	
१८	सुनौलो स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-९,वानुगाँऊ	

स्रोत : हेफर प्रोजेक्ट नेपाल, २०८१

ख) उपहार समूहहरूको विवरण

क्र.सं.	समुहको नाम	ठेगाना	समुह अध्यक्षको नाम	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा संख्या	लक्ष्य	विशिष्टकृत
१	जानकी स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-१, भुरीगाँउ	भल्लि थारु	०	०	१७	१७	२५	बाखा
२	जनचेतना स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-१, सिंहबाहिनी	प्रतिक्षा थारु	०	१९	१	२०	२५	बाखा
३	खोदाउ स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-१, खोदाउ	तकिया थारु	०	२७	०	२७	२५	तरकारी
४	लगनशिल स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-१,निर्मल नगर,डुम्रेनि	सुनिता थारु	०	२०	५	२५	२५	बाखा
५	जनचाहना स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-१,डुम्रेनि	निर्मला देवकोटा	०	०	२५	२५	२५	बाखा
६	पिपलचौतारी स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-१,पिपल चौतारा,डुम्रेनी	दिलसरा सुनार	६	०	१८	२४	२५	दुध
७	जुनेली स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा - २,बलाति	हरियालि स्वावलम्बि समुह	०	२३	२	२५	२५	बाखा

क्र.सं.	समुहको नाम	ठेगाना	समुह अध्यक्षको नाम	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा संख्या	लक्ष्य	विशिष्टकृत
८	देउराली स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा - २,कर्मला,स्कूल टोल	पवित्रा जैशी	१	१६	३	२०	२५	वाखा
९	पिपलचौतारी स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा - २,पेरेनी		०	२०	९	२९	२५	वाखा
१०	कोशेलि स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-२, तिनघरुवा	उन्नति स्वावलम्बि समुह	१	१९	२	२२	२५	वाखा
११	रानीपुर स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-२, रानिपुर		१	२	१९	२२	२५	वाखा
१२	परिवर्तन स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-२,		०	१३	११	२४	२५	वाखा
१३	जुरपानी स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-३,चटकपुरफाँटा	उज्यालो स्वावलम्बि समुह	०	६	१५	२१	२५	दुध,वाखा
१४	एकता स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-३,मानपुर	लक्ष्मि खनाल	०	८	१८	२६	२५	दुध
१५	गितापुर स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-३,गितापुर	यशोदा कठायत	०	६	१४	२०	२५	वाखा
१६	पातादेवि स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा - ३,गोदना	सृजनशिल स्वावलम्बि समुह	०	२	२८	३०	२५	दुध
१७	बखतपुर स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा - ३,बखतपुर	सुनिता थारु	०	२७	०	२७	२५	वाखा
१८	कन्चन स्वावलम्बि समुह			०	३०	०	३०	२५	तरकारी
१९	नयाँबस्ति स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-४,बगनाह	फुलवारी स्वावलम्बि समुह	०	९	१८	२७	२५	वाखा
२०	बबई स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-४,बावनपुर	कौशिला भण्डारी	०	४	१८	२२	२५	दुध
२१	लालीगुराँस स्वावलम्बि समुह			०	२२	०	२२	२५	तरकारी
२२	आत्मनिर्भर स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-४,सैनवार	हेमा साउद	०	४	३०	३४	२५	दुध
२३	मिलिजुलि स्वावलम्बि समुह			०	१६	९	२५	२५	वाखा
२४	सयपत्रि स्वावलम्बि समुह			०	१४	८	२२	२५	वाखा
२५	ज्योती स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-५,बनकट्टि	परिवर्तनशिल स्वावलम्बि समुह	०	२२	०	२२	२५	वाखा

क्र.सं.	समुहको नाम	ठेगाना	समुह अध्यक्षको नाम	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा संख्या	लक्ष्य	विशिष्टकृत
२६	चन्द्रकमल स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ५,शाहीपुर	सावित्रा खनाल	०	९	१२	२१	२५	दुध
२७	लालुपाते स्वावलम्बि समुह			१	२	१७	२०	२५	दुध
२८	ईन्द्रकमल स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ५,शाहीपुर	प्रतिमा जैशी	०	१४	६	२०	२५	दुध
२९	सगरमाथा स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ५,बनविरपुर		२	६	१४	२२	२५	दुध
३०	चमेली स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ५,ढोङ्गरवा	स्यानी थारु	०	२६	०	२६	२५	बाखा
३१	सयपत्रि स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ६,तुल्सिपुर	तुल्सिपुर स्वावलम्बि समुह	०	०	२५	२५	२५	बाखा,दुध
३२	सगरमाथा स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ६,तुल्सिपुर		७	९	०	१६	२५	बाखा
३३	नमुना स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ६,मोतीपुरपुर		२	०	१६	१८	२५	दुध
३४	श्रृजना स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ६,बकुवा	जुनतारा स्वावलम्बि समुह	०	१५	३	१८	२५	बाखा
३५	सफल स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ६,बकुवा		३	९	९	२१	२५	बाखा
३६	लालिगुरास स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ६,मनिकापुर		१८	०	११	२९	२५	बाखा
३७	सफलता स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ७,कालिगौडी	शान्ति स्वावलम्बि समुह	०	९	१८	२७	२५	बाखा
३८	शितल स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ७,कालिगौडी		१	१०	९	२०	२५	बाखा
३९	भदेली स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ७,भदेली	विमला खत्री	२	१६	१	१९	२५	बाखा,तरकारी
४०	चमेली स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ७,सुन्दरपुर	जुगमन्ती थारु	०	२५	०	२५	२५	तरकारी
४१	जुनेली स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ७,दंगपुरवा		०	२२	१	२३	२५	बाखा
४२	मिलन स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ७,मोहनपुर		१	१३	११	२५	२५	बाखा,तरकारी
४३	सम्भ्रना स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ८,मढेला	कालिका स्वावलम्बि समुह	०	२७	०	२७	२५	तरकारी
४४	जागरण स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा- ८,चिटकैया नमुना टोल	वर्षा थारु	११	१०	६	२७	२५	बाखा

क्र.सं.	समुहको नाम	ठेगाना	समुह अध्यक्षको नाम	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा संख्या	लक्ष्य	विशिष्टकृत
४५	सिर्जना स्वावलम्बि समुह			०	२२	४	२६	२५	बाखा
४६	सगरमाथा स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-८, सुखाड	मेहेनती स्वावलम्बि समुह	०	०	२४	२४	२५	दुध
४७	भुमिका स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-८, भुडकैया	आशा पुरी	०	२२	५	२७	२५	बाखा, तरकारी
४८	मनकामना स्वावलम्बि समुह			१	१७	३	२१	२५	बाखा, तरकारी
४९	मिथुनिया स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-९, ठाकुरद्वारा	शिलशिला स्वावलम्बि समुह	०	२०	१	२१	२५	बाखा
५०	कोपिला स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-९, ठाकुरद्वारा		०	२	२१	२३	२५	दुध
५१	हरियाली स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-९, कल्यानपुर टोल	लिला थारु	२	१६	०	१८	२५	बाखा
५२	उत्पन्न स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-९, शिवपुर	सुनौलो स्वावलम्बि समुह	०	२०	१	२१	२५	बाखा, तरकारी
५३	हात्तिसार स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-९, हात्तिसार	कविता परियार	०	१३	११	२४	२५	बाखा
५४	उपकार स्वावलम्बि समुह	ठाकुरबाबा-९, बन्तरिया		०	२१	९	३०	२५	बाखा
				६०	७०४	५०८	१२७२	१३५०	

अनुसूची २० : नगरपालिकामा रहेका प्रमुख होटल, रिसोर्ट, होमस्टे, ट्राभल एजेन्सी सम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टुरेन्टको नाम	एसि कोठा	एसि नभएका कोठा	जम्मा बेड	तालिम हल	कैफियत
१	Bardia Tiger Resort Pvt. Ltd	२२	०	४०	१	
२	Babai Resort Pvt. Ltd.	६६	०	१३२	२	
३	Tharu Home Resort	१६	०	३२	१	
४	Bardia Gaida Camp Resort	२१	०	५२	२	
५	Forest Hideway Hotel& Cottage	८	८	३२	०	
६	Jungle Base Camp	५	५	१०	०	
७	Samarth Bardia Adventure Resort	१६	१	३२	१	
८	Racy Shade Resort	०	१३	२६	०	
९	Nature Safari Resort	२	७	१८	०	
१०	Bardia Jungle Resort	०	१०	२०	०	
११	Mango Tree Lodge	०	६	१२	०	
१२	Western Nepal Adventure Tiger Tops Karnali Lodge	०	२१	४१	०	
१३	Jungle Central Plaza	२०	०	४०	०	

क्र. सं.	होटल, रिसॉर्ट तथा रेष्टुरेन्टको नाम	एसि कोठा	एसि नभएका कोठा	जम्मा बेड	तालिम हल	कैफियत
१४	Bardia Jungle Cottage	१	९	१८	१	
१५	Mr. B's Place	६	५	२२	०	
१६	Kingfishar Resort	०	४	१०	०	
१७	Wild Planet Eco-Retreat	०	९	१८	०	
१८	Namaste Bardia Resort	०	६	१२	०	
१९	Bardia Forest Resort	१२	०	२४	०	
२०	Jungle Heaven Hotel & Cottage	१	१०	२२	०	
२१	Samsara Safari Camp	०	७	१४	०	
२२	Bardia wildlife Paradise Resort	७	३	२२	०	
२३	River Side Hotel	०	१०	२०	०	
२४	Wild Track	०	६	१०	०	
२५	Bardia Home stay	०	५	१०	०	
२६	Rhino Lodge Bardia	१५	०	३०	१	
२७	Anjali's Dolphin Resort	०	५	७	०	
२८	Bardia Villa	११	०	२२	०	
२९	Eco Lodge Bardia	०	१०	२०	०	
३०	Tiger Track Nepal	०	८	११	०	
३१	Golden River Homestay	०	२	३	०	
३२	Royal Tiger Cottage	०	६	१२	०	
३३	Karnali Tented Camp	०	६	१२	०	
३४	BIJAYA Plaza Hotel	३	१३	१६	१	
३५	GUNDRUK HOTEL AMBASHA	३	३	९	१	
३६	The Den Adventures	०	०	०	०	दुर संचालक
३७	Sunbird Tour & Travel	०	०	०	०	दुर संचालक
३८	Burhan Experiences: safari services & tented camp	०	०	०	०	टेन्टेड क्याम्प
३९	KAASA Cottage	५	१	९	१	
४०	Hotel Shuvashree	५	२	१४	१	
४१	Bardiya Eco friendly homestay	२	२	८	०	
४२	Bardiya Homestay	०	५	१०	०	
४३	Chure view Homestay	०	२	४	०	
४४	Golden River Homestay	०	४	६	०	
४५	Govindpur Community Homestay	०	२४	४८	१	
४६	Tharu Homestay	०	४	८	०	
४७	Bardiya Village Homestay	०	४	८	०	
४८	Tiger Land Homestay	०	४	८	०	
४९	Bardiya Eco Safari Homestay	०	२	७	०	
५०	Samudayik Sundar Homestay	०	२०	४०	०	
५१	Dumreni Bahusanskrit Homestay	०	५	१०	०	
५२	Goodkarma Homestay	०	२	४	०	
५३	Hotel Butwal	०	५	१०	०	
५४	Hotel Chitwan	०	४	८	०	

क्र. सं.	होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टुरेन्टको नाम	एसि कोठा	एसि नभएका कोठा	जम्मा बेड	तालिम हल	कैफियत
५५	Hotel Shuvashree	०	८	११	१	
५६	Hotel Sunlight	०	४	७	०	
५७	Chaudhary hotel	०	८	३	०	
५८	Shanti Hotel	०	८	८	०	
५९	Bikash Hotel	०	३	३	०	
६०	Highway Hotel	०	२	२	०	
६१	Lumbini Hotel	०	५	३	०	
६२	Mahakali Hotel	०	३	३	०	
६३	Chaudhary Hotel	०	१०	२	०	

स्रोत: ठाकुरबाबा नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, २०८०

अनुसूची २१ : आ.व. २०८०/८१ को चैत मसान्तसम्म नगरपालिकाले जारी गरेका ऐन तथा कानूनहरू

क्र.सं.	नगरपालिकाबाट स्वीकृत ऐन, नीति नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरू
१.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको जीविकोपार्जन सुधारका लागि घुम्तीकोष परिचालन कार्यविधि, २०८०
२.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको कर तथा गैरकर ऐन, २०८०
३.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको उपभोक्ता हित संरक्षण तथा बजार अनुगमन ऐन, २०८०
४.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको जलाधार तथा जैविक विविधता संरक्षण ऐन, २०८०
५.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको जलविद्युत् तथा वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी ऐन, २०८०
६.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको खानी तथा खनिज पदार्थ संरक्षण ऐन, २०८०
७.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सुशासन (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) ऐन, २०८०
८.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सघन कृषि तथा पशु विकास कार्यक्रम तथा प्रशिक्षार्थी प्राविधिक परिचालन कार्यविधि, २०८०
९.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सहकारी संघसंस्था सञ्चालन, अनुगमन तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०
१०.	ठाकुरबाबा नगर प्रज्ञा प्रतिष्ठान ऐन, २०८०
११.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको बडघर ऐन, २०८०
१२.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको भू-उपयोग क्षेत्र वर्गीकरण मापदण्ड, २०८०
१३.	विद्यालय सुधार सिकाइ कार्यविधि, २०८०
१४.	ठाकुरबाबा नगर प्रहरी ऐन, २०७९
१५.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको कार्यसम्पादन नियमावली, २०७९
१६.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको कार्यविभाजन नियमावली, २०७९
१७.	ठाकुरबाबा नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूको आन्तरिक पर्यटन भ्रमण कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७९
१८.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको गैरसरकारी संघ (संस्था दर्ता, समन्वय, परिचालन तथा अनुगमन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
१९.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको स्वास्थ्य क्षेत्रको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन तथा सुपरिवेक्षण निर्देशिका, २०७९

क्र.स.	नगरपालिकाबाट स्वीकृत ऐन, नीति नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरु
२०.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको निशुल्क तथा छुटमा एम्बुलेन्स र यातायात सेवा संचालन कार्यविधि, २०७९
२१.	ठाकुरबाबा नगरपालिकामा स्वास्थ्य संस्था दर्ता, अनुमति तथा नवीकरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९
२२.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको मातृ तथा नवशिशु आकस्मिक चक्रकोष स्थापना, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९
२३.	ठाकुरबाबा नगर स्वास्थ्य नीति, २०७९
२४.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको विशिष्टीकृत सहकारी संघ संचालन कार्यविधि, २०७९
२५.	ठाकुरबाबा नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुको आन्तरिक पर्यटन भ्रमण कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७९
२६.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको गैरसरकारी संघ (संस्था दर्ता, समन्वय, परिचालन तथा अनुगमन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
२७.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको स्वास्थ्य क्षेत्रको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन तथा सुपरिवेक्षण निर्देशिका, २०७९
२८.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको निशुल्क तथा छुटमा एम्बुलेन्स र यातायात सेवा संचालन कार्यविधि, २०७९
२९.	ठाकुरबाबा नगरपालिकामा स्वास्थ्य संस्था दर्ता, अनुमति तथा नवीकरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९
३०.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको मातृ तथा नवशिशु आकस्मिक चक्रकोष स्थापना, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९
३१.	ठाकुरबाबा नगर स्वास्थ्य नीति, २०७९
३२.	ठाकुरबाबा नगर शिक्षा नियमावली, २०७५ (पहिलो संशोधन)
३३.	ठाकुरबाबा नगर अस्पताल सञ्चालन कार्यविधि, २०७९
३४.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको शिक्षा ऐन, २०७५ (दोस्रो संशोधन २०७९)
३५.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको राजश्व संकलन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
३६.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको बाल विवाह विरुद्धको रणनीतिक योजना, २०७९
३७.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको बाल विवाहमुक्त अभियान सञ्चालन निर्देशिका, २०७९
३८.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको बाल क्लब तथा बाल सञ्जाल गठन तथा सहजीकरण निर्देशिका, २०७९
३९.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको बाल क्लब तथा बाल सञ्जाल गठन तथा सहजीकरण निर्देशिका, २०७९
४०.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सामाजिक समावेशीकरण नीति, २०७९
४१.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति, २०७९
४२.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सहकारी सञ्जाल (गठन तथा परिचालन सम्बन्धी) कार्यविधि, २०७९
४३.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको भवन निर्माण मापदण्ड, २०७९
४४.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सहकारी ऐन, २०७५ (पहिलो संशोधन २०७९)
४५.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको साभेदारी कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७९
४६.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको विषयगत समिति (कार्यसञ्चालन) कार्यविधि, २०७९
४७.	विद्यालय तथा शिक्षा कार्यक्रम सुपरीवेक्षण कार्यविधि, २०७९
४८.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको साभेदारी संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी ऐन, २०७९

क्र.स.	नगरपालिकाबाट स्वीकृत ऐन, नीति नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरु
४९.	ठाकुरबाबा नगर खानेपानी स्वच्छता सम्बन्धी ऐन, २०७९
५०.	अनिवार्य तथा निःशुल्क गुणस्तरीय शिक्षा कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९
५१.	विपन्न नागरिकलाई आर्थिक सहायता सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
५२.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको पूर्ण हात धुने अभियान सञ्चालन कार्यविधि, २०७९
५३.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सार्वजनिक जवाफदेहिता प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
५४.	ठाकुरबाबा नगरपालिका नगर पार्श्वचित्र निर्माण कार्यान्वयन संक्षिप्त कार्यविधि, २०७९
५५.	ठाकुरबाबा स्वास्थ्य बीमा संयोजन समिति गठन तथा सञ्चालन कार्यविधि, २०७९
५६.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको स्वास्थ्य प्रयोगशाला सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९
५७.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको पूर्ण हात धुने अभियान रणनीति, २०७९
५८.	विपद् व्यवस्थापन कोष (सञ्चालन) र स्रोत परिचालन कार्यविधि, २०७५ (चौथो संशोधन २०७९)
५९.	ठाकुरबाबा नगर शिक्षा ऐन, २०७५ (पहिलो संशोधन, २०७९)
६०.	ठाकुरबाबा नगरपालिका शैक्षिक विकास कोष परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८
६१.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको वरघर प्रथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ (हाल खारेज)
६२.	ठाकुरबाबा कृषि उपज बजार सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७८
६३.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको विद्यार्थी आन्तरिक मुल्याङ्कन कार्यविधि, २०७८
६४.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको व्यवसाय कर सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८
६५.	ठाकुरबाबा नगरपालिका सौगात पसल (कोसेली घर) संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८
६७.	विपद् जोखिम न्यूनीकरणरव्यवस्थापन तथा उत्थानशीलताका लागी निजी सार्वजनिक लगानी प्रवर्धन कार्यविधि, २०७८
६८.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागी सामाजिक सुरक्षा कोष(संचालन) कार्यविधि, २०७८
६९.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको टोल विकास संस्था गठन तथा परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८
७०.	ठाकुरबाबा नगरपालिका लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष (संचालन) कार्यविधि, २०७७
७१.	ठाकुरबाबा नगरपालिका साभेदारीमा कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
७२.	ठाकुरबाबा नगरपालिका न्यायिक समिति (कार्यविधि सम्बन्धी) ऐन, २०७५ पहिलो संशोधन, २०७७
७३.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको वातावरण तथा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण ऐन, २०७७
७४.	खानेपानी तथा ससफाई उपभोक्ता संस्था व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७
७५.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको मुख्यमन्त्री ग्रामिण विकास तथा रोजगार कार्यक्रम छनौट, सिफारिस तथा कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७
७६.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको “घ” वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ (दोस्रो संशोधन २०७७)
७७.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७७ ठाकुरबाबा नगरपालिकाको संक्षिप्त वातावरणिय अध्ययन तथा वातावरणीय परीक्षण कार्यविधि, २०७७

क्र.स.	नगरपालिकाबाट स्वीकृत ऐन, नीति नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरू
७८.	ठाकुरबाबा नगरपालिका प्राईभेट फर्मको दर्ता, अनुमति, नविकरण, खारेजी, अनुगमन र नियमन सम्बन्धि कार्यविधि, २०७७
७९.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७७
८०.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
८१.	कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन रकम सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
८२.	ठाकुरबाबा नगर स्वास्थ्य ऐन, २०७६
८३.	ठाकुरबाबा नगरपालिका लेखा, विधायन र सुशासन समिति संचालन सम्बन्धी नियमावली, २०७६
८४.	ठाकुरबाबा नगरपालिका पशु विकास कार्यक्रम संचालन तथा अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ (प्रथम संसोधन २०७६)
८५.	ठाकुरबाबा नगर खेलकुद विकास तथा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि २०७६
८६.	हेभी इक्युप्मेन्ट सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ (प्रथम संसोधन २०७६)
८७.	विपद् व्यवस्थापन कोष (सञ्चालन) र स्रोत परिचालन कार्यविधि, २०७५ (प्रथम संसोधन २०७६)
८८.	कृषि कार्यक्रम सञ्चालन तथा अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ (प्रथम संसोधन २०७६)
८९.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाबाट गरिने बजार अनुगमन निर्देशिका, २०७६ (हाल खारेज)
९०.	ठाकुरबाबा नगरपालिका, बर्दियाको विनियोजन ऐन, २०७६
९१.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७६
९२.	सुरक्षित विपन्न आवास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५
९३.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्यविधि, २०७५
९४.	प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने नियमावली, २०७५
९५.	होम स्टे सञ्चालन, प्रवर्द्धन तथा नियमन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
९६.	गर्भवति महिलाहरुलाई पोषण सुधार कार्यविधि, २०७५
९७.	अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र वितरण कार्यविधि, २०७५
९८.	हेभी इक्युप्मेन्ट सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
१००.	स्थानीय स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५
१०१.	विपद् व्यवस्थापन कोष (सञ्चालन) र स्रोत परिचालन कार्यविधि, २०७५
१०२.	स्वरोजगार तथा साना व्यवसायी घुम्ती कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७५
१०३.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको शिक्षक व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
१०४.	ठाकुरबाबा नगरपालिका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५
१०५.	ठाकुरबाबा नगर शिक्षा ऐन, २०७५
१०६.	स्थानीय विकास कोष (स्थापना र संचालन) कार्यसंचालन कार्यविधि, २०७५
१०७.	घ वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
१०८.	स्थानीय तहमा करारमा जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
१०९.	स्थानीय तहको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५

क्र.सं.	नगरपालिकाबाट स्वीकृत ऐन, नीति नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरु
११०.	सहकारी संस्था एकिकरण सम्बन्धि कार्यविधि, २०७५
१११.	पशु विकास कार्यक्रम सञ्चालन तथा अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
११२.	ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सहकारी ऐन, २०७५
११३.	ठाकुरबाबा ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण निर्देशिका, २०७५
११४.	ठाकुरबाबा नगर शिक्षा नियमावली, २०७५ (प्रथम संशोधन)
११५.	न्यायिक समिति कार्यविधि ऐन, २०७५
११६.	आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७५
११७.	प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७५

अनुसूची २२ : लघुउद्यमकर्ता प्रविधि हस्तान्तरण विवरण

क्र.सं.	प्रविधि लिनेको नाम, थर	ठेगाना	तालिमको किसिम	प्रविधिको किसिम
१	दीपा चौधरी	ठाकुरबाबा ६	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ र ओभरलक मेसिन
२	वसन्ती सुनार	ठाकुरबाबा ६	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन
३	माया वि.क.	ठाकुरबाबा ६	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन
४	पुष्पा चौधरी	ठाकुरबाबा ६	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन
५	कल्पना चौधरी	ठाकुरबाबा ६	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन
६	सुनिता थारु	ठाकुरबाबा ६	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन
७	बाल कुमारी चौधरी	ठाकुरबाबा ६	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन
८	सुष्मिता सुनार	ठाकुरबाबा ६	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन
९	सरिता योगी	ठाकुरबाबा ६	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन
१०	उषा वि.क.	ठाकुरबाबा ६	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन
११	मैसरा तिमिल्सिना	ठाकुरबाबा १	ब्युटीपार्लर	हेयर ड्रायर र एप्रोन
१२	समीक्षा तिमिल्सैना	ठाकुरबाबा १	ब्युटीपार्लर	हेयर ड्रायर, एप्रोन र श्रेडिङ्ग चेयर
१३	पवन कडायत	ठाकुरबाबा १	ब्युटीपार्लर	हेयर ड्रायर र एप्रोन
१४	अन्जु थारु	ठाकुरबाबा १	ब्युटीपार्लर	हेयर ड्रायर, एप्रोन र श्रेडिङ्ग चेयर
१५	लक्ष्मी तिमिल्सिना	ठाकुरबाबा १	ब्युटीपार्लर	हेयर ड्रायर र एप्रोन
१६	पदमा जोशी	ठाकुरबाबा १	ब्युटीपार्लर	हेयर ड्रायर, एप्रोन र श्रेडिङ्ग चेयर
१७	सरस्वती शर्मा	ठाकुरबाबा १	ब्युटीपार्लर	हेयर ड्रायर र एप्रोन

क्र.सं.	प्रविधि लिनेको नाम, थर	ठेगाना	तालिमको किसिम	प्रविधिको किसिम
१८	जयनारायण चौधरी: सुनौलो समूह	ठाकुरबाबा ९	बंगुरपालन	प्लेटदाना मेसिन
१९	राजकुमार थारु: जनशक्ति समूह	ठाकुरबाबा ८	बंगुरपालन	प्लेटदाना मेसिन
२०	टोपराज लामिछाने	ठाकुरबाबा १	कृषि	पानी मोटर
२१	रेनुका बिष्ट	ठाकुरबाबा १	कृषि	पानी मोटर
२२	भावना शर्मा	ठाकुरबाबा १	कृषि	पानी मोटर
२३	सरस्वती चौधरी	ठाकुरबाबा २	बेकरी	इन्फ्रारेड चुलो
२४	अन्नना थारु	ठाकुरबाबा २	बेकरी	इन्फ्रारेड चुलो
२५	रिता डगौरा	ठाकुरबाबा २	बेकरी	इन्फ्रारेड चुलो
२६	ज्योति थारु	ठाकुरबाबा २	डलकुशन	कैची र सियो
२७	रिता थारु	ठाकुरबाबा २	डलकुशन	कैची र सियो
२८	सुन्तली थारु	ठाकुरबाबा २	डलकुशन	कैची र सियो
२९	ममता दहित	ठाकुरबाबा २	डलकुशन	कैची र सियो
३०	बिमला सुनार	ठाकुरबाबा १	डलकुशन	कैची र सियो
३१	सुमित्रा थारु	ठाकुरबाबा २	डलकुशन	कैची र सियो
३२	किरण चौधरी	ठाकुरबाबा २	डलकुशन	कैची र सियो
३३	सुमा राजवंशी	ठाकुरबाबा १	नास्ता	कराही र भाँभर
३४	लिला थारु	ठाकुरबाबा १	नास्ता	कराही र भाँभर
३५	पार्वती थारु	ठाकुरबाबा ५	नास्ता	कराही र भाँभर
३६	गीता थारु	ठाकुरबाबा ५	नास्ता	कराही र भाँभर
३७	सिर्जना थारु	ठाकुरबाबा ५	नास्ता	कराही र भाँभर
३८	कल्पना थारु	ठाकुरबाबा ५	नास्ता	कराही र भाँभर
३९	मायालु थारु	ठाकुरबाबा ५	नास्ता	कराही र भाँभर
४०	पवित्रा तिमिल्सैना	ठाकुरबाबा १	नास्ता	कराही र भाँभर
४१	दीपा जैशी	ठाकुरबाबा १	नास्ता	कराही र भाँभर

क्र.सं.	प्रविधि लिनेको नाम, थर	ठेगाना	तालिमको किसिम	प्रविधिको किसिम
४२	फूलपति थारु	ठाकुरबाबा ५	नास्ता	कराही र भाँभर
४३	अनुषा थारु	ठाकुरबाबा ५	नास्ता	कराही र भाँभर
४४	ममता थारु	ठाकुरबाबा ५	नास्ता	कराही र भाँभर
४५	सुमित्रा थारु	ठाकुरबाबा ५	नास्ता	कराही र भाँभर
४६	लाल बहादुर थारु	ठाकुरबाबा ५	पलम्बर	ड्रिल मेसिन सेट
४७	अरुण थारु	ठाकुरबाबा ५	पलम्बर	ड्रिल मेसिन सेट
४८	आर्या कुशमी	ठाकुरबाबा ५	पलम्बर	ड्रिल मेसिन सेट
४९	अर्जुन थारु	ठाकुरबाबा ५	पलम्बर	ड्रिल मेसिन सेट
५०	सपना चौधरी	ठाकुरबाबा १	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन
५१	गीता थारु	ठाकुरबाबा १	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन र ओभरलक मेसिन
५२	कल्पना तिमिल्सिना	ठाकुरबाबा १	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन
५३	धनसरी बजगाईं	ठाकुरबाबा १	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन
५४	रुपनी थारु	ठाकुरबाबा १	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन र ओभरलक मेसिन
५५	पवित्रा न्यौपाने	ठाकुरबाबा १	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन
५६	सावित्री थारु	ठाकुरबाबा १	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन र ओभरलक मेसिन
५७	अन्जु थारु	ठाकुरबाबा १	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन र ओभरलक मेसिन
५८	सरिता थारु	ठाकुरबाबा १	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन र ओभरलक मेसिन
५९	रिमा थारु	ठाकुरबाबा १	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन र ओभरलक मेसिन
६०	सिर्जना थारु	ठाकुरबाबा ५	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ र ओभरलक मेसिन
६१	रविना थारु	ठाकुरबाबा ५	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन र ओभरलक मेसिन
६२	बेवस्था थारु	ठाकुरबाबा ५	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन र ओभरलक मेसिन
६३	प्यारी थारु	ठाकुरबाबा ५	सिलाइकटाइ	सिलाइकटाइ मेसिन र ओभरलक मेसिन
६४	सितरानी थारु	ठाकुरबाबा ५	पशुपालन	पानी मोटर
६५	गोमा थारु	ठाकुरबाबा १	पशुपालन	पाइप १ रोल
६६	सिता सुनार	ठाकुरबाबा १	पशुपालन	डुँड

क्र.सं.	प्रविधि लिनेको नाम, थर	ठेगाना	तालिमको किसिम	प्रविधिको किसिम
६७	सविता बली	ठाकुरबाबा १	पशुपालन	पाइप १ रोल
६८	कल्पना कुमारी बुढा	ठाकुरबाबा २	पशुपालन	पाइप १ रोल
६९	भरना भण्डारी थापा	ठाकुरबाबा २	पशुपालन	पाइप १ रोल
७०	फूलराम थारु	ठाकुरबाबा २	पशुपालन	डुँड
७१	जसी कामी	ठाकुरबाबा २	पशुपालन	डुँड
७२	सीता थापा	ठाकुरबाबा ५	पशुपालन	तारजाली
७३	लक्ष्मी कुमारी थारु	ठाकुरबाबा ५	पशुपालन	डुँड
७४	डम्बर कुमारी थापा	ठाकुरबाबा ५	पशुपालन	तारजाली

अनुसूची २३ : कृषि यन्त्रउपकरण वितरण विवरण

१. आ.व. २०७६।७७ :

सि.नं.	वडा नं	आवेदक कृषकको नाम थर	ठेगाना	छनौटमा परेका कृषि सामग्रीहरु तथा परिमाण				बैकल्पीक परिमाण तथा नाम				सम्पर्क मोबाइल नं
				पावरटेलेर	रिपर	गोड्ने/ रोप्ने मेशिन	मकै छोडाउने मेशीन	पावरटेलेर	रिपर	गोड्ने/ रोप्ने मेशिन	मकै छोडाउने मेशीन	
१	१	श्री साना किसान कृषि सहकारी सं लि	ठाकुरबाबा न.पा. १ भुरीगाँउ	१	१	०	०	०	०	०	पूर्ण	९८४८०३१३७२
२		श्री बुधराम थारु	ठाकुरबाबा न.पा. १ भुरीगाँउ	०	१	०	०	०	०	०	पूर्ण	
३		श्री मसुरी थारु	ठाकुरबाबा न.पा. १ खोदाउ	१	०	०	०	०	०	०	पूर्ण	९८१६५३९३३०
४		श्री रामा थारु	ठाकुरबाबा न.पा. १ डुम्रेनी	०	०	०	०	१	०	०	बैकल्पीक	९८१६५३९३३०
जम्मा				२	२	०	०	१	०	०		
१	२	श्री खुसीराम थारु	ठाकुरबाबा न.पा. २ कर्मला	१	०	०	०	०	०	०	बैकल्पीक	९८१९५५८६२१
२		श्री नौलो जनजागरण कृ समुह	ठाकुरबाबा न.पा. २ बलाती	०	०	०	०	१	०	०	बैकल्पीक	९८५८०३८४४०
जम्मा				१	०	०	०	१	०	०		
१	३	श्री सविनजंग शाही	ठाकुरबाबा न.पा. ३ गोदाना	०	०	१	०	०	०	०	०	९८५८४४०६२९
२		श्री चिल्लु थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ३ नेउलापुर	१	०	०	०	०	०	०	०	९८२२५०७०९२
३		श्री लहानु थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ३ नेउलापुर	१	०	०	०	०	०	०	०	९८००५०५९९७
४		श्री श्यामे थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ३ नेउलापुर	१	०	०	०	०	०	०	०	९८२४५७९१३०
५		श्री महावीर थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ३ नेउलापुर	१	०	०	०	१	०	०	०	९८००५०५९९७
६		श्री पतिराम थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ३ जुटपानी	०	०	०	०	१	०	०	०	९८१६५९७४१०
जम्मा				४	०	१	०	२	०	०	०	
१	४	श्री सोना थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ४ बर्गदा	०	१	०	०	०	०	०	०	९८६४३५५२८७
२		श्री विश्राम थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ४ बर्गदा	१	०	०	०	०	०	०	०	९८२२४४६५४७
३		श्री रमलु थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ४ सैनवार	१	०	०	०	०	०	०	०	९८१५५२६१६५
४		श्री समप्यारी थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ४ बर्गदा	०	०	०	०	१	०	०	०	९८२२५५९२७१
जम्मा				२	१	०	०	१	०	०	०	
१	५	श्री चौतारी कृ समुह(जन्जीरे थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ५ तक्रिया	१	०	०	०	०	०	०	०	९८१६५९८४७८
२		श्री राम बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ५ गोवीन्दपुर	१	०	०	०	०	०	०	०	९८४८०६७४१७
३		श्री महावीर थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ५ दुडग्रहवा	१	०	०	०	०	०	०	०	९८००५७१७००

सि.नं.	वडा नं	आवेदक कृषकको नाम थर	ठेगाना	छनौटमा परेका कृषि सामग्रीहरु तथा परिमाण				बैकल्पीक परिमाण तथा नाम				सम्पर्क मोबाइल नं
				पावरटेलर	रिपर	गोड्ने/ रोप्ने मेशिन	मकै छोडाउने मेशीन	पावरटेलर	रिपर	गोड्ने/ रोप्ने मेशिन	मकै छोडाउने मेशीन	
४		श्री दुख्रा थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ५ गोवीन्दपुर	०	१	०	०	०	०	०	०	९८०४५९७४४६
५		श्री बाल कृष्ण चौधरी	ठाकुरबाबा न.पा. ५ बनवीरपुर	०	१	०	०	०	०	०	०	९८१५५५३३२०
६		श्री लालीगुरास महिला कृ समुह (सरस्वती थारु)	ठाकुरबाबा न.पा. ५ शाहीपुर	१	०	०	०	०	०	०	०	९८६९४६८५६७
७		श्री जित बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ५ खुलपुर	०	०	०	०	१	०	०	०	९८१६५८०८२०
जम्मा				४	२	०	०	१	०	०	०	
१	६	श्री बेचु थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ६ बकुवा	१	०	०	०	०	०	०	०	९८६६८१२७५८
२		श्री कृषि उद्यमी कृषक समुह (हरीलाल कडेल)	ठाकुरबाबा न.पा. ६ बनखेत	०	०	०	०	१	०	०	०	९८६४९००३१
जम्मा				१	०	०	०	१	०	०	०	
१	७	श्री पुस्पान्जली कृ समुह (विमला थापा वि क)	ठाकुरबाबा न.पा.७ कालीगौडी	१	०	०	०	०	०	०	०	९८६८०२३९५३
२		श्री शिवपुर ब्या आलु खेती कृषक समुह (राम बहादुर थारु)	ठाकुरबाबा न.पा.७ मोहनपुर	०	१	०	०	१	०	०	०	९८४८१७८४६९
३		श्री सितल कृषक समुह (आइती रोकाय)	ठाकुरबाबा न.पा. ७ कालीगौडी	१	०	०	०	०	०	०	०	९८४८२९७९३६
४		श्री राम बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न.पा.७ मोहनपुर	०	०	०	१	०	०	०	०	९८६८२९२०७०
५		श्री मोहनपुर कृषक समुह(हर्क रावत)	ठाकुरबाबा न.पा.७ मोहनपुर	०	०	१	०	१	०	१	०	९८४८१७८४६८
जम्मा				२	१	१	१	२	०	१	०	
१	८	श्री राज बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ८ भुटकैया	१	०	०	०	०	०	०	०	९८६८२४३२२४
जम्मा				१	०	०	०	०	०	०	०	
१	९	श्री चम्फु थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ९ शिवपुर	१	०	०	०	०	०	०	०	९८६६९६४६५५
२		श्री शर्माजित थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ९ बनतरीया	०	०	०	०	१	०	०	०	९८६४९०१८३९
३		श्री कृष्ण बहादुर शाह	ठाकुरबाबा न.पा. ९ बानुगौड	०	१	०	०	०	०	०	०	९८४८१५१३७६
४		श्री आत्मनिरभर कृ समुह (लोक प्रसाद उपाध्याय)	ठाकुरबाबा न.पा. ९ ठाकुरद्वारा	०	१	०	०	०	०	०	०	९८४८१८८८८०
५		श्री मान बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ९ शिवपुर	०	१	०	०	छ	छैन			९८४८२३९७७५
६		श्री कलशराम चौधरी	ठाकुरबाबा न.पा. ९हात्तीसार	०	१	०	०	छ	छैन			९८६६९७४६५५
७		श्री सदानन्द अधिकारी	ठाकुरबाबा न.पा. ९ खुसालपटुवा	०	०	०	०	०	०	०	०	९८६३१३०६८३
जम्मा				१	४	०	०	१	०	०	०	जना
कुल जम्मा				१८	१०	२	१	१०	०	१	०	३८

२. आ.व. २०७७/०७८ :

सि.नं.	वडा नं	वडागतक सं	आवेदक कृषकको नाम थर	ठेगाना	यन्त्र उपकरणको नाम		
					पावरटेलर	मिनिटिलर	रिपर
१	१	१	श्री गोचाली कृषक समुह	ठाकुरबाबा न.पा. १ खोदाउ	०	०	०
२		२	श्री चमेली थारु	ठाकुरबाबा न.पा. १ भुरीगाँउ	१	०	०
३		०	श्री दिपज्योती कृषक समुह	ठाकुरबाबा न.पा. १ डुम्रेनी	१	०	०
४		३	श्री मिश्रीत कृषक समुह	ठाकुरबाबा न.पा. १ डुम्रेनी	०	०	१
५		०	श्री फिरिया थारु	ठाकुरबाबा न.पा. १ भुरीगाँउ	०	०	०
६		४	श्री इश्वरी देवी नुयौपाने	ठाकुरबाबा न.पा. १ डुम्रेनी	०	१	०
७		५	श्री कमला चौधरी	ठाकुरबाबा न.पा. १ भुरीगाँउ	०	१	०
				जम्मा	२	२	१
८	२	१	श्री नौलो जनजागरण कृ समुह	ठाकुरबाबा न.पा. २ बलाती	०	१	०
९		२	श्री शिवशक्ति कृषक समुह	ठाकुरबाबा न.पा. २ प्रतापपुर	१	०	०
१०		३	श्री अगन्धर गौतम	ठाकुरबाबा न.पा. २ बलाती	०	१	०
११		४	श्री कमल प्रसाद चपाई	ठाकुरबाबा न.पा. २ बलाती	०	१	०
१२		५	श्री कल्लु थारु	ठाकुरबाबा न.पा. २ खुलपुर	१	०	०
१३		०	श्री पठन्या थारु	ठाकुरबाबा न.पा. २ रानीपुर	०	०	०
				जम्मा	२	३	०
१४	३	१	श्री सुब्बा थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ३ नेउलापुर	१	०	०
१५		२	श्री आशी थरुनि	ठाकुरबाबा न.पा. ३ मिर्चैया	१	०	०
१६		०	श्री पतिराम पटना थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ३ जुटपानी	०	०	०
				जम्मा	२	०	०
१७	४	१	श्री जय बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ४ बगनाहा	१	०	०
१८		२	श्री ठरगु थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ४ बर्गदा	१	०	०
१९		३	श्री विवेक शाह	ठाकुरबाबा न.पा. ४ बर्गदा	०	०	१
२०		०	श्री बबई कृषक समुह	ठाकुरबाबा न.पा. ४ सैनवार	०	०	०
				जम्मा	२	०	१
२१	५	१	श्री इन्द्रा चौधरी	ठाकुरबाबा न.पा. ५ गोविन्दपुर	१	०	०

सि.नं.	वडा नं	वडागतक सं	आवेदक कृषकको नाम थर	ठेगाना	यन्त्र उपकरणको नाम		
					पावरटेलर	मिनिटिलर	रिपर
२२		२	श्री नन्दराम ढुङगाना	ठाकुरबाबा न.पा. ५ शाहिपुर	१	०	०
२३		३	श्री साहारा कृषक समुह	ठाकुरबाबा न.पा. ५ गोविन्दपुर	०	०	१
२४		४	श्री परिवर्तन कृषक समुह	ठाकुरबाबा न.पा. ५ बनकट्टी	०	०	१
२५		५	श्री लक्ष्मी थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ५ गोविन्दपुर	०	०	१
२६		०	श्री लाल बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ५ खोनपुर	०	०	०
२७		६	श्री जंगली खुनाहा थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ५ खोनपुर	१	०	०
२८		७	श्री निर्मा थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ५ गोविन्दपुर	०	१	०
२९		८	श्री रमिला कुमारी चौधरी	ठाकुरबाबा न.पा. ५ शाहिपुर	०	१	०
३०		९	श्री कर्ण बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ५ खोनपुर	०	१	०
		जम्मा				३	३
३१	६	०	श्री टक्कुराम थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ६ बकुवा	०	०	०
३२		१	श्री कर्ण बहादुर खड्का	ठाकुरबाबा न.पा. ६ बकुवा	१	०	०
३३		२	श्री कृषि उद्यमी कृ समुह	ठाकुरबाबा न.पा. ६ बनखेत	१	०	०
	जम्मा				२	०	०
३४	७	१	श्री सेवकराम चौधरी	ठाकुरबाबा न.पा.७ मोहनपुर	१	०	०
३५		२	श्री लौटन थारु	ठाकुरबाबा न.पा.७ मोहनपुर	०	१	०
३६		०	श्री स्मृती चौधरी	ठाकुरबाबा न.पा. ७ कालीगौडी	०	०	०
३७		०	श्री चक्र बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न.पा.७ मोहनपुर	०	०	०
३८		३	श्री सर्जु प्रसाद थारु (शिवपुर ब्याव. आलु कृ समुह)	ठाकुरबाबा न.पा.७ मोहनपुर	१	०	०
३९		४	श्री स्यानु प्रसाद थारु	ठाकुरबाबा न.पा.७ कालीगौडी	०	१	०
	जम्मा				२	२	०
४०	८	१	श्री राज बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ८ भुटकैया	०	०	१
४१		०	श्री गोमी थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ८ मढेला	०	०	०
४२		२	श्री रमा देवी उपाध्याय	ठाकुरबाबा न.पा. ८ मढेला	०	१	०
४३		०	श्री सुनिल बडुवाल	ठाकुरबाबा न.पा. ८ भुटकैया	०	०	०
४४		३	श्री पंचकोशी महिला कृ समुह	ठाकुरबाबा न.पा. ८ चिटकैया	१	०	०

सि.नं.	वडा नं	वडागतक सं	आवेदक कृषकको नाम थर	ठेगाना	यन्त्र उपकरणको नाम		
					पावरटेलर	मिनिटिलर	रिपर
४५		४	श्री लालीगुरास कृषक समुह	ठाकुरबाबा न.पा. ८ भुटकैया	१	०	०
०				जम्मा	२	१	१
४६	९	०	श्री हरिराम थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ९ ठाकुरद्वारा	०	०	०
४७		१	श्री मन बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ९ शिवपुर	१	०	०
४८		२	श्री चिद्धु थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ९ शिवपुर	१	०	०
४९		३	श्री प्रमिल नेपाल	ठाकुरबाबा न.पा. ९ शिवपुर	०	०	१
५०		४	श्री पृथ्वी थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ९ ठाकुरद्वारा	०	१	०
५१		०	श्री फुलराम थारु	ठाकुरबाबा न.पा. ९ शिवपुर	०	०	०
				जम्मा	२	१	१
				कुल जम्मा	१९	१२	७

३. आ. व. २०७८।०७९ :

सि.नं.	वडा नं	वडागतक सं	आवेदक कृषकको नाम थर	ठेगाना	छनौटको विवरण		
					पावरटेलर	मिनिटिलर	रिपर
१	१	१	श्री गोचाली कृषक समुह	ठाकुरबाबा नखोदाउ १ .पा.	०	०	०
२		२	श्री चमेली थारु	ठाकुरबाबा नभुरीगाँउ १ .पा.	१	०	०
३		०	श्री दिपज्योती कृषक समुह	ठाकुरबाबा नडुम्रेनी १ .पा.	१	०	०
४		३	श्री मिश्रीत कृषक समुह	ठाकुरबाबा नडुम्रेनी १ .पा.	०	०	१
५		०	श्री फिरिया थारु	ठाकुरबाबा नभुरीगाँउ १ .पा.	०	०	०
६		४	श्री इश्वरी देवी नुयौपाने	ठाकुरबाबा नडुम्रेनी १ .पा.	०	१	०
७		५	श्री कमला चौधरी	ठाकुरबाबा नभुरीगाँउ १ .पा.	०	१	०
०				जम्मा	२	२	१
८	२	१	श्री नौलो जनजागरण कृ समुह	ठाकुरबाबा न२ .पा. बलाती	०	१	०

सि.नं.	वडा नं	वडागतक सं	आवेदक कृषकको नाम थर	ठेगाना	छनौटको विवरण		
					पावरटेलर	मिनटिलर	रिपर
९		२	श्री शिवशक्ति कृषक समुह	ठाकुरबाबा न२ .पा. प्रतापपुर	१	०	०
१०		३	श्री अगन्धर गौतम	ठाकुरबाबा न२ .पा. बलाती	०	१	०
११		४	श्री कमल प्रसाद चपाई	ठाकुरबाबा न२ .पा. बलाती	०	१	०
१२		५	श्री कल्लु थारु	ठाकुरबाबा न२ .पा. खुलपुर	१	०	०
१३		०	श्री पठन्या थारु	ठाकुरबाबा न२ .पा. रानीपुर	०	०	०
०	जम्मा				२	३	०
१४	३	१	श्री सुब्बा थारु	ठाकुरबाबा न३ .पा. नेउलापुर	१	०	०
१५		२	श्री आशी थरुनि	ठाकुरबाबा न३ .पा. मिर्चैया	१	०	०
१६		०	श्री पतिराम पटना थारु	ठाकुरबाबा न३ .पा. जुटपानी	०	०	०
०	जम्मा				२	०	०
१७	४	१	श्री जय बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न४ .पा. बगनाहा	१	०	०
१८		२	श्री ठगु थारु	ठाकुरबाबा न४ .पा. बर्गदा	१	०	०
१९		३	श्री विवेक शाह	ठाकुरबाबा न४ .पा. बर्गदा	०	०	१
२०		०	श्री बबई कृषक समुह	ठाकुरबाबा न४ .पा. सैनवार	०	०	०
०	जम्मा				२	०	१
२१	५	१	श्री इन्द्रा चौधरी	ठाकुरबाबा न५ .पा. गोविन्दपुर	१	०	०
२२		२	श्री नन्दराम ढुङगाना	ठाकुरबाबा न५ शाहिपुर .पा.	१	०	०
२३		३	श्री साहारा कृषक समुह	ठाकुरबाबा नगोविन्दपुर ५ .पा.	०	०	१
२४		४	श्री परिवर्तन कृषक समुह	ठाकुरबाबा नवनकट्टी ५ .पा.	०	०	१
२५		५	श्री लक्ष्मी थारु	ठाकुरबाबा नगोविन्दपुर ५ .पा.	०	०	१
२६		०	श्री लाल बहादुर थारु	ठाकुरबाबा नखोनपुर ५ .पा.	०	०	०

सि.नं.	वडा नं	वडागतक सं	आवेदक कृषकको नाम थर	ठेगाना	छनौटको विवरण		
					पावरटेलेर	मिनटिलर	रिपर
२७		६	श्री जंगली खुनाहा थारु	ठाकुरबाबा नखोनपुर ५ .पा.	१	०	०
२८		७	श्री निर्मा थारु	ठाकुरबाबा नगोविन्दपुर ५ .पा.	०	१	०
२९		८	श्री रमिला कुमारी चौधरी	ठाकुरबाबा नशाहिपुर ५ .पा.	०	१	०
३०		९	श्री कर्ण बहादुर थारु	ठाकुरबाबा नखोनपुर ५ .पा.	०	१	०
०	जम्मा				३	३	३
३१	६	०	श्री टक्कुराम थारु	ठाकुरबाबा न६ .पा. बकुवा	०	०	०
३२		१	श्री कर्ण बहादुर खड्का	ठाकुरबाबा न६ .पा. बकुवा	१	०	०
३३		२	श्री कृषि उद्यमी कृ समुह	ठाकुरबाबा न६ .पा. बनखेत	१	०	०
०	जम्मा				२	०	०
३४	७	१	श्री सेवकराम चौधरी	ठाकुरबाबा न७.पा. मोहनपुर	१	०	०
३५		२	श्री लौटन थारु	ठाकुरबाबा न७.पा. मोहनपुर	०	१	०
३६		०	श्री स्मृती चौधरी	ठाकुरबाबा न७ .पा. कालीगौडी	०	०	०
३७		०	श्री चक्र बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न७.पा. मोहनपुर	०	०	०
३८		३	श्री सर्जु प्रसाद थारु .शिवपुर व्याव) (आलु कृ समुह	ठाकुरबाबा न७.पा. मोहनपुर	१	०	०
३९		४	श्री स्यानु प्रसाद थारु	ठाकुरबाबा न७.पा. कालीगौडी	०	१	०
०	जम्मा				२	२	०
४०	८	१	श्री राज बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न८ .पा. भुटकैया	०	०	१
४१		०	श्री गोमी थारु	ठाकुरबाबा न८ .पा. मढेला	०	०	०
४२		२	श्री रमा देवी उपाध्याय	ठाकुरबाबा न८ .पा. मढेला	०	१	०
४३		०	श्री सुनिल बडुवाल	ठाकुरबाबा न८ .पा. भुटकैया	०	०	०

सि.नं.	वडा नं	वडागतक सं	आवेदक कृषकको नाम थर	ठेगाना	छनौटको विवरण		
					पावरटेलेर	मिनटिलर	रिपर
४४		३	श्री पंचकोशी महिला कृ समुह	ठाकुरबाबा नद .पा. चिटकैया	१	०	०
४५		४	श्री लालीगुरास कृषक समुह	ठाकुरबाबा नद .पा. भुटकैया	१	०	०
०				जम्मा	२	१	१
४६	९	०	श्री हरिराम थारु	ठाकुरबाबा न९ .पा. ठाकुरद्वारा	०	०	०
४७		१	श्री मन बहादुर थारु	ठाकुरबाबा न९ .पा. शिवपुर	१	०	०
४८		२	श्री चिद्ध थारु	ठाकुरबाबा न९ .पा. शिवपुर	१	०	०
४९		३	श्री प्रमिल नेपाल	ठाकुरबाबा न९ .पा. शिवपुर	०	०	१
५०		४	श्री पृथ्वी थारु	ठाकुरबाबा न९ .पा. ठाकुरद्वारा	०	१	०
५१		०	श्री फुलराम थारु	ठाकुरबाबा न९ .पा. शिवपुर	०	०	०
				जम्मा	२	१	१
				कुल जम्मा	१९	१२	७

४. आ.व. २०७९।८० :

सि.नं.	वडा नं	आवेदक कृषकको नाम तथा फर्मको नाम थर	ठेगाना	खास कार्यक्रम माग तथा मापदण्डअनुरूप छनौट		पछी थप छनौट भएका	सम्पर्क मोबाइल नं
				खास कार्यक्रम माग	मोटर	मोटर	
१	१	गोचाली कृषक समुह	ठाकुरबाबा न१ .पा. डुम्रेनी	२ HP इन्डियन	१	०	९८१२४१९१११
२		सिला थारु	ठाकुरबाबा नडुम्रेनी १ .पा.	२ HP इन्डियन	१	०	९८००५००९५९
३		खगेन्द्र जैसी	ठाकुरबाबा नडुम्रेनी १ .पा.	२ HP इन्डियन	१	०	९८४८०७०४१३
४		आशा कुमारी थारु	ठाकुरबाबा नडुम्रेनी १ .पा.	२ HP इन्डियन	१	०	९८०७५०६२६६

सि.नं.	वडा नं	आवेदक कृषकको नाम तथा फर्मको नाम थर	ठेगाना	खास कार्यक्रम माग तथा मापदण्डअनुरूप छनौट		पछि थप छनौट भएका	सम्पर्क मोबाइल नं
				खास कार्यक्रम माग	मोटर	मोटर	
५		एकिकृत कृषि कृषक समुह	ठाकुरबाबा नडुम्रेनी १ .पा.	२ HP इन्डीयन	१	०	९८४२३४१४४७
जम्मा					५	०	
१	२	नन्दलाल अधिकारी	ठापा.न. २ रानीपुर	२ HP इन्डीयन	०	१	९७४५७३७६६५
२		लगनशिल कृषक समुह	ठापा.न. २ कर्मलागाँउ	२ HP इन्डीयन	१	०	
३		सगुन कृषक समुह	ठापा.न. २ कर्मलागाँउ	२ HP इन्डीयन	१	०	
४		चन्द्रसुर्य कृषक समुह	ठापा.न. २ बलाती	२ HP इन्डीयन	१	०	
५		मिलन थारु	ठापा.न. २ खुलपुर	२ HP इन्डीयन	०	१	९८१६५४९१८१
६		प्रगतीशिल कृषक समुह	ठापा.न. २ खुलपुर	२ HP इन्डीयन	१	०	९८२२४८१३७०
७		नौलोजनजागरण कृषक समुह	ठापा.न. २ बलाती	२ HP इन्डीयन	१	०	९८६६५३६९४२
८		खुसीराम थारु	ठापा.न. २ कर्मलागाँउ	२ HP इन्डीयन	०	१	९८१९५
९		पुर्ण कुमारी कडेल	ठापा.न. २ कर्मलागाँउ	२ HP इन्डीयन	०	१	९८६३१३०७३९
जम्मा					५	४	
१		नहिनंदकला तिमिल्सेना	ठापा.न. ३	०	०	०	९८४४७०४२७७
२	३	देवा नन्द न्यौपाने	ठापा.न. ३	०	०	१	९८२४५४६२९०
३		सहयोगी कृ.स.	ठापा.न. ३	२ HP इन्डीयन	१	०	९८१९५२३५७५
४		राम चन्द्र देवकोटा	ठापा.न. ३	२ HP इन्डीयन	१	०	९८१२५५७३३०
५		मान बथारु .	ठापा.न. ३	२ HP इन्डीयन	१	०	९८२२५७५६४८
६		रतनी थारु	ठापा.न. ३	०	१	०	९८७४७०१८९३
७		कल्पवृक्ष कृषक समुह	ठाजम्ती ३ पा.न.	०	१	०	
८		राजु कुमार थारु	ठापा.न. २ कर्मलागाँउ	०	०	१	९८६८३८५१९६
जम्मा					५	२	
१	४	प्रेम बथापा .	ठापा.न. ४	२ HP इन्डीयन	१	०	९७४६५४०९३३
२		लक्ष्मी जैसी	ठापा.न. ४	२ HP इन्डीयन	१	०	९८४८१५७६२३

सि.नं.	वडा नं	आवेदक कृषकको नाम तथा फर्मको नाम थर	ठेगाना	खास कार्यक्रम माग तथा मापदण्डअनुरूप छनौट		पछी थप छनौट भएका	सम्पर्क मोबाइल नं
				खास कार्यक्रम माग	मोटर	मोटर	
३		प्रेम राज ढुंगाना	ठा४ पा.न.	२ HP इन्डीयन	१	०	९८५८०२८६६६
४		आत्म प्रजैसी.	ठापा.न. ४	२ HP इन्डीयन	०	०	९८६४७३५९०८
५		टेक बरखाल.	ठापा.न. ४	२ HP इन्डीयन	१	०	
६		सुन्दर थारु	ठा३ पा.न.	१ HP इन्डीयन	१	०	
जम्मा					५	०	
१	५	सुन्दरिया थारु	ठापा.न. ५	२ HP इन्डीयन	१	०	९८२४५१७६९३
२		मिना थारु	ठा५ पा.न.	२ HP इन्डीयन	१	०	९८२४५०२९२७
३		प्रतिमा थारु	ठा५ पा.न.	०	१	०	९८६७९७९९४२
४		हंस कला उपाध्या	ठापा.न. ५	२ HP इन्डीयन	१	०	९८४२७९१८०२
५		रामेस्वर थारु	ठापा.न. ५	२ HP इन्डीयन	१	०	९८१५५९६८०८
जम्मा					५	०	
१	६	कल्लु कामी	मनिकापुर	०	०	१	9868908439
२		तेजे कामी	मनिकापुर	२ HP इन्डीयन	१	०	9848300557
३		स्यानी मैया चौधरी	खोकरपुर	२ HP इन्डीयन	१	०	9868908443
४		गंगाराम आचार्य	बनखेत	२ HP इन्डीयन	१	०	9868151765
५		बडरु थारु	बकुवा	२ HP इन्डीयन	१	०	0
६		भिम नाथ कुंवर	लठुवा	२ HP इन्डीयन	१	०	9843987040
७		दिपक लाल ढकाल	बनखेत	२ HP इन्डीयन	०	१	9868001344
८		जीउरानी चौधरी	तुलसिपुर	२ HP इन्डीयन	१	०	9869483243
९		तुलसिपुर कृषक समुह	तुलसिपुर	२ HP इन्डीयन	१	०	9849892362
१०		जगतु थारु	तुलसिपुर	०	०	१	९८६८२८९६२६
११		देविनाथ कुंवर	लठुवा	२ इन्च	०	१	9843947040
१२		चेतना कृषक समुह	मोतिपुर	०	०	०	९८४८३७३८६५

सि.नं.	वडा नं	आवेदक कृषकको नाम तथा फर्मको नाम थर	ठेगाना	खास कार्यक्रम माग तथा मापदण्डअनुरूप छनौट		पछि थप छनौट भएका	सम्पर्क मोबाइल नं
				खास कार्यक्रम माग	मोटर	मोटर	
जम्मा					७	४	
१	७	बुधनी थारु	मोहनपुर	२ HP इन्डीयन	१	०	९७४५५४३९३०
२		जगमोती थारु	मोहनपुर	२ HP इन्डीयन	१	०	९८६४८५५९४५
३		छोटाराम थारु	सुन्दरबस्ती	२ HP इन्डीयन	१	०	९८६८२६१३६५
४		समिता थारु	मोहनपुर	२ HP इन्डीयन	०	१	९८६४९००११०
५		दुरपति थारुनी	मोहनपुर	२ HP इन्डीयन	१	०	०
६		होम बहादुर चौधरी	मोहनपुर	२ HP इन्डीयन	१	०	०
७		जनकलाल चौधरी	मोहनपुर	२ HP इन्डीयन	१	०	९८६८०४६६१६
जम्मा					६	१	
१	८	उदयराज भण्डारी	सुखाड	२ HP इन्डीयन	१	०	9848255186
२		कपुरे अधिकारी	चिट्कैया	२ HP इन्डीयन	१	०	9868107688
३		दिप बहादुर आले मगर	सुखाड	२ HP इन्डीयन	१	०	9849310914
४		रण बहादुर अधिकारी	सुखाड	२ HP इन्डीयन	१	०	9868141422
५		मान बहादुर चन्द	सुतैया	०	०	१	9864901758
६		जग बोगटी	सुखाड	२ HP इन्डीयन	१	०	9808743515
७		लालिगुरास कृषक समुह	भुङ्कैया	२ HP इन्डीयन	१	०	9868908393
८		पवि कामी	गोब्रेला	०	०	१	0
९		जानकी चौधरी	चिट्कैया	२ HP इन्डीयन	१	०	9866172252
१०		हरिकला थारु	भुङ्कैया	०	०	१	
११		बसन्ती चौधरी	भुङ्कैया	०	०	१	9868908393
जम्मा					७	४	
६३	जना	आवेदक	कुल जम्मा	०	४५	१५	

५. आ. व. २०७७/७८ प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम अनुगमन विवरण :

सि.नं.	वडा नं	आवेदक कृषकको नाम तथा फर्मको नाम थर	ठेगानाविवरण	मागइष्टिमेटको/ विवरण			फिल्डको अनुगमन गर्दाको अवस्था		सम्पर्क ब्यक्तिमोवाइल नं/
				विवरण	परिमाण	रकम	विवरण	परिमाण	
१	१	बबइ नमुना प्रगती तरकारी पकेट	ठाकुरबाबा न १ .पा. भुरिगाँउ कलण्टर क	मिनितिलर ७ hp	३ वटा	१२२०००	मिनितिलर १० hp	४ वटा	विक्रम परियार - -९८६६९४३००९ 9864700690
२				प्लाष्टिक टनेल सेटमा	६ वटा	९००००	प्लाष्टिक टनेल सेटमा	६ वटा	
३				मल्लिचङ्ग प्लाष्टिक	३ रोल	१८०००	मल्लिचङ्ग प्लाष्टिक	१ रोल	
४				इलेक्ट्रिक स्प्रेयर	३ थान	२४०००	इलेक्ट्रिक स्प्रेयर	३ थान	
५				स्प्रेयर टङ्की	१ थान	२०००	स्प्रेयर टङ्की	१ थान	
६				डिजिटल तराजु	१ थान	१४०००	डिजिटल तराजु	१ थान	
७				गोड्ने मेशिन	१ थान	२५०००	गोड्ने मेशिन	१ थान	
८				मोटर सेट सहित १ ५.hp	५ थान	१०५०००	मोटर सेट सहित १ ५.hp	३ थान	
९				तालिम तथा अभिमुखिकरण	१ दिने	१८०००	तालिम तथा अभिमुखिकरण	१ दिने सम्पन्न	
१०				बीउ बिजन	एकमुष्ट	८००००	बीउ बिजन	एकमुष्ट ल्याउदै	
११				होडिङ्ग बोर्ड तथा प्रतिवेदन	एकमुष्ट	२०००	होडिङ्ग बोर्ड तथा प्रतिवेदन	तयार	
			जम्मा			५०००००			
१	२	बबइ नमुना प्रगती तरकारी पकेट	ठाकुरबाबा न २.पा. खुलपुर कलण्टर ख	पावरटिलर २० hp	३ वटा	४८००००	पावरटिलर २२ hp	३ वटा	विहारीलाल थारु- ९८15559719
२				मोटर सेट सहित १५. ईन्च	२० थान	३२००००	मोटर सेट सहित १ ५. ईन्च	२० थान	
३				तालिम तथा अभिमुखिकरण	३ दिने	३००००	तालिम तथा अभिमुखिकरण	३ दिने	
४				बीउ बिजन	एकमुष्ट	१०००००	बीउ बिजन	एकमुष्ट	
५				प्रदर्शन	५ पटक	५००००	प्रदर्शन	५ टोलमा	
६				होडिङ्ग बोर्ड तथा प्रतिवेदन	एकमुष्ट	२००००	होडिङ्ग बोर्ड तथा प्रतिवेदन	एकमुष्ट	
			जम्मा			१००००००			
१	८	श्री जनचेतना कृषक समुह	ठाकुरबाबा नसुखाड ८.पा.	कुलो लाइनिङ	९२ मिटर	६५४०००	प्रविधिक इष्टिमेटमा घटेको		देवीलाल बुढा- 9864790083
२				पावरटिलर २० hp	१ वटा	१६००००	पावरटिलर २२ hp	१ वटा	
२				मोटर सेट सहित १ ५.hp	१ थान	२१०००	मोटर सेट सहित १ ५.hp	२० थान	

सि.नं.	वडा नं	आवेदक कृषकको नाम तथा फर्मको नाम थर	ठेगानाविवरण	मागइष्टिमेटको/ विवरण			फिल्डको अनुगमन गर्दाको अवस्था		सम्पर्क ब्यक्तिमोवाइल नं/
				विवरण	परिमाण	रकम	विवरण	परिमाण	
३				धान खेती प्रविधि तालिम तथा उत्पादन प्रदर्शन	३ दिने	५००००	तालिम तथा अभिमुखिकरण	३ दिने	
४				बीउ बिजन	एकमुष्ट	७५०००	बीउ बिजन	प्रयोग	
५				मलखाद	एकमुष्ट	५००००	मलखाद	प्रयोग	
				जग्गा तयारी रोपण	एकमुष्ट	३००००	जग्गा तयारी रोपण	भएको	
६				होडिङ्ग बोर्ड तथा प्रतिवेदन	एकमुष्ट	२५००	होडिङ्ग बोर्ड तथा प्रतिवेदन	छ	
७			जम्मा			१०४२५००			
कुल जम्मा						२५४२५००			

अनुसूची २४ : प्रगतिका केही थप विवरण :

शिक्षा :

- निःशुल्क शिक्षा कार्यान्वयन,
- कक्षा १ देखि ८ सम्म स्थानीय विषय पाठ्यक्रम परिमार्जन तथा नैतिक शिक्षा समावेश गरी पठनपाठन,
- अभिभावकहरूलाई बालबालिकाको शिक्षामा उत्प्रेरित गर्न ११ पटक आमाअभिभावक शिक्षा सञ्चालन जसमा १,८९२ आमाहरू सहभागी,
- कक्षा ८ र एसईई परीक्षा दिने विद्यार्थी लक्षित गरी विद्यालयमै १५ पटक उत्प्रेरणात्मक कक्षा सञ्चालन,
- अनाथ तथा असहाय बालबालिका (हाल १० जना) लाई त्रिभुवन मा.वि. भुरीगाउँमा आवासीय शिक्षा प्रदान,
- सामुदायिक विद्यालयप्रति आकर्षण बढाउन सार्वजनिक पदमा रहेका जनप्रतिनिधि, शिक्षक र कर्मचारीका छोराछोरीलाई सामुदायिक विद्यालयमा पढाउनुपर्ने व्यवस्था कार्यान्वयन,
- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका माध्यमबाट पछाडि पारिएका समुदायको विकासका साथै नेतृत्व क्षमताको विकास गर्न २ वटा विद्यालय ज्ञानोदय आ.वि. सत्घरुवा र कालीगौडी आ.वि. कालीगौडीलाई महिलामैत्री र १ वटा विद्यालय दुर्गा जनज्योति प्रा. वि. पेरहनीलाई जनजातीमैत्री विद्यालयको रूपमा विकास,
- नगरपालिकामा ४ वटा क्लष्टरमा ४ वटा ठूला विद्यालय बनाउने अवधारणा अनुरूप त्रिभुवन मा.वि. भुरीगाउँ, नेपाल राष्ट्रिय मा.वि. ठाकुरद्वारा, चुरे मा.वि. बगनाह र जनज्योति मा.वि. बकुवालाई छनौट गरिएको र साना कक्षामा जोड दिने ठूला कक्षामा ध्यान दिने नीति अनुरूप पहिलो चरणमा ती विद्यालयमा प्रारम्भिक बालविकास कक्षाहरूलाई बातानुकूलित बनाउने,
- नेपाल राष्ट्रिय मा.वि. कर्मलालाई पालिका नमूना विद्यालय बनाउने कार्य अगाडि बढाइएको,
- नगरपालिकाका सबै विद्यालयलाई ३ तारे विद्यालयको मापदण्डमा पुगाउन खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताको स्वमूल्याङ्कन गरी हाल पहिलो चरणमा ३ वटा आ.वि. शारदा आ.वि. शाहीपुर, सरस्वती आ.वि. नेउलापुर र जनचेतना आ.वि. डुम्रेनी र १ वटा मा.वि. शिव सुन्दर मा.वि. सुन्दरपुरमा सुरक्षित खानेपानी, लैंगिक तथा अपांगमैत्री शौचालय र फोहोर व्यवस्थापन कार्यलाई व्यवस्थित बनाइएको ।
- नेपाल राष्ट्रिय मा.वि. ठाकुरद्वारा, शिव सुन्दर मा.वि. सुन्दरपुर, जगदम्बा मा.वि. मढेला र नेपाल राष्ट्रिय मा.वि. कर्मलाका विद्यालयमा बहुतले शौचालय निर्माण,
- वडा नं. ५, ६, ८ र ९ का विद्यार्थी थोरै रहेका साना विद्यालयहरूलाई एकीकरण गरी १ वडा १ विद्यालय र अन्य सेक्टर विद्यालय रहने गरी विद्यालयको गतिविधि बढाइएको,
- शिक्षकहरूलाई कम्प्युटर, नेतृत्व विकास, लेखा तथा लेखापरीक्षण तालिम प्रदान,

- गणित विषयका शिक्षकहरूलाई विषयगत तालिम र कक्षा १-५ सम्मका शिक्षकहरूलाई अङ्ग्रेजी विषयको तालिम प्रदान
- बालविकासका सहजकर्ताहरूलाई बाद्यवादन (मादल) बजाउने लगायतका तालिम सम्पन्न,
- निःशुल्क शिक्षा कार्यान्वयन, शिक्षक बैंक स्थापना लगायत शिक्षा क्षेत्रमा नगरपालिकाले गरेको नीतिगत र संरचनागत विकासका साथै ठूलो लगानीका कारण शिक्षा पत्रकार समूहबाट ठाकुरबाबा नगरपालिका देशभरिकै उत्कृष्ट नगरपालिका र प्रिन्सिपल एसोसियसन अफ नेपालबाट लुम्बिनी प्रदेशको उत्कृष्ट नगरपालिकाको रूपमा सम्मानित ।

स्वास्थ्य :

- नगर अस्पतालबाट २४ घण्टै सेवा प्रवाह,
- भेन्टिलेटर सहितको सर्पदंश उपचार सेवा,
- निःशुल्क रेबिज खोप सेवा,
- ८१ जना जटिल सुत्केरी महिला र ७ जना गर्भवतीलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा र यो सेवा नियमित रहेको,
- ३०१४ जनाले स्वास्थ्य विमा सेवा प्राप्त गरेका,
- ३०१७ जनालाई आँखा परीक्षण तथा उपचार सेवा प्रदान,
- ३६१ गर्भवती महिलालाई निःशुल्क भिडियो एक्स रे सेवा प्रदान,
- स्वास्थ्यकर्मीलाई पाठेघरको मुखको क्यान्सर परीक्षणको तालिम दिई सबै वडामा पाठेघरको मुखको क्यान्सर परीक्षण शिविर सञ्चालन गरी २६७ जनाको परीक्षण गरिएको,
- नगर अस्पतालमा स्त्रीरोग र हाडजोर्नी तथा फिजियोथेरापी विशेषज्ञ सेवा प्रदान र हालसम्म १२५ जनालाई हाडजोर्नी र स्त्रीरोग विशेषज्ञ सेवा प्रदान,
- नगरपालिकाबाट चौमासिक रक्तदान कार्यक्रम सञ्चालन र आ.व. २०८०।८१ मा ४३० जनाले रक्तदान गरेका,
- ६ जना थालासेमियाका बिरामीलाई मासिक रु. ३ हजार र ८५ जना दीर्घरोगीलाई मासिक रुपमा रु. ५ हजार उपचार खर्च प्रदान,
- मुटु, मृगौला र क्यान्सर रोगको उपचारार्थ संघमा ८१ जना र प्रदेशमा १३ जनालाई सिफारिस गरिएको,
- बर्थिङ्ग सेन्टरमा गर्भवती, सुत्केरी तथा नवजात शिशुका लागि वातानुकूलित व्यवस्था गरिएको ।

सरसफाई

- भुरीगाउँ र हात्तीसारमा सार्वजनिक शौचालय निर्माणाधीन,
- पूर्ण हातधुने अभियानको प्रदेश स्तरीय पैरवी कार्यक्रम सम्पन्न,

- फोहोर विसर्जन स्थानमा घेरावार निर्माणाधीन ।

संस्थागत तथा सुशासन

- स्थानीय तहको संस्थागत स्व-मूल्याङ्कन परीक्षण, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण, खानेपानी तथा सरसफाई स्वमूल्याङ्कन र कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा उच्चतम सुधार,
- नियमित कार्यपालिका बैठक र नगरसभा सञ्चालन । आ.व. २०८०।८१ मा २५ वटा कार्यपालिका बैठक बसेको ।
- टोल टोलमा स्थानीय सरकार कार्यक्रम सञ्चालन गरी १,००४ जनालाई सेवा प्रदान,
- सबै वडामा जनता र जनप्रतिनिधिबीच अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न,
- लक्षित वर्गका लागि ५२ जनालाई १ महिने लोकसेवा आयोग तयारी कक्षा सञ्चालन,
- ५० जना जनप्रतिनिधि र ९४ जना कर्मचारीका लागि क्षमता विकास तालिम (कानून निर्माण, योजना तर्जुमा, नेतृत्व विकास, सेवा प्रवाह, तनाव व्यवस्थापन) प्रदान,
- कार्यपालिकाका बैठकका निर्णय सार्वजनिकीकरण, त्रैमासिक रुपमा आम्दानी खर्च विवरण र नगर सभालाई प्रत्यक्ष प्रसारण गर्ने गरिएको,
- आर्थिक विकास योजना, दीगो विकासका लक्ष्यहरूको स्थानीयकरण रणनीति, सेवा प्रवाह मापदण्ड निर्माणाधीन,
- नियमित सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षण गरिएको,
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली निर्माण र कार्यान्वयन ।

समन्वय

- प्रतिनिधि सभाको प्राकृतिक श्रोत तथा सहकारी समितिका सदस्यहरूसँग नगरपालिकाले भोग्नुपरेका समस्या, सुधार गर्नुपर्ने विषयमा अन्तरक्रिया सम्पन्न,
- संयुक्त राष्ट्रसंघ सुरक्षा परिषद् प्रस्ताव नं. १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन सम्बन्धी दोश्रो राष्ट्रिय कार्ययोजना,
- असहाय, बेवारिसे तथा सडक सहयोगापेक्षी मानव उद्धार तथा व्यवस्थापनका लागि निलसागर आश्रमसँग निरन्तर समन्वय र सहकार्य । चालु आ.व. २०८०।८१ मा ११ जनाको उद्धार गरिएको र आवश्यक सामग्रीहरू समेत हस्तान्तरण,
- नगरपालिकामा कार्यरत गैरसरकारी संस्थाहरूका विषयगत कार्यक्रमहरूको एकीकृत कार्ययोजना निर्माण तथा कार्यान्वयन र नियमित समीक्षा ।

सामाजिक सुरक्षा तथा भत्ता वितरण :

- सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्नेको तथ्याङ्क नियमित अद्यावधिक गरिएको,
- सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई बैकिङ्ग प्रणालीमा आवद्ध गरी वडामा वितरण गरिएको,

- आ.व. २०८०।८१ मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता रू. १६ करोड २८ लाख ४० हजार ३५ वितरण गरिएको,
- नियमित जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र र अपाङ्ग परिचयपत्र वितरण,
- १४ जना अपाङ्गता भएका फरक क्षमता व्यक्तिहरूलाई कृत्रिम हातखुट्टा र सहायक सामग्री प्रदान,
- जेष्ठ नागरिकको घरघरमा गई रक्तचाप, पिसाब र चिनीको जाँच गर्ने गरिएको,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रकम बुझ्ने क्रममा स्वास्थ्य जाँच परीक्षण तथा उपचार गर्ने गरिएको ।

ऊर्जा :

- नगरपालिकाका विभिन्न स्थानमा विद्युत प्राधिकरणसँग समन्वय, सहकार्य र सहयोगमा समेत १७८ वटा विद्युत पोल, १२ वटा ट्रान्सफर्मर र तार विस्तार तथा व्यवस्थित गरिएको,
- गाउँबस्ती उज्यालो कार्यक्रम अन्तर्गत वडा नं. १, ३, ४, ५ र ९ मा जङ्गल किनाराका बस्तीमा ६९२ सडक बत्ती जडान ।

भवन तथा बस्ती विकास :

- नगरपालिकाले हालसम्म ४५८ वटा सुरक्षित आवास अन्तर्गत सुरक्षित घरहरू निर्माण गरेको,
- भुरीगाउँ सौन्दर्यकरणका लागि पुराना पोलतार हटाई २ कि.मि.सम्म सडक खाली गरी चौडीकरण,
- वडा नं. २, ४, ५, ७, ८ र ९ को वडा कार्यालयमा कम्पाउण्डवाल लगाउने कार्य सम्पन्न ।

न्याय :

- सबै वडामा रहेका मेलमिलाप केन्द्रहरूको स्तरोन्नति गरी विवादहरूको सङ्कलन, मेलमिलाप प्रक्रिया वडाबाटै हुने गरी प्रबन्ध भएको,
- मेलमिलापकर्ताहरूलाई क्षमता विकास तथा पुर्नताजगी तालिम प्रदान ।

विपद् :

- विपद् व्यवस्थापनलाई नगर प्रहरीको कमाण्डमा व्यवस्थित गरिएको,
- ८ वटा आगलागीका घटना नियन्त्रण गरी थप क्षति हुनबाट जोगाएको,
- जाजरकोट भूकम्प पीडितका लागि समुदाय, सहकारी, संघसंस्था, व्यक्ति आदिबाट संकलित करिब १० लाख रूपैयाँ बराबरको सहयोग प्रदान ।

बजार अनुगमन :

- बजार अनुगमन, निरीक्षण कार्यलाई नियमित गरिएको,
- म्याद नाघेका र निषेधित क्षेत्रभित्र बिक्री गर्न राखिएका ४६ प्रकारका सामग्री जफत तथा नष्ट ।

सहकारी :

- सहकारी अनुगमन नियमित गरिएको,

- सहकारीका पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई सहकारी सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम (आन्तरिक लेखापरीक्षण, सहकारी तालिम, सहकारी समस्या समाधान) प्रदान,
- सहकारी क्षेत्रमा देखापरेका विचलन तथा समस्याहरूका सम्बन्धमा मास मोटिवेशन कार्यक्रम सम्पन्न ।

सीप प्रवर्द्धन :

- दलितहरूको परम्परागत सीप प्रवर्द्धन र व्यवसाय सञ्चालनमा सहयोगार्थ १० जनालाई सामग्री वितरण,
- मकैको खोष्टा र थाकलबाट भोला तथा टोपी बनाउने र गड्यौला मल बनाउने तालिम ५५ जनालाई प्रदान,
- ११ जनालाई सिलाईकटाईको एडभान्स तालिम र ३ जनालाई ब्युटीपार्लरको रिफ्रेसर तालिम सम्पन्न र ओभरलक मेसिन तथा थ्रेडिङ्ग चेयर प्रदान ।

पर्यटन :

- पर्यटन प्रवर्द्धन तथा विकासका लागि लुम्बिनीस्तरीय विश्व पर्यटन दिवस यसै पालिकामा मनाइएको,
- बर्दिया जिल्लाको पर्यटन गुरुयोजन/योजना निर्माण सम्बन्धमा बर्दियाका पालिकाहरूसँग अन्तरक्रियात्मक समन्वय बैठक सम्पन्न,
- आम्बासा र चिट्कैया प्रवेशद्वार रंगरोगन,
- थारू चोक निर्माण,
- वडा नं. ९ मा सडक स्तरोन्नति, नाला निर्माण र सांस्कृतिक डबली निर्माण ।

कृषि :

- ९ वडाका १८ स्थानमा सिकने प्रविधि कृषक पाठशाला सञ्चालन र ४५०२ जना कृषक लाभान्वित,
- अनुदानको मल वितरणका लागि ६००० जना कृषकलाई पासबुक वितरण,
- समर्थन मूल्यमा सहकारी मार्फत् कृषि उपज खरिद तथा बजारीकरण । यस कार्यका लागि सहकारी संस्थालाई बीउपूँजी उपलब्ध गराइएको । आ.व. २०८०।०८१ मा ५६७ क्विन्टल धान, ११५ क्विन्टल तोरी र ४४ क्विन्टल मसुरो खरिद भएका,
- कृषकहरूलाई आवश्यक साना सिँचाई, बीउ तथा उत्पादनमा आधारित अनुदान वितरण । आ.व. २०८०।८१ मा उन्नत बीउ ३१ मेट्रिक टन, बोरिङ्ग १८ वटा र ३५ वटा मोटर वितरण,
- कृषि उपज बजारीकरणका लागि २ वटा संकलन केन्द्र, कोल्ड रुम र शीत भण्डार निर्माणाधीन,
- सघन कृषि उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत आफैले प्राविधिक परिचालन गरी ५ बिगाहा जग्गा भाडामा लिई मकै र मसिनो बासनादार बीउ धान उत्पादन कार्य अगाडि बढेको,
- सिंहबाहिनीमा राजमार्ग केन्द्रीत कृषि बजार सञ्चालन ।

पशु :

- आ.व. २०८०।८१ मा ३७,५६० वटा पशुलाई उपचार प्रदान,
- १२२१ वटा पशुको बन्ध्याकरण, ३५५ पशुलाई कृत्रिम गर्भाधान सेवा, ५९३ वटा पशुको प्रयोगशाला परीक्षण, ५२१ पशुलाई रेबिज खोप सेवा, १०६ वटा व्यवसायिक फर्म दर्ता, १६५ वटा पशुको राहत सिफारिस, खोप सेवा, ७६३ पशुलाई सुत्केरी पोषण सामग्री वितरण र २५ वटा दाना खाने ढुङ्गा वितरण,
- पशु बिमा कार्यक्रममा ५ प्रतिशत किसानको लागत सहभागिता हुने गरी सुरु र हालसम्म १५५० जना कृषकले पशु बिमा गराएको । पशुको मृत्युपश्चात् ५१ जनालाई १० लाख १० हजार बिमा दावी बापत भुक्तानी भएको ।

साभेदारी :

- नगरपालिका र हेफर इन्टरनेशनल नेपालको साभेदारीमा कृषि तथा पशु विकासमा आधारित युवा उद्यमशीलता साभेदारी परियोजना सञ्चालन,
- यस परियोजनामा १८ वटा मूल समूह, ५४ वटा उपहार समूह र १४ वटा युवा समूह गठन भई हालसम्म १,७७४ परिवार र ३५० जना युवा आबद्ध भएका,
- हालसम्म यस परियोजनाबाट २५० वटा बाख्रा, ३२ वटा बोका, ३ वटा राङ्गा, १०० जनालाई टनेल सहित कृषि सामग्री र १३० जनालाई मलचिङ्ग प्लाष्टिक उपलब्ध गराइएको,
- घाँसको बेर्ना वितरण, पशु उपचार शिविर सञ्चालन, कृषकहरूलाई विभिन्न कृषि तथा पशु सम्बन्धी तालिम प्रदान ।

अनुसूची २५ : व्यवसायिक खेलाडीहरूको नाम

क्र.सं.	व्यवसायिक खेलाडीहरूको नाम	वडा नं.	खेल
१.	तुशाल वि.क.	१	खोखो
२.	दीपक शाही	१	खोखो
३.	नवीन बुढा	१	खोखो
४.	विशाल थापा	२	खोखो
५.	नारायण भाट	२	एथ्लेटिक्स
६.	समीक्षा थारु	२	खोखो र एथ्लेटिक्स
७.	समीर थारु	२	खोखो
८.	गीता थारु	२	खोखो
९.	प्रमिता थारु	२	खोखो
१०.	देवी वि.क.	२	खोखो
११.	अनिशा थारु	३	रग्बी
१२.	रेणु थारु	३	रग्बी
१३.	नरेन्द्र दानी	८	एथ्लेटिक्स

अनुसूची २६ : माईन्यूट्स

आज मिति २०८१।०१।१९ गतेका दिन बिहान ८:०० बजे आर्थिक विकास समितिको बैठक संयोजक श्री कलम बहादुर विष्टज्यूको अध्यक्षतामा बस्यो ।

उपस्थिति:

कलम बहादुर विष्ट: संयोजक

जैसरा सावद: सदस्य

सिता थारु: सदस्य

ओम बहादुर राना क्षेत्री: सचिव

सुदीप सिंह सुनार: लेखा अधिकृत, आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख

अनन्तराज सुवेदी: योजना अधिकृत

अमर बहादुर शाही: पशु सेवा उपशाखा प्रमुख

रविन्द्र अर्याल: रोजगार संयोजक

धुर्वराज बर्म: कृषि सेवा उपशाखा प्रमुख

डा. गोकर्ण ख्वाला: विश्व

प्रस्तावहरू:

१. आर्थिक सर्वेक्षण माथि छलफल तथा सुझाव दिने सम्बन्धमा ।
२. अर्को बैठक सम्बन्धमा ।
३. विविध ।

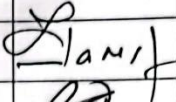
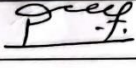
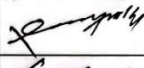
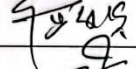
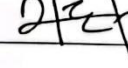
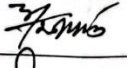
निर्णयहरू:

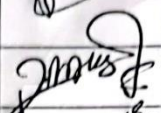
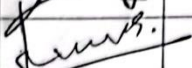
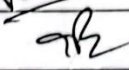
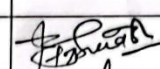
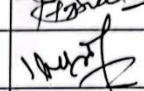
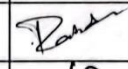
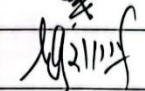
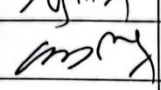
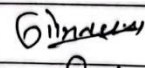
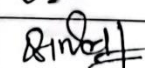
१. प्र.नं. १ माथि छलफल गर्दा यस नगरपालिकाको आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१ को मस्यौदा प्रतिवेदनमाथि छलफल गर्ने र आवश्यक सुझाव दिने निर्णय गरियो ।
२. प्र.नं. २ माथि छलफल गर्दा अर्को बैठक संयोजकले/तीके बमोजिम बस्ने निर्णय गरियो ।

मिति : २०८५/१२/२९

यस ठाकुरबाबा नगरपालिकाको आयोजनामा यस नगरपालिकाको आ. व. २०८०/८१ को आर्थिक सर्वेक्षणको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रम यस नगरपालिकाका कार्यालय प्रमुख श्री तिलकराम लम्सालज्यूको अध्यक्षतामा तपसिलको उपस्थितिमा सम्पन्न भयो ।

उपस्थिति:

क्र.सं.	नाम, थर	पद	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर के फिर्ता
१	श्री तिलकराम लम्साल	प्रमुख		
२	श्री बिना कुमारी भट्टराई	उप-प्रमुख		
३	श्री रामहरि रिजाल	प्र. प्र. अ.		
४	श्री कृष्णप्रसाद थारु	का.वा. वडा अध्यक्ष (वडा नं. १)		
५	श्री कमल प्रसाद चपाई	वडा अध्यक्ष (वडा नं. २)		
६	श्री श्रीकृष्ण थारु	वडा अध्यक्ष (वडा नं. ३)		
७	श्री अमिन थारु	का.वा. वडा अध्यक्ष (वडा नं. ४)		
८	श्री शम्भु प्रसाद थारु	वडा अध्यक्ष (वडा नं. ५)		
९	श्री जय प्रसाद पौडेल	वडा अध्यक्ष (वडा नं. ६)		
१०	श्री कलम बहादुर विष्ट	वडा अध्यक्ष (वडा नं. ७)		
११	श्री टेक ब. बडुवाल सिजापती	वडा अध्यक्ष (वडा नं. ८)		
१२	श्री राधा चौधरी	वडा अध्यक्ष (वडा नं. ९)		
१३	श्री सरिता थारु	कार्यपालिका सदस्य		
१४	श्री राम रानी थारु	कार्यपालिका सदस्य		
१५	श्री सुष्मा खड्का	कार्यपालिका सदस्य		
१६	श्री रिता कुमारी चौधरी	कार्यपालिका सदस्य		

१७	श्री सावित्रा थापा	कार्यपालिका सदस्य		
१८	श्री मोहन सुनार	कार्यपालिका सदस्य		
१९	श्री शिव बहादुर बि.क.	कार्यपालिका सदस्य		
२०	श्री पूजा सुनार	कार्यपालिका सदस्य		
२१	श्री सुदीप सिंह सुनार	आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख		
२२	श्री सीता कुमारी भण्डारी	शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा प्रमुख		
२३	श्री रामेश्वर खनाल	विपद् तथा सरसफाई शाखा प्रमुख		
२४	श्री ओम बहादुर राना क्षेत्री	आर्थिक विकास शाखा प्रमुख		
२५	श्री ज्ञान बहादुर थारु	पूर्वाधार विकास शाखा प्रमुख		
२६	श्री अनन्तराज सुवेदी	प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा प्रमुख		
२७	श्री विष्णु प्रसाद जवाली	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख		
२८	श्री अमर बहादुर शाही	पशु सेवा शाखा प्रमुख		
२९	श्री विकास भट्ट	सूचना प्रविधि अधिकृत		
३०	श्री रविन्द्र अर्याल	रोजगार संयोजक		
३१	श्री चक्रपाणी आचार्य	जिन्सी शाखा प्रमुख		
३२	श्री धुर्वराज बम	कृषि सेवा शाखा प्रमुख		
३३	श्री काशीराम रिजाल	आ.ले.प. एकाइ		
३४	श्री कृपाराम खनाल	राजश्व शाखा प्रमुख		
३५	श्री गोगनसरा आचार्य	महिला, शालवातिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा प्रमुख		
३६	श्री निर्मला आचार्य	न्यायिक समिति		
३७	श्री सन्तोष प्रसाद बजगाई	भवन विकास उपशाखा प्रमुख		

अनुसूची २७ : आर्थिक सर्वेक्षण कार्यक्रमका तस्विरहरु

